

ΟΙ ΙΣΧΥΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΕΣ

Αυξάνουν τις κρατικές δαπάνες

Οι κυβερνήσεις των μεγαλύτερων οικονομιών ενισχύουν τα μέτρα επεκτατικής πολιτικής. Στην Ασία, η Κίνα και η Νότια Κορέα. Στην Ευρώπη, ο Γάλλος πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν έχει προχωρήσει το τελευταίο έτος σε φοροελαφρύνσεις ύψους 17 δις. ευρώ. Στις ΗΠΑ, ο πρόεδρος Τραμπ αύξησε τις κρατικές δαπάνες και προκήρυξε σε μειώσεις φόρων. **Σελ. 11**

ΜΙΝΟΥΣ ΣΑΦΙΚ

Πολλές οι προκλήσεις για την Ελλάδα

Η Μινούς Σάφικ, από το 2017, διευθύνει το London School of Economics. Σε συνέντευξη στην «Κ» αναφέρεται στις προκλήσεις και στις ευκαιρίες που υπάρχουν σήμερα σε ελληνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Τονίζει ότι η Ελλάδα επιμύστηκε μεγάλο βάρος της κρίσης στην Ευρωζώνη. Αναφέρεται ακόμα στο Brexit και την παγκοσμιοποίηση. **Σελ. 16**

ΜΕΤΑ ΤΑ ΝΗΣΙΑ ΚΕΪΜΑΝ

Φορολογικός παράδεισος οι ΗΠΑ

Οι φορολογικοί παράδεισοι ανά τον κόσμο εξακολουθούν να προσφέρουν μυστικό καταφύγιο σε μεγάλο όγκο πλούτου. Στη λίστα βρίσκονται οι Νήσοι Κέϊμαν, οι βρετανικές Παρθένοι Νήσοι, αλλά και οι ΗΠΑ που προσφέρουν σε ιδιώτες, επιχειρήσεις και οργανώσεις, τη δυνατότητα να «φυγαδεύσουν» κεφάλαια και να ξηπλύνουν χρήμα. **Σελ. 8**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

Όγκος συναλλαγών (κιλιάδες €)

Σε καραντίνα βάζει ο ιός τη διεθνή οικονομία

Αβέβαιο το εύρος των επιπτώσεων τονίζει στην «Κ» ο υπ. Οικονομικών - Τον κώδωνα του κινδύνου κρούει το ΔΝΤ

Μεγάλο κίνδυνο για την ευρωπαϊκή αλλά και παγκόσμια οικονομία χαρακτηρίζει ο υπουργός Οικονομικών Κωνσταντίνος Πετρίδης την επιδημία με τον κορωνοϊό. Μιλώντας στην «Κ», ο κ. Πετρίδης ανέφερε πως οι οικονομικές επιπτώσεις από

τον κορωνοϊό ήταν θέμα το οποίο συζητήθηκε και στο προηγούμενο ECOFIN. Τόνισε ότι επιπτώσεις σίγουρα υπάρχουν και η πιθανότητα είναι ότι θα αυξηθούν, αλλά το εύρος δεν είναι δυνατό να εκτιμηθεί στο παρόν στάδιο. Τέλος, σημείωσε

ότι «ο κίνδυνος για εν δυνάμει οικονομική κρίση λόγω του ιού δεν είναι αμελητέος, αν η επιδημία εξελιχτεί σε πανδημία, και οι επόμενες εβδομάδες να είναι καθοριστικές». Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο μεταφέρει το μέγεθος της ανη-

συχίας διά στόματος της επικεφαλής του, Κρισταλίνα Γκεοργκίεβα, η οποία χαρακτήρισε την επιδημία ως «την πλέον πιστική πηγή αβεβαιότητας» που αντιμετωπίζει αυτή τη στιγμή η παγκόσμια οικονομία. Ο αμερικανικός Οίκος Moody's

αναφέρει ότι εάν η επιδημία παραμείνει σε μεγάλο βαθμό περιορισμένη και η διαταραχή αποδειχθεί βραχυπρόθεσμη, όπως αναμένουμε ότι θα συμβεί, τα αρνητικά αποτελέσματα θα είναι τελικά διαχειρίσιμα. **Σελ. 4**

Αυστηρότερος έλεγχος επιβατών από χώρες ψηλού κινδύνου

Το Υπουργείο Υγείας αύξησε

τις χώρες που χαρακτηρίζονται υψηλού κινδύνου και οι επιβάτες που προέρχονται από αυτές και ιφθάνουν σε αεροδρόμια και λιμάνια, θα τυχάνουν σχολαστικού ελέγχου για ενδεχόμενο ύποπτο κρούσμα κορωνοϊού. Αύριο οι αποφάσεις για το χώρο καραντίνας. Επιστρέφουν σήμερα από την Ιταλία οι μαθητές και οι συνοδοί τους. Στο μεταξύ, ο ΠΟΥ σε ανακοίνωση αναφέρει ότι η ραγδαία αύξηση των κρουσμάτων κορωνοϊού στην Ιταλία αύξησε την ετοιμότητα σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, παρά το γεγονός ότι ο Οργανισμός δεν την έχει κηρύξει ως «πανδημία». Πολλές χώρες έχουν έτοιμα τα σχέδια για μία πανδημία, ενώ ορισμένες πιθανόν να τα ενεργοποιήσουν ανάλογα με την κατάσταση στην οποία βρίσκονται. **Σελ. 4, 13**

Το «ευνοϊκό»

και το «κακό»

σενάριο για

τον τουρισμό

Προβληματισμός Ξενοδόχων

Προβληματισμό για ενδεχόμενες επιπτώσεις στο τουριστικό προϊόν της Κύπρου σε περίπτωση μη αναχαίτισης της επιδημίας του κορωνοϊού, εκφράζουν ξενοδοχειακοί και άλλοι φορείς του τουρισμού. Κρατούνται βέβαια χαμηλοί τόνοι αλλά δεν υπάρχει εφησυχασμός. Παράγοντες του τουρισμού με τους οποίους μίλησε η «Κ» έβαλαν επί τάπητος δυο σενάρια. Το «ευνοϊκό» σενάριο είναι η Κύπρος να απορροφήσει ξένους οι οποίοι θα ταξίδευαν σε χώρες της Απω Ανατολής. Το «κακό» σενάριο επικεντρώνεται στο ενδεχόμενο ακυρώσεων δρομολογίων από αεροπορικές εταιρείες. **Σελ. 5**

ΜΑΞΙΛΑΡΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Αποταμιεύουν για τα γηρατειά οι Έλληνες

Άλλα σημείωσαν οι πωλήσεις αποταμιευτικών προγραμμάτων των ασφαλιστικών εταιρειών το 2019, καθώς αυξήθηκαν κατά 15%. Τα μηδενικά επιτόκια αλλά και η αβεβαιότητα για τις συντάξεις που θα λαμβάνουν στο μέλλον ωθούν όλο και περισσότερους Έλληνες να αναζητήσουν εναλλακτικές για τις αποταμιεύσεις τους και να εξασφαλίσουν μαξιλάρι ασφαλείας για τα γηρατειά τους. **Σελ. 15**

Μεγαλύτερη οικονομική δύναμη η Παρί

Η Παρί Σεν Ζερμέν είναι πλέον η ομάδα με τη μεγαλύτερη οικονομική δύναμη στο παγκόσμιο ποδόσφαιρο, σύμφωνα με την ετήσια έκθεση του Soccerex Football Finance 100, που χρησιμοποιεί εξατομικευμένη μεθοδολογία για την αξιολόγηση και την κατάταξη των 100 κορυφαίων συλλόγων παγκοσμίως, ανάλογα με τα οικονομικά τους. **Σελ. 22**

Πιστός πελάτης για τις ελληνικές εξαγωγές η ΕΕ

Υπ' αριθμόν 1 προορισμός

Η Ευρώπη αποδείχθηκε το 2019 ο καλύτερος και μάλλον και ο πιο πιστός πελάτης για τα ελληνικά προϊόντα, καθώς οι χώρες της Γηραιάς Ηπείρου είναι αυτές που κυρίως αποτελούν τους προορισμούς των ελληνικών εξαγωγών. Αξιοσημείωτο είναι ότι η Ελλάδα εξαγεί προϊόντα ακόμη και στην... Ανταρκτική. **Σελ. 15**

Περισσότερο φυσικό αέριο από τη Ρωσία θέλει η Γερμανία

Η Γερμανία είναι «αποφασισμένη και έτοιμη» να αυξήσει το εμπόριο φυσικού αερίου από τη Ρωσία, δήλωσε αυτή την εβδομάδα ο υπουργός Οικονομικών της Γερμανίας, Πέτερ Αλτμπίερ. Τόνισε ότι η Γερμανία προτοιμάζεται εντατικά για πλήρη μετάβαση στην πράσινη ενέργεια μέσα στα επόμενα χρόνια και, συνεπώς, έχει αυξηθεί η ανάγκη της χώρας για το φυσικό αέριο από τη Ρωσία. **Σελ. 9**

Προς απεργιακά

μέτρα στην ΑΗΚ

Αποφάσεις την Πέμπτη

Σε περίοδο αναταραχής έχει εισέλθει και πάλι η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, με τους εργαζόμενους να καλούνται να αποφασίσουν την Πέμπτη, 27 Φεβρουαρίου, τη λήψη απεργιακών μέτρων. Αφορμή για τη νέα εργασιακή αναταραχή είναι η έντονη αντίδραση των τεσσάρων συντεχνιών σε παγιωμένες εσωτερικές διαδικασίες που αφορούν εργασιακά θέματα. **Σελ. 8**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Πέραν του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος

Οι πλέον ανεπιτυγμένες ευρωπαϊκές οικονομίες θέτουν σε συζήτηση ξανά την έννοια της οικονομικής ανάπτυξης. Αυτή την φορά, πέραν της αύξησης του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ), έχουμε και δείκτες κοινωνικής συνοχής. Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι το ποσοστό του πληθυσμού που βελτίωσε την οικονομική του θέση, ως αποτέλεσμα της ανάπτυξης στην οικονομία. Αυτό που συχνά ακούμε να αναφέρεται ως: «ανάπτυξη για όλους».

Οι ενέργειες για την παροχή ισών ευκαιριών για συμμετοχή στην ανάπτυξη της οικονομίας, περιλαμβάνουν και την ύπαρξη τουλάχιστον ενός ταμείου για την ενίσχυση των επενδύσεων σε καινοτόμες, νεοφυείς και επεκτεινόμενες επιχειρήσεις. Οι επιχειρήσεις μέσω

αυτού του ταμείου αποκτούν χρηματοδότηση χωρίς να χρειαστεί να προσφύγουν στον τραπεζικό δανεισμό, ο οποίος αποκτάται δύσκολα και εξυπηρετείται ακόμα δυσκολότερα. Αντ' αυτού, οι επιχειρήσεις λαμβάνουν χρηματοδότηση και σε αντάλλαγμα παραχωρούν μερίδια στο μετοχικό τους κεφάλαιο.

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, το χρηματοδοτικό κενό στην Κύπρο για τέτοιες επενδύσεις είναι 35 εκ. ευρώ. Προς αυτή την κατεύθυνση η Κύπρος ετοιμάζει το δικό της ταμείο, με χρηματοδότηση ύψους 20 εκ. ευρώ από το κράτος με τμηματικές καταβολές που θα ολοκληρωθούν μέχρι το 2022. Στον ιδιωτικό τομέα απομένει ένα ποσό γύρω στα 15 εκ. ευρώ. Το ταμείο θα διοικείται από επενδυτική επιτροπή και

οι αποφάσεις της θα εφαρμόζονται από επαγγελματία διαχειριστή, ο οποίος θα προκύψει μέσα από διαγωνισμό.

Για να είναι επιτυχημένο το κυπριακό ταμείο επιχειρηματικού κεφαλαίου θα πρέπει εκτός από κεφάλαια να προσφέρει και τεχνογνωσία στις επιχειρήσεις στους τομείς της στρατηγικής, της διοίκησης και της εσωτερικής λειτουργίας. Εφόσον συσταθεί και λειτουργήσει με βάση τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές, το κυπριακό ταμείο επιχειρηματικού κεφαλαίου είναι αρκετό από μόνο του για να μετασχηματιστεί, αργά αλλά σταθερά, το μοντέλο οικονομικής ανάπτυξης της Κύπρου και να οδηγήσει σε πιο διατηρήσιμους και βιώσιμους τρόπους οικονομικής μεγέθυνσης. Ως αποτέλεσμα της λειτουργίας του κυπριακού ταμείου

επιχειρηματικού κεφαλαίου, θα πρέπει να δημιουργηθεί μια γενιά νέων επιχειρηματιών, οι οποίοι θα έχουν μετατρέψει τις ιδέες τους σε εμπορικά επιτυχημένες επιχειρήσεις. Δεν θα πρέπει να μας διαφεύγει η περίπτωση του 28χρονου ινδικής καταγωγής Sabeer Bhatia, ο οποίος κατάφερε να εμπνεύσει μια γενιά συμπατριωτών του όταν δημιούργησε και εν συνέχεια πούλησε στον Bill Gates προς 400 εκ. δολάρια, την εταιρεία δικτυακού ταχυδρομείου hotmail.com.

Οι κυπριακές επιχειρήσεις που θα ενισχυθούν από το ταμείο, θα προωθούν κυρίως εκτός Κύπρου προϊόντα και υπηρεσίες «made in Cyprus» βελτιώνοντας σημαντικά την εξωστρέφεια της κυπριακής οικονομίας. Οι εξωστρεφείς οικονομίες είναι αυτές που απευθύνονται

στον έξω κόσμο προφέροντας μια ευρεία γκάμα προϊόντων και υπηρεσιών προσελκύοντας έτσι σημαντικές επενδύσεις που χρηματοδοτούν με την σειρά τους, τις εσωτερικά παραγόμενες ιδέες. Αυτό είναι πολύ διαφορετικό και αρκετά πιο σημαντικό από την απλή μετακόμιση ξένων ιδεών σε μια χώρα λόγω έμμεσων θετικών συνεπειών, όπως είναι η ευρωπαϊκή συμμετοχή, οι επαγγελματικές υπηρεσίες και το σταθερό φορολογικό καθεστώς.

Μέσω του ταμείου θα μπορέσει να αναδειχθεί το κυπριακό ταλέντο και να ενθαρρυνθεί η παραγωγή νέων ιδεών. Ένας νέος και πιο υγιής ανταγωνισμός, θα αναπτυχθεί επιτυγχάνοντας το ζητούμενο που δεν είναι άλλο από μια μακροπρόθεσμη οικονομική προοπτική.

CYBARCO

DESTINATION DEVELOPER

Akamas Bay Villas

Trilogy Limassol Seafont

Limassol Marina

SHAPING CYPRUS SINCE 1945 | MEMBER OF THE LANITIS GROUP | CYBARCO.COM

ΑΡΘΡΟ / Του ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ

Λανθασμένες προσδοκίες και διορθωτικές κινήσεις

Είναι γνωστό και αποδεδειγμένο πως η προσδοκία οικονομικού κέρδους από την προσφορά μιας υπηρεσίας ή ενός προϊόντος ωθεί στην αύξηση των παιχτών που είναι διατεθειμένοι να ρισκάρουν για να προσφέρουν αυτή την υπηρεσία ή αυτό το προϊόν, για να αποκτήσουν μερίδιο από αυτή την πίτα του κέρδους. Και η κατάσταση συνεχίζεται μέχρι να εξανεμιστεί αυτό το κέρδος ή να μην είναι πλέον οικονομικά συμφέρουσα η προσφορά τους.

Κάτι τέτοιο βλέπουμε να συμβαίνει σε κάποιες τουλάχιστον κατηγορίες αναπτύξεων ακίνητης ιδιοκτησίας. Όσοι πιστεύετε πως δεν είναι μόνο κάποιες αλλά ανέκαθεν ισχυε σε όλο το φάσμα αναπτύξεων, δεν θα με δείτε να φέρνω ιδιαίτερη ένταση νοουμένου ότι δεχτούμε όλοι πως η μίμηση, η προσδοκία κέρδους και ο εγωισμός του «γιατί ο άλλος είναι πιο έξυπνος από εμένα;...», είναι αυτό που εξέλιξε την αγορά, που δημιούργησε επιτυχημένους και αποτυχημένους επιχειρηματίες ανάπτυξης γης και μας έφερε εδώ που μας έφερε. Το κέρδος, και δη το λογικό κέρδος, είναι απόλυτα θεμιτό. Είναι το γράσο που κινεί τον κόσμο στον οποίο ζούμε. Το πρόβλημα εστιάζεται πολλές φορές στη λέξη «προσδοκία» ή ακόμη καλύτερα στο «προσδοκώμενο κέρδος». Αυτό πηγάει από πολλές παραμέτρους που δεν είναι όλες αντικειμενικά μετρήσιμες. Έχει να κάνει με παράγοντες, όπως η σημαίνει συνεισφορά της γης σε μια ανάπτυξη, η σημαίνει αξία της γης, τι καταμερισμός γίνεται της αξίας της γης στην ανάπτυξη, τι περιλαμβάνει το κόστος κατασκευής και πώς αυτό επιμερίζεται στην όλη ανάπτυξη, αν υπάρχει άλλο μετρήσιμο κόστος και πώς αυτό επηρεάζει, ποια η συμβολή του χρόνου, του χρόνιου της χρηματοδότησης, ποια είναι η ιδεατή σχέση μεταξύ ιδίας συνεισφοράς και χρηματοδότησης, ποιο είναι το αποτέλεσμα του χρόνιου των πωλήσεων και της ροής εισοδημάτων που εκρέουν από τα συμβόλαια πωλήσεων, τι γίνεται σε περιόδους ισχνών αγελάδων, ποια η τιμολογιακή πολιτική, ποιες οι φορολογικές επιπτώσεις κλπ, για να αναφέρω μόνο μερικές από αυτές τις παραμέτρους. Πολλοί λοιπόν, κάνουν απλούς υπολογισμούς: «...ο τάδε πουλά άλφα, θα του κάτσει βήτα, άρα βγάζει κέρδος δέλτα...». Το πρόβλημα του να μην ξέρουμε επακριβώς το άλφα και το βήτα στον πιο πάνω απλό υπολογισμό, είναι πως και το δέλτα αναπόφευκτα είναι λάθος. Και όταν είμαστε σε μια ροή σκέψης να πείσουμε πως αξίζει τον κόπο κι εμείς να «ανακατωθούμε» με αυτό το line of business, είναι πως συνήθως παραφουσκώνουμε το άλφα και υποεκτιμούμε το βήτα με αποτέλεσμα το δέλτα να είναι επίσης παραφουσκωμένο. Δημιουργούμε δηλαδή παραφουσκωμένες προσδοκίες και μπαίνουμε σε ένα παζάρι για τους λάθος λόγους έχοντας την εντύπωση ότι ξέρουμε τους κανόνες, ενώ δεν ξέρουμε ούτε τους μισούς.

Στο μυαλό του μέσου Κύπριου, σήμερα και για αρκετό διάστημα τώρα, η πιο πάνω αφαίρεση οδηγεί σε ένα «προσδοκώμενο» κέρδος της τάξης των €10.000-€15.000/ μ² στη τρέπη των όσων επιχειρηματιών αναπτύσσουν πολυώροφα κτήρια. Μπορεί τα συμπεράσματα να είναι σωστά, μπορεί να είναι λάθος. Σίγουρα μια δόση αλήθειας την έχουν. Αυτοί οι υπολογισμοί δημιούργησαν

λοιπόν νούμερα που φιγουράρουν στο μυαλό πολλών κάποιων με κακό έως φθονερό τρόπο και κάποιων με μιμητικό τρόπο. Η μια κατάσταση πολεμά την αγορά μέσω πρόκλησης ζημιάς στη ζήτηση και η άλλη προκαλώντας ζημία στην προσφορά. Και τα δύο μαζί προκαλούν σοβαρό πρόβλημα στην αγορά.

Δεν θα αναφερθώ ξανά στο τι πήγε λάθος με τις πολυώροφες αναπτύξεις στη χώρα μας και δη στη Λεμεσό. Άλλωστε αυτό το θέμα το ανέπτυξα σε τουλάχιστον τρία σχετικά άρθρα. Σε άλλο ένα μάλιστα ανέλυσα και το τι απαιτείται να γίνει από πλευράς των επιχειρηματιών για να σωθεί η κατάσταση δεδομένων των εξελίξεων. Γι' αυτό το τελευταίο συνοπτικά υπενθυμίζω πως θα πρέπει αφενός να μειωθούν οι ζητούμενες τιμές πώλησης εκούσια από τους πωλητές, και αφετέρου να μειωθεί επίσης εκούσια η προσφορά, δηλαδή να αποσυρθούν, να μπουν στο ράφι, αναπτύξεις οι οποίες ακόμα δεν άρχισαν να κατασκευάζονται.

Κάποια διόρθωση τιμών πίσω από κλειστές εστω πόρτες άρχισαν να γίνονται, πράγμα που το επικροτώ. Επειδή αντιλαμβάνομαι ότι το δεύτερο σκέλος είναι πιο δύσκολο δεδομένου ότι ο εγωισμός κάποιων είναι μεγαλύτερος από το μπόι τους και επειδή εμένα με ενδιαφέρει η υγιής κλινική εικόνα της αγοράς, πιστεύω ότι αυτό που οι ίδιοι είναι πολύ περήφανοι να κάνουν, θα πρέπει να το κάνει το Κράτος και η Κεντρική Τράπεζα με τη μορφή ρυθμίσις. Και εξηγούμαι: το μεν Κράτος θα πρέπει άμεσα να θέσει μορατόριουμ σε νέες αδειοδοτήσεις για πολυώροφα κτήρια με ορίζοντα τουλάχιστον τριετίας μέχρι πενταετίας. Αυτό θα δώσει την ευκαιρία στα υφιστάμενα να υλοποιηθούν και να πουληθούν συγκρατώντας την προσφορά από υπερμεγέθυνση και χρεοκοπία των μεγάλων ονείρων που βασίστηκαν σε λανθασμένες προσδοκίες.

Αντιλαμβάνομαι πλήρως πως οι επηρεαζόμενοι θα αντιδράσουν, αλλά στην ουσία το μέτρο γίνεται για να τους προστατέψει και όχι να τους στερήσει τη μεγάλη μπάτσα. Το μορατόριουμ θα αναπροσαρμόζεται ή θα αίρεται αναλόγως των πωλήσεων που θα σημειώνονται στα υφιστάμενα. Όσοι απέκτησαν τις απαιτούμενες άδειες ή μέρος αυτών και επηρεάζονται από το μέτρο, να λαμβάνουν ανάλογη επέκταση περιόδου ισχύος των αδειών τους χωρίς πρόβλημα και χωρίς επιβάρυνση. Η Κεντρική Τράπεζα μπορεί παράλληλα να παρακολουθεί με προσοχή τις εξελίξεις και να θέτει ανάλογα κανόνες χρηματοδότησης προς τις τράπεζες για την αντίστοιχη κατηγορία έργων.

Η πιο ελεγχόμενη επέκταση της προσφοράς, από πλευράς Κράτους και ΚΤΚ, θα σταθεροποιήσει την αγορά και θα εξανεμίσει μεγάλο ποσοστό από τις αρνητικές προσδοκίες, που δημιουργούν στην οικονομία γενικότερα ο συνδυασμός της αλόγιστης ανέγερσης πύργων και η φαινομενική μείωση στη ζήτηση λόγω των αυστηρότερων κριτηρίων επιλογής επενδυτών για πολιτογραφήσεις.

Ο Ανδρέας Α. Ανδρέου, είναι MRICS CEO, APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors.

Ο ΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ

Αν μας χτυπήσει την πόρτα ο κορωνοϊός και η... λύση

Γράφει ο **ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ**

«Έχετε ακούσει και εσείς το ρητό: Στην πολιτική είναι ανώφελο να κοιτάς πιο μακριά από δύο εβδομάδες;»

Ενώ η υψηλός είναι αναστατη με τον κορωνοϊό η Κύπρος φαίνεται να κινείται στους δικούς της ρυθμούς. Τόσες μέρες μετά τον παγκόσμιο συναγερμό και με τον ιό να φτάνει και να σκοτώνει κόσμο ακόμα και στην Ευρώπη, εμείς ψαχνόμαστε για τους χώρους καραντίνας. Μπορεί στον υπόλοιπο σχεδιασμό τα πράγματα να βαίνουν καλώς, σύμφωνα με το υπουργείο Υγείας, αλλά στο συγκεκριμένο μάλλον «εκόψαμε πίσω». Και αυτό γιατί με τον ρυθμό που κινείται ο ιός ενδέχεται αύριο-μεθαύριο να χρειαστεί να τεθεί σε καραντίνα κάποια ομάδα ανθρώπων, ίσως και μεγάλη και εμείς δεν έχουμε καν ορίσει τους χώρους. Απ' όσα δε πληροφορούμαι και οι δύο φερόμενοι ως υποψήφιοι χώροι καραντίνας χρειάζονται δουλειά για να μπορέσουν να φιλοξενήσουν ανθρώπους. Οπότε με την απόφαση του Υπουργικού δεν λύεται το πρόβλημα. Μάλλον μόλις αρχίζει... Και θα είμαστε τυχεροί αν ο ιός περιμένει το Υπουργικό να αποφασίσει και τους υπηρεσιακούς να οργανώσουν και να εξοπλίσουν τους χώρους...

Αμέσως μετά τις λεγόμενες «εκλογές» στα κατεχόμενα ο Γκουτέρες θα παρέμ-

ψει δυναμικά για την άτυπη πενταμερή, σύμφωνα με τις πληροφορίες που φτάνουν. Και στον Νίκο Χριστοδουλίδη φέρεται να είπε τα ίδια προχθές ο ΓΓ του ΟΗΕ. Σε πηγαδάκι πολιτικών, χθες στη Λευκωσία, σχολιάστηκε ιδιαίτερα το εκρηκτικό σκηνικό που θα επικρατεί μετά τις «εκλογές», με τις απειλές της Τουρκίας να βρισκονται σε πλήρη εξέλιξη όπως και τις νέες γεωτρήσεις από την TOTAL και ENI. «Το σίγουρο είναι πως όποιος και να εκλεγεί στα κατεχόμενα δεν θα μπορέσει να αρνηθεί την πρωτοβουλία του ΟΗΕ, οπότε αυτή θα πρέπει να θεωρείται δεδομένη. Εκείνο που δεν μπορεί να είναι δεδομένο είναι η επιθυμία για λύση, ιδιαίτερα εάν εκλεγεί κάποιος σκληροπυρηνικός», υποστήριξε ένας από τους συμμετέχοντες στο πηγαδάκι, ενώ άλλος σημείωσε: «Ο Ακιντζί δήλωσε χθες ότι αμέσως μετά τις «εκλογές» ο Γκουτέρες θα εμπλακεί δυναμικά, το τραπέζι θα στηθεί ξανά και η λύση θα μας χτυπήσει την πόρτα» και ο ελληνόκυπριος πολιτικός διευητήθηκε: «Θα μας βρει άραγε μέσα να της ανοίξουμε;»

Από... αριστερά βγαίνει στο ΑΚΕΛ ο Αβέρωφ Νεοφύτου με τις πρόσφατες εξορ-

μήσεις και πρωτοβουλίες του. Όπως ακούω είναι αποφασισμένος να προχωρήσει με φιλολαϊκά νομοθετήματα, ενόψει βεβαίως και του άτυπου προεκλογικού για τις βουλευτικές που φαίνεται να έχει αρχίσει. Κανονικά όμως...

Η Μάνταμ του Φούλη μου επιβεβαίωσε πως ο Μεγάλος Αρχηγός ζήτησε όπως προωθηθούν άμεσα και δυναμικά οι προτάσεις του για μη καταβολή σε κρατικούς αξιωματούς συντάξεων και μισθών ταυτόχρονα και την επέκταση του ορίου αφυπηρέτησης των Βουλευτών και Υπουργών από το 60ο έτος στο 65ο. Μάλιστα πρόσφατα ο Κουλάς υπέβαλε ξανά τις προτάσεις νόμου του Φούλη στον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών. Και δεν είναι μόνο αυτό. Απ' όσα μαθαίνω στις προτάσεις του Φούλη περιλαμβάνεται και πρόνοια για πρόωπη συνταξιοδότηση όσων εργάζονται σε βαρέα επαγγέλματα. Ανοίγει δηλαδή την πόρτα στον λαό: οικοδόμους, εργάτες βιομηχανιών, γεωργούς και βιοτέχνες. «Με ένα σημάρι πολλά τρυγόνια, ως συνήθως» σημείωσε σχεδόν θριαμβευτικά η Μάνταμ του Φούλη.

-Αληθεύει πως στο ΑΚΕΛ συζητήθηκε το θέμα με τα «ανοίγματα» του Φούλη και αποφασίστηκε «δυναμική απάντηση»; Η κυρία Πανούλλα, η οποία ως γνωστόν ακούει όλα όσα φιθυρίζονται στους διαδρόμους του ΑΚΕΛ και ακόμη περισσότερα, με πληροφόρησε πως η πορεία του κόμματος προς τον λαό βρίσκεται σε εξέλιξη εδώ και καιρό. «Και όχι μόνο με φωνερές και δημόσιες συναντήσεις και συσκέψεις», συμπλήρωσε με νόημα. Πόλεμος «κυριών» βρίσκεται σε εξέλιξη σε μεγάλο κόμμα. Δύο κυρίες της πρώτης γραμμής, παρόλη την «αγάπη» που δείχνουν να έχουν στις δημόσιες εμφανίσεις τους, κατ' ιδίαν όχι μόνο δεν μιλιούνται, ούτε καν βλέμματα δεν ανταλλάζουν. Αιτία εσωκομματική διαμάχη για τις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνει μία εκ των δύο η οποία φαίνεται πως μπάνει στα... χωράφια της άλλης.

ΚΟΝΙΖ: Ποιος παλιός σύμβουλος του Νίκαρου έχει «μαυροπινικιστεί κανονικότητα»; Αληθεύει πως στον Λόφο ακούστηκε γι' αυτόν ο χαρακτηρισμός «το φίδι που είχαμε στον κόρφο μας» και κάποιος δεν θέλουν να τον δουν ούτε ζωγραφιστό;

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α Τ Α Ρ Ι Ο

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΛΑΚΗ

Οι «Χρυσοί Δράκοι» στο Wall Gallery του Ογκολογικού Κέντρου Τράπεζας Κύπρου

Η παραμονή σε ένα νοσηλευτικό ίδρυμα είναι μια επίπονη διαδικασία τόσο για τον ασθενή, όσο και για τους συνοδούς του, και φυσικά ένας καθημερινός αγώνας για τους ίδιους τους εργαζόμενους. Η νοσπλεια ασθενών που αναγκάζονται να παραμένουν για μακρά χρονικά διαστήματα εντός του νοσοκομείου είναι ακόμη πιο δύσκολη, έτσι οποιοσδήποτε τρόπος υπάρχει που μαλακώνει την τραχύτητα των ημερών εκείνων είναι ευπρόσδεκτος. Ένας από αυτούς τους τρόπους είναι και ο θεσμός του «Wall Gallery». Το «The Wall Gallery» που έχει πλέον καθιερωθεί σε θεσμό αναδεικνύει τους εξωτερικούς τοίχους του Ογκολογικού Κέντρου Τράπεζας Κύπρου, στη Λευκωσία, και τους μεταμορφώνει σε μόνιμο εικαστικό χώρο, ευαισθητοποιώντας τον κόσμο για τον καρκίνο και δίνοντας μηνύματα αισιοδοξίας στους ασθενείς του Κέντρου.

Ο φωτογράφος Ευγένιος Κίτσιος που είχε συμμετάσχει στο πρότζεκτ είχε πει στην «Κ» ότι στόχος του ήταν να πυροδοτήσει μία συναισθηματική «αντίδραση», όταν κάποιος αντικρίζει τη δουλειά του, «Ελπίζω, επίσης, ότι οι ασθενείς στο νοσοκομείο θα βιώσουν συναισθήματα χαράς και θαυμασμού, όταν θα βλέπουν τις

φωτογραφίες μου, as ανήψουν αυτές ένα φως στους ανθρώπους που για τις μάχες που παλεύουν». Τα ίδια μηνύματα θέλει να αφήσει και ο κοσμοπολίτης εικονογράφος Κωνσταντίνος Χατζηδημήτρης, ο οποίος ξεδιπλώνει το ταλέντο του με τους «Χρυσούς Δράκους», στους εξωτερικούς τοίχους του Ογκολογικού Κέντρου Τράπεζας Κύπρου. Ο Κωνσταντίνος Χατζηδημήτρης με εύστοχο και αλληγορικό τρόπο αφίνει το αποτύπωμά του με το έργο «Χρυσοί Δράκοι». Ο καλλιτέχνης χρησιμοποίησε έναν ιαπωνικό μύθο με ένα κοπάδι ψαριών κοί. Σύμφωνα, λοιπόν,

Ο καλλιτέχνης Κωνσταντίνος Χατζηδημήτρης σε μια αλληγορική εικονογράφιση με δυνατά μηνύματα.

με τον μύθο, ένα κοπάδι ψαριών κοί κολυπούσε αντίθετα στο ρεύμα του Κιτρινού ποταμού. Η προσπάθειά τους να νικήσουν το ρεύμα, τα έκανε τόσο δυνατά, που τελικά έφτασαν στο τέλος του, όπου συνάντησαν έναν ψηλό καταρράκτη. Πολλά από τα ψάρια τότε στράφηκαν πι-

σω. Ένα όμως, επέμεινε. Προσπαθούσε να συνεχίσει το ταξίδι του μέχρι την κορυφή του καταρράκτη, ακόμα κι όταν δαιμόνια τον δυνάμωναν για να χλευάσουν την προσπάθειά του απλού αλλά ηρωικού κοί να φτάσει μέχρι την κορυφή. Μετά από 100 χρόνια προσπάθειας, όμως,

τα κατάφερε. Το έργο έχει σχεδιαστεί ειδικά για τη συγκεκριμένη έκθεση και παρουσάζεται για πρώτη φορά στο κοινό. Ο Κωνσταντίνος Χατζηδημήτρης σπούδασε Καλές Τέχνες στη Ρώμη και κατέχει μεταπτυχιακό από Πανεπιστήμιο της Βαρκελώνης. Έχει ζήσει και δουλέψει

σε ευρωπαϊκές πρωτεύουσες και έχει εμπνεαστεί έντονα από αυτές. Οι δουλιές του έχουν διακριθεί στα «Pygmalion Design & Advertising Awards» και σε ευρωπαϊκές ηλεκτρονικές πλατφόρμες.

«The Wall Gallery»

Η υπαίθρια έκθεση «The Wall Gallery» έχει ήδη μετατρέψει τον εξωτερικό χώρο του θεραπευτικού κέντρου σε μόνιμο εικαστικό χώρο με έργα καταξιωμένων Κυπρίων καλλιτεχνών και στοχεύει να ευαισθητοποιήσει το κοινό για τον καρκίνο, δίνοντας χώρο στους εικαστικούς να εκφράσουν την κοινωνική τους αλληλεγγύη και να προσφέρουν ηθική στήριξη μέσω των τέχνων. Το «The Wall Gallery» είναι το αποτέλεσμα έρευνας η οποία διεξήχθη από τον μη κερδοσκοπικό οργανισμό ABR – Alternative Brains Rule, με την ευγενή και διαχρονική στήριξη της Τράπεζας Κύπρου, ως απάντηση στην ανάγκη για βελτίωση της ποιότητας διαμονής των ασθενών του Ογκολογικού Κέντρου της Τράπεζας Κύπρου στη Λευκωσία. Προηγήθηκαν εκθέσεις φωτογραφιών των διακεκριμένων φωτογράφων Sílvia Augusto Rusmigo και Eugene Kitsios, με θέμα το μεγαλείο της φύσης.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτήτρια
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ
Υπεύθυνος Υλικ: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΛΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιελλί: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ • Διευθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

“ΣΗΜΕΡΑ
ΘΕΛΩ ΝΑ ΜΠΩ
ΣΤΟ ΚΑΙΝΟΥΡΙΟ
ΔΙΚΟ ΜΟΥ
ΣΠΙΤΙ.

ΑΛΛΑ ΑΥΡΙΟ
ΘΕΛΩ ΝΑ ΜΠΟΡΩ
ΝΑ ΒΓΩ ΑΠΟ ΤΟ ΣΠΙΤΙ
ΚΑΙ ΝΑ ΓΥΡΙΣΩ
ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ.”

λύση
ONE
Μία λύση, για όλα!

Στην Ελληνική Τράπεζα καταλαβαίνουμε πόσο σημαντικό είναι να έχεις τη δύναμη να καταφέρνεις όσα θες και σήμερα και αύριο, και έχουμε λύση! Λύση One. Μία και μοναδική λύση δανεισμού, βάσει αξίας κύριας κατοικίας, για κάθε σου ανάγκη. Και αν σήμερα έχεις ήδη δάνεια, συγκέντρωσέ τα όλα σε μία μόνο δόση, με χαμηλό επιτόκιο και με τη σιγουριά ότι θα έχεις Λύση για ό,τι χρειαστείς αύριο.

Μάθε περισσότερα στο www.hellenicbank.com/one

 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
Έχεις τη δύναμη.

Πρέπει να συναφθεί ασφάλιση της κύριας κατοικίας και ασφάλεια ζωής. Προειδοποίηση: Εάν δεν τηρείτε το σχέδιο αποπληρωμής του δανείου σας, μπορεί να χάσετε το σπίτι σας. Προειδοποίηση: Υπάρχουν χρεώσεις αν εξοφλήσετε νωρίτερα το δάνειό σας. Προειδοποίηση: Το ποσό της δόσης και το συνολικό κόστος της χορήγησης μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί ανάλογα με τη διακύμανση του βασικού επιτοκίου.

Αβέβαιο το εύρος των επιπτώσεων από τον ιό

Ο υπουργός Οικονομικών υπογραμμίζει ότι αποτελεί και επίσημα μεγάλο κίνδυνο για ευρωπαϊκή αλλά και παγκόσμια οικονομία

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Αρχικά ο κορωνοϊός, που ξέσπασε στην πόλη της Κίνας Γουαχάν, αντιμετωπίστηκε «στενά» και επιπόλαια από το παγκόσμιο επιχειρείν, αφού θεώρησε πως θα γίνει κατορθωτό να περιοριστεί μόνο εντός της Κίνας. Δύο μήνες αργότερα, όμως, βλέπουμε πως ο ιός «ξεπήδησε» από την –τεράστια ομολογούμενως- Κίνα, με κρούσματα πλέον και θανάτους σε Ιαπωνία, Νότια Κορέα, Ταϊβάν, Ιράν, αλλά σε Γαλλία και Ιταλία. Ο περιορισμός του ιού –εκ του αποτελέσματος- απέτυχε. Απότοκο αυτού, εκτός από την υγεία των πολιτών που απειλείται φυσικά, έχει επηρεαστεί το παγκόσμιο επιχειρείν ποικιλοτρόπως και πλέον ενώ τα σενάρια μέχρι πρότινος έδειχναν πως ένας ιός δεν μπορεί να επηρεάσει τη διεθνή οικονομία, τελικά φάνηκε ότι μπορεί. Πόσω μάλλον και οικονομίες που είναι μικρότερες από τις οικονομίες της Κίνας, της Αμερικής, της Ιαπωνίας, όπως της Κύπρου που πάντα αναφέραμε

Μετά την «έκρηξη» των κρουσμάτων του νέου κορωνοϊού στην Ιταλία και την ύπαρξη πλέον κρουσμάτων σε 30 χώρες, οι επενδυτές είδαν τον ιό υπό το πρίσμα του ενδεχόμενου πανδημίας.

πως είναι ευάλωτη από εξωγενείς παράγοντες. Μπορεί η θωράκιση της κυπριακής οικονομίας να είναι πραγματική μετά και τα γεγονότα του 2013 με τα βήματα που έχουν γίνει να είναι αλματώδη, ωστόσο ο τουρισμός για παράδειγμα που είναι ο μεγαλύτερος «αιμοδότης» της, μπορεί να πληγεί. Άρα και η ανάπτυξη της Κύπρου. Ο αμερικανικός Οίκος Moody’s στο τελευταίο οικονομικό του δελτίο, σημείωσε τα εξής: «Η επιδημία του κορωνοϊού διαταράσσει τις αλυσίδες εφοδιασμού εντός της Κίνας, οι οποίες όμως περιορίζουν και τις εξαγωγές προς τα λιμάνια των ΗΠΑ. Εντός της Κίνας, το ξέσπασμα έχει προκαλέσει εκτεταμένα κλεισίματα εργοστασίων, περιορισμένες κινήσεις αγα-

Στην Κίνα το ξέσπασμα έχει προκαλέσει εκτεταμένα κλεισίματα εργοστασίων, περιορισμένες κινήσεις αγαθών και οδήγησε μεταφορές να ακυρώσουν περισσότερα από 80 δρομολόγια μέσω λιμανιών που ήταν προγραμματισμένα για το Φεβρουάριο και τον Μάρτιο στις ΗΠΑ.

θών και οδήγησε μεταφορείς να ακυρώσουν περισσότερα από 80 δρομολόγια μέσω κινεζικών λιμανιών που ήταν προγραμματισμένα για τον Φεβρουάριο και τον Μάρτιο. Εάν η επιδημία παραμείνει σε μεγάλο βαθμό περιορισμένη και η διαταραχή αποδειχθεί βραχυπρόθεσμη, όπως αναμένουμε ότι θα συμβεί, τα αρνητικά αποτελέσματα θα είναι τελικά διαχειρίσιμα για τα λιμάνια των ΗΠΑ». Ταυτόχρονα, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο μεταφέρει το μέγεθος της ανησυχίας διά στόματος της επικεφαλής του, Κρισταλίνα Γκεοργκίεβα, που χαρακτήρισε την επιδημία «την πλέον πειστική πηγή αβεβαιότητας» που αντιμετωπίζει αυτή τη στιγμή η παγκόσμια οικονομία. Σε άρθρο της στην ι-

στοσελίδα του ΔΝΤ, η κ. Γκεοργκίεβα σημείωσε πως τον Ιανουάριο το Ταμείο δεν προέβλεπε τέτοια κατάσταση εκτάκτου ανάγκης, αλλά τώρα «η επιδημία απειλεί να εκτροχιάσει την παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη που ήδη δεχόταν πιέσεις από τον παγκόσμιο εμπορικό πόλεμο και το Brexit». Στο ίδιο άρθρο αναφέρει πως «ο αντίκτυπος θα μεγιστοποιηθεί σε περίπτωση που διακοπεί η προσφορά στην παγκόσμια αλυσίδα και πληγεί η εμπιστοσύνη των επενδυτών αν επεκταθεί η επιδημία εκτός Κίνας». Μιλώντας ωστόσο από το βήμα του G20, παρουσίασε έτοιμο το ΔΝΤ να στήριξει όσες χώρες πληγούν και ιδιαίτερες τις φτωχότερες, παρέχοντας εγγυήσεις αλλά και διαγραφές χρέους.

Για την οικονομία της Κίνας δε, εξέφρασε την εκτίμηση πως θα ανακάμψει αν ανακληθούν σύντομα τα μέτρα που διακόπτουν την οικονομική δραστηριότητα. Προέβλεψε ωστόσο πως ο ρυθμός ανάπτυξης της Κίνας θα επιβραδυνθεί ραγδαία για το πρώτο τρίμηνο του έτους.

Τα της Κύπρου

Όσον αφορά στα επιχειρηματικά κωλύματα που παρουσιάστηκαν και είχε αναδείξει η «Κ», συνεχίζεται να υφίστανται στον ίδιο ή και χειρότερο βαθμό. Ο λόγος για καθυστερήσεις σε φορτία, μεταφορές και εξαρτήματα τα οποία έρχονται από Κίνα, εισαγωγές που βάσει των δεδομένων του 2019, φτάνουν τα 400 εκατ. ευρώ ε-

πταίως. Η Κύπρος εισάγει κυρίως πρώτες ύλες, εξαρτήματα, αναλώσιμα, προϊόντα τεχνολογίας και προϊόντα σχετικά με τον νοσοκομειακό τομέα.

Ο Γενικός Διευθυντής της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων Κύπρου (ΟΕΒ), Μιχάλης Αντωνίου, είχε αναφέρει πως είχαν αρχίσει να μεταφέρονται, και προφορικά και από συναντήσεις, κάποιες πληροφορίες από μέλη του Συνδέσμου για καθυστερήσεις προϊόντων που δεν ανέμεναν την προηγούμενη εβδομάδα, από Κίνα. Είχε σημειώσει και αυτός από πλευράς του πως εάν σταματήσει η εξάπλωση του ιού τότε δεν θα υπάρξει κατί περαιτέρω για την οικονομία και τις επιχειρήσεις στην Κύπρο, αλλά αν επεκταθεί, τότε θα πρέπει να ζυγιστούν ξανά τα δεδομένα. Στο ίδιο ύφος είχε κινηθεί και ο γενικός διευθυντής του ΚΕΒΕ, Μάριος Τσιακκάς. Ο κ. Τσιακκάς είχε σημειώσει πως αρχίζουν να παρουσιάζονται οι πρώτες ενσχολήσεις από τον κορωνοϊό, αφού συγκεκριμένα αποθέματα προϊόντων μειώνονται στην Κύπρο. Προς το παρόν είχε υπογραμμίσει ότι αν και οι κυπριακές επιχειρήσεις δεν είναι σε δύσκολη κατάσταση, στην περίπτωση που συνεχιστεί για αρκετό διάστημα ακόμα, τότε θα δημιουργηθεί πρόβλημα.

Νοοούν οι χρηματαγορές

Μετά την «έκρηξη» των κρουσμάτων του νέου κορωνοϊού στην Ιταλία και την ύπαρξη πλέον κρουσμάτων σε 30 χώρες, οι επενδυτές είδαν τον ιό υπό το πρίσμα του ενδεχόμενου πανδημίας. Την Τρίτη, όπως μετέδωσαν όλα τα διεθνή μέσα, οδήγησαν σε απώλειες από 3% ώς 5,4% όλα τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια, με τους ίδιους να δηλώνουν πως από εδώ και πέρα οι επενδυτές θα είναι πολύ ευαίσθητοι στα τεκταινόμενα. Μέχρι και το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου φαίνεται να έχει επηρεαστεί από τις εξελίξεις, παρά το ότι όπως είναι γνωστό δεν υπάρχουν κρούσματα του ιού στην χώρα. Υπό την σκιά των αναταράξεων από το ξέσπασμα του κορωνοϊού, ο Γενικός Δείκτης υποχώρησε στις 65,51 μονάδες, παρουσιάζοντας πτώση σε ποσοστό 0,76%. Με ζήμιες έκλεισε την Τρίτη το Χρηματιστήριο, με τον Γενικό Δείκτη να παρουσιάζει σωρευτικές απώλειες 3,65% σε τρεις συνεχόμενες πτωτικές συνεδριάσεις.

Τέσσερις νέες χώρες στη λίστα ελέγχων

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Σε αναθεώρηση του καταλόγου των χωρών που χαρακτηρίζονται υψηλού κινδύνου στον κορωνοϊό, προχώρησε το Υπουργείο Υγείας. Με αφορμή τα όσα λαμβάνουν χώρα με την επιδημία στην Ιταλία, το Υπουργείο Υγείας αύξησε τις χώρες που χαρακτηρίζονται υψηλού κινδύνου και οι επιβάτες που προέρχονται από αυτές και φθάνουν σε αεροδρόμια και λιμάνια, θα τυγχάνουν σχολαστικού ελέγχου για ενδεχόμενο ύποπτο κρούσμα κορωνοϊού. Κάτι που μέχρι χθες γινόταν για επιβάτες οι οποίοι προέρχονταν από την Κίνα ή είχαν έλθει σε επαφή με πρόσωπα που είχαν ταξιδέψει σε χώρες χαρακτηρισμένες ως υψηλού κινδύνου. Με βάση τα όσα ανακοινώθηκαν, μετά από σύσκεψη και ένεκα της συνεχιζόμενης εξάπλωσης της επιδημίας του κορωνοϊού στην κοινότητα και σε χώρες εκτός Κίνας και παρόλο που οι οδηγίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και του Ευρωπαϊκού Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ECDC) δεν έχουν προς το παρόν αλλάξει, η Μονάδα Επιδημιολογικής Επιτήρησης του Υπουργείου Υγείας αποφάσισε την επέκταση των ελέγχων σε επιβάτες που φθάνουν στην Κύπρο και που έχουν ταξιδέψει τις τελευταίες 14 μέρες σε άλλες τέσσερις χώρες:

- Ιταλία: Περιοχές Λομβαρδίας και Βένετο.
- Δημοκρατία της Κορέας.
- Ιράν.
- Ιαπωνία.

Παράλληλα, το Υπουργείο Υγείας συστήνει σε όσους ταξίδεψαν προς Κύπρο από τις συγκεκριμένες περιοχές, να περιορίσουν τις κινήσεις τους σε χώρους με συνωστισμό ατόμων, να αυτό-εξετάζονται, και σε περίπτωση που εμφανίσουν συμπτώματα λοίμωξης του αναπνευστικού (πυρετός, βήχας ή δύσπνοια) σε περίοδο 14 ημερών από την επιστροφή τους, να παραμένουν στο σπίτι και να επικοινωνούν άμεσα με το Κέντρο Κλήσεων της Υπηρεσίας Ασθενοφόρων.

Οι έλεγχοι

Πρακτικά και όπως ανακοινώθηκε, οι επιβάτες θα απαντούν σε συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο και αναλόγως των απαντήσεων, θα ενεργοποιούνται τα συγκεκριμένα πρωτόκολλα. Επιπλέον, έχει αποφασιστεί όπως, σε συνεννόηση με τις αεροπορικές εταιρείες, σε όλα τα αεροπλάνα που φτάνουν στην Κύπρο, εντατικοποιηθεί η ανακοίνωση που ήδη γίνεται εδώ και κάποιες μέρες, όπως, ανεξάρτητα από ποια χώρα προέρχονται,

Στην Κύπρο αναμένεται να φθάσουν σήμερα Τετάρτη οι 12 μαθητές και οι συνοδοί τους που είχαν μεταβεί στην Ιταλία στο πλαίσιο προγράμματος ανταλλαγής μαθητών.

Σφίγγει το πλαίσιο ελέγχων επιβατών από τις χώρες υψηλού κινδύνου- Την Πέμπτη το Υπουργικό αποφασίζει για το χώρο καραντίνας.

όσοι παρουσιάζουν συμπτώματα να επικοινωνούν με τις αρμόδιες Αρχές στα αεροδρόμια. Σύμφωνα με τον υπουργό Υγείας Κωνσταντίνο Ιωάννου «τις τελευταίες τέσσερις εβδομάδες, με την εξέλιξη του ιού αυτού, είμαστε συνεχώς σε επαγρύπνηση και εγρήγορση, από την πρώτη μέρα έχουν ενεργοποιηθεί όλα τα πρωτόκολλα όπως αυτά διαμορφώνονται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας και το Ευρωπαϊκό Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ECDC)». Εν προκειμένου, ο Υπουργός τόνισε πως η Κύπρος αποφάσισε όπως προχωρήσει και εντάξει τις χώρες αυτές στις χώρες υψηλού κινδύνου, ενέργεια που έχουν λάβει μέχρι στιγμής μόνο έξι κράτη της ΕΕ, παρά το γεγονός ότι δεν υπάρχει ακόμα αλλαγή στα πρωτόκολλα και τις οδηγίες του ΠΟΥ και του ECDC.

Ένα από τα ζητήματα τα οποία θα κληθεί να αντιμετωπίσει τις επόμενες μέρες η κυβέρνηση είναι και αυτό του χώρου για απομόνωση ατόμων που έχουν έλθει σε επαφή με πρόσωπα που έχουν εμφανίσει συμπτωματολογία και τα ίδια

δεν έχουν εκδηλώσει συμπτώματα. Σύμφωνα με τον κ. Ιωάννου, έχουν εξευρεθεί δύο χώροι που θα χρησιμοποιηθούν ως απομόνωση για τα ασυμπτωματικά άτομα, χωρίς ωστόσο να προβεί σε ανακοίνωση αυτών των σημείων, εν αναμονή της έγκρισής τους από το Υπουργικό Συμβούλιο. «Όσον αφορά στους μελλοντικούς μας σχεδιασμούς, το μόνο που θέλω να διαβεβαιώσω είναι ότι υπάρχει σχέδιο, σήμερα θα ενημερωθούν όλοι οι εμπλεκόμενοι από τον ιδιωτικό τομέα πλην των δημοσίων νοσηλευτηρίων, που θα βοηθήσουν στην αντιμετώπιση, ούτως ώστε εάν και εφόσον στο μακρινό οενάριο που χρειαστεί, να υπάρχει ετοιμότητα», τόνισε ο κ. Ιωάννου. Στο σημείο αυτό ο κ. Ιωάννου απέδωσε τις αντιδράσεις που καταγράφονται από κατοίκους περιοχών που είχαν εξευρεθεί για φιλοξενία ατόμων ασυμπτωματικών στις διαδροές πληροφοριών και την άγνοια του κόσμου. Όπως διευκρίνισε ασυμπτωματικά σημαίνει δεν έχουν δείξει συμπτώματα, αλλά είχαν έρθει σε επαφή και βάσει των οδηγιών του ΠΟΥ πρέπει να μπαίνουν σε απομόνωση για 14 μέρες. «Παρά τις διαβεβαιώσεις μας ότι δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα ή κίνδυνος για τη Δημόσια Υγεία, βλέπετε κι εσείς τις αντιδράσεις που υπάρχουν από τις διάφορες κοινότητες», είπε χαρακτηριστικά ο κ. Υπουργός.

Οι μαθητές

Στην Κύπρο αναμένεται να επιστρέψουν σήμερα οι 12 μαθητές και οι συ-

νοδοί τους οι οποίοι είχαν μεταβεί στην Ιταλία στο πλαίσιο προγράμματος ανταλλαγής μαθητών.

Σύμφωνα με τον Υπουργό Υγείας τα άτομα αυτά θα αντιμετωπιστούν με τον ίδιο τρόπο που τυγχάνουν χειρισμού όσοι προέρχονται από την Ιταλία. Συμπλήρωσε ότι δεν πρόκειται μόνο για τους 12 μαθητές, έρχονται δύο πτήσεις εβδομαδιαίως από την Ιταλία, επιπλέον επιβάτες που έρχονται μέσω άλλων χωρών. «Όσοι ταξίδεψαν θα ερωτούνται, όπως ερωτούνται και οι επιβάτες που προέρχονται από Κίνα εάν έχουν ταξιδέψει τις προηγούμενες 14 μέρες στις περιοχές αυτές. Από τις απευθείας πτήσεις θα ελέγχονται όλοι οι επιβάτες, οι υπόλοιποι θα ερωτούνται και όσοι ταξίδεψαν τις τελευταίες 14 μέρες, θα πρέπει να περνούν από έλεγχο στο αεροδρόμιο και αναλόγως των απαντήσεων στο ερωτηματολόγιο, θα ενεργοποιείται το πρωτόκολλο», ανέφερε.

Ο κ. Ιωάννου διευκρίνισε πως εάν οι μαθητές και οι συνοδοί τους δεν παρουσιάζουν συμπτώματα -και η ενημέρωση θα είναι ότι δεν παρουσιάζουν συμπτώματα- θα αντιμετωπιστούν όπως όλοι οι άλλοι επιβάτες. «Θα τους ζητηθεί όπως αυτό-περιοριστούν και εάν και εφόσον παρουσιάσουν συμπτώματα, θα τους δοθούν και γραπτές οδηγίες για άμεση επικοινωνία με ιατρικούς λειτουργούς. Αυτό συμβαίνει σε όλες τις χώρες, όχι μόνο στην Κύπρο».

ΑΡΘΡΟ / Του **ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ**

Θάνατος, ελευθερία και ο COVID-19

Όπως ο θάνατος είναι το όριο της ζωής, έτσι ο φόβος του θανάτου, ο προπομπός διαμορφώνει τα όρια της ελευθερίας. Η εξάπλωση του νέου κορωνοϊού που ξέσπασε στην Κίνα τον Δεκέμβριο δείχνει πόσο ευάλωτοι είμαστε, ως άτομα και ως κοινωνίες. Εκεί που ασχολούμασταν με την «υψηλή πολιτική» των διεθνών σχέσεων και τις επιπτώσεις της πολιτικής Τραμπ στην παγκόσμια οικονομία, η ξαφνική εμφάνιση ενός μικροσκοπικού οργανισμού, που φέρεται να γεννήθηκε από τη βίαιη «συνύπαρξη» άγριου ζώου και ανθρώπου στην αγορά μιας κινεζικής πόλης, προκαλεί κάθετη πτώση του παγκόσμιου εμπορίου, ταραχή στις αγορές, τον θάνατο χιλιάδων ανθρώπων και τη στέρση της ελευθερίας πολλών εκατομμυρίων, αλλά και τη διεθνή ανασφάλεια.

Ενώ τα τελευταία χρόνια σε πολλές χώρες υπάρχε μια έντονη τάση επιστροφής προς τις διαχωριστικές γραμμές, στα σύνορα και στους δασμούς, με την αναβίωση του εθνικισμού και του προστατευτισμού, ο COVID-19 μας αποδεικνύει πως είμαστε όλοι ίδιοι. Το ίδιο ευάλωτοι ως άτομα, το ίδιο αδύναμοι ως κοινωνίες, όταν ούτε τείχνι ούτε δοκιμασμένες συμπεριφορές μπορούν να μας προστατέψουν. Η ραγδαία εξάπλωση του ιού εκτός Κίνας τις τελευταίες ημέρες, με την απότομη άνοδο σε κρούσματα και θανάτους, δείχνει ότι τα μέτρα περιορισμού που εφαρμόστηκαν έως τώρα δεν επαρκούν. Επίσης, δεν υπάρχει εμβόλιο, ούτε θεραπεία. Ούτε είναι γνωστή η συμπεριφορά του ιού: μπορεί στην αρχή τα συμπτώματα να είναι ήπια και ξαφνικά να επιδεινώνονται και να οδηγούν στον θάνατο. Ενώ είμαστε προγραμματισμένοι είτε να σταθούμε και να δώσουμε μάχη ή να τραπούμε σε φυγή, αναγκαζόμαστε να ζούμε με τον φόβο, να βλέπουμε τον θάνατο χωρίς δρόμο διαφυγής. Ας σκεφτούμε μόνο τον εφιάλτη που έζησαν οι 2.666 επιβάτες και 1.045 μέλη του πληρώματος του κρουαζιερόπλοιου «Diamond Princess», που αναγκάστηκαν να παραμείνουν σε καραντίνα στο πλοίο στη Γιοκοχάμα για πάνω από δύο εβδομάδες, με αποτέλεσμα 634 να νοσήσουν και δύο να πεθάνουν. Η πολυήμερη συνύπαρξη τόσων ανθρώπων σε περιορισμένο χώρο ίσως επιδεινώσε την κατάσταση. «Είμαστε κλεισμένοι σε ένα κουτί που ήταν ήδη μολυσμένο», σχολίασε ένα μέλος του πληρώματος στους New York Times. Η ελευθερία μας, όμως, δεν μετριέται μόνο από το εάν είμαστε μεταξύ των δυστυχισμένων που βρίσκονται σε καθεστώς καραντίνας χωρίς να γνωρίζουν πότε θα

Κ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ: «Θα αυξηθούν οι επιπτώσεις αν εξελιχθεί σε πανδημία»	
Μιλώντας στην «Κ» ο υπουργός Οικονομικών Κωνσταντίνος Πετρίδης για το φλέγον ζήτημα του κορωνοϊού και για τις οικονομικές του επιπτώσεις παρά το ότι δεν υπάρχει κάποιο κρούσμα του στην Κύπρο, αλλά αν επεκταθεί, τότε θα πρέπει να ζυγιστούν όλα τα δεδομένα. Ο κ. Πετρίδης τόνισε πως «οι επιπτώσεις σύμφωνα ένα από τους μεγάλους κινδύνους (downside risks) για την ευρωπαϊκή αλλά και παγκόσμια οικονομία. Ο κ. Πετρίδης τόνισε πως «οι επιπτώσεις σύμφωνα υπάρχουν και η πιθανότητα είναι ότι θα αυξηθούν, αλλά το εύρος δεν είναι δυνατό να εκτιμηθεί στο παρόν στάδιο, λόγω του ότι δεν είναι ακόμη πιθανόν να προβλεφθεί το μέγεθος της εξάπλωσης και η διάρκεια του ιού». Στη συνέχεια εξήγησε στην «Κ» πως «ζούμε σε μια παγκοσμιοποιημένη οικονομία και ήδη βλέπουμε να παρατηρείται έλλειψη πρώτων υλών για τις βιομηχανίες στην Ευρώπη. Επιπτώσεις υπάρχουν και αυξάνονται και στον τουρισμό, στις μεταφορές, και στις χρηματαγορές, καθώς ιδιαίτερα ανησυχητική είναι και η εξάπλωση του ιού εκτός Κίνας». Τέλος, σημείωσε ότι «ο κίνδυνος για εν δυνάμει οικονομική κρίση λόγω του ιού δεν είναι αμελητέος, αν η επιδημία εξελιχτεί σε πανδημία, και οι επόμενες εβδομάδες να είναι καθοριστικές».	

Γι’ αυτόν τον ιό, για τον επόμενο.

Τα δυο σενάρια για τουρισμό που κουβαλά ο κορωνοϊός

Σκεπτικισμό προκαλεί στο ξενοδοχειακό κλάδο η παγκόσμια υστερία εξαιτίας της επιδημίας

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Η μετατόπιση της επιδημίας του κορωνοϊού προς τη Γηραιά Ήπειρο και με επίκεντρο, επί του παρόντος, την Ιταλία, εντείνει τους προβληματισμούς που έχουν προκληθεί, βάζοντας στο κάδρο το γενικότερο πλαίσιο επιπτώσεων που αγίζουν τομείς, πέραν της δημόσιας υγείας. Ένα ζήτημα που παρακολουθείται στενά, χωρίς να έχουν εμφανισθεί σημάδια που να προκαλούν ανησυχία, έχει να κάνει με ενδεχόμενες επιπτώσεις σε ζωτικούς τομείς της οικονομίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ένα ζήτημα που αγίζει άμεσα τον ευρωπαϊκό νότο, καθώς και το εύθραυστο τουριστικό του προϊόν. Στην Κύπρο παρά την κινητοποίηση που υπάρχει στο κομμάτι διαφύλαξης της δημόσιας υγείας, κάτι που άλλωστε παρατηρείται στο σύνολο των ευρωπαϊκών κρατών, οι τόνοι που επικρατούν για ενδεχόμενες επιπτώσεις, σε τομείς της οικονομίας, είναι υπερβολικά υποτονικοί χωρίς ωστόσο να υπάρχει εφσουςχασμός.

Μια τέτοια περίπτωση αφορά το τουριστικό προϊόν της Κύπρου, το οποίο το επόμενο διάστημα, ουσιαστικά, θα εισέλθει σε τροχιά καλοκαιρινής σεζόν. Η απουσία δημόσιου προβληματισμού, εν πολλοίς οφείλεται στην στάση αναμονής που τηρούν οι παράγοντες της τουριστικής βιομηχανίας, αλλά και στο ότι δεν υπάρχουν σημάδια που να δικαιολογούν ανησυχία.

Ωστόσο, στον κύκλο των ξενοδόχων επικρατεί σκεπτικισμός που έχει να κάνει περισσότερο με την εξέλιξη της επιδημίας σε παγκόσμια κλίμακα και τις ενδεχόμενες επιπτώσεις σε κλάδους που είναι συνυφασμένοι με το τουριστικό προϊόν, όπως οι αερομεταφορές.

Τα σενάρια

Μια πρώτη γεύση για τις σκέψεις που γίνονται για την επερχόμενη τουριστική σεζόν της Κύπρου, σε συνάρτηση με τα όσα ακολουθούν τον κορωνοϊό, πήραν όσοι παρακολούθησαν τις εργασίες του 42ου Ετήσιου Ξενοδοχειακού Συνεδρίου και της 28ης Έκθεσης Προϊόντων & Υπηρεσιών του ΠΑΣΥΞΕ. Το προς τα πού ενδεχομένως να κινηθεί η Κύπρος, τέθηκε κατά την διάρκεια των εργασιών ως προβληματισμός. Στα όσα τέθηκαν από συνέδρους, η κατεύθυνση που δόθηκε ήταν η διατήρηση των χαμηλών τόνων στο εσωτερικό, με ταυτόχρονη στενή παρακολούθηση των όσων διαδραματίζονται στην Άπω Ανατολή αλλά και στον ευρωπαϊκό χώρο. Οι ανησυχίες που προκλήθηκαν, αρχικά από πληροφώριες για μεταάωση της μεγαλύτερης τουριστικής έκθεσης, αυτής του Βερολίνου, υποχώρησαν στη συνέχεια, από επισημες ανακοινώσεις, σύμφωνα με τις οποίες θα πραγματοποιηθεί κανονικά την επρχόμενη εβδομάδα. Στο κλίμα που έχει δημιουργηθεί οι πρώτες εκτιμήσεις που γίνονται κινούνται σε δυο κατευθύνσεις.

Το καλό σενάριο

Παράγοντες του τουρισμού με τους οποίους μίλησε η «Κ» έβαλαν επί τάπητος δυο σενάρια, τα οποία ενδεχομένως να επηρεάσουν τη φετινή τουριστική σεζόν. Το πρώτο σενάριο, το «ευνοϊκό» όπως προσδιορίζεται, ουσιαστικά παραπέμπει σε επανάληψη του φαινομένου έκρηξης καταστάσεων που επηρέασαν κράτη της περιοχής τα τε-

λευταία 20 χρόνια. Στην προκειμένη περίπτωση, οι εκτιμήσεις που γίνονται θέλουν το κυπριακό τουριστικό προϊόν να προωθείται ως εναλλακτική λύση, για ένα κομμάτι της τουριστικής πίτας της Άπω Ανατολής και χωρών που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή του κορωνοϊού. Οι ενδείξεις που υπάρχουν πως ένας μεγάλος αριθμός τουριστών προς χώρες της Άπω Ανατολής, θα αναθεωρήσει τις τουριστικές του προτιμήσεις είναι ισχυρές. Προς τούτο συνηγορούν και οι τάσεις που άδη

Προβληματισμοί για ενδεχόμενες επιπτώσεις του κορωνοϊού και στο τουριστικό προϊόν της Κύπρου στην περίπτωση μη αναχώρισης της επιδημίας, εκφράσθηκαν στο 42ο Ετήσιο Ξενοδοχειακό Συνέδριο και στην 28η Έκθεση Προϊόντων & Υπηρεσιών του ΠΑΣΥΞΕ.

Apple Pay με κάρτες της Τράπεζας Κύπρου

Ασφαλείς και γρήγορες πληρωμές.

Απολαύστε τα οφέλη όλων των καρτών της Τράπεζας Κύπρου εύκολα και γρήγορα, χρησιμοποιώντας iPhone, Apple Watch, iPad και Mac.* Το Apple Pay είναι απλό στη χρήση και συμβατό με τις συσκευές που χρησιμοποιείτε καθημερινά. Τα στοιχεία της κάρτας σας προστατεύονται, αφού δεν αποθηκεύονται στη συσκευή σας ούτε και κοινοποιούνται όταν πληρώνετε.

* Για τη λίστα με τις συμβατές συσκευές με Apple Pay δείτε: support.apple.com/km207105

Τράπεζα Κύπρου

ΑΡΘΡΟ / Τον **ΑΝΔΡΕΑ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ** και **ΟΜΗΡΟΥ ΠΙΣΣΑΡΙΔΗ***

Κατώτατος μισθός - οικονομική θεώρηση και εμπειρίες από εφαρμογή

Οι εξελίξεις στην παγκόσμια οικονομία και ιδιαίτερα οι επιπτώσεις στην κατανόηση εισοδημάτων οδηγούν σε αυξημένο πολιτικό και επιστημονικό ενδιαφέρον για θέματα κοινωνικής φύσης. Μια τέτοια πιτυχή αφορά την εισαγωγή κατώτατου μισθού σε καθολικό επίπεδο. Διάφορα μοντέλα εφαρμόζονται σε χώρες της ΕΕ, ενώ και στην Κύπρο η Κυβέρνηση έχει εξαγγείλει την εισαγωγή ενός τέτοιου θεσμού.

Σήμερα στην Κύπρο, οι μισθοί, περιλαμβανομένων των κατώτατων, καθορίζονται κυρίως από συλλογικές συμβάσεις, που συνεπάγεται ότι ο κατώτατος μισθός ποικίλλει κατά επάγγελμα. Επαγγέλματα που δεν καλύπτονται από συλλογικές συμβάσεις (κυρίως χαμηλές εξειδίκευσης στις υπηρεσίες) ρυθμίζονται με διάταγμα του αρμόδιου Υπουργού.

Οι απόψεις σε πολιτικό και επιστημονικό επίπεδο δίστανται. Από μια οπτική, η εισαγωγή του μέτρου θεωρείται ύψιστης κοινωνικής προτεραιότητας που βοηθά ιδιαίτεως τους χαμηλά αμειβόμενους. Επίσης, θεωρείται μέτρο τόνωσης της οικονομικής δραστηριότητας. Η παγκοσμιοποίηση και η τεχνολογική ανέλιξη που, με βάση πολλούς αναλυτές, επιδρά δυσμενώς στην κατανόμη εισοδήματος έχει οδηγήσει σε μεγαλύτερη υποστήριξη της εισαγωγής ενός καθολικού ελάχιστου μισθού, το οποίο συμβάλλει παράλληλα στην αντιμετώπιση του φαινομένου

της επιβράδυνσης της οικονομικής δραστηριότητας.

Από μια άλλη οπτική, η εισαγωγή του θεσμού θεωρείται ότι συμβάλλει σε αύξηση του κόστους εργασίας και της ανεργίας, ειδικότερα στην κατηγορία των χαμηλά αμειβόμενων.

Αρκετές εμπειρικές μελέτες σε ευρωπαϊκό επίπεδο υποστηρίζουν ότι η εισαγωγή του θεσμού, όταν υιοθετηθεί στη βάση ενδελεχούς μελέτης, επιδρά θετικά σε ό, τι αφορά τη βελτίωση της θέσης των χαμηλά αμειβόμενων, ενώ δεν επιβεβαιώνει τους φόβους για αύξηση της ανεργίας και επιδείνωση της ανταγωνιστικότητας. Αντίθετα, κάποιες μελέτες συμπεραίνουν ότι η εισαγωγή του θεσμού οδηγεί σε βελτίωση της παραγωγικότητας των επηρεαζόμενων εργοδοτούμενων, ιδιαίτερα όταν συνδέεται με αυξημένη τεχνολογική προσαρμογή. Σημαντικές προϋποθέσεις για επιτυχή υιοθέτηση του θεσμού αποτελούν το ευνοϊκό μακροοικονομικό περιβάλλον - ένας τέτοιος θεσμός είναι προτιμότερο να προωθείται σε περιόδους ευνοϊκής συγκυρίας. Επίσης σημαντική είναι η ισοζυγισμένη προσέγγιση, δηλαδή το ύψος του ελάχιστου μισθού ενδείκνυται να είναι ικανοποιητικό για κάλυψη βασικών αναγκών, αλλά παράλληλα να μην είναι δυσανάλογο σε σχέση με τις επικρατούσες μισθολογικές συνθήκες. Σημειώνεται ότι στις πλείστες χώρες που εισήγαγαν το θεσμό, το ύψος του ελάχιστου

μισθού αποτελεί περίπου το 50% του διάμεσου μισθού. Πιο γενικά, ο καθορισμός ενός κατώτατου μισθού πρέπει να στηριχθεί σε επιστημονικές μελέτες οι οποίες, λαμβάνοντας υπόψη πραγματικά δεδομένα, να καταλήγουν σε μια ισορροπημένη προσέγγιση για το ύψος του κατώτατου μισθού και της μεθοδολογίας ανακατανομής του σε τακτικά χρονικά πλαίσια.

Παράγοντες που πρέπει να λυχούν επισημαίνονται μελέτες περιλαμβάνουν και την κατανομή μισθών κατά εισοδηματική τάξη, και ειδικότερα τον αριθμό των εργοδοτούμενων που αναμένεται να ωφεληθούν από την εισαγωγή του θεσμού κατά τομέα και επάγγελμα. Πιθανότατα μια τέτοια μελέτη να καταλήξει σε εισήγηση για σταδιακή εφαρμογή του θεσμού, ενώ ενδεχομένως να υπάρξει ανάγκη ειδικής μεταχείρισης των πολύ μικρών επιχειρήσεων ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μέτρων υποστήριξης π.χ. ακριτικών περιοχών.

Περισσότερο άριστη πρακτική, που ορθό είναι να εφαρμοστεί και στην Κύπρο, η αδιόλεπτη αξιολόγηση του θεσμού από ειδικούς επιστήμονες για σκοπούς βελτίωσης αλλά και εγκαίρης αντιμετώπισης τυχόν παρενεργειών.

Ο Ανδρέας Χαράλαμπος είναι οικονομολόγος και πρώην διευθυντής στο Υπουργείο Οικονομικών. Ο Όμηρος Πισσαρίδης είναι Γενικός Διευθυντής της επενδυτικής τράπεζας AXIA Ventures Group.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Στροφή στον χρυσό λόγω των μηδενικών επιτοκίων

Η πολιτική των μηδενικών επιτοκίων στρέφει όλο και περισσότερους επενδυτές στον χρυσό. Η τιμή του βρίσκεται στα υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων χρόνων, όπως αναφέρει σε σχετικό της δημοσίευμα η Deutsche Welle.

Γι' αυτό και το τελευταίο διάστημα οι δολειές με τον χρυσό αποβαίνουν σε μια ισορροπημένη προσέγγιση για το ύψος του κατώτατου μισθού και της μεθοδολογίας ανακατανομής του σε τακτικά χρονικά πλαίσια. Παράγοντες που πρέπει να λυχούν επισημαίνονται μελέτες περιλαμβάνουν και την κατανομή μισθών κατά εισοδηματική τάξη, και ειδικότερα τον αριθμό των εργοδοτούμενων που αναμένεται να ωφεληθούν από την εισαγωγή του θεσμού κατά τομέα και επάγγελμα. Πιθανότατα μια τέτοια μελέτη να καταλήξει σε εισήγηση για σταδιακή εφαρμογή του θεσμού, ενώ ενδεχομένως να υπάρξει ανάγκη ειδικής μεταχείρισης των πολύ μικρών επιχειρήσεων ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μέτρων υποστήριξης π.χ. ακριτικών περιοχών. Περισσότερο άριστη πρακτική, που ορθό είναι να εφαρμοστεί και στην Κύπρο, η αδιόλεπτη αξιολόγηση του θεσμού από ειδικούς επιστήμονες για σκοπούς βελτίωσης αλλά και εγκαίρης αντιμετώπισης τυχόν παρενεργειών.

Αξίζει να σημειωθεί βέβαια ότι το

ευρώ δεν είναι σημείο αναφοράς όσον αφορά τον χρυσό. «Ο κόσμος υπολογίζει την τιμή του χρυσού σε δολάρια και εκεί εξακολουθούμε να είμαστε περίπου 400 δολάρια κάτω από το αποκορύφωμα του 2011, όταν μία ουγγιά είχε φτάσει τα 1.900 δολάρια», εξηγεί ο Μ. Οίμπελ. Ποιοι είναι όμως οι λόγοι που ο χρυσός έχει γίνει και πάλι τόσο ελκυστικός; «Η όλη συζήτηση ξεκινάει και τελειώνει στα αρνητικά επιτόκια», εξηγεί ο Μπέντζαμιν Σούμα, εκπρόσωπος Τύπου της εταιρείας εμπορίας χρυσού Pro Aurum, και προσθέτει: «Η συζήτηση έχει φτάσει πλέον και στα αυτά των μικροποταμιευτών». Πολλές τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα αξιολογούν ήδη εδώ και καιρό αρνητικούς τόκους από πελάτες που έχουν μεγάλες καταθέσεις, ενώ ορισμένα επιβάλλουν επιτόκια ακόμη και από το πρώτο ευρώ. Συνυπολογίζοντας τον πληθωρισμό, οι αποταμιευτές χάνουν ακόμη και όταν δεν πληρώνουν τιμωρητικά επιτόκια. Ο χρυσός, αντιθέτως, είχε πάντα τη φήμη μιας ασφαλούς επένδυσης, ενός ασφαλούς λιμανιού. «Πριν από την αλλαγή του χρόνου είχαμε σχεδόν ξεπουλήσει, δεν είχαμε άλλο χρυσό», λέει ο Σούμα. Οι Γερμανοί δείχνουν ιδιαίτερα προτίμηση στον χρυσό. «Βάσει πληθυσμού, η Γερμανία καταγράφει τη μεγαλύτερη ζήτηση», λέει ο Οίμπελ.

Κάθε χρόνο οι Γερμανοί αγοράζουν περίπου 100 τόνους του λαμπρού μετάλλου. Πέραν αυτού, με πάνω από 3.300 τόνους η κεντρική τράπεζα της Γερμανίας, η Bundesbank, διαθέτει τα δεύτερα μεγαλύτερα αποθέματα χρυσού στον κόσμο, όπως αναφέρει η DW.

Σημαντική αύξηση καταγράφουν την ίδια ώρα και οι κοσμηματοπώλες. Στα κοσμήματα, βέβαια, το ζητούμενο δεν είναι η απόδοση. «Τα χρυσά κοσμήματα δεν είναι μια επένδυση χρημάτων, αλλά αξίας», επισημαίνει ο Γιοάχιμ Ντίγκελμαν από τον Ομοσπονδιακό Συνδεσμο Κοσμηματοπωλών στην Γερμανία. Η αύξηση της ζήτησης στον κλάδο του δεν οφείλεται στις χρηματαγορές, όπως λέει. Οι λόγοι είναι πιο απλοί: «Απλώς σήμερα παντρεύονται περισσότεροι». Σύμφωνα με την Ομοσπονδιακή Στατιστική Υπηρεσία, το 2018 έγιναν 449.000 γάμοι στη Γερμανία, 70.000 περισσότεροι από ό,τι δέκα χρόνια πριν. Η αγορά του χρυσού επηρεάζει φυσικά την αγορά των κοσμημάτων. Όταν αυξάνεται η τιμή του χρυσού, αυξάνονται σε βάθος χρόνων και οι τιμές των κοσμημάτων χρυσού. Εντούτοις δεν ισχύει και το αντίθετο. Η αυξημένη ζήτηση κοσμημάτων χρυσού δεν επηρεάζει ουδόλως την τιμή του ευγενούς μετάλλου.

καταγράφονται σε διεθνές επίπεδο. Όπως υποστηρίζεται από παράγοντες του τουρισμού αλλά και των αεροπορικών μεταφορών, στην έκθεση του Βερολίνου, για φέτος, θα απουσιάζει το κομμάτι εκείνο που αφορά την Άπω Ανατολή, κάτι που συνδέεται με τον κορωνοϊό.

Το κακό σενάριο

Το δεύτερο σενάριο το οποίο προσδιορίζεται ως το κακό, επικεντρώνεται σε επέκταση των παρενεργειών που προκαλεί ο κορωνοϊός σε τομείς της παγκόσμιας οικονομίας, με τις αερομεταφορές να βρίσκονται ψηλά στη σχετική λίστα. Η χρονική διάρκεια της επιδημίας που πλύττει και τον ευρωπαϊκό χώρο, θεωρείται καθοριστικός παράγοντας, με παράγοντες της ξενοδοχειακής βιομηχανίας να υποστηρίζουν πως το τοπίο θα ξεκαθαρίσει πλήρως τους επόμενους δύο μήνες. Το ενδεχόμενο διαιώνισης της επιδημίας πιστεύεται πως θα πλήξει τον τομέα των αερομεταφορών με ό,τι αυτό μπορεί να συνεπάγεται και για την Κύπρο, τουριστικά.

Η προσοχή όσων εμπλέκονται στρέφεται προς τις αεροπορικές εταιρείες και πιθανές ακυρώσεις δρομολογίων, όπως συνέβη με χώρες της Άπω Ανατολής. Εν προκειμένου, δεν κρύβεται η έντονη ανησυχία με την εκτίμηση πως μια τέτοια εξέλιξη θα πεί το εγχώριο τουριστικό προϊόν πίσω, όπως λέγεται χαρακτηριστικά.

Οι αερομεταφορές

Οι ακυρώσεις πτήσεων από την Άπω Ανατολή δεν αφήνουν το αποτύπωμά τους στην Κύπρο, ένεκα της απουσίας απευθείας πτήσεων, κάτι που δεν θα συμβεί εάν το επόμενο διάστημα εμφανιστεί μια παρόμοια τακτική στον ευρωπαϊκό χώρο. Συγκεκριμένα, και με τα μέχρι στιγμής δεδομένα, η Κύπρος συνδέεται, με απευθείας πτήσεις, με το Μιλάνο της Ιταλίας με δυο δρομολόγια σε εβδομαδιαία βάση από την EasyJet τα οποία δεν έχουν επηρεασθεί. Από τον Απρίλιο η Ryan Air ξεκινά πτήσεις προς Μιλάνο και Πέργαμο (ένα αεροδρόμιο έξω από το Μιλάνο) και τον Μάιο πτήσεις προς Ιταλία ξεκινούν και οι Κυπριακές Αερογραμμές.

Ωστόσο, δεν είναι μόνο οι απευθείας πτήσεις από Ιταλία που προκαλούν προβληματισμό. Υπάρχει και ένας σημαντικός αριθμός επιβατών που ενδεχομένως κινούνται και προς Κύπρο, με ενδιάμεσους ευρωπαϊκούς προορισμούς. Το κομμάτι των αερομεταφορών παρακολουθείται στενά και από την διαχειρίστρια εταιρεία των δυο αεροδρομίων. Στις ασκήσεις επί χάρτου που έχουν γίνει, εξετάζεται ως εναλλακτική επιλογή, στο ενδεχόμενο ακύρωσης πτήσεων από την Ιταλία, οι εταιρείες που τις πραγματοποιούσαν να ξεκινήσουν πτήσεις προς άλλους προορισμούς.

Κυπριακό στους διαδρόμους της Γενεύης

Οι επαφές του Νίκου Χριστοδουλίδη με Γκουτέρες και Λαβρόφ και οι επόμενες κινήσεις μέχρι και τον Απρίλιο

Της ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

Με το βλέμμα στραμμένο στις «εκλογές» στα Κατεχόμενα βρίσκεται η Λευκωσία ενώ τις εξελίξεις παρακολουθεί στενά και η διεθνής κοινότητα, καθώς με την εκλογή του νέου ηγέτη της τ/κ κοινότητας θεωρείται δεδομένο ότι θα υπάρξουν νέες εξελίξεις στο Κυπριακό. Αυτό φέρεται να επιβεβαιώσει στον υπουργό Εξωτερικών Νίκο Χριστοδουλίδη κατά τη συνάντησή τους ο γ.γ. των Ηνωμένων Εθνών Αντόνιο Γκουτέρες στη Γενεύη, εκφράζοντας την ετοιμότητά του για πραγματοποίηση άτυπης διάσκεψης αμέσως μετά τις «εκλογές». Ο υπουργός Εξωτερικών είχε παράλληλα συνάντηση με τον Ρώσο ομόλογό του Σεργκέι Λαβρόφ, με τον οποίο συζήτησαν τις διμερείς σχέσεις, τις εξελίξεις στο Κυπριακό αλλά και τις εξελίξεις στην Ανατολική Μεσόγειο. Αυτό που φέρεται να προβληματίζει την Λευκωσία και το οποίο τέθηκε κατά τις συναντήσεις του Νίκου Χριστοδουλίδη, όσο και μέσω των επιστολών του Νίκου Αναστασιάδη στους αρχηγούς των πέντε μόνιμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας, είναι οι τουρκικές προκλήσεις στην κυπριακή ΑΟΖ, οι οποίες συνεχίζονται αλλά και οι παράνομες ενέργειες στην περίκλειστη πόλη της Αμμοχώστου, διεκδικώντας από τη διεθνή κοινότητα πιο έντονη αντίδραση.

Κατά τις επαφές στη Γενεύη, διπλωματικοί κύκλοι εξέφρασαν την ικανοποίησή τους από το γεγονός ότι ο γ.γ. των Ηνωμένων Εθνών ήταν πλήρως ενήμερος για τις εξελίξεις στο Κυπριακό, αλλά και για την ετοιμότητά του κ. Γκουτέρες να προχωρήσει σε άτυπη διάσκεψη μετά τις «εκλογές». Όπως εκτιμούν οι ίδιες πηγές, ο γ.γ. των Ηνωμένων Εθνών αναμένεται να κάνει τις δικές του κινήσεις για αποκλιμάκωση των τουρκικών προκλήσεων. Ακολούθησε η συνάντηση του Νίκου Χριστοδουλίδη με τον Ρώσο ομόλογό του, το μεσημέρι της Τρίτης. Ο Νίκος Χριστοδουλίδης αναφέρθηκε κατά τη συνάντησή του που είχε με τον Σεργκέι Λαβρόφ στις προκλήσεις της Τουρκίας, τόσο σε ό,τι αφορά την κυπριακή ΑΟΖ, αλλά και για τα σχέδια εποίκισμού της Αμμοχώστου. Όπως ενημερώνεται η «Κ», η θέση που εξέφρασε ο Ρώσος υπουργός Εξωτερικών είναι πως οι όποιες κινήσεις αφορούν την περίκλειστη πόλη της Αμμοχώστου, θα πρέπει να είναι συμβατές με όσα προνοούνται στα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Σε ό,τι αφορά την ΑΟΖ, ο Σεργκέι Λαβρόφ διαφώνησε με όλες τις ενέργειες τρίτων στην ΑΟΖ της Κύπρου χωρίς τη συγκατάθεση της Κύπρου. Ενδιαφέρον προκαλεί η θέση της Μόσχας για την ανανέωση της θητείας της ΟΥΝΦΙΚΥΠ,

Η Μόσχα είχε ζητήσει εδώ και καιρό από την Λευκωσία να υπογράψουν συμφωνία για το καθεστώς των δυνάμεων, αντίστοιχη με αυτή που υπογράφηκε μεταξύ ΗΠΑ-Κύπρου.

με τον κ. Λαβρόφ να εκφράζει την άποψη ότι για τυχόν μελλοντικές αλλαγές στους όρους εντολής της ειρηνευτικής δύναμης ή τον αριθμό των μελών της θα πρέπει να ερωτάται η φιλοξενούσα χώρα, και σε αυτή την περίπτωση, η Κύπρος.

Θα πρέπει να σημειωθεί πως το πρωί της Τρίτης, ο υπουργός Εξωτερικών Νίκος Χριστοδουλίδης αναφέρθηκε από το βήμα του Τμήματος Υψηλού Επιπέδου της 43ης Συνόδου του Συμβουλίου ανθρωπίνων δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών για τις τουρκικές απειλές στην περίκλειστη πόλη της Αμμοχώστου που παραβιάζει τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας αλλά και για την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από την Τουρκία στην Κύπρο.

Ενοχλημένη η Λευκωσία από τις δηλώσεις Λίλι

Οι δηλώσεις Οσάτι, δεν ήταν οι μόνες που προκάλεσαν ανησυχία στην Λευκωσία. Όπως σημειώνουν διπλωματικοί κύκλοι, ενόχληση προκάλεσαν οι δηλώσεις του Βρετανού Υπατου Αρμοστή Στήβεν Λίλι στην «Κ» την περασμένη Κυριακή σχετικά με τις εγγυήσεις. Υπενθυμίζεται πως ο κ. Λίλι, κληθείς να απαντήσει κατά πόσο η Βρετανία είναι έτοιμη να αποποιηθεί τον ρόλο της ως εγγυήτρια δύναμη, στο ενδεχόμενο που υπάρξει συμφωνία μεταξύ των δύο κοινοτήτων, ξεκαθάρισε πως δεν είναι μόνο οι δύο κοινότητες που έχουν λόγο. «Δεν είναι μόνο οι δύο κοινότητες, είναι και οι άλλες εγγυήτριες δυνάμεις η Ελλάδα και η Τουρκία που υπέγραψαν τη συνθήκη Εγγυήσεων. Αν η Ελλάδα η Τουρκία και οι δύο κοινότητες θέλουν όμως να αλλάξει η Συνθήκη των Εγγυήσεων τότε η Βρετανία δεν θα είναι αυτή που θα σταθεί εμπόδιο», ανέφερε χαρακτηριστικά. Δήλωση που θεωρήθηκε από την Λευκωσία ως αλλαγή στάσης της Βρετανίας στο θέμα των εγγυήσεων και ενίσχυση του ρόλου Ελλάδας Τουρκίας. Δεν φαίνεται να ικανοποιεί τη Λευκωσία και η τοποθέτηση του Στήβεν Λίλι ότι η Λευκωσία πρέπει να παρεξήγησε μετά τη συνάντησή Μέρ-Αναστασιάδη ότι η Βρετανία ήταν έτοιμη να εγκαταλείψει τον ρόλο της ως εγγυήτρια δύναμη. «Πρέπει να ήταν πορεξήγηση, επειδή η θέση της βρετανικής κυβέρνησης στη Συνθήκη Εγγυήσεων είναι σταθερή, δεν έχει αλλάξει. Είμαστε βεβαίως ανοικτοί σε όποια αλλαγή είναι αποδεκτή και από τους άλλους εμπλεκόμενους», ανέφερε ο κ. Λίλι στη συνέντευξή του.

Πριν τη συνάντηση Χριστοδουλίδη-Λαβρόφ, είχαν προηγηθεί οι δηλώσεις του Ρώσου Προέδρου στην Κύπρο Στανισλάβ Οσάτι στον «Φιλελεύθερο» της περασμένης Κυριακής, ο οποίος εξέφρασε την ανησυχία του για το άνοιγμα της Κύπρου προς τις ΗΠΑ, με το νομοσχέδιο

Ρούμιο -Μενέντεζ. Κίνηση που προκάλεσε αναπόφευκτα προβληματισμό και ανησυχία στην κυβέρνηση. Βεβαίως οι δηλώσεις του κ. Οσάτι δεν ήταν οι μόνες που είχαν θέσει ζήτημα για τις σχέσεις των δύο χωρών. Είχε προηγηθεί έντονη φημολογία δυσαρδεσίας της Ρωσίας

για την ενίσχυση των σχέσεων μεταξύ ΗΠΑ-Κύπρου αλλά και για το γεγονός ότι η Μόσχα έχει εδώ και καιρό μία σειρά από αιτήματα που εκκρεμούν και που αφορούν κυρίως τον ελλημενισμό των πλοίων της στα λιμάνια της Λεμεσού. Η Μόσχα είχε ζητήσει πριν τις ΗΠΑ να υπογράψει συμφωνία με την Κύπρο για το καθεστώς των δυνάμεων (status of forces). Μία συμφωνία αντίστοιχη με αυτή που υπογράφηκε μεταξύ ΗΠΑ-Κύπρου και στόχο έχει να μπορούν ρωσικές δυνάμεις να σταθμεύουν στην Κύπρο ανά ανθρώπινα σκοπούς. Η δυσαρδεσία, όπως ανέφεραν διπλωματικοί κύκλοι στην «Κ», διαφάνηκε και κατά τη διάρκεια του παρασκηνίου για τροποποίηση του ψηφίσματος της ΟΥΝΦΙΚΥΠ από το Συμβούλιο Ασφαλείας. Σύμφωνα πάντως με διπλωματικούς κύκλους της Λευκωσίας, ο Ρώσος υπουργός Εξωτερικών δεν εξέφρασε την όποια ενόχληση στη συνάντησή που είχε με τον Νίκο Χριστοδουλίδη, ούτε ζήτημα για τις σχέσεις που έχει αναπτύξει η Κύπρος με τις ΗΠΑ. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης, συζητήθηκε και η επίσκεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας Νίκου Αναστασιάδη στη Μόσχα τον προσεχή Μάιο, μετά από πρόσκληση του Ρώσου Προέδρου Βλαδίμιρ Πούτιν.

Κατράκυλά η λίρα και η δημοτικότητα της κυβέρνησης Ερντογάν

Παραμένουν τα συστημικά προβλήματα της τουρκικής οικονομίας, ενώ το ξένο κεφάλαιο εγκαταλείπει τη χώρα

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Οι σφυγμομετρήσεις και έρευνες που φθάνουν τις τελευταίες ώρες στο τουρκικό Προεδρικό δεν αφήνουν πολλά περιθώρια αισιοδοξίας για τον ισχυρό πολιτικό άνδρα και το κυβερνών κόμμα της Τουρκίας. Τα ποσοστά του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ) καταγράφουν πτωτική πορεία. Το ίδιο ισχύει και για το Κόμμα Εθνικιστικής Δράσης (ΜΗΡ), το οποίο υποστηρίζει την κυβέρνηση του Ρετζέπ Ταγγίπ Ερντογάν. Τελευταίες δημοσκοπήσεις δείχνουν τα ποσοστά του ΑΚΡ να οπισθοχωρούν κάτω από την μπάρα του 40%, την ώρα που τα ποσοστά

Εξάρτηση από το ξένο κεφάλαιο, περιορισμένοι εγχώριοι πόροι, ανεργία, πληθωρισμός και δολαροποίηση, είναι πέντε βασικοί παράγοντες που πλήττουν την οικονομία.

του ΜΗΡ πέφτουν κάτω από το εκλογικό μέτρο της Τουρκίας, δηλαδή το 10%.

Η πτώση των ποσοστών της κυβερνητικής συμμαχίας έρχεται σε μια στιγμή που Τούρκοι και ξένοι οικονομολόγοι, οι οποίοι δεν εντυπωσιάζονται από τις νέες, ελπιδοφόρες ανακοινώσεις και τοποθετήσεις του επιτελείου της τουρκικής κυβέρνησης, το οποίο διευθύνει ο γαμπρός του κ. Ερντογάν, υπουργός Οικονομικών Μπεράτ Άλμπαϊρακ, προειδοποιούν για νέα, ιστορική πτώση της τουρκικής λίρας, το αργότερο μέχρι τα τέλη αυτού του έτους.

Η πτώση της λίρας έγινε πριν από λίγα εβδομάδες ακόμα πιο αισθητή, στον απόηχο της νέας μείωσης των επιτοκίων από την τουρκική Κεντρική Τράπεζα, η οποία στη νέα περίοδο έχει χάσει την αυτονομία της και ακολουθεί τυφλά τις πολιτικές και στρατηγικές του τουρκικού

Προεδρικού, τις οποίες πολλοί αναλυτές τις χαρακτηρίζουν «ανορθόδοξες». Πριν από λίγες ώρες, η αντιστοιχία του δολαρίου έναντι της λίρας ξεπέρασε το «ψυχολογικό φράγμα» των 6 μονάδων. Την Δευτέρα η αντιστοιχία ενός δολαρίου άγγιζε τις 6,15 μονάδες. Οι οικονομολόγοι προειδοποιούν ότι τους επόμενους μήνες αυτή η πτώση μπορεί να φθάσει μέχρι τις 7,50 μονάδες.

Η απαισιοδοξία των αναλυτών

Στο επίκεντρο των απαισιόδοξων αναλύσεων για το μέλλον της τουρκικής οικονομίας ξεχωρίζουν επτά παράγοντες, τους οποίους σήμερα δυσκολεύεται να αντιμετωπίσει με αποτελεσματικό τρόπο η κυβέρνηση Ερντογάν. Ένας από τους πιο σημαντικούς παράγοντες ακούει στο όνομα «ξένο κεφάλαιο». Αν κοιτάξετε στο τελευταίο έτος, οι αλλοδαποί έχουν πωλήσει περίπου \$7.000.000.000 των αποθεμάτων και ομολόγων και εγκαταλείψει την Τουρκία», επισημαίνει ο Ουγούρ Γκιούρρες, ένας οικονομολόγος που εργάστηκε στο παρελθόν στην Κεντρική Τράπεζα και τώρα αρθρογραφεί σε ένα blog για την τουρκική οικονομία.

Η απόδραση του ξένου κεφαλαίου από την τουρκική αγορά, σε συνδυασμό με το χρόνιο πρόβλημα της τουρκικής οικονομίας, την έλλειψη εγχώριων πόρων, δίνει διαστάσεις στα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η κυβέρνηση Ερντογάν. Λ.χ. η ενεργειακή εξάρτηση της χώρας δυσχεραίνει την προσπάθεια για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης.

Την ίδια ώρα, οι οικονομολόγοι προειδοποιούν και για τις επιπτώσεις της ανεργίας. «Με ποσοστό ανεργίας άνω του 13%, ο Πρόεδρος Ερντογάν επιθυμεί χαμηλότερα επιτόκια για να ενθαρρύνει τους Τούρκους να δανειζονται περισσότερα χρήματα για να αγοράζουν και να επενδύουν σε αγαθά και υποδομές, έτσι ώστε το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν να καταγράψει ανοδική πορεία της τάξης

Οι Τούρκοι κάτοχοι καταθέσεων αποφεύγουν το εθνικό νόμισμα στις επενδύσεις και αποτιμώσους τους και προτιμούν το δολάριο και τον χρυσό.

του 5% αυτό το έτος», επισημαίνει η δημοσιογράφος Αϊντ Τζεν Γιάνκλέϊ. Στο συγκεκριμένο ζήτημα το πρόβλημα για την κυβέρνηση Ερντογάν έγκειται ότι την παρούσα στιγμή στο επίτελειο της τουρκικής οικονομίας κανείς, ούτε ο ίδιος ο γαμπρός του Προέδρου, δεν είναι σε θέση να εγγυηθεί ότι το ποσοστό 5% της προβλεπόμενης ανάπτυξης είναι ρεαλιστικό.

Η κυβέρνηση Ερντογάν, λοιπόν, κινείται στο πεδίο της οικονομίας με βάση τις δικές της προβλέψεις, οι οποίες κάθε άλλο παρά ως δεδομένες και ρεαλιστικές θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν. Και αυτό συμβαίνει την στιγμή που οι πληθωρισμός εκθέτει την τουρκική οικονομία σε νέους κινδύνους. Σύμφωνα με τους οικονομολόγους, ο επίσης πληθωρισμός επιταχύνθηκε στο 12,2%, αντανάκωντας

την αύξηση των τιμών σε όλες σχεδόν τις κατηγορίες κατανάλωσης, πράγμα που σημαίνει ότι τα πραγματικά επιτόκια στην Τουρκία είναι αρνητικά. Υπό αυτές τις συνθήκες, οι Τούρκοι κάτοχοι καταθέσεων αποφεύγουν το εθνικό νόμισμα στις επενδύσεις και αποτιμώσους τους πρότινους το δολάριο και τον χρυσό. Το φαινόμενο, το οποίο οι οικονομολόγοι χαρακτηρίζουν ως «δολαροποίηση», στην τουρκική οικονομία μετατρέπεται σε μεγάλο πρόβλημα προκαλώντας μια βαθιά οικονομική ύφεση και μια ύφεση στην εμποτισμένη των καταναλωτών.

Οι προαναφερόμενοι πέντε παράγοντες (εξάρτηση από το ξένο κεφάλαιο, περιορισμένοι εγχώριοι πόροι, ανεργία, πληθωρισμός και δολαροποίηση) σχετίζονται με τις αδυναμίες της ίδιας της τουρκικής

οικονομίας. Εκτός από αυτές τις αδυναμίες, προειδοποιώντας για επικείμενη, ιστορική πτώση της τουρκικής λίρας, οι οικονομολόγοι εστιάζουν και σε δυο άλλους, εξολογείς παράγοντες. Πρώτον, στους διεθνείς παράγοντες όπως οι φόβοι για τον οικονομικό αντίκτυπο της επιδημίας κοροναϊνός στην Κίνα και τη συνολική δύναμη του δολαρίου. Παράγοντες οι οποίοι αδιαμφισβήτητα θα έχουν αντίκτυπο στην τουρκική οικονομία. Δεύτερον, εντάσεις τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό της Τουρκίας, όπως λ.χ. ο κίνδυνος μιας γενικευμένης σύραξης στο Ιντίμπι της Συρίας, δεν αφήνουν πολλά περιθώρια εφσυχασμού.

Αντιμετώπιση της κρίσης

Όλα τα προαναφερόμενα οδηγούν στο συμπέρασμα ότι στις απαρχές του 2020, η Τουρκία οδηγείται σε μια κρίσιμη πολιτική και οικονομική καμπή, στην οποία η κυβέρνηση θα κληθεί να λάβει ζωτικής σημασίας αποφάσεις για το μέλλον της χώρας. Σε αυτήν την ιστορική καμπή ο Πρόεδρος Ερντογάν επιμένει να προχωρήσει με τις δικές του, ιδιόρρυθμες στρατηγικές, οι οποίες δεν πείθουν τους οικονομολόγους και αναλυτές.

Η κυβέρνηση Ερντογάν, επιχειρώντας να ελέγξει το κλίμα αστάθειας και αβεβαιότητας στην τουρκική οικονομία, σπρίζει τις ελπίδες της στην μείωση των επιτοκίων. Πριν από λίγες ημέρες, η Κεντρική Τράπεζα της Τουρκίας μείωσε τα επιτόκια σε 10,75% από 24% που ήταν τον Ιούλιο. Ο Πρόεδρος Ερντογάν ανακοίνωσε ότι τα επιτόκια θα πρέπει να μειωθούν σε μονοψήφιους αριθμούς κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους, προσθέτοντας ότι ήρθε η ώρα για νέες επενδύσεις στην Τουρκία.

Παράλληλα με την μείωση των επιτοκίων, η κυβέρνηση εστιάζει στις δημόσιες επενδύσεις για την τόνωση της οικονομίας. Όπως επισημαίνουν οι αναλυτές, οι λεπτομέρειες των στοιχείων του προϋπολογισμού δείχνουν ότι η μικρή ανά-

καμψη στην οικονομία που παρατηρείται το τελευταίο διάστημα είναι αποτέλεσμα της ενίσχυσης των δημόσιων δαπανών, και όχι της αύξησης της παραγωγικότητας, της μετατόπισης της βιομηχανικής παραγωγής και των υπηρεσιών από τον κατασκευαστικό τομέα, ή τις μεταβάσεις στις εξαγωγές. Η συγκεκριμένη πρωτοβουλία της κυβέρνησης συνοδεύεται από μια άλλη επιλογή της κυβέρνησης Ερντογάν. Οι δημόσιων συμφερόντων τράπεζες παλούν το τελευταίο διάστημα δισεκατομύρια δολάρια για να στηρίζουν το εθνικό νόμισμα. Την ίδια στιγμή, ενεργώντας με κυβερνητικές εντολές, η Κεντρική Τράπεζα της Τουρκίας μεταβιβάζει τα προληπτικά αποθεματικά της στον προϋπολογισμό.

Για τον αναλυτή και οικονομολόγο όλα τα προαναφερόμενα μέτρα της κυβέρνησης Ερντογάν δεν είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν με αποτελεσματικό τρόπο τα συστημικά υφής προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η τουρκική οικονομία. Επεξηγώντας το σχεπτικό τους, οι αναλυτές εστιάζουν σε δυο επιπτώσεις των μέτρων που λαμβάνει η τουρκική κυβέρνηση. Πρώτον, αυτά τα μέτρα οδηγούν σε τρελή κούρσα το έλλειμμα του προϋπολογισμού, γεγονός που μεθενύει τα ρίσκα για την τουρκική οικονομία. Δεύτερον, όλες οι τελευταίες ενδείξεις δείχνουν ότι τα αρνητικά πραγματικά επιτόκια στην Τουρκία εξανεμίζουν τα εθνικά αποθέματα της χώρας.

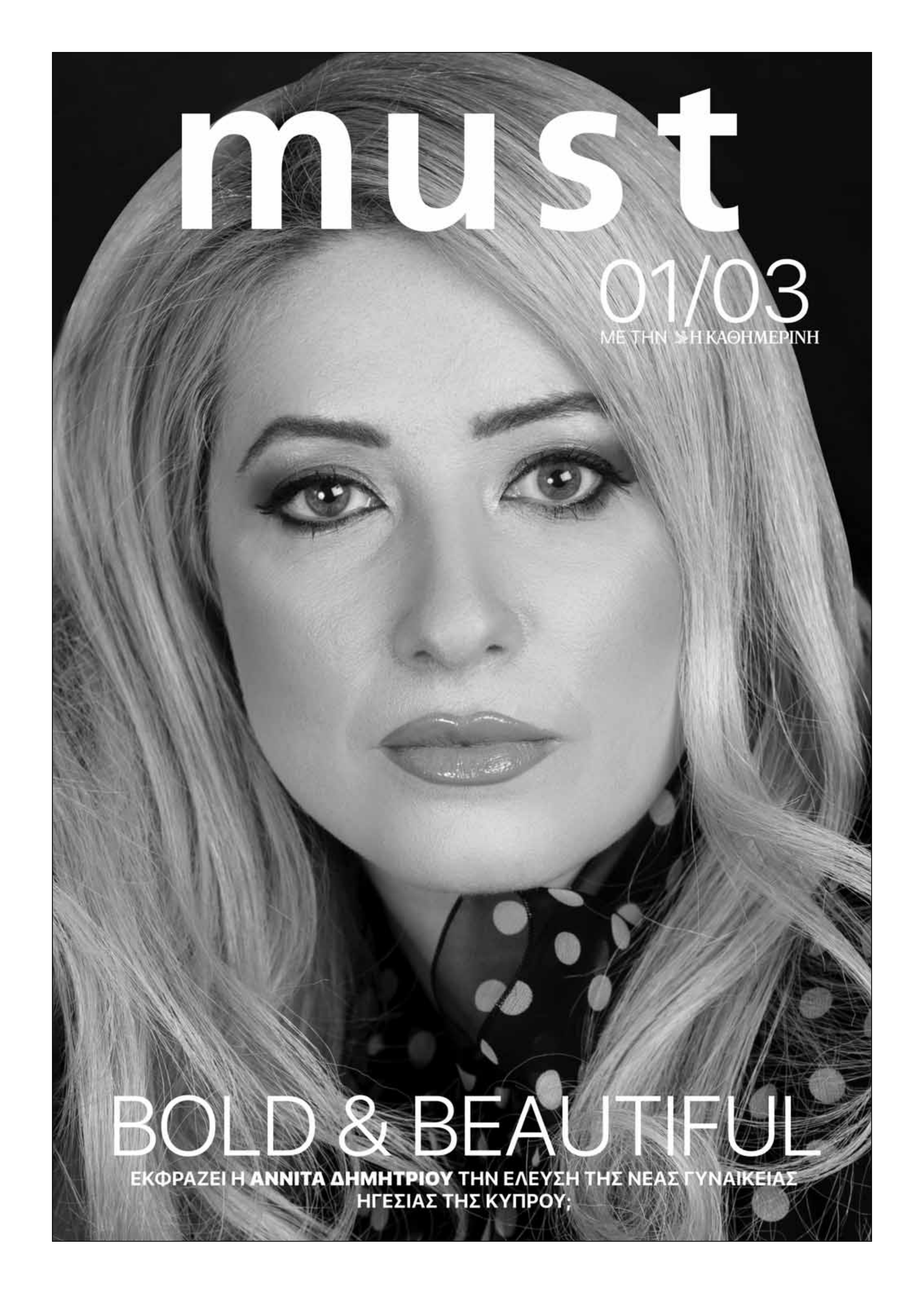
Με βάση τα προαναφερόμενα λοιπόν, οι αναλυτές προβλέπουν νέα κατρακύλα της τουρκικής λίρας, με το σκεπτικό ότι αργά ή γρήγορα η κυβέρνηση θα κληθεί να χαλαρώσει τον κλοιό της γύρω από το εθνικό νόμισμα. Στο δε, πολιτικό προσκήνιο της χώρας, το σίγουρο είναι ότι η συνολική πτώση της τουρκικής οικονομίας δεν πρόκειται να συμβάλει στην προσπάθεια του κ. Ερντογάν να αναρτήσει την καθοδική πορεία του κόμματός του που καταγράφουν οι τελευταίες δημοσκοπήσεις.

ΑΡΘΡΟ / Του ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ

Τουρκία-οικονομία ώρα μηδέν!

Αρχισε να έλνδνεται το πουλδέρ του Ερντογάν! Η αντιπολίτευση πλέον δεν κρατάει τα προσχήματα και επιτίθεται στον γαμπρό του και υπουργό Οικονομικών, Μπεράτ αλ Μπαϊράκ, που δεν μπορεί να αντεπεξέλθει στον ρόλο του Υπουργού Οικονομικών, καθώς ό,τι έχει ανακοινώσει μέχρι τώρα, έχει συμβεί το αντίθετο. Συνεχώς αναφέρεται σε ανάπτυξη που όμως είναι στηριγμένη στην πίστωση, δηλαδή η κατάρρευση είναι θέμα χρόνου αν δεν γίνουν άμεσα ριζικές αλλαγές και μεταρρυθμίσεις, αλλά βλέποντας τον τρόπο αντίδρασης της τουρκικής κυβέρνησης είναι κάτι που αποκλείει να συμβεί. Ο Ερντογάν, από την άλλη, διοικεί ο ίδιος την Κεντρική Τράπεζα και με την αλλαγή διοικητή προχωρά σε μειώσεις επιτοκίων συνεχόμενα σε κάθε συνεδρίαση, με αποτέλεσμα οι επενδυτές να μην πείθονται, να φεύγουν από το χρηματιστήριο και να πουλάνε τα τουρκικά ομόλογα. Επίσης, οι άμεσες ξένες επενδύσεις έχουν μειωθεί τουλάχιστον κατά 30% το τελευταίο διάστημα και η Citigroup πρωχώρησε σε μεταφορά διαφόρων δραστηριοτήτων από την Τουρκία στην Μεγάλη Βρετανία. Όλα τα παραπάνω γίνονται την ώρα που ο Ερντογάν έχτισε ένα παλάτι που κόστισε μισό δισ. και ο γαμπρός του αγόρασε όλος τυχαίως εκτάσεις δίπλα από την νέα διώρυγα που σχεδιάζει η κυβέρνηση της Τουρκίας. Όλα θυμίζουν την μπάνα του Τιτανικού που έπαιζε ενώ το πλοίο βυθιζόταν. Εμείς πρέπει να παρακολουθούμε πολύ σοβαρά και συστηματικά τι γίνεται στην οικονομία της Τουρκίας, γιατί τελικά κάπου εκεί μπορεί να βρίσκεται η ευκαιρία μας. Εφόσον τα ΜΟΕ δεν προχώρησαν και μάλιστα η συζήτηση τελείωσε δυο μέρες νωρίτερα από το επίσημο πρόγραμμα υπαιτιότητα των Τούρκων, ίσως πρέπει να διαμορφώσουμε μια στρατηγική που να επικεντρωθεί στο πώς μπορούμε να έχουμε όφελος από την οικονομική πτωχή της υπόθεσης αλλά και να προστατευτούμε από τυχόν επιπτώσεις που μπορεί να υπάρξουν. Είναι καλή ώρα να δημιουργηθεί μια ομάδα εργασίας που να αποτελείται από οικονομολόγους, στρατιωτικούς και διπλωμάτες από Κύπρο και Ελλάδα ώστε να εξετασθούν διάφορα σενάρια που θα μπορούσε ο Ελληνισμός να εφαρμόσει και να επωφεληθεί από αυτό που γίνεται δίπλα μας, είτε έχει είτε δεν έχει καλό τέλος για την τουρκική οικονομία.

Ο Γιάννης Γεωργούλας είναι Σύμβουλος Στρατηγικής και Επικοινωνίας.

must

01/03

ΜΕ ΤΗΝ ΣΗΚΑΘΜΕΡΙΝΗ

BOLD & BEAUTIFUL

ΕΚΦΡΑΖΕΙ Η ΑΝΝΙΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΤΗΝ ΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ
ΗΓΕΣΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ;

Προς μετωπική συντεχνίες και διοίκηση της ΑΗΚ

Ανεβαίνουν οι τόνοι στον ημικρατικό οργανισμό την Πέμπτη - Οι εργαζόμενοι καλούνται να αποφασίσουν απεργιακά μέτρα

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Σε περίοδο αναταραχής έχει εισέλθει και πάλι η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, με τους εργαζόμενους να καλούνται να αποφασίσουν την Πέμπτη, 27 Φεβρουαρίου, τη λήψη απεργιακών μέτρων. Αφορμή για τη νέα εργασιακή αναταραχή είναι η έντονη αντίδραση των τεσσάρων συντεχνιών σε παγιωμένες εσωτερικές διαδικασίες που αφορούν εργασιακά θέματα. Οι συντεχνίες επικρίνουν έντονα τη διοίκηση και διεύθυνση του Οργανισμού πως εφαρμόζουν νέα τακτική στη λήψη αποφάσεων, που κατά τις ίδιες συνιστά αποποίηση του θεσμικού τους ρόλου και αδυναμία να πάρουν στρατηγικές αποφάσεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους. Συγκεκριμένα, οι συντεχνίες κατηγορούν την διοίκηση της ΑΗΚ ότι αποφεύγει να υπογράψει τα όσα συμφωνήθηκαν, μεταξύ ΑΗΚ και συντεχνιών, επιλέγοντας να αποστείλει τη συμφωνία για έγκριση στο Υπουργείο Ενέργειας. Οι συντεχνίες θεωρούν ότι η ενέργεια αυτή συνιστά εργασιακή εκτροπή που συμβαίνει για πρώτη φορά στην ΑΗΚ. Όπως υποστηρίζεται, όλες οι διοικήσεις υπέγραφαν τα όσα συμφωνούσαν με τους εργαζόμενους και μετά απότέλλαν τα συμφωνηθέντα στο Υπουργείο Ενέργειας.

Τα δυο αγκάθια

Το όλο θέμα που προκαλεί αναταραχή στην ΑΗΚ υφίσταται εδώ και δυο μήνες. Στις 18 Φεβρουαρίου οι δυο πλευρές συναντήθηκαν. Κατά τη συνάντηση, όπως υποστηρίζεται από τις συντεχνίες, η διοίκηση του ημικρατικού οργανισμού τις ενημέρωσε πως θα αναμείνει την έγκριση του Υπουργείου Ενέργειας προτού πέσουν οι υπογραφές στα όσα συμφωνήσαν. Όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «Κ», δυο είναι τα ζητήματα που έχουν φέρει τις δυο πλευρές στα πρόθυρα μετωπικής σύγκρουσης. Το πρώτο αφορά τη συμφωνία

Με δυναμικά μέτρα θα αντιδράσουν οι τέσσερις συντεχνίες για την ενέργεια της διοίκησης να μην υπογράψει τα όσα συμφωνήθηκαν με τους εργαζόμενους για το Ταμείο Υγείας τους και άλλα μισθολογικά θέματα που έχουν συμφωνηθεί αλλά δεν έχουν εφαρμοσθεί.

με την οποία ρυθμίζεται το γνωστό πρόβλημα που είχε προκύψει με το Ταμείο Υγείας των εργαζομένων της ΑΗΚ σε περιβάλλον ΓεΣΥ. Πληροφορίες από τον χώρο των συντεχνιών υποστηρίζουν πως συμφώνησαν με την διοίκηση να εφαρμοστούν τα όσα είχαν αποδεχθεί οι εργαζόμενοι, σε σύσκεψη στο Υπουργείο Εργασίας στις 18 Οκτωβρίου 2019 στην παρουσία και της διοίκησης της ΑΗΚ. Στη συνάντηση εκείνη οι συντεχνίες αποδέχθηκαν όπως οι εργαζόμενοι παραχωρήσουν ένα ποσοστό 2,9% για καταβολή της εισφοράς του εργοδότη στο ΓεΣΥ. Το δεύτερο θέμα στο οποίο υποστη-

Η διοίκηση του ημικρατικού οργανισμού ενημέρωσε τις συντεχνίες ότι θα ζητήσει την έγκριση του Υπουργείου Ενέργειας για δυο ζητήματα που αφορούν τον Οργανισμό, ενέργεια που κατά τις συντεχνίες αποτελεί εργασιακή εκτροπή.

ρίζεται ότι οι δυο πλευρές συμφώνησαν, αφορούσε εργασιακά ζητήματα που απορρέουν από συμφωνίες του 2012 και κάποια άλλα που επίσης ήταν συμφωνημένα εδώ και 18 μήνες και δεν είχαν εφαρμοσθεί. Η συγκεκριμένη συμφωνία ρυθμίζει ως επί το πλείστον μισθολογικά ζητήματα.

Προς απεργία

Οι τέσσερις συντεχνίες στην ΑΗΚ, ΕΠΟΠΑΗ, ΣΗΔΗΚΕΚ, ΣΕΠΑΗΚ και ΣΕΒΑΗΚ, υποστηρίζουν πως η διοίκηση και διεύθυνση του Οργανισμού ήλθε σε συμφωνία για τα δυο ζητήματα και η διεύ-

θυνση προσωπικού ετοίμασε το κείμενο των συμφωνιών για να υπογραφούν. Στις 18 Φεβρουαρίου που οι δυο πλευρές συναντήθηκαν, η διοίκηση του Οργανισμού ενημέρωσε τις συντεχνίες πως απέστειλε τις συμφωνίες για έγκριση στο Υπουργείο Ενέργειας και πως η υπογραφή τους θα εξαρτηθεί από την απάντηση που θα πάρουν. Η εξέλιξη αυτή ανέβασε τους τόνους στην ΑΗΚ με τις συντεχνίες, οι οποίες εκφράζοντας την διαφωνία τους, κατηγόρησαν την διοίκηση «για αποποίηση ευθυνών και αδυναμία λήψης αποφάσεων που απειλούν τη βιωσιμότητα του Οργανισμού και επηρεάζουν αρνητικά τόσο τον καταναλωτή όσο και τους εργαζόμενους».

Έχοντας ενώπιόν τους τα νέα δεδομένα, οι συντεχνίες συγκάλεσαν εκτάκτως σε ξεχωριστές συνεδρίες τα αρμόδια όργανά τους, την Πέμπτη στις 9 η ώρα το πρωί για ενημέρωση και λήψη αναλόγων μέτρων μη αποκλεισμένων και των απεργιακών κινητοποιήσεων.

Υπάρχουν και άλλα

Εκτός από το Ταμείο Υγείας και τα μισθολογικά, οι τέσσερις συντεχνίες θεωρούν πως το όλο κλίμα εντός του Οργανισμού επιβαρύνεται και από άλλες εκκρεμότητες που υπάρχουν και έχουν τεθεί από το περασμένο καλοκαίρι. Τέτοια είναι:

Τα πλεονάσματα. Το συγκεκριμένο ζήτημα έχει πάρει διαστάσεις, μετά και τη νομοθετική επαναφορά καταβολής μερίσματος, από την ΑΗΚ. Διαχρονικά οι τέσσερις συντεχνίες διαφωνούν με το συγκεκριμένο μέτρο, θεωρώντας πως βασική φιλοσοφία της ΑΗΚ δεν είναι το κέρδος και τα οποία αποθεματικά του Οργανισμού θα πρέπει να επενδύονται προς όφελος του κοινωνικού συνόλου. Η καταβολή μερίσματος χαρακτηρίζεται ως αφαίμαξη της ΑΗΚ η οποία δεν γίνεται αποδεκτή από τους εργαζόμενους. Επιπλέον υποστηρίζεται πως το μέρισμα,

ουσιαστικά αποτελεί μια έμμεση φορολογία των πολιτών.

Παραγωγή ενέργειας. Στις αρκετές διαφωνίες που καταγράφονται στα θέματα που έχουν τεθεί, συμπεριλαμβάνεται και ένα στο οποίο οι δυο πλευρές φαίνεται να έχουν κοινή θέση. Αφορά την εγκατάσταση κινητών μονάδων προκειμένου να υπάρχει επάρκεια ηλεκτρικής ενέργειας τα επόμενα χρόνια. Εν προκειμένω οι ευθύνες που επιρρίπτονται είναι σε πολιτικό επίπεδο. Η αδυναμία λήψης αποφάσεων, από πλευράς ΑΗΚ, αποδίδεται στο υπουργείο Ενέργειας με αποτέλεσμα την εγκατάσταση κινητών μονάδων με επιπλέον κόστος. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που υπάρχουν, το ΔΣ της ΑΗΚ δεν έχει αποδεχθεί το κόστος που δημιουργείται από τις κινητές μονάδες, θέση με την οποία φαίνεται να συμφωνούν και οι συντεχνίες.

Πράσινη ενέργεια. Στο επενδυτικό κομμάτι δραστηριότητας της ΑΗΚ, ένα θέμα το οποίο τίθεται επιτακτικά είναι η πράσινη ενέργεια και η είσοδος του Οργανισμού στην παραγωγή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ). Η δημιουργία φωτοβολταϊκών μονάδων με απώτερο σκοπό την παραγωγή φθηνής ενέργειας για τους καταναλωτές θεωρείται επιτακτική ανάγκη. Το ενδεχόμενο σύμπραξης ΑΗΚ με ιδιώτες δεν τυγχάνει αποδοχής, με το σκεπτικό ότι το αποτέλεσμα θα είναι το ακριβώς αντίθετο από το σκοπό και την αποστολή του Οργανισμού, να συγκρατεί τις τιμές σε ικανοποιητικό επίπεδο για το καταναλωτικό κοινό.

Φυσικό αέριο. Στο τραπέζι του διαλόγου αναμένεται να βρεθεί και η περιβόητη ιστορία εφοδιασμού της εσωτερικής αγοράς με φυσικό αέριο (ΦΑ), μια διαδικασία η οποία βρίσκεται σε εκκρεμότητα πολλά χρόνια. Η συμμετοχή του οργανισμού στην έλευση ΦΑ τυγχάνει υποστήριξης με την υπόδειξη για μεταφορά του ΦΑ σε υποδομές της ΑΗΚ (ηλεκτροπαραγωγή σταθμό).

Εγιναν 63.993 ρυθμίσεις κόκκινων δανείων μέσω τραπεζών και διαχειριστών στην Ελλάδα

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Σε άμεσες προτεραιότητας θέμα για την κυβέρνηση έχει αναχθεί ο μετριασμός των επιπτώσεων και των εντυπώσεων από την κατάργηση της προστασίας της πρώτης κατοικίας από 30 Απριλίου, με τον υπ. Οικονομικών Χρήστο Σταϊκούρα να αποδύεται σε έναν ενημερωτικό μααραθώνιο, με σχεδόν καθημερινές τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές συνευτεύξεις. Στόχος είναι να स्पεύσουν οι «κόκκινοι δανειολήπτες» να ενταχθούν στην πλατφόρμα, όσο ισχύει ακόμη, ή να προχωρήσουν σε ρυθμίσεις με τις τράπεζες και τους διαχειριστές (servicers). Ο κ. Σταϊκούρας δεν αποκαλύπτει ακόμη το περιεχόμενο του νέου πτωχευτικού πλαισίου που θα ισχύσει από 1ης Μαΐου, παρά μόνο τους βασικούς του άξονες, καθιστώντας όμως σαφές ότι δεν θα υπάρχει πλαίσιο προστασίας της πρώτης κατοικίας και ότι για τους ευάλωτους δανειολήπτες θα υπάρχει ένα δίκτυο προστασίας, τόσο πριν από τον πιθανό πλειστηριασμό -ώστε

Στο 75% των δανείων ύψους 1,2 δισ. ευρώ, που ρυθμίσαν οι διαχειριστές, υπήρξε «κούρεμα».

να τον αποφυγούν -όσο και μετά, εφόσον αυτός αποδειχθεί αναπόφευκτος. Κάτι που μεταφράζεται σε επιδότηση δόσης δανείου πριν και σε επίδομα ενοικίου μετά.

Τα στοιχεία που έδωσε το υπουργείο Οικονομικών για το β' εξάμηνο του 2019 αποδεικνύουν ότι προηγούνται με δια-

Ο μετριασμός των επιπτώσεων και των εντυπώσεων από την κατάργηση της προστασίας της πρώτης κατοικίας από τις 30 Απριλίου είναι στην κορυφή της ατζέντας της κυβέρνησης.

φορά οι ρυθμίσεις δανείων με τράπεζες και διαχειριστές έναντι αυτών μέσω πλατφόρμας. Συγκεκριμένα, τα στοιχεία είναι τα εξής:

- Μέσω εταιρειών διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις (servicers) ρυθμίστηκαν επιτυχώς 20.593 δάνεια, συνολικού ύψους 1,2 δισ. ευρώ.

Στο 75% των δανείων αυτών υπήρξε και “κούρεμα”. Από αυτά, 20.340 ήταν στεγαστικά και καταναλωτικά, καθώς και δάνεια μικρών επιχειρήσεων, ύψους 700 εκατ. ευρώ, ενώ 253 ήταν δάνεια μικρομεσαίων επιχειρήσεων, ύψους 498 εκατ. ευρώ.

Όπως είπε ο κ. Σταϊκούρας σε συνέν-

τευξη του στον Alpha, σήμερα λειτουργούν στην Ελλάδα 23 servicers, οι οποίοι διαχειρίζονται δάνεια 65 δισ. ευρώ και απασχολούν 3.500 άτομα. Ο υπουργός διευκρίνισε ότι ορισμένοι servicers είναι βραχιόνες τραπεζών.

- Μέσω τραπεζών ρυθμίστηκαν 43.400 δάνεια συνολικού ύψους 3,2 δισ. ευρώ.

- Στην πλατφόρμα, οι προτάσεις ρύθμισης που έχουν υποβληθεί από τις τράπεζες προς τους δανειολήπτες στο πλαίσιο της εφαρμογής του ν. 4605/2019 για την προστασία της πρώτης κατοικίας έφτασαν τις 924. Σε όλες αυτές τις ρυθμίσεις, μέσω πλατφόρμας, ο Έλληνας φορολογούμενος συμμετέχει στη δόση του δανείου, είπε ο κ. Σταϊκούρας χθες. Συνολικά, οι αιτήσεις των πολιτών είναι 2.375.

Σημειωτέον ότι η πλατφόρμα λειτουργεί από τον Ιούλιο. Ετσι, ουσιαστικά την περίοδο του β' εξμήνου ρυθμίστηκαν μέσω τραπεζών και servicers 63.993 δάνεια, ενώ στην πλατφόρμα έγιναν 2.375 αιτήσεις. Ο κ. Σταϊκούρας εκτίμησε χθες ότι έως το τέλος της ισχύος της πλατφόρμας με τη σημερινή μορφή της, οι αιτήσεις θα φτάσουν τις 5.000 περίπου. Γι' αυτούς τους δανειολήπτες θα υπάρξει προστασία μετά την 1η Μαΐου.

Πολύ μικρός αριθμός οφειλετών, εξάλλου, περίπου 8%, έχει ανταποκριθεί μέχρι σήμερα στο email που έστειλε το υπουργείο σε όσους μπόκαν στην πλατφόρμα και δεν συνέχισαν τη διαδικασία, ώστε να υποβάλουν αίτηση, ζητώντας διευκρινίσεις. Από τις απαντήσεις που έδωσαν, προκύπτει ότι ένας στους τρεις σκοπεύει να συνεχίσει τη διαδικασία υποβολής αίτησης στο άμεσο μέλλον. Ένας στους τέσσερις δήλωσε ότι δεν κατανοεί τις ενέργειες που απαιτούνται για τη συνέχιση της διαδικασίας.

Νομοσχέδιο για κατώτατο μισθό μέχρι τον Μάιο

Επιμέλεια ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΟΥΓΚΑΛΑΣ

Προθεσμία μέχρι τον Μάιο έδωσε η Βουλή στην Κυβέρνηση για να φέρει νομοσχέδιο για τον κατώτατο εθνικό μισθό, διαφορετικά θα προχωρήσει η συζήτηση με τις προτάσεις νόμου για το θέμα που έχουν κατατεθεί από τρία κόμματα, Συμμαχία Πολιτών, Οικολόγους και ΕΛΑΜ. Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εργασίας Χρήστος Μαλνικκίδης στην Επιτροπή Εργασίας της Βουλής τόνισε από πλευράς του πως θα φέρει νομοσχέδιο στο χρονικό διάστημα που του τέθηκε, ενώ τόνισε πως δεν θα αλλοιωθούν σε καμία περίπτωση τα κεκτημένα και οι μισθοί. Ο κ. Μαλνικκίδης, μεταξύ άλλων, τόνισε πως έχει προχωρήσει σε μελέτες σε συνεργασία με φορείς από το διεθνές και το ευρωπαϊκό επίπεδο, ενώ τα συμπεράσματα των μελετών αυτών θα τεθούν ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου μέχρι το τέλος Μαρτίου. Μετά τα συμπεράσματα που θα τεθούν ενώπιον του Υπουργικού, θα αρχίσει ο κοινωνικός διάλογος για να ετοιμαστεί το σχετικό νομοσχέδιο. Όπως μετέφερε το ΚΥΠΕ από τη Βουλή, στην Επιτροπή Εργασίας διαφάνηκε, με βάση και τις δηλώσεις Βουλευτών, ότι υπάρχει χάσμα ανάμεσα στους κοινωνικούς εταίρους, οργάνωσης εργοδοτών και συντεχνίες εργαζομένων, για τον καθορισμό του κατώτατου μισθού. Όπως λέχθηκε, μόνο τέσσερα κράτη μέλη στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχουν καθορισμένο κατώτατο μισθό, μεταξύ των οποίων και η Κύπρος. Αναφέρθηκε ακόμη ώστε το 55% των εργαζομένων στην Κύπρο δεν έχει υπογράψει συλλογική σύμβαση εργασίας. Μετά το πέρας της επιτροπής ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ανδρέας Φακοντίς ανέφερε ότι σήμερα καθορίζεται ο κατώτατος μισθός μέσω διατάγματος για εννέα μόνο επαγγέλματα και ότι το ύψος του παραμένει παγωμένο από το

2012. Ανέφερε ότι από πλευράς Κυβέρνησης έγιναν δηλώσεις ότι το ν/σ θα κατατεθεί όταν η ανεργία διαμορφωθεί κάτω από το 5% και ότι η Βουλή προσπαθεί, μέσω των προτάσεων νόμου, να ασκήσει πιέσεις για να ολοκληρωθεί η διαδικασία για καθορισμό κατώτατου μισθού ανά επάγγελμα. Σύμφωνα με τον κ. Φακοντίη, η Επιτροπή ενημερώθηκε την Τρίτη ότι έχουν ολοκληρωθεί δύο μελέτες και θα κατατεθούν στο Υπουργικό τέλος Μαρτίου και μετά θα ξεκινήσει κοινωνικός διάλογος για ετοιμασία του τελικού κειμένου ν/σ για κατάθεση στη Βουλή.

Ο Βουλευτής του ΔΗΚΟ Χαράλαμπος Πιττοκοπίτης δήλωσε ότι στις πλείστες ευρωπαϊκές χώρες εφαρμόζεται ο θεσμός και είναι καιρός το ίδιο να γίνει και στην Κύπρο. Ανέφερε πως ο θεσμός αυτός θα βοηθήσει την οικονομία και τους εργαζόμενους και θα συμβάλει προς την κατεύθυνση εργοδότησης μεγαλύτερου αριθμού Κυπρίων. Από πλευράς του ο Πρόεδρος της Συμμαχίας Πολιτών Γιώργος Λιλλήκας, το κόμμα του οποίου κατέθεσε πρόταση για καθορισμό του κατώτατου μισθού στη 1.125 ευρώ, δήλωσε ότι επιβάλλεται το ταχύτερο δυνατό να προωθηθεί η θέσπιση του θεσμού αυτού και στη χώρα μας. Ανέφερε πως στο Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο κατατέθηκε πρόταση νόμου που σύντομα θα καταστεί οδηγία προς όλα τα Κ-Μ για θέσπιση κατώτατου εθνικού μισθού. Σύμφωνα με τον κ. Λιλλήκα δεν επικρατεί αισιοδοξία ότι ο κοινωνικός διάλογος θα καταλήξει κάπου αφού οι διαφωνίες των κοινωνικών εταίρων είναι μεγάλες και δεν φαίνεται να επικρατεί κλίμα συναίνεσης και συναντίληψης. Τέλος, ο Πρόεδρος των Οικολόγων Γιώργος Περδικής δήλωσε ότι τα κέρδη των εργοδοτών επανήλθαν στην προ κρίσης εποχή, όχι όμως οι μισθοί των εργαζομένων και ότι η αντίδραση των εργοδοτών είναι σθεναρή.

Blue Air

Λάρνακα →
Αθήνα • Θεσσαλονίκη
Βουκουρέστι

Ταξιδέψτε περισσότερο, απολαύστε περισσότερο

www.flyblueair.com

Orthodoxou Aviation
+357 22 755 300

LIGHT CLASSIC PREMIUM

23kg 32kg

Με ηλεκτρονικά πορτοφόλια αγορές 1 τρισ. δολ. το 2020

Στην Κίνα καταγράφεται το 80% των πληρωμών μέσω των έξυπνων κινητών

Η τάση των καταναλωτών να αποφεύγουν το ρευστό ή ακόμα και τις πιστωτικές κάρτες και να στρέφονται στα ηλεκτρονικά πορτοφόλια με χρήση κινητού τηλεφώνου, δίνει μία τεράστια ευκαιρία για ανάπτυξη σε όσες επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στο πεδίο αυτό. Αυτού του είδους η υπηρεσία θα εξαλείψει την ανάγκη να κουβαλούν οι άνθρωποι μαζί τους πορτοφόλι, οπότε μειώνουν αυτομάτως και τις πιθανότητες να τους το κλέψουν ή να το χάσουν. Οι ηλεκτρονικές διευκολύνσεις είναι οι παράγοντες οι οποίοι ευνοούν τη θεαματική ανάπτυξη της αγοράς και από πλευράς καταναλωτών και από πλευράς επιχειρήσεων. Σύμφωνα με στοιχεία που συγκέντρωσε και επεξεργάστηκε η εταιρεία οικονομικών εκδόσεων LearnBonds.com, φέτος η αγορά ηλεκτρονικών πορτοφολιών αναμένεται να προσεγγίσει το 1 τρισ. δολ., παρουσιάζοντας εντυπωσιακή αύξηση 36,5% σε ετήσια βάση. Η πορεία αυτή αναμένεται να συνεχιστεί αδιαλείπτως και τα προσεχέ έτη, ενώ η αξία της αγοράς θα διαμορφωθεί μελλοντικά στα 2,1 τρισ. δολ. Στην πρωτοπορία βρίσκεται η Κίνα και ακολουθούν ΗΠΑ και Βρετανία.

Τι σημαίνει εμπράκτως ηλεκτρονικό πορτοφόλι; Το να μπορούμε να περνάμε την αντίστοιχη εφαρμογή του έξυπνου κινητού από το τερματικό του εκάστοτε εμπόρου. Η μεταφορά των δεδομένων διευκολύνεται είτε διαμέσου της προδιαγραφής ασύρματης επικοινωνίας Near Field Communication (NFC) είτε μέσω της σάρωσης ενός κωδικού Quick Response (QR), ώστε να γίνει ηλεκτρονικά η μεταφορά των τραπεζικών δεδομένων. Στην πρώτη γραμμή αυτής της αγοράς ήδη βρίσκονται τα ηλεκτρονικά πορτοφόλια: ApplePay, Google Wallet, WeChat Pay και AliPay.

Βάσει της σχετικής έρευνας που δημοσίευσε η Statista, από όσους ρωτήθηκαν στην Κίνα, 70% απάντησαν ότι πολύ συχνά χρησιμοποιούν το ηλεκτρονικό τους πορτοφόλι.

Τρία χρόνια πίσω, το 2017, η αγορά ηλεκτρονικών πορτοφολιών έφθανε σε αξία τα 368 δισ. δολ., όπως δείχνει σχετική έρευνα της Statista, της ηλεκτρονικής πύλης δεδομένων αγοράς και συναφών αναλύσεων. Τα δύο χρόνια που ακολούθησαν, η αξία της ξεπέρασε τα 745,7 δισ. δολ. Επιπλέον, τα στατιστικά στοιχεία υποδηλώνουν ότι η διεθνής αγορά ηλεκτρονικών πορτοφολιών έως το 2023 θα έχει φθάσει τα 2,1 τρισ. δολ., εμφανίζοντας αύξηση 28,1% σε ετήσια βάση. Εν τω μεταξύ, ο αριθμός των ανθρώπων που επιλέγουν για τις καθημερινές συναλλαγές

τους το ηλεκτρονικό πορτοφόλι, έχει εκτιναχθεί και αυτός. Το 2017 έφθανε τα 824 εκατ. παγκοσμίως και τα τελευταία τρία χρόνια αυξήθηκε στο 1,3 δισ., ενώ έως το 2023 θα διαμορφωθεί στο 1,6 δισ., σύμφωνα με τη Statista. Η αύξηση αυτή αντιστοιχεί στο 13,5% σε ετήσια βάση. Οι ανήκοντες στη γενιά των μιλενιάλ, ηλικίας από 23-38 ετών και οι αμέσως νεότεροι της Γενιάς Ζ, ηλικίας 17-22 ετών, είναι και οι πιο φανατικοί της συγκεκριμένης μεθόδου. Κατέχουν μερίδιο 37% και 25% αντιστοίχα. Η κατά μέσον όρο αξία της συναλλαγής ανά χρήση σε ε-

Εως το 2023 εκτιμάται ότι 1,6 δισ. άνθρωποι θα πραγματοποιούν τις συναλλαγές τους με αυτόν τον τρόπο.

τήσια βάση αναμένεται να φθάσει τα 791,2 δολ. φέτος, δηλαδή αύξηση της τάξεως του 75% σε σχέση με το 2017. Τα επόμενα τρία χρόνια η αξία αυτή ενδεχομένως να γίνει σχεδόν διπλάσια, στα 1.289 δολ.

Κορυφαία στην αγορά ηλεκτρονικών πορτοφολιών είναι η Νοτιοανατολική Ασία, με προεξάρχουσα την Κίνα. Βάσει της σχετικής έρευνας της Statista, από όσους ρωτήθηκαν στην Κίνα, το 70% απάντησε ότι πολύ συχνά χρησιμοποιεί το ηλεκτρονικό του πορτοφόλι. Το 2020 η Κίνα θα αντιστοιχεί στο σχεδόν 80% των παγκόσμιων εσόδων από τα ηλεκτρονικά πορτοφόλια. Η υποδομή η οποία είναι αναγκαία για τις ψηφιακές συναλλαγές ήδη υπάρχει εκεί, ενώ παράλληλα οι πιστωτικές κάρτες ουδέποτε έγιναν τόσο δημοφιλείς στην Κίνα, όσο σε άλλες χώρες γενικώς.

Σήμερα, λοιπόν, η πληρωμές μέσω των έξυπνων κινητών τηλεφώνων έχουν γίνει συνήθειες, οι κωδικοί των Quick Response είναι παντού και όσοι τους χρησιμοποιούν πληρώνουν τους πάντες, από το ταξί και το σουπερ μάρκετ μέχρι τους καλτέκνες και τους ακροβάτες του δρόμου. Και αυτό σημαίνει πως οι Δυτικοί είναι πολύ πίσω στη χρήση ηλεκτρονικών πορτοφολιών, με τις ΗΠΑ δεύτερες μετά την Κίνα και προβλεπόμενη αξία συναλλαγών 116 δισ. δολ. (επτά φορές λιγότερο από την Κίνα) και τρίτη τη Βρετανία με 14,9 δισ. δολ. φέτος.

Πώληση μονάδας ανελκυστήρων της ThyssenKrupp

Στην ολοκλήρωση της συμφωνίας πώλησης του βραχίονα κατασκευής ανελκυστήρων Elevator Technology πηλοσιάζει ο άλλοτε κραταιός κολοσσός ThyssenKrupp, ο οποίος μάλλον δεν θα διατηρήσει μερίδιο σε αυτόν – και, όπως χαρακτηριστικά επισημαίνουν αναλυτές, αυτό αποτελεί θέμα προς συζήτηση, εφόσον είναι η πιο επικερδής δραστηριότητα της ThyssenKrupp. Ειδικότερα, σύμφωνα με πληροφορίες έγκυρων πηγών, η πώληση θα γίνει με την υψηλότερη αποτίμηση της εταιρείας στα περίπου 16 δισ. ευρώ, γεγονός που θα βοηθήσει την ThyssenKrupp να αποπληρώσει μέρος των χρεών της. Ο πολυσιδεής όμιλος που ίδρυσε το 1811 ο Φρίντριχ Καρλ Κρουπ διέρχεται μια κρίσιμη περίοδο, ενώ το 2019 είχε προειδοποιηθεί αρκετές φορές τις αγορές και τους αναλυτές ότι τα έσοδά του θα υποστούν πλήγματα. Επί σειράν ετών, οι μέτοχοι της ThyssenKrupp ασκούσαν πιέσεις για κατάτμηση δραστηριοτήτων και αυτονομία μονάδων, ώστε να ενισχυθεί η κερδοφορία της.

Ιδιωτικά κεφάλαια

Όπως αναφέρει σε σχετικό δημοσίευμα το ειδησιογραφικό πρακτορείο Reuters, πρόκειται να είναι η μεγαλύτερη συναλλαγή των τελευταίων 13 ετών που διεκπεραιώνεται με ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια. Δύο κοινοπραξίες διαγωνίζονται στο τελευταίο, πλέον, στάδιο, ώστε να αποκτήσουν την τέταρτη μεγαλύτερη εταιρεία του κόσμου στην κατασκευή ανελκυστήρων. Ο γερμανικός όμιλος, ο οποίος μαζί με τη Siemens είναι συνώνυμο

Βάσει των όρων της συμφωνίας, η ThyssenKrupp θα πωλήσει το σύνολο της εταιρείας της Elevator Technology, ενώ λίγες είναι οι πιθανότητες να διατηρήσει μειοψηφικό μερίδιο σε αυτήν μετά την πώληση.

της βιομηχανικής επανάστασης στη χώρα, ανέφερε ότι επικεντρώνεται σε συζητήσεις με δύο κονσόρτσια. Το πρώτο συναπαρτίζουν οι Blackstone, Carlyle και το συνταξιοδοτικό ταμείο Canada Pension Plan Investment Board, ενώ το δεύτερο είναι εκείνο των Advent και Cinven. Βάσει των όρων, η ThyssenKrupp θα πωλήσει το σύνολο της εταιρείας της Elevator Technology, αποτιμώντας την στα 16 δισ. ευρώ, περίπου όσα και το σύνολο του χρέους ολόκληρου του ομίλου και των οφειλών στο συνταξιοδοτικό ταμείο των εργαζομένων. Επιπλέον, είναι λίγες οι πιθανότητες να διατηρήσει μειοψηφικό μερίδιο στην Elevator Technology μετά την πώλησή

της. Στις αρχές της εβδομάδας, ο όμιλος, ο οποίος δραστηριοποιείται σε μεγάλο εύρος, από την παραγωγή χάλυβα και τα λιπάσματα έως την κατασκευή ανελκυστήρων και υποβρυχίων, είχε ανακοινώσει πως είτε θα πωλούσε ένα πλειοψηφικό μερίδιο είτε το σύνολο της μονάδας.

Τόσο οι συνδικαλιστικοί εκπρόσωποι των εργαζομένων όσο και ο μεγαλύτερος μέτοχος του ομίλου, το ίδρυμα Άλφρεντ Κρουπ φον Μπόλεν και Χάλμπαχ, αντιτείνουν ότι η ThyssenKrupp θα πρέπει να διατηρήσει ποσοστό στην Elevator Technologies. «Προφανώς και θα ήταν επικερδές για την εταιρεία να διατηρήσει μερίδιο», τονίζει στην εφημερίδα West-

Τα 16 δισ. ευρώ θα βοηθήσουν τον πάλοι ποτέ γερμανικό κολοσσό να αποπληρώσει μέρος των χρεών του.

deutsche Allgemeine Zeitung η Ούρσουλα Γκάθερ, επικεφαλής του διοικητικού συμβουλίου του ιδρύματος και μέλος του εμποτικού συμβουλίου της ThyssenKrupp. «Φυσικά, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη πολλοί παράγοντες. Αλλά και πάλι, η απόφαση εναπόκειται στη διοίκηση του ομίλου, η οποία θα πρέπει σύντομα να αποφανθεί πώς θα χρησιμοποιήσει τα έσοδα από την πώληση και πώς θα διοικητευθούν, ειδικά στις δραστηριότητες του χάλυβα», προσθέτει.

Είναι πιθανό, σύμφωνα με καλά πληροφορημένες πηγές, η οποιαδήποτε πώληση του βραχίονα των ανελκυστήρων να τον επιβαρύνει με χρέη και αυτό θα περιορίσει τις δυνατότητες καταβολής μερισμάτων, καθιστώντας μη ελκυστική τη διατήρηση μεριδίου. Αν και η αποτίμηση των 16 δισ. ευρώ είναι υψηλή και υπερδιπλάσια της αποτίμησης του υπόλοιπου ομίλου ThyssenKrupp, δεν είναι και η πιο γενναιόδωρη. Μια προσφορά άνω των 17 δισ. ευρώ είχε υποβάλει η φιλανθρωπική εταιρεία Kone, η οποία ωστόσο αποσύρθηκε. Αναλυτές τονίζουν, εν κατακλείδι, ότι πρόκειται για λυπηρή εξέλιξη, αλλά ο γερμανικός όμιλος δεν έχει καιρό για χάσιμο εάν επιθυμεί να εξορθολογίσει τη λειτουργία του.

Ανθεκτικός ο τομέας υπηρεσιών της Ευρωζώνης

Εν μέσω της γενικότερης αβεβαιότητας που έχει καλλιεργήσει η επιδημία του κορωνοϊού σε ό,τι αφορά τις επιπτώσεις στην παγκόσμια οικονομία, προκάλεσαν έκπληξη τα ικανοποιητικά στοιχεία που δόθηκαν στη δημοσιότητα και αφορούν την Ευρωζώνη. Η οικονομική δραστηριότητα επιταχύνθηκε τον Φεβρουάριο, σημειώνοντας τον ταχύτερο ρυθμό ανάπτυξης των τελευταίων έξι μηνών. Καθοριστικός παράγων, ο τομέας των υπηρεσιών της Ευρωζώνης, που αποδεικνύεται εξαιρετικά ανθεκτικός μολονότι τα εργοστάσια της προσαποθούν να αντιμετωπίσουν όσα προβλήματα έχουν προκύψει ως αναπόφευκτο συνεπακόλουθο της νέας επιδημίας.

Η εικόνα προκύπτει από τα στοιχεία που έδωσε στη δημοσιότητα η εταιρεία IHS Markit και επιβεβαιώνουν την αντοχή της Ευρωζώνης στο νέο πλήγμα. Συνάδουν, άλλωστε, με τις εκτιμήσεις που εξέφρασε μία ημέρα νωρίτερα ο Λουίς ντε Γκίντος, στέλεχος της EKT, τονίζοντας ότι η καλή κατάσταση της αγοράς εργα-

Ο Λουίς ντε Γκίντος, της EKT, εμφανίζεται ικανοποιημένος από την ισχυρή αγορά εργασίας.

Η δραστηριότητα επιταχύνθηκε με τον ταχύτερο ρυθμό των τελευταίων έξι μηνών.

σίας και τα χαμηλά επιτόκια στηρίζουν την ανάπτυξη της Ευρωζώνης. Αναφερόμενος στην αύξηση της οικονομικής δραστηριότητας στην Ευρωζώνη, ο Κρις Γουίλιαμσον, οικονομολόγος της Markit, τόνισε πως «οφείλεται κυρίως στην ατομική του τομέα των υπηρεσιών». Ο ίδιος προσέθεσε, πάντως, πως παράλληλα η μεταποίηση δείχνει σαφή μηνύματα εξόδου από την ύφεση που έπληξε τους παραγωγούς εδώ και περισσότερο από ένα χρόνο. Η εικόνα φαίνεται να είναι ίδια και στη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης, τη Γερμανία, που εμφανίζει αιχμηρά διακοπή ανάπτυξης στον τομέα της μεταποίησης, με την είδηση να δίνει ώθηση στο ευρώ. Όπως τονίζει, όμως, η ίδια η Markit που έδωσε τα σχετικά στοι-

χεία στη δημοσιότητα, η βελτίωση είναι φαινομενική σε ό,τι αφορά τη γερμανική οικονομία. Το πρόβλημα είναι ότι τα στατιστικά στοιχεία κατά κάποιον τρόπο στρεβλώνουν την πραγματικότητα, συγκαλύπτοντας την πτώση των εξαγωγών και την επιδείνωση της εμπορευσοσύνης. Οι γερμανικές βιομηχανίες προβλέπουν μείωση της παραγωγής τους επόμενους 12 μήνες, οι επιχειρήσεις του μεταποιητικού τομέα εξακολουθούν να μειώνουν το προσωπικό τους και την ίδια στιγμή επιβραδύνονται οι προσλήψεις στον τομέα των υπηρεσιών.

Συνολικά, πάντως, η εικόνα της γερμανικής οικονομίας παραμένει αμετάβλητη σε σχέση με αυτήν του Ιανουαρίου, με την εγχώρια ζήτηση σε ικανοποιητικά επίπεδα. Ο τομέας των υπηρεσιών επιβραδύνθηκε, όμως, εν μέρει εξαιτίας της κάμψης στον τουρισμό. Η έκθεση της Markit σκιαγραφεί την αβεβαιότητα που περιβάλλει την ανάπτυξη στην Ευρωζώνη και την πιθανότητα να παραταθεί περαιτέρω η επιβράδυνση.

Οι ευνοϊκές προοπτικές για εταιρείες όπως η Tier Mobility πιστοποιούν τη δημοφιλή του ηλεκτρικού πατινιού στα παγκόσμια αστικά κέντρα.

Το επενδυτικό ενδιαφέρον για ηλεκτρικά πατίνια... τραβά την ανηφόρα

Παρά το γεγονός ότι τα ηλεκτρικά πα-

τίνια έχουν προβληματίσει τις ρυθμιστικές αρχές παγκοσμίως και σε ορισμένες πόλεις η χρήση τους απαγορεύτηκε ή περιορίστηκε, η βερολινέζικη νεοφυής Tier Mobility, που δραστηριοποιείται στη συγκεκριμένη αγορά, εξασφάλισε μεγαλύτερη χρηματοδότηση από όση ανέμενε. Δεδομένου του έντονου ενδιαφέροντος, παρέτεινε το διάστημα αναήτησης επενδύτων, κατά το οποίο συγκεντρώσε 60 εκατ. δολάρια, και έφθασε να εξασφαλίσει περισσότερα από 100 εκατ. δολάρια, όπως αναφέρει σε σχετικό δημοσίευσμά του το ειδησιογραφικό πρακτορείο Bloomberg. Μεταξύ των επενδυτών συγκαταλέγονται και κρατικά κεφάλαια του Αμπου Ντάμπι. Εντούτοις, οι αρμόδιες αρχές σε όλον τον κόσμο δείχνουν να έχουν εξαντλήσει τα περιθώρια της ανοχής και της ανεκτικότητας τους για τα ηλεκτρικά πατίνια, τα οποία εντούτοις γίνονται ολοένα δημοφιλέστερα. Στο Μόντρεαλ του Καναδά έχει απαγορευθεί πλήρως η χρήση τους, διότι πολύ συχνά στάθμευαν παράνομα, ενώ σε ορισμένες αμερικανικές πόλεις θέτουν περιορισμούς ως προς τις περιοχές όπου επιτρέπεται να κυκλοφορούν. Στη Γερμανία έχει προταθεί να τεθούν κανόνες τέτοιου ώστε να απαιτείται άδεια για στάθμευση πατινιών σε δημόσιο χώρο, σύμφωνα με το Bloomberg, στη δε Γαλλία την περσινή χρονιά εφαρμόστηκαν νέοι κανόνες ασφαλείας, στο πλαίσιο των οποίων τα ηλεκτρικά πατίνια θα πρέπει να φέρουν φώτα και να διαθέτουν σύστημα

Περισσότερα από 100 εκατ. δολάρια το ποσό χρηματοδότησης που εξασφάλισε η βερολινέζικη νεοφυής Tier Mobility.

πέδησης, δηλαδή φρένα. Ο διευθύνων σύμβουλος της Tier Mobility, Λόρενς Λόισνερ, επισημαίνει ότι τα επιπλέον 40 εκατ. δολάρια η εταιρεία του θα τα χρησιμοποιήσει για δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης, καθώς και για εξαγορές. Επιπλέον, τα εν λόγω κεφάλαια θα χρηματοδοτήσουν την κατασκευή νέου τύπου οχημάτων, τα οποία θα συμπληρώσουν τον στόλο της. Πάντως, ο κ. Λόισνερ δεν ανέφερε κάποια αποτίμηση της εταιρείας του, η οποία ιδρύθηκε το 2018 και είναι παρούσα σε 50 ευρωπαϊκές πόλεις, προσφέροντας 17 εκατομμύρια μετακινήσεις. Φυσικά, οι ευνοϊκές προοπτικές για την Tier Mobility έρχονται ως αποτέλεσμα τις αλλαγές του μοντέλου μετακίνησης των πολιτών στα παγκόσμια αστικά κέντρα, λόγω του ολοένα μεγαλύτερου ενδιαφέροντος των αρχών να μειώσουν το κόστους σε όλα τα επίπεδα – και ως προς τους ρυθμούς και ως προς τα χρήματα. Τέλος, τον Ιανουάριο, η καλινφορνέζικη εταιρεία Bird Rides δώλωσε πως θα εξαγοράσει τη γερμανική ανταγωνίστρια Circ, έχοντας εξασφαλίσει από επενδυτές περί τα 350 εκατ. δολάρια.

Αποφασισμένη η Γερμανία να αυξήσει τις εισαγωγές ρωσικού φυσικού αερίου

Η Γερμανία είναι «αποφασισμένη και έτοιμη» να αυξήσει το εμπόριο φυσικού αερίου από τη Ρωσία, δήλωσε αυτή την εβδομάδα ο υπουργός Οικονομικών της Γερμανίας, Πέτερ Αλτμπίερ, στο πλαίσιο διάσκεψης του γερμανικού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (DIHK). Ο Αλτμπίερ τόνισε ότι η Γερμανία προετοιμάζεται εντατικά για πλήρη μετάβαση στην πράσινη ενέργεια μέσα στα επόμενα χρόνια και, συνεπώς, έχει αυξηθεί η ανάγκη της χώρας για το φυσικό αέριο από τη Ρωσία. Σύμφωνα με τη γερμανική εφημερίδα Die Welt, ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών εξέφρασε τη δυσανεμία του σχετικά με την απόφαση των αμερικανικών αρχών να επιβάλουν κυρώσεις εναντίον όλων των εταιρειών που συμμετέχουν στην κατασκευή του αγωγού Nord Stream II. Το γιγαντιαίο ενεργειακό έργο που θα μεταφέρει φυσικό αέριο από τη Ρωσία στη

Ο αγωγός Nord Stream II θα μεταφέρει φυσικό αέριο από τη Ρωσία στη γερμανική αγορά μέσω της Βαλτικής Θάλασσας.

Δυσαρέσκεια του Βερολίνου για τις αμερικανικές κυρώσεις στις εταιρείες που συμμετέχουν στον Nord Stream II.

μανίας με τη Ρωσία, ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών σχολίασε ότι έπεται από πολλά χρόνια «αισθανόμαστε πως υπάρχει ελπίδα σε μεγάλα πολιτικά θέματα», σύμφωνα με τη γερμανική εφημερίδα Deutsche Welle. Ο ίδιος συμπλήρωσε ότι η επίσκεψη της Γερμανίδας καγκελαρίου Άγκελα Μέρκελ στη Μόσχα «ήταν ένα ξεκάθαρο μήνυμα ότι είμαστε αποφασισμένοι και επιθυμούμε να αναπτύξουμε διμερείς οικονομικές σχέσεις».

Κατά τη διάρκεια της διάσκεψης για την ασφάλεια, που διοργανώθηκε την προηγούμενη εβδομάδα στο Μόναχο, ο υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ, Μάικ Πομπέο, επιβεβαίωσε τη στάση της αμερικανικής κυβέρνησης απέναντι στο ζήτημα του Nord Stream II, τονίζοντας ότι η Ευρώπη θα εξαρτάται σε τεράστιο βαθμό από το φυσικό αέριο της Ρωσίας.

Οι ΗΠΑ ο 2ος μεγαλύτερος φορολογικός παράδεισος

Αντιπροσωπεύουν το 21,37% της αγοράς υπεράκτιων υπηρεσιών

Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ**

Παρά τις πιέσεις και τη διεθνή εκστρατεία, οι φορολογικοί παράδεισοι ανά τον κόσμο εξακολουθούν να προσφέρουν μυστικό καταφύγιο σε μεγάλο όγκο πλούτου που παραμένει αφορολόγητος ζημιώνοντας χώρες και πληθυσμούς. Αποτελεί κοινό μυστικό ότι σε αυτήν την κατηγορία εμπίπτουν χώρες όπως οι Νήσοι Κέιμαν, οι Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι ή το Λουξεμβούργο, γενικός χώρος χωρίς ισχυρές οικονομίες ή σημαντικές βιομηχανίες που βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στον αμαρτωλό τραπεζικό κλάδο τους. Λίγοι μπορούν, όμως, να φανταστούν ότι ο δεύτερος στον κόσμο φορολογικός παράδεισος δεν είναι άλλος από την υπερδύναμη, τις ΗΠΑ, που προσφέρει μυστικότητα με αποτέλεσμα να καταλήγουν στο αμερικανικό τραπεζικό σύστημα κεφάλαια που παραμένουν μυστικά, αφορολόγητα και αγνώστου προέλευσης. Εν ολίγοις παρά την παγκόσμια ισχύ τους σε όλα τα επίπεδα οι ΗΠΑ προσφέρουν σε ι-

Στο αμερικανικό τραπεζικό σύστημα καταλήγουν κεφάλαια που παραμένουν αγνώστου προέλευσης και αφορολόγητα.

διώτες επιχειρήσεις αλλά και οργανώσεις, ενίοτε παράνομες, τη δυνατότητα να «φυγαδεύσουν» τα κεφάλαιά τους στις αμερικανικές τράπεζες, να αποφύγουν τη φορολόγησή τους αλλά ακόμη και να ξεπλύνουν χρήμα προερχόμενο από παράνομες δραστηριότητες, οργανωμένο έγκλημα, τρομοκρατία κ.λπ. Λίγοι μπορούν επίσης να φανταστούν ότι η γνωστή ως χώρα του τραπεζικού απορρήτου Ελβετία έχει σημειώσει πρόοδο υπό το βάρος των διεθνών πιέσεων, έστω κι αν εξακολουθεί να καταλαμβάνει μία από τις πλέον περιπτώσεις θέσεις μεταξύ των χωρών που προσφέρουν μυστικότητα και καταφύγιο.

Η εικόνα προκύπτει από σχετική έκθεση για το 2020 του Δικτύου για τη Φορολογική Δικαιοσύνη (tax justice network), σύμφωνα με την οποία η διεθνής εκστρατεία κατά της φοροδιαφυγής έχει αποφέρει καρπούς και οι πολιτικές του τραπεζικού απορρήτου και γενικώς της μυστικότητας βρίσκονται γενικά σε υποχώρηση. Την ίδια στιγμή, όμως, επιδεινώνεται η εικόνα χωρών όπως

οι ΗΠΑ που αντιπροσωπεύουν το 21,37% της παγκόσμιας αγοράς υπεράκτιων χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Οι ΗΠΑ διαθέτουν κάθε είδους μηχανισμούς μυστικότητας και φοροαποφυγής για ξένους τόσο σε ομοσπονδιακό επίπεδο όσο και σε επίπεδο μεμονωμένων αμερικανικών πολιτειών. Όπως τονίζει το Δίκτυο για τη Φορολογική Δικαιοσύνη, ορισμένοι από τους μηχανισμούς μυστικότητας που λειτουργούν σε ομοσπονδιακό επίπεδο ανάγονται στο αρκετά μακρινό παρελθόν και συγκεκριμένα στη δεκαετία του 1970. Τότε συντάχθηκαν οι σχετικές νομοθεσίες για να εξυπηρετήσουν τυχόν δυσκολίες χρηματοδότησης του αμερικανικού κράτους την εποχή του πολέμου στο Βιετνάμ. Την ίδια στιγμή, όμως, μεμονωμένες πολιτείες όπως εκείνες του Ντελαγουέαρ ή της Νεβάδας, προσφέρουν μυστικότητα στις σκοτεινές και ανώνυμες εταιρείες-κελύφη με στόχο βέβαια να υπερβούν σε αδιαφάνεια τις γειτονικές πολιτείες.

Σύμφωνα με το Δίκτυο για τη Φορολογική Δικαιοσύνη, οι ΗΠΑ έχουν επιστρατεύσει αποτελεσματικούς μηχανισμούς για να προστατεύσουν τα δικά τους οικονομικά συμφέροντα έναντι των ξένων φορολογικών παραδείσων. Οι αμερικανικές αρχές δεν έχουν, ωστόσο, ενδιαφερθεί για το γεγονός ότι το αμερικανικό τραπεζικό σύστημα προσελκύει παράνομες εισροές κεφαλαίων και διευκολύνει τη φοροδιαφυγή. Βρίσκεται στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος οργανισμών και υπηρεσιών που προωθούν τη διαφάνεια σε παγκόσμιο επίπεδο. Η αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών για τον χρηματοπιστωτικό τομέα που έχει συμφωνηθεί μεταξύ των χωρών-μελών του ΟΟΣΑ κατέστη εφαρμόσιμη μόνον όταν η υπερδύναμη υποθέτσει μονομερώς ανάλογο μοντέλο. Σχεδόν αμέσως, όμως, η Ουάσινγκτον έκανε στροφή 180 μοιρών και έκτοτε αρνείται να ενημερώσει για κάθε ύποπτη συναλλαγή τις Αρχές άλλων χωρών μολονότι εξακολουθεί να λαμβάνει πληροφορίες από άλλους. Είναι, άλλωστε, γεγονός ότι οι ΗΠΑ έχουν το μεγαλύτερο μερίδιο από όλες τις χώρες στην παγκόσμια αγορά υπεράκτιων χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, με μόνον αντάξιο ανταγωνιστή το Σίτι του Λονδίνου. Όπως επισημαίνει το Δίκτυο για τη Φορολογική Δικαιοσύνη, η μυστικότητα που προσφέρει η αμερικανική δικαιοσύνη έχει βλάψει τους πολίτες άλλων χωρών, των οποίων η οικονομική και πολιτική ελίτ χρησιμοποιεί την υπερδύναμη για να φυγαδεύσει πλούτο που συχνά έχει αποκτηθεί με αθέμιτο ή και παράνομο τρόπο.

Οι φορολογικοί παράδεισοι ανά τον κόσμο

Οι χώρες που προσφέρουν μυστικότητα σε όσους θέλουν να κρύψουν τα χρήματά τους

ΟΙ 30 ΠΡΩΤΕΣ ΜΕ ΤΟΝ ΥΨΗΛΟΤΕΡΟ ΔΕΙΚΤΗΣ ΜΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (FSI)

1.	Νήσοι Κέιμαν
2.	ΗΠΑ
3.	Ελβετία
4.	Χονγκ Κονγκ
5.	Σιγκαπούρη
6.	Λουξεμβούργο
7.	Ιαπωνία
8.	Ολλανδία
9.	Παρθένοι Νήσοι
10.	ΗΑΕ

11.	Γκέρνασι
12.	Ηνωμένο Βασίλειο
13.	Ταϊβάν
14.	Γερμανία
15.	Παναμάς
16.	Τζέροσεϊ
17.	Ταϊλάνδη
18.	Μάλτα
19.	Καναδάς
20.	Κατάρ

21.	Νότια Κορέα
22.	Μπαχάμες
23.	Αλγερία
24.	Κένυα
25.	Κίνα
26.	Λίβανος
27.	Κύπρος
28.	Κουβέιτ
29.	Ιρλανδία
30.	Γιβραλτάρ

PHFH: Tax Justice Network

Δέλεαρ φοροαπαλλαγές και τραπεζικό απόρρητο

Τις πρώτες δεκαετίες του εικοστού αιώνα δεν υπήρχαν παρά υποτυπώδεις συμφωνίες ανταλλαγής πληροφοριών ανάμεσα στις ΗΠΑ και άλλες χώρες. Μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, ο Τζον Μείναντ Κέινς και ο Χάρτι Ντέντερ Γουάιτ, οι δύο αρχιτέκτονες της συμφωνίας του Μπρέτον Γουντς που προέβλεψε τη δημιουργία του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας, προσπάθησαν να διασφαλίσουν διαφάνεια στις διασυννοριακές ροές κεφαλαίων. Ζήτησαν, έτσι, από τις ΗΠΑ να ενημερώνουν τις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις για τα περιουσιακά στοιχεία και τα εισοδήματα των πολιτών τους, προκειμένου να βοηθήσουν όσες χώρες είχαν καταστραφεί από τον πόλεμο να συγκεντρώσουν αρ-

Οι τράπεζες χρησιμοποιούν την πολιτική τους επιρροή για να αποτρέψουν ένα πιο αυστηρό πλαίσιο.

κετά φορολογικά έσοδα για την ανοικοδόμησή τους. Παρενέβη, όμως, η Ένωση Αμερικανικών Τραπεζών και σε σχετικά άρθρα του ΔΝΤ αναφέρθηκε πως δεν θα χρειαζόταν πλέον συνεργασία για θέματα εκροών κεφαλαίων, απουνευρόντας πλήρως την πρόβλεψη περί ανταλλαγής ενημέρωσης. Κάνοντας χρήση αυτού του μικρού κενού στην αμερικανική νομο-

θεσία, εισέρρευσε σημαντική μερίδα του παγκόσμιου πλούτου στις ΗΠΑ χωρίς να φορολογείται. Το αποτέλεσμα είναι διαφόρων ειδών φοροφυγάδες να τοποθετούν τα χρήματά τους στις ΗΠΑ.

Το 1966 αναθεωρήθηκε ο νόμος που παραχωρούσε φοροαπαλλαγές σε ξένους καταθέτες, καθώς επέβαινε εις βάρος των συμφερόντων του αμερικανικού κράτους. Άρχισε τότε μια σταδιακή ανάκληση όλων των νόμων που στοιχειοθετούσαν το τραπεζικό απόρρητο των ΗΠΑ και μετέτρεπαν τη μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου σε φορολογικό παράδεισο. Ο χρηματοπιστωτικός τομέας είχε, όμως, τόσο πολιτική εξουσία ώστε σιγά σιγά επανέφερε όλες αυτές τις προβλέψεις

και τις επέβαλε σε μόνιμη βάση. Και βέβαια τις δεκαετίες του 1960 και του 1970 παγίωσε την κατάσταση ο πόλεμος των ΗΠΑ στο Βιετνάμ καθώς οδήγησε στη δημιουργία μεγάλων ελλειμμάτων στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών σε μια οικονομία με ιστορικό πλεονασμάτων. Οι ΗΠΑ χρειάζονται δάνεια για να καλύψουν αυτά τα ελλείμματα και ενδιαφέρθηκαν να προσελκύσουν παράνομα κέρδη από φοροδιαφυγή ή ακόμη και από παράνομες δραστηριότητες. Και οι ξένοι επένδυσαν στις ΗΠΑ για πολλούς λόγους και όχι μόνον επειδή το δολάριο είναι το παγκόσμιο αποθεματικό νόμισμα, αλλά και επειδή τους προσείλκυαν οι φοροαπαλλαγές και το τραπεζικό απόρρητο.

Η μακρά παράδοση του τραπεζικού απορρήτου στην Ελβετία

Η Ελβετία κατατάσσεται τρίτη στον κατάλογο των φορολογικών παραδείσων, εν μέρει και επειδή αντιπροσωπεύει το 4,12% της παγκόσμιας αγοράς υπεράκτιων χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Το Δίκτυο για τη Φορολογική Δικαιοσύνη την αποκαλεί εύστοχα «προπάτορα των φορολογικών παραδείσων». Η ιδιότητα της αυτή βασίζεται σε τρεις πυλώνες. Πρώτον, στην κακόφημη παράδοση του τραπεζικού απορρήτου, που θεσπίστηκε το 1713, όταν το Μεγάλο Συμβούλιο της χώρας υιοθέτησε κανονισμούς που απαγόρευαν στους τραπεζίτες να αποκαλύπτουν στοιχεία για την πελατεία τους. Δεύτερον, στην παράδοση της πολιτικής και πολεμικής ουδετερότητας που επιστημοποιήθηκε και θεσμοθετήθηκε το 1815 στο Συνέδριο της Βιέννης. Η παράδοση αυτή είναι α-

Οι ελβετικές αρχές και οι τράπεζες αρκούνται να ανταλλάσσουν πληροφορίες μόνο με πλούσιες χώρες.

πότοκος της γεωγραφικής ιδιαιτερότητας της Ελβετίας, καθώς τα βουνά της αποτελούν φυσικό σύνορο ανάμεσα στα γαλλόφωνα, γερμανόφωνα και ιταλόφωνα καντόνια της, διατηρώντας τα διαχωρισμένα. Οποιαδήποτε εμπλοκή της σε πόλεμο θα εγκυμονούσε τον κίνδυνο εμφύλιου. Τρίτος πυλώνας είναι η νοοτροπία του ελβετικού λαού, που ιστορικά επιμένει να περιφρουρεί το χρηματοπιστωτικό κέντρο της χώρας του και να αποκρούει τις

Ο τραπεζικός κλάδος της Ελβετίας ανέρχεται στο 467% του ΑΕΠ της χώρας.

ξένες πολιτικές παρεμβάσεις. Η Ελβετία είναι ένα από τα μεγαλύτερα χρηματοπιστωτικά κέντρα του κόσμου και από τους μεγαλύτερους φορολογικούς παραδείσους. Πασίγνωστη ανά τον κόσμο για το τραπεζικό της απόρρητο, η αλπική χώρα έχει προσχωρήσει στη διεθνή συμφωνία για την ανταλλαγή ενημέρωσης στις χρηματοπιστωτικές συναλλαγές και με την κίνησή της αυτή έχει αρχίσει να διαβρώνει το τραπεζικό απόρρητο.

Εκτός από τη διαχείριση κεφαλαίων και περιουσιακών στοιχείων, η Ελβετία είναι κέντρο επενδυτικών τραπεζών, ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών, πολλών hedge funds και βεβαίως πολλών μηχανισμών φοροαποφυγής για μεγάλες επιχειρήσεις. Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, ο τομέας των χρηματοπιστωτικών υπηρε-

σιών αντιπροσωπεύει το 10% του ΑΕΠ της και είναι υπερδιπλάσιος του ευρωπαϊκού μέσου όρου. Συνολικά ο τραπεζικός κλάδος της εκτιμάται με στοιχεία του 2015 πως ανέρχεται στο 467% του ελβετικού ΑΕΠ. Τα τελευταία χρόνια έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο στο καθεστώς του τραπεζικού απορρήτου υπό την πίεση των ΗΠΑ, της Ε.Ε. καθώς και άλλων χωρών. Οι παραχωρήσεις που έχει κάνει, πάντως, ως αποτέλεσμα των πιέσεων που έχουν δεχθεί οι τράπεζές της και όχι η ίδια η χώρα, δεν λειτουργούν προς όφελος των αναπτυσσόμενων χωρών.

Εν ολίγοις, οι ελβετικές αρχές και τράπεζες αρκούνται να ανταλλάσσουν πληροφορίες μόνο με πλούσιες χώρες και χώρες μεσαίου ή και υψηλού εισοδήματος, όταν είναι υποχρεωμένες να το κάνουν.

Ο Δείκτης Χρηματοοικονομικής Μυστικότητας (FSI) είναι η πιο ολοκληρωμένη αξιολόγηση του μυστικού των χρηματοπιστωτικών κέντρων στον κόσμο και ο αντίκτυπος αυτού του απορρήτου στις παγκόσμιες χρηματοοικονομικές ροές.

Expertise Solutions Value

www.pwc.com.cy

Αυξάνουν τις κρατικές δαπάνες οι ισχυρότερες χώρες του κόσμου

Μέτρα επεκτατικής πολιτικής από ΗΠΑ, Κίνα, Ιαπωνία, Γαλλία, Βρετανία και Ρωσία

Μια κοινή τάση εμφανίζεται στις μεγαλύτερες οικονομίες ανά τον κόσμο, οι κυβερνήσεις των οποίων ενισχύουν συνεχώς τα μέτρα επεκτατικής πολιτικής, σπκώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο ένα βάρος από τους ώμους των κεντρικών τραπεζών. Τρανταχτό είναι το παράδειγμα των ασιατικών οικονομιών, όπως η Κίνα και η Νότια Κορέα, οι οποίες αύξησαν τις κρατικές δαπάνες τους πρώτους δύο μήνες του έτους, προκειμένου να αντισταθμίσουν τον αντίκτυπο του κορωνοϊού στην οικονομία τους. Αιτίστοιχα, στην Ευρώπη, ο Γάλλος πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν έχει προχωρήσει το τελευταίο έτος σε φοροελαφρύνσεις ύψους 17 δισ. ευρώ εξαιτίας των πιέσεων που δέχθηκε από τις συνεχείς και σε ορισμένες περιπτώσεις βίαιες διαμαρτυρίες των «Κι-

Η Γερμανία εμφανίζεται ακόμη διστακτική, παρά τις πιέσεις που δέχεται από την ΕΚΤ.

τρινων Γιλέκων». Ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης των δαπανών, πολλοί οικονομολόγοι αναμένουν πως φέτος οι μεγαλύτερες οικονομίες του κόσμου θα παρουσιάσουν υψηλότερα δημοσιονομικά ελλείμματα και χαμηλότερα πλεονάσματα σε σχέση με τις εκτιμήσεις τους πριν από ένα εξάμηνο.

Στις ΗΠΑ, ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ αύξησε κατά τη διάρκεια της θητείας του τις κρατικές δαπάνες και προχώρησε σε μειώσεις φόρων. Τα μέτρα αυτά ενίσχυσαν την ανάπτυξη της χώρας. Ο Τραμπ έχει προτείνει την παραχώρηση φοροελαφρύνσεων στη μεσαία τάξη και τη μείωση των κρατικών δαπανών, ωστόσο προβλέπεται ότι τα σχέδιά του θα «παγώσουν» τουλάχιστον μέχρι τη διεξαγωγή των εκλογών τον Νοέμβριο.

Αντιθέτως, ο Βρετανός πρωθυπουργός Μπόρις Τζόνσον, ο οποίος απολαμβάνει την πρόσφατη και σαρωτική νίκη του, έχει ήδη υποσχεθεί την αύξηση των δαπανών σε έργα υποδομών και ιδίως σε φτωχότερες

Ο Μπόρις Τζόνσον, ο οποίος απολαμβάνει την πρόσφατη, σαρωτική νίκη του, έχει ήδη υποσχεθεί την αύξηση των δαπανών σε έργα υποδομών και ιδίως σε φτωχότερες περιοχές στα βόρεια της χώρας.

περιοχές στα βόρεια της χώρας. Παράλληλα, σκοπεύει να ενισχύσει τους χαμηλόμισθους, οι οποίοι σε μεγάλο βαθμό τον ψήφισαν στις εκλογές. Οι στόχοι του Βρετανού πρωθυπουργού είναι εφικτοί, διότι έχει πλέον στο πλευρό του τον νέο υπουργό Οικονομικών Ρίσι Σουνάκ, ο οποίος φαίνεται δια-

τεθειμένος να εξυπηρετήσει τους στόχους του Τζόνσον.

Όσο η οικονομία διέτρεχε μια περίοδο αστάθειας, η ιταλική κυβέρνηση κατάφερε να συγκεντρώσει μεγαλύτερα φορολογικά έσοδα και σκοπεύει να επιβάλει νέο φόρο στις πωλήσεις μέσω Διαδικτύου. Από το

επόμενο τρίμηνο έχει σκοπό να διοχετεύσει τα επιπλέον χρήματα στην οικονομία, ωστόσο δεν προβλέπεται πως θα τα εξαντλήσει πλήρως. Η Ιταλία έχει έρθει επανειλημμένως σε σύγκρουση με τις Βρυξέλλες, διότι έχει υπερβεί τα όρια που καθορίζονται στην Ευρωζώνη για το δημοσιονομικό έλλειμμα. Το ίδιο σενάριο ενδέχεται να επαναληφθεί και φέτος.

Ιδιόζουσα είναι η περίπτωση της ιαπωνικής οικονομίας, η οποία «φλέτταρε» με την ύφεση ακόμη και πριν από την εκδήλωση του θανατηφόρου ιού, λόγω της σκληρής νομισματικής πολιτικής. Τον Ιανουάριο, όμως, οι ιαπωνικές αρχές ενέκριναν νέα συμπληρωματικά μέτρα ενίσχυσης της οικονομίας αξίας 29 δισ. δολαρίων, τα οποία η κυβέρνηση σκοπεύει να ξοδέψει μέχρι το τέλος του Μαρτίου.

Για την επανεκκίνηση της οικονομίας της και για τη βελτίωση των συνθηκών ζωής στη Ρωσία, ο Ρώσος πρόεδρος Βλαντίμιρ Πούτιν προετοιμάζεται να χρησιμοποιήσει μέρος των χρημάτων από το κρατικό ταμείο πετρελαϊκών εσόδων, στο οποίο συγκεντρώνονται 124 δισ. δολάρια. Οι δαπάνες σε έργα υποδομών και σε κοινωνικά προγράμματα ενδέχεται να αγγίξουν το 1,4% του ΑΕΠ φέτος στη Ρωσία.

Αντίθετα στο ρεύμα πηγαίνει η Γερμανία, η οποία, παρά τις επανειλημμένες πιέσεις από εξωτερικούς παράγοντες, μεταξύ αυτών η γαλλική κυβέρνηση και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, αρνείται να προβεί σε μέτρα επεκτατικής πολιτικής. Η επιβράδυνση του βιομηχανικού κλάδου, κεντρικής αρτηρίας της γερμανικής οικονομίας, και η οικονομική απειλή που δημιουργεί ο κορωνοϊός φαίνεται πως δεν δημιουργούν αρκετή πίεση στη Γερμανία ώστε να αλλάξει πολιτική. Παρ' όλα αυτά, η Γερμανίδα καγκελάρια Άγκελα Μέρκελ προχώρησε σε κρατικές δαπάνες για την κατάρνηση της παραγωγής και χρήσης του λιθάνθρακα μέχρι το 2038. Συγκεκριμένα, ανακοίνωσε την αποζημίωση ύψους 44 δισ. ευρώ προς τις εταιρείες κοινής ωφελείας και προς τις περιφέρειες που παράγουν το ρυπογόνο ορυκτό καύσιμο.

Η αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας «έπνιξε» την καταναλωτική εμπιστοσύνη, αλλά και τις δαπάνες των επιχειρήσεων.

Σε ύφεση διολισθαίνει η ιαπωνική οικονομία

Στα πρόθυρα ύφεσης κινδυνεύει να διολισθήσει η ιαπωνική οικονομία, καθώς συρρικνώθηκε με τους ταχύτερους ρυθμούς εξαιτίας το τέταρτο τρίμηνο του 2019. Η αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας «έπνιξε» την καταναλωτική εμπιστοσύνη αλλά και τις δαπάνες των επιχειρήσεων, αυξάνοντας τον κίνδυνο για ύφεση σε μια περίοδο μάστιχα που ο κορωνοϊός «φρενάρει» την ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας. Σύμφωνα με το Reuters, αναλυτές επισημαίνουν ότι ο μεγάλος αντίκτυπος της επιδημίας του κορωνοϊού, που ήδη πλάνητε τόσο την παραγωγή όσο και τον τουρισμό, θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά την ιαπωνική οικονομία εάν η επιδημία δεν περιοριστεί μέσα στους επόμενους μήνες. Πιο συγκεκριμένα, το ΑΕΠ της Ιαπωνίας συρρικνώθηκε 6,3% σε ετήσια βάση το τρίμηνο Οκτωβρίου - Δεκεμβρίου σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2018, σύμφωνα με στοιχεία που έδωσαν στη δημοσιότητα οι Αρχές χθες - ρυθμός ταχύτερος σε σχέση με τη μέση πρόβλεψη για συρρίκνωση 3,7%.

Σύμφωνα με το Reuters, πρόκειται για τη μεγαλύτερη πτώση από το δεύτερο τρίμηνο του 2014, οπότε η κατανάλωση συρρικνώθηκε μετά την αύξηση του ΦΠΑ τον Απρίλιο του ίδιου έτους. Τα στοιχεία αυτά ήρθαν και σε μια περίοδο που κυριαρχεί αβεβαιότητα παγκοσμίως εξαιτίας του κορωνοϊού, καθιστώντας την ιαπωνική οικονομία ευάλωτη στο να διολισθήσει σε ύφεση,

η οποία προκύπτει μετά δύο συνεχόμενα τρίμηνα συρρίκνωσης.

«Είναι αρκετές οι πιθανότητες η ιαπωνική οικονομία να εισέλθει σε ύφεση το τρίμηνο Ιανουαρίου - Μαρτίου. Ο κορωνοϊός θα πλήξει τον τουρισμό και τις εξαγωγές, αλλά και την εσωτερική κατανάλωση», εκτιμά ο Τάρο Σάιτο, ερευνητής στο NLI Research Institute. Ο ίδιος συνεχίζει λέγοντας πως, εάν η επιδημία δεν περιοριστεί μέχρι τη διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων του Τόκιο, τότε η ζημία στην οικονομία ενδέχεται να είναι μεγάλη. Σημειώνεται ότι η αύξηση του ΦΠΑ τον Οκτώβριο πέρυσι καθώς και η μείωση των πωλήσεων χειμωνιάτικων ειδών λόγω των ασυνήθιστα υψηλών θερμοκρασιών είχαν ως αποτέλεσμα τη μείωση της ιδιωτικής κατανάλωσης κατά 2,9%. Ετσι, καταγράφηκε για πρώτη φορά πτώση τα τελευταία πέντε τρίμηνα. Ερευνα του Reuters προβλέπει πως η ιαπωνική οικονομία θα συρρικνωθεί 0,3% σε ετήσια βάση το πρώτο τρίμηνο, ωστόσο οι προβλέψεις αυτές μπορεί να αλλάξουν, κάτι που εξαρτάται από τα στοιχεία του Ιανουαρίου και του Φεβρουαρίου. Στο μεταξύ, η Σιγκαπούρη αναθεωρεί προς τα κάτω τις προβλέψεις της για τον ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας της τη φετινή χρονιά, ενώ την ίδια ώρα η ανάπτυξη της οικονομίας της Ταϊλάνδης αναπλήρωσε με βραδύτερους ρυθμούς σε διάστημα πέντε ετών. Παράλληλα, οι τιμές των ακινήτων στην Κίνα αυξήθηκαν με μικρότερο ρυθμό κατά τα τελευταία σε δύο χρόνια.

Hilton Park Hotel
Tuesday, 17th March 2020
09:00 - 13:00

Now, for tomorrow

bakertilly

Media Sponsor **KATHIMERINI**

CYPRUS SCHOOL
of molecular medicine

4th Lecture of Academic Excellence

Paul Nurse FRS, Nobel Laureate

Control of the Cell Cycle

Thursday 27 February 2020, 7pm

Cyprus Theatre Organisation, Nicosia

RSVP by Friday 21 February 2020

Tel: 99 122 472

THE CYPRUS INSTITUTE OF
NEUROLOGY & GENETICS

Eurobank
Cyprus

EVENT SPONSOR

KATHIMERINI

MEDIA SPONSOR

Ακριβό καύσιμο

Κατά 16 εκατ. ευρώ επηρέασε τα αποτελέσματα του εννεαμήνου 2019 της Aegean η αύξηση του μέσου μοναδιαίου κόστους καυσίμου. Παγίως, η αεροπορική πραγματοποιεί αντιστάθμιση κινδύνου (hedge), καλύπτοντας το μεγαλύτερο μέρος των αναγκών της για καύσιμα. Πάντως, τους πρώτους εννέα μήνες του 2019 η εισηγμένη προσέφερε 8% περισσότερες χιλιομετρικές θέσεις.

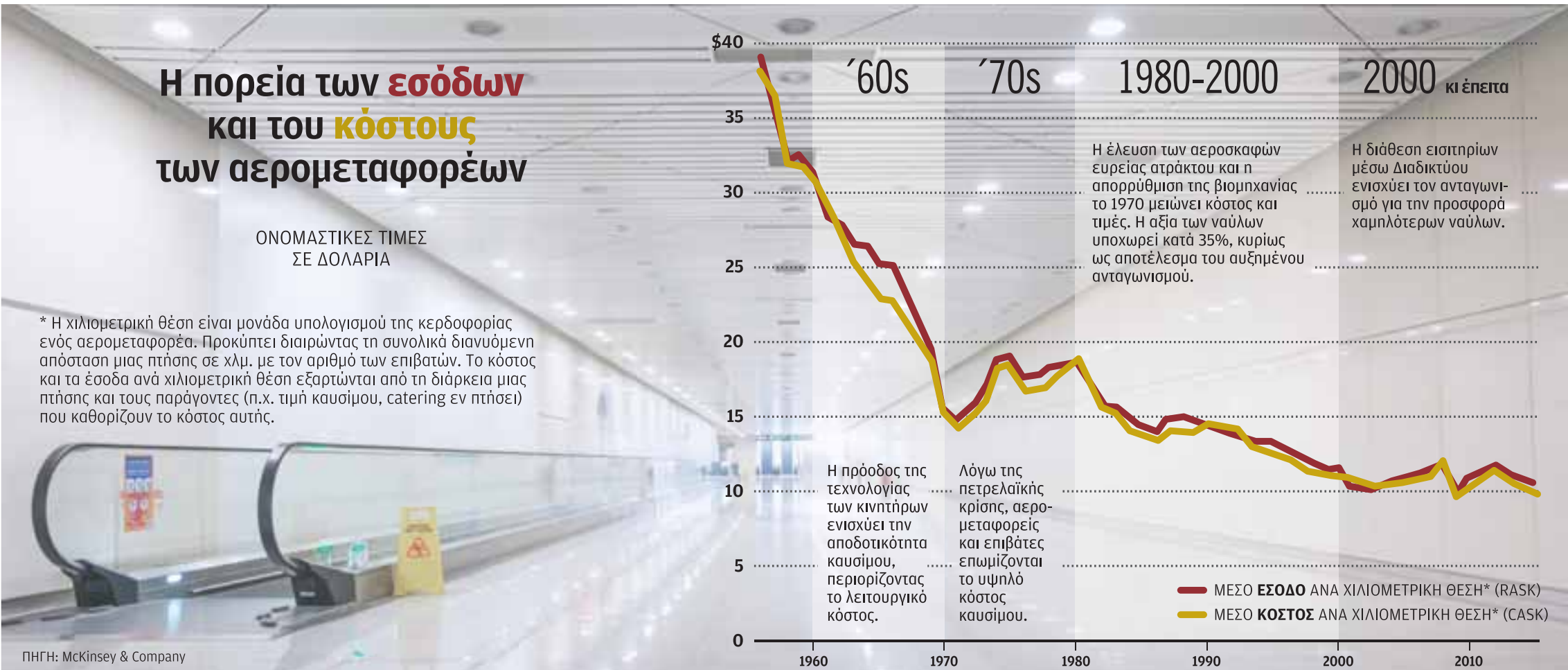
Υψηλές επιδόσεις

Το 1,47 εκατ. επιβάτες άγγιξε τον Ιανουάριο η επιβατική κίνηση στο αεροδρόμιο «Ελευθέριος Βενιζέλος», καταγράφοντας άνοδο 5,7%. Οι διεθνείς επιβάτες σημείωσαν άνοδο κατά 10,1%, ξεπερνώντας για πρώτη φορά τον συγκεκριμένο μήνα το ψυχολογικό όριο του ενός εκατομμυρίου.

Δεν το γλίτωσε

Ο CEO της Ryanair, Μάικλ Ο' Λίρι, θεωρείται ο βασιλιάς του «low cost». Ωστόσο, το 2019 δεν κατάφερε να απουφίγει το αυξημένο κόστος καυσίμου, με τη σχετική διαπννή να αυξάνεται κατά περίπου μισό δισ. ευρώ σε σύγκριση με το 2018. Δεν γλίτωσε ούτε την αύξηση του κόστους μισθοδοσίας των πιλότων κατά 20%.

Σπορ ακριβό για λίγους οι αερομεταφορές

Ο συντελεστής πληρότητας των αεροσκαφών απαιτείται να είναι της τάξης του 80% ή μεγαλύτερος

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΥ**

Σύμφωνα με έρευνα του τμήματος Αεροναυπηγικής και Αστροναυτικής του αμερικανικού πανεπιστημίου MIT, το κόστος μιας πτήσης αυξάνεται κατά 33 σεντς για κάθε φορτίο υπολογιστή και κατά έξι και πέντε σεντς για κάθε μαξιλάρι και περιοδικό, αντίστοιχα, που βρίσκεται στην καμπίνα ενός αεροσκάφους. Έχοντας ως βάση μια τυπική πτήση σε Ευρώπη και Αμερική, οι ερευνητές του MIT υπολόγισαν ότι οι αεροπορικές εταιρείες δαπανούν ετησίως περισσότερο από 1 εκατ. ευρώ και περίπου 5,2 εκατ. ευρώ για τα κινητά τηλέφωνα των επιβατών και τα περιοδικά που διατίθενται εν πτήση.

Αν ληφθεί υπόψη σειρά αστάθμητων, ως ένα βαθμό, παραγόντων, όπως η αύξηση της τιμής του πετρελαίου ή η αναγκαστική αλλαγή πορείας, γίνεται, ίσως, κατανοητό γιατί οι αερομεταφορές είναι ένα ακριβό

σπορ για λίγους, απαιτώντας τον όσο το δυνατόν μεγαλύτερο περιορισμό του κόστους. Αυτή είναι η βασική αιτία για την οποία από το 2015 έως σήμερα τέσσερις διαφορετικές ελληνικές αεροπορικές εταιρείες έχουν αναγκαστεί να αναστείλουν τη δραστηριότητά τους, βασίζοντας όμως σε μεγάλο βαθμό το business plan τους στις επιδοτήσεις για τις άγονες αεροπορικές γραμμές.

Με αφορμή δύο διαμετρικά αντίθετες εξελίξεις, την παραγγελία αξίας έως 6,5 δισ. δολαρίων, από την Aegean, κατ'ελάχιστον 46 νέων αεροπλάνων Airbus της οικογένειας A320neo και A321neo έως το 2025 (με δυνατότητα προοθήκης 12 επιπλέον αεροσκαφών) και την αιφνίδια διακοπή πτήσεων της Astra Airlines, παράγοντες των αερομεταφορών αναφέρουν ότι η συγκεκριμένη αγορά αποτελεί «κλειστό κλαμπ» για νεοεισερχόμενους παίκτες. Είναι ενδεικτικό ότι απαιτήθηκαν κεφα-

Από το 2015, τέσσερις ελληνικών συμφερόντων αεροπορικές εταιρείες έχουν αναγκαστεί να αναστείλουν τη δραστηριότητά τους.

λαιουκικές δαπάνες άνω των 150 εκατ. ευρώ προκειμένου μια μικρή ελληνική αεροπορική εταιρεία να καταφέρει να οργανώσει το πτητικό έργο της. Σύμφωνα με τους ειδικούς, προκειμένου μια αεροπορική εταιρεία να έχει ικανοποιητικές αποδόσεις (yields) και το κόστος ανά επιβάτη να διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα, απαιτείται ο συντελεστής πληρότητας των αεροσκαφών της να είναι της τάξης του 80% ή μεγαλύτερος. Για παράδειγμα, η Aegean το εννέαμηνιο του

2019 είχε συντελεστή πληρότητας 84,5% έναντι 83,6% το 2018. Δεν είναι τυχαίο ότι προτού ο αερομεταφορέας συγχωνευθεί με την Olympic Air, οι δύο εταιρείες είχαν αποδωθεί σε έναν πόλεμο τιμών με στόχο να αυξήσουν τις χιλιομετρικές θέσεις (ASKs) και κατ'επέκταση να εξασφαλίσουν υψηλούς συντελεστές πληρότητας. Ωστόσο, στη μικρή ελληνική αγορά η συγχώνευση των δύο αεροπορικών υπήρξε μονόδρομος, γεγονός που επέτρεψε, από το 2014 και έπειτα, στην Aegean να εξοικονομήσει κεφάλαια 35 εκατ. ευρώ μόνο από την ενοποίηση διοικητικών υπηρεσιών. Με τον περιορισμό του κόστους να δημιουργεί το συγκριτικό πλεονέκτημα, η Aegean επένδυσε στην αγορά νέας γενιάς αεροσκαφών της οικογένειας A320neo και A321neo, που αυξάνουν τον χρόνο πτήσης κατά δύο επιπλέον ώρες και επιτρέπουν επιπλέον 600 έως 1.500 χλμ. ανά τύπο αεροσκάφους. Υστερα και από την

παραλαβή τριών ακόμη αεροσκαφών το καλοκαίρι, ο στόλος της Aegean θα ανέλθει σε 65 αεροσκάφη, ενώ το δίκτυό της θα εκτείνεται σε 155 προορισμούς και 44 χώρες για το 2020. Με τον τρόπο αυτό η αεροπορική πετυχαίνει να μειώσει το λειτουργικό κόστος, δεδομένου ότι τα νέα αεροπλάνα προσφέρουν μειωμένη κατανάλωση καυσίμου έως 15%, και να αυξήσει τα έσοδα λόγω της προσφοράς μεγαλύτερου αριθμού θέσεων σε περισσότερους προορισμούς. Όσον αφορά τους υπόλοιπους παίκτες της αγοράς, η Ellinair του Μπόρις Μουζενίδη επικεντρώνεται στη σύνδεση Θεσσαλονίκης, Αθηνών, Ηρακλείου και Αράξου με τη Μόσχα και με γεωπολιτικούς αυτής προορισμούς, προσφέροντας μικρό αριθμό πτήσεων εσωτερικού. Η Sky Express εκτελεί πτήσεις μόνο στο εσωτερικό, επικερδώντας να διατηρήσει, λόγω και της σύντομης διάρκειας των πτήσεων, χαμηλά το κόστος.

Ο ανταγωνισμός ψαλιδίζει το περιθώριο λειτουργικών κερδών

Δεδομένου ότι το σύνολο των αεροπορικών εταιρειών, εγχώριων και ξένων, επιδιώκει την αύξηση της προσφερόμενης χωρητικότητάς τους προς την Ελλάδα, η ενίσχυση του περιθωρίου των λειτουργικών κερδών (Ebitda) και των λειτουργικών κερδών προ φόρων, χρηματοδοτικών αποτελεσμάτων, αποσβέσεων και μισθώσεων αεροσκαφών (Ebitda) καθίσταται ένα εγχείρημα με μεγάλο βαθμό δυσκολίας. Ενδεικτικά, η ισπανική χαμηλού κόστους Volotea κατά τη φετινή θερινή σεζόν ξεκινά τη δραστηριότητά της στο αεροδρόμιο της Θεσσαλονίκης «Μακεδονία» με δύο νέα δρομολόγια από και προς Ηράκλειο

και Μύκονο. Επίσης, από την άνοιξη, η αεροπορική θα συνδέει την Αθήνα με τέσσερις προορισμούς του εξωτερικού (Μασσαλία, Λυών, Σπλιτ, Κάλιαρι). Η ιρλανδική Ryanair, που εφαρμόζει πιστά το δόγμα «το low cost είναι ο βασιλιάς», έχει πάψει από τον Απρίλιο του 2019 να συνδέει την Αθήνα με τη Θεσσαλονίκη, απόφαση που ήρθε λίγες εβδομάδες μετά την αιφνίδια εκτροπή της πτήσης της προς την Τιμisoάρα της Ρουμανίας λόγω των καιρικών συνθηκών που επικρατούσαν στο αεροδρόμιο «Μακεδονία». Η εταιρεία, που προσαρμόζει το πτητικό της πρόγραμμα με... οδηγό την πε-

ρικοπή κόστους, επαναφέρει από τον Μάρτιο τη σύνδεση της Αθηνών με τα Χανιά, πτήση την οποία είχε καταργήσει αιφνιδιαστικά από την 1η Ιουνίου 2018, όπως και τις Θεσσαλονίκη - Χανιά και Αθήνα - Ρόδος, αποδίδοντας την κίνηση αυτή στις υψηλές χρεώσεις των ελληνικών αεροδρομίων. Παρά τις προσπάθειες για μείωση των δαπανών, κατά το 2019 το κόστος για την αεροπορική ενισχύθηκε σε ποσοστό 16% λόγω της αύξησης της τιμής του πετρελαίου και του μισθολογικού κόστους, με τη Ryanair να αναγκάζεται να αυξήσει τις αποδοχές των πιλότων της, οι οποίοι

είχαν προχωρήσει σε πολυήμερες απεργίες. Ακόμη, η Cyprus Airways συνδέει από τον περασμένο Δεκέμβριο την Αθήνα με την Πάφο με τρεις εβδομαδιαίες πτήσεις. Παρ' όλα αυτά, ο ανταγωνισμός μεταξύ των εγχώριων παικτών έχει αποδυναμωθεί, ύστερα από την αναστολή πτήσεων της Astra Airlines, η οποία βρίσκεται, σύμφωνα με όσα αναφέρουν πηγές της εταιρείας στην «Κ», σε συζητήσεις με Κιζεύους επενδυτές με αντικείμενο την εισοδή τους στο μετοχικό κεφάλαιο της αεροπορικής. Σε κάθε περίπτωση, τουλάχιστον κατά την ερχόμενη τουριστική περίοδο, τα αεροσκάφη της Astra θα πα-

ραμούνται καθηλωμένα, με αποτέλεσμα οι ελληνικές αεροπορικές να περιορίζονται συνολικά σε τρεις (Aegean, Ellinair, Sky Express). Πάντως, φέτος, όπως αναφέρουν παράγοντες της αγοράς, οι... αερομαχίες για το δίκτυο του εσωτερικού θα είναι μικρότερης έντασης, καθώς εκτός από τη διακοπή λειτουργίας της Astra Airlines, οι low cost αερομεταφορείς εστιάζουν στις συνδέσεις ελληνικών τουριστικών προορισμών με το εξωτερικό. Αυτό, όταν το 2018, για πρώτη φορά στην αγορά εσωτερικού, έδιναν ισχυρό «παρών», εκτός από τις τέσσερις ελληνικές αεροπορικές, οι low cost Ryanair και Volotea.

Αναπόφευκτα τα «λουκέτα» στην παγκόσμια αεροπορική αγορά

Όπως αναφέρεται στην αεροπορική αγορά, τα αεροσκάφη κοστίζουν ακριβά όταν δεν πετούν και συνεπώς δεν προσφέρουν χιλιομετρικές θέσεις. Ωστόσο, η διατήρηση υψηλής συχνότητας πτήσεων αποτελεί ένα εξίσου κοστοβόρο εγχείρημα, απαιτώντας μεγάλους συντελεστές πληρότητας. Πρόκειται για μια δύσκολη, συνεχώς μεταβαλλόμενη εξίσωση, της οποίας τη λύση λιγότεροι παίκτες των αερομεταφορών, όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και παγκοσμίως, καταφέρνουν να ανακαλύψουν, με αποτέλεσμα τα βραχυβία εγχειρήματα να είναι πολυάριθμα. Στη χώρα μας, μία από τις πλέον χαρακτηριστικές περιπτώσεις αφορά

τη Sky Greece, αεροπορική Ελλήνων ομογενών, η οποία ιδρύθηκε το 2012, έλαβε άδεια πτητικού έργου το 2014, ενώ τον Απρίλιο του 2015 οι επικεφαλής της παρουσίασαν το πρόγραμμα των υπερατλαντικών πτήσεων. Ενώ, όμως, είχαν εξαγγείλει επένδυση 45 εκατ. ευρώ για την απόκτηση στόλου έξι αεροσκαφών, που θα πραγματοποιεί πτήσεις από το Μόντρεαλ, το Τορόντο και τη Νέα Υόρκη προς την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, εντέλει ο αερομεταφορέας περιορίστηκε στη χρήση ενός Boeing 767 και ενός μισθωμένου Airbus 330. Στις 27 Αυγούστου 2015, μόλις τέσσερις μήνες από τις φιλόδοξες ανακοινώσεις για

Στην Ευρώπη, από τη λίστα των χρεοκοπημένων εταιρειών ξεχωρίζει η βρετανική Thomas Cook, με χρέος 2 δισ.

την έναρξη υπερατλαντικών πτήσεων, η εταιρεία τέθη σε καθεστώς παύσης πληρωμών.

Σε αναστολή της λειτουργίας της προχώρησε τον Οκτώβριο του 2015 και η εταιρεία Μινωικές Αερογραμμές (Minoan Air), η οποία εκτελούσε δρομολόγια από

και προς Αθήνα, Ηράκλειο, Αλεξανδρούπολη, Ρόδο, Θεσσαλονίκη, Κω, Μυτιλήνη, Μύκονο και Σαντορίνη, ενώ το 2012 είχε συμμετάσχει στον διαγωνισμό για τη διεκδίκηση των άγονων γραμμών. Στη λίστα των εταιρειών που διέκοψαν τη λειτουργία τους ανήκουν επίσης η Hermes Airlines και η Aeroland, που πραγματοποιούσαν κατά βάση πτήσεις charter. Στην Ευρώπη, από τη λίστα των χρεοκοπημένων αεροπορικών εταιρειών ξεχωρίζει η βρετανική Thomas Cook, η οποία αδυνατώντας να αναδιάρθρωσει τον τραπεζικό δανεισμό της τάξης 2 δισ. ευρώ αναγκάστηκε να βάλει «λουκέτο». Βασική αιτία για τη χρε-

οκοπία του τουριστικού ομίλου –που διέθετε δική του αεροπορική εταιρεία– υπήρξε η αδυναμία αντιμετώπισης του ισχυρού ανταγωνισμού των χαμηλού κόστους αερομεταφορέων, αλλά και προσαρμογής στα νέα δεδομένα που δημιούργησε η εισοδση των online πωλήσεων ειστηρίων. Στο «κλαμπ» των χρεοκοπημένων αερομεταφορέων της Ευρώπης ανήκουν η ολλοβενικη Adria Airways, η βρετανική Flybmi, οι γαλλικές Aigle Azur και XL Airways και η γερμανική Germania που εκτελούσε πτήσεις προς 42 προορισμούς. Παγκοσμίως, το 2019, το δεύτερο μεγαλύτερο χτύπημα για την αεροπορική

βιομηχανία μετά αυτό της Thomas Cook, προήλθε από την ινδική, Τουαρκική της Etihad Airways, Jet Airways, που διέθετε κερδοφορία της τάξης των 3,2 δισ. ευρώ, σύμφωνα με στοιχεία για τη χρήση 2017-2018. Ωστόσο, η αεροπορική, που ήταν εισηγμένη στο χρηματιστήριο της Βομβάνης, υποχρεώθηκε σε απότομη προσγείωση. Ελλείψει ρευστότητας δεν ήταν σε θέση να πληρώσει ούτε τους βασικούς πιστωτές της, όπως οι εταιρείες εκμίσθωσης αεροσκαφών και προμηθεύς καυσίμων. Υπολογίζεται ότι πέρσει έσβησαν τις μηχανές περίπου 20 αεροπορικές εταιρείες σε όλο τον κόσμο.

“BDO. What matters to you, matters to us”

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services

Παγκόσμιος «πυρετός» για κορωνοϊό

Προ των πυλών όλο και περισσότερων χωρών ο COVID-19, προειδοποιεί ο ΠΟΥ

Ο **κορωνοϊός** COVID-19 «βρίσκεται προ των πυλών» όλο και περισσότερων χωρών, προειδοποίησε χθες ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ), τη στιγμή που το Κέντρο Λοιμώξεων και Πρόληψης (CDC) των ΗΠΑ κάλεσε τους Αμερικανούς πολίτες να προετοιμαστούν για σημαντική αύξηση των κρουσμάτων και να είναι πανέτοιμοι για ενδεχόμενη σημαντική διατάραξη της καθημερινότητάς τους. «Δεν υπάρχει πλέον ερώτημα αν θα συμβεί αυτό, αλλά πότε» τόνισε η επικεφαλής του Εθνικού Κέντρου Εμβολιασμών και Αναπνευστικών Παθήσεων δρ Νάνσι

Τους 11 έφτασαν οι νεκροί στην Ιταλία –Το Κέντρο Λοιμώξεων των ΗΠΑ κάλεσε τους πολίτες να είναι έτοιμοι για διατάραξη της καθημερινότητάς τους.

Μεσονιέ, τονίζοντας ότι κανείς δεν γνωρίζει πόσο σοβαρή θα είναι η κατάσταση. Την ίδια στιγμή η Ιταλία βρίσκεται στο επίκεντρο της επιδημίας στην Ευρώπη με 322 κρούσματα και 11 νεκρούς, ενώ τα πρώτα κρούσματα του COVID-19 εντοπίστηκαν χθες σε Ελβετία, Κροατία και Αυστρία και στην ηπειρωτική Ισπανία. Στο ισπανικό νησί της Τενερίφης έχει τεθεί σε καραντίνα ξενοδοχείο με περίπου χίλιους επισκέπτες. Αργά το βράδυ, η Αλγερία ανακοίνωσε το πρώτο κρούσμα. Καθώς εμφανίζονται σταθερά όλο

και λιγότερα νέα κρούσματα του κορωνοϊού COVID-19 στην Κίνα, η επέκταση της επιδημίας στον υπόλοιπο κόσμο φαίνεται πως επιταχύνεται ενισχύοντας την ανησυχία περί εκδήλωσης πανδημίας. Στη Νότια Κορέα είχαν καταγραφεί μέχρι χθες 977 κρούσματα (εκ των οποίων τα 63 νέα) του ιού και 11 θάνατοι, τα περισσότερα σε ολόκληρο τον κόσμο, εξαιρουμένων φυσικά της Κίνας. Στην Ιταλία οι Αρχές προσπαθούν να εμποδίσουν την εξάπλωση του COVID-19 περιορίζοντας τη μετακίνηση μεταξύ πόλεων και χωριών, κυρίως στον Βορρά της χώρας. Νέα εστία επιδημίας είναι το Ιράν, όπου έχουν καταγραφεί 95 κρούσματα, μεταξύ των οποίων και ο υφυπουργός Υγείας της χώρας, και 15 θάνατοι, με αποτέλεσμα να αυξάνεται η ανησυχία περί εξάπλωσης της επιδημίας στη Μέση Ανατολή. Παγκοσμίως, έχουν επιβεβαιωθεί περισσότερα από 80.000 κρούσματα, εκ των οποίων οι 77.658 στην Κίνα, όπου έχει καταγραφεί (μέχρι και τη Δευτέρα) και η συντριπτική πλειονότητα (2.663) των θανάτων από την ασθένεια.

Στην Ιταλία, η ανησυχία αυξάνεται μαζί με τον αριθμό των κρουσμάτων που ανέρχονται πλέον σε 322. Νέα κρούσματα καταγράφηκαν και σε περιοχές της νότιας Ιταλίας, όπου οι Αρχές καλούν τους ταξιδιώτες που προέρχονται από τη Λομβαρδία και το Βένετο, όπου φαίνεται πως βρίσκεται το επίκεντρο της επιδημίας, να αναφέρουν την άφιξη τους στις υγειονομικές αρχές. Σύμφωνα με ιταλικά ΜΜΕ, χθες καταγράφηκαν άδεια ράφια σε πολλά σουπερ μάρκετ

Ιταλοί στρατιώτες ελέγχουν ταξιδιώτες που φεύγουν από περιοχή της βόρειας Ιταλίας, όπου βρίσκεται το επίκεντρο της επιδημίας.

και στην περιοχή της Ρώμης, με τους καταναλωτές να αγοράζουν μεγάλη ποσότητα τροφίμων μακράς διάρκειας, ενώ τα προϊόντα απολύμανσης έχουν εξαντληθεί σε πολλές περιοχές. Πάντως, ο ΠΟΥ εκτίμησε χθες πως οι ιταλικές αρχές έχουν λάβει τα απαραίτητα μέτρα ώστε να περιορίσουν την εξάπλωση του COVID-19 από άνθρωπο σε άνθρωπο. Ο Ιταλός πρωθυπουργός Τζουζέπε Κόντε δήλωσε χθες ότι η εξάπλωση της επιδημίας θα περιοριστεί τις επόμενες ημέρες χάριν στα μέτρα που έχει λάβει η κυβέρνηση. Οι βρετανικές αρχές συν-

ηγοσαν χθες να τίθενται σε καραντίνα για 14 ημέρες όλοι οι ταξιδιώτες που επιστρέφουν από τη βόρεια Ιταλία. Στην Τενερίφη, οι περίπου χίλιοι επισκέπτες ενός ξενοδοχείου έχουν τεθεί σε καραντίνα, αφότου ένας Ιταλός ταξιδιώτης διαγνώστηκε με τον κορωνοϊό. Παράλληλα, εντοπίστηκε στη Βαρκελώνη το πρώτο κρούσμα στην ηπειρωτική Ισπανία. Τέλος, στις ΗΠΑ ξεκίνησε χθες η πρώτη κλινική δοκιμή του αντιικού σκευάσματος, remdesivir, σε ασθενή που έχει προσβληθεί από τον κορωνοϊό.

NYT, BLOOMBERG

Σκληρή στάση κρατάει ο Μερτς για την Ελλάδα

Ο **Φρίντριχ Μερτς** ανακοίνωσε χθες επισήμως την υποψηφιότητά του για την ηγεσία του Χριστιανοδημοκρατικού Κόμματος και την καγκελαρία της Γερμανίας με συνέντευξη Τύπου, στην οποία τάχθηκε υπέρ της σκληρής στάσης στην ελληνική κρίση χρέους. Ο Μερτς δήλωσε ότι αν το ζήτημα έφθανε εκ νέου στην επικαιρότητα, θα τασσόταν υπέρ της διακοπής χρηματοδότησης της Ελλάδας. Ο Μερτς, πολυεκατομμυριούχος δικηγόρος και διευθυντικό στέλεχος της γερμανικής θυγατρικής εταιρείας του επενδυτικού κολοσσού Blackrock, ανακοίνωσε ότι θα αποχωρήσει από τη θέση αυτή στα τέλη Μαρτίου. Η προηγούμενη ανακοίνωθεις αποχώρησης, πέρυσι τον Νοέμβριο, δεν υλοποιήθηκε ποτέ, καθώς ο Μερτς έχασε τις εσωκομματικές εκλογές από την Ανεγκρετ Κράμπ-Κάρνερμπαουερ και παρέμεινε στην Blackrock.

Στη συνέντευξη Τύπου, ο 67χρονος υποψήφιος επέκρινε την πολιτική της ποσοτικής χαλάρωσης που ακολούθησε η ΕΚΤ προκειμένου να ρίξει κρίση στην ευρωπαϊκή οικονομία. «Ποτέ δεν έκρυφα ότι επικρίνω την ΕΚΤ», επισήμανε. Αναφορικά με την ελληνική κρίση χρέους, ο Μερτς υιοθέτησε τη γραμμή του πολιτικού του συμμάχου, πρώην υπουργού Οικονομικών Βόλφγκανγκ Σόιμπλε. Ο Μερτς είπε ότι το 2015 ελήφθη ομόφωνη απόφαση των υπουργών Οικονομικών της Ευρωζώνης να μην υποστηριχθεί πλέον οικονομικά η Ελλάδα, απόφαση την οποία ανέτρεψαν οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων. «Εγώ τότε θεώρησα σωστή την απόφαση εκείνη», ανέφερε ο Μερτς, σύμφωνα με το πρακτορείο

Ο **Φρίντριχ Μερτς** επέκρινε την πολιτική της ποσοτικής χαλάρωσης της ΕΚΤ.

Ανακοίνωσε χθες επισήμως την υποψηφιότητά του για την ηγεσία του CDU και την καγκελαρία.

Dow Jones newswires. «Σε περίπτωση επανάληψης, θα συντασσόμουν με τους υπουργούς Οικονομικών αντί για τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων», είπε. Η διαδικασία ανάδειξης νέας ηγεσίας στο Χριστιανοδημοκρατικό Κόμμα θα ξεκινήσει το καλοκαίρι.

REUTERS, A.P.

Η Χίλαρι Κλίντον «κλείνει το μάτι» στον Μπέρνι Σάντερς

Η **πρώην** υποψήφια για την προεδρία των ΗΠΑ, Χίλαρι Κλίντον, δήλωσε χθες ότι θα υποστηρίξει τον υποψήφιο που θα λάβει το χρίσμα του Δημοκρατικού Κόμματος. Η κ. Κλίντον δεν αναφέρθηκε ονομαστικά στον προπορευόμενο γερουσιαστή Μπέρνι Σάντερς, τον οποίο έως τώρα έχει αρνηθεί να υποστηρίξει.

Η σαρωτική νίκη του Σάντερς στις προκριματικές εκλογές στη Νεβάδα το Σάββατο και η ρεαλιστική πιθανότητα να αποσπάσει την πλειοψηφία των εκλεκτόρων φέρνει σε αμνηστία την κεντρικά πτέρυγα του κόμματος, υποχρεώνοντας τους εκπροσώπους της σε αναπροσαρμογές. «Θα περιμένω να δω σε ποιον θα δώσουμε το χρίσμα. Θα υποστηρίξω αυτόν που θα το πάρει και δεν θα εκπλαγείτε αν σας πω ότι είναι επιτακτική ανάγκη να φύγει ο τωρινός ένοικος του Λευκού Οίκου», δήλωσε η κ. Κλίντον από το Βερολίνο.

Την ίδια στιγμή, στα στούντιο του καναλιού MSNBC, ο άνκορμαν Κρις Μάθιους υποχρεωνόταν να ζητήσει συγγνώμη από τον Σάντερς για τα σχόλια που έκανε στον «αέρα», όταν ανακοινώθηκε η νίκη του στη Νεβάδα. Ο Μάθιους είχε παρομοιάσει τη νίκη αυτή με την κατοχή της Γαλλίας από τους ναζί στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. «Γερούσιαστή Σάντερς, λυπούμαι που συ-

νέκρινα οτιδήποτε προερχόμενο από αυτή την περίοδο, στην οποία τόσοι υπέφεραν, ιδίως οι Εβραίοι, με την άξια νίκη σας. Στη θερμή προεκλογική αναμέτρηση ιδεών που έρχεται, θα προσπαθήσω να κάνω καλύτερη δουλειά», είπε ο Μάθιους.

Σε άλλες εξελίξεις, ο Σάντερς δέχθηκε χθες επιθέσεις για τη συνέντευξη που

«Θα υποστηρίξω αυτόν που θα πάρει το χρίσμα», δήλωσε από το Βερολίνο η πρώην υποψήφια για την προεδρία των ΗΠΑ.

έδωσε στην εκπομπή 60 minutes, στην οποία είπε ότι η Κούβα του Φιντέλ Κάστρο ήταν ένα αυταρχικό καθεστώς που όμως προσέφερε δωρεάν παιδεία σε όλους. Το επίτελειο του Σάντερς απάντησε δημοσιεύοντας αποσπάσματα από την ομιλία του πρώην προέδρου Μπαράκ Ομπάμα στην ιστορική του επίσκεψη στην Αβάνα, κατά την οποία επαινέσε με την κατοχή της Γαλλίας από τους ναζί στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. «Γερούσιαστή Σάντερς, λυπούμαι που συ-

REUTERS, A.P.

Διαψεύδουν τον Ερντογάν οι Ρώσοι

Δεν προβλέπεται τετραμερής για το Συριακό, καμία εκκευρία με τους τζιχαντιστές

Δεν βρίσκονται σε εξέλιξη διαβουλεύσεις για τετραμερή σύνοδο κορυφής Ρωσίας, Τουρκίας, Γαλλίας και Γερμανίας για το Συριακό, διευκρίνισε χθες ο εκπρόσωπος Τύπου του Κρεμλίνου, διαψεύδοντας προηγούμενες δηλώσεις του Ταγίπ Ερντογάν. Μιλώντας σε δημοσιογράφους, ο Ντιμίτρι Πεσκοφ πρόσθεσε ότι η Μόσχα εργάζεται για την οργάνωση τριμερούς συνάντησης κορυφής Ρωσίας, Τουρκίας και Ιράν, στο πλαίσιο της λεγόμενης «συνεργασίας των Αστάνα», με βασικό αντικείμενο την αποκλιμάκωση των συγκρούσεων στη βορειοδυτική συριακή επαρχία Ιντλίμπ. Ωστόσο, δεν υπάρχουν σχέδια για τετραμερή, ούτε καν για συνάντηση μεταξύ Πούτιν και Ερντογάν, ανέφερε ο Ρώσος αξιωματούχος. Το Σάββατοκύριακο, ο Τούρκος πρόεδρος είχε προαναγγείλει από τη Σμύρνη τη σύγκληση της τετραμερούς, την οποία είχαν προτείνει την προηγούμενη εβδομάδα ο Γάλλος πρόεδρος Εμανουέλ Μακρόν και η Γερμανίδα καγκελάριος Άγκελα Μέρκελ. Μάλιστα, είχε αναφέρει την 5η Μαρτίου ως πιθανή ημέρα της συνόδου.

Χθες ο Ταγίπ Ερντογάν επικείμενη να αναδιπλωθεί, αναγνωρίζοντας ότι η Ρωσία δεν έχει δώσει ακόμη τη συγκατάθεση της για τη σύνοδο της 5ης Μαρτίου. Επέμεινε, όμως, ότι είναι πιθανό να συναντηθεί ο ίδιος με τον Ρώσο ομόλογό του εκείνη την ημερομηνία. Στη διάρκεια συνέντευξης Τύπου, την οποία παρέθεσε προτού αναχωρήσει για επίσκεψη στο Αζερμπαϊτζάν, πρόσθεσε ότι ρωσική αντιπροσωπεία αναμένεται στην Τουρκία σήμερα Τετάρτη για διαβουλεύσεις γύρω από την κατάσταση στο Ιντλίμπ. Τη σκληρήνση της ρωσικής

Καταυλισμός εκποτισμένων Σύρων στο Ατμά της επαρχίας Ιντλίμπ, στη συριακή πλευρά των συνόρων με την Τουρκία.

Οι σύμμαχοι της Τουρκίας ανακατέλαβαν κωμόπολη στο Ιντλίμπ, εκδιώκοντας τον κυβερνητικό στρατό του Ασαντ.

στάσης απηχούν και οι χθεσινές δηλώσεις του Σεργκέι Λαβρόφ για το Συριακό. Μιλώντας από το βήμα της 43ης συνόδου του Συμβουλίου Ασφαλείας για τα ανθρώπινα δικαιώματα, ο επικεφαλής της ρωσικής διπλωματίας δήλωσε ότι δεν είναι δυνατόν να υπάρξει εκκευρία με «συμμορίες» στο Ιντλίμπ, γιατί κάτι τέτοιο «δεν συνιστά μέριμνα για τα ανθρώπινα δικαιώματα, αλλά παράδοση στους τρομοκράτες».

Στον αντίποδα, ο Αμερικανός υπουρ-

γός Εξωτερικών Μάικ Πομπέο καυτηρίασε την προέλαση του συριακού στρατού εναντίον των αντικαθεστωτικών στο Ιντλίμπ και τόνισε ότι η συριακή κυβέρνηση δεν είναι σε θέση να επιτύχει στρατιωτική λύση στο πολιτικό πρόβλημα της χώρας. Επιπλέον, εξέφρασε την υποστήριξη του στην Τουρκία, υπογραμμίζοντας ότι Ουάσινγκτον και Αγκυρα συνεργάζονται στενά στο Συριακό. «Η επίθεση του (συριακού) καθεστώτος τις τελευταίες εβδομάδες υπογραμμίζει τον κίνδυνο συγκρούσε με τη σύμμαχό μας στο ΝΑΤΟ, Τουρκία. Η απάντηση βρίσκεται σε μια μόνιμη εκκευρία και σε διαπραγματεύσεις υπό την αιγίδα του ΟΗΕ», δήλωσε ο επικεφαλής του Στέιτ Ντιπάρτμεντ στη διάρκεια συνέντευξης Τύπου.

Στο Ιντλίμπ, μαχητές που υποστηρίζονται από την Τουρκία ανακοίνωσαν χθες ότι κατάφεραν να ανακαταλάβουν

την κωμόπολη Ναϊράμπ, εκτοπίζοντας τον κυβερνητικό στρατό. Πρόκειται για την πρώτη νικηφόρο αντιμετώπιση των αντικαθεστωτικών μετά την προέλαση των κυβερνητικών δυνάμεων κατά τις τελευταίες εβδομάδες. Τούρκος αξιωματούχος ασφαλείας ανέφερε ότι οι αντικαθεστωτικοί είχαν υποστηρίξει από το τουρκικό πυροβολικό και ότι επόμενος στόχος τους είναι η στρατηγικής σημασίας πόλη Σαράκεμ, η οποία ελέγχει κεντρικό αυτοκινητόδρομο.

Τέλος, η διεθνής επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού απηύθυνε έκκληση στα αντιμαχόμενα μέρη να ανοίξουν διαδρόμους για την έξοδο των αμάχων από το Ιντλίμπ και τη μεταφορά ανθρωπιστικής βοήθειας, τονίζοντας ότι τα νοσοκομεία, τα σχολεία και οι αγορές πρέπει να προστατεύονται, βάσει του διεθνούς δικαίου.

REUTERS, A.P.

Μαζί στην ανάπτυξη της επιχείρησής σας

• Επιχειρηματικά Δάνεια
• Χρηματοδότηση Έργων

• Χρηματοδότηση Εμπορίου
• Ψηφιακή Τραπεζική

• Υπηρεσίες Αποδοχής Καρτών
• Καταθέσεις

800 00 722 | www.rcbcy.com

RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Αμαθούνας 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Μετωπική για το προσφυγικό

Μεταξύ Ν.Δ. και ΣΥΡΙΖΑ με αφορμή την ένταση στα νησιά για τα κλειστά κέντρα

Των **ΣΤΑΥΡΟΥ Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ**
και **ΓΙΩΡΓΟΥ Σ. ΜΠΟΥΡΔΑΡΑ**

Σκληρή αντιπαράθεση μεταξύ κυβέρνησης και αξιωματικής αντιπολίτευσης προκαλούν η κατάσταση στα νησιά του Βορειοανατολικού Αιγαίου και το προωθούμενο κυβερνητικό σχέδιο για δημιουργία κλειστών δομών. Χθες ο κ. Πέτσας, με ένα μπαράζ παρεμβάσεων, αφενός εξεδίωξε την κυβερνητική πρόθεση να προχωρήσει άμεσα η δημιουργία κλειστών κέντρων, αφετέρου έστειλε μήνυμα στις τοπικές κοινωνίες να συνεργαστούν, τονίζοντας πως ο διάλογος δεν μπορεί να συνεχίζεται εν' αόριστον.

«Ζητούμε από τις τοπικές κοινωνίες να αντιληφθούν ότι είναι προς όφελος της χώρας, αλλά και των τοπικών κοινωνιών, η δημιουργία των κλειστών δομών», σημείωσε (Ορεν), ενώ κάλεσε τους πολίτες και τις τοπικές αρχές να εμπιστευτούν την κυβέρνηση (Μεγα). Ο εκπρόσωπος έθεσε και το θέμα των κλειστών κέντρων σε συνάρτηση με τη δημόσια υγεία. «Οι κλειστές δομές θα είναι μακριά από τον αστικό ιστό, θα παρέχουν πρωτοβάθμιες

«Προκαλείτε τον λαϊκισμό, κυρίως όμως προκαλείτε τις ακραίες φωνές», είπε εκ μέρους της Ν.Δ. ο κ. Σπ. Λιβανός απευθυνόμενος στον κ. Ευκλ. Τσακαλώτο.

υπηρεσίες υγείας αποσυμφορίζοντας έτσι τα νοσοκομεία στα νησιά». Μια αναφορά ωστόσο του κ. Πέτσα στον κορωνοϊό, για τον οποίο είπε πως οι κλειστές δομές θα λειτουργήσουν αποτρεπτικά και σε κάποιο πιθανό κρούσμα, προκάλεσε την αντίδραση της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Ο εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ Αλέξης Χαρίτσης, σε δήλωσή του, επισήμανε πως η συγκεκριμένη αναφορά «έχει στόχο τον εκφοβισμό των Ελλήνων πολιτών και την αφήγηση ρατσιστικών και μισολόδοξων ενστικτών». Δεν έμεινε όμως εκεί. Ο κ. Χαρίτσης κατηγορήσε την κυβέρνηση για το «ανεδαφικό σχέδιο για κλειστά κέντρα-φυλακές» και κάνοντας αντιπολίτευση από τα αριστερά υπογράμμισε πως «απέναντι στη βία και τη ρατσιστική ρητορεία θα βρει τους ίδιους τους νησιώτες», που «εδώ και πέντε χρόνια βρίσκονται στην πρώτη γραμμή υποδοχής

Υψηλοί τόνοι μεταξύ κυβέρνησης και αντιπολίτευσης με επίκεντρο το προσφυγικό - μεταναστευτικό επικράτησαν χθες στη Βουλή.

προσφύγων και μεταναστών κι έχουν γίνει γνωστοί διεθνώς για την αλληλεγγύη και την ανθρωπιά τους».

Στη Βουλή

Την ίδια ώρα, και στη Βουλή υπήρξε σκληρή αντιπαράθεση για τα τελευταία γεγονότα στα νησιά με επίκεντρο το προσφυγικό - μεταναστευτικό. Η κυβερνώσα πλειοψηφία, αντιμετωπίζοντας κύματα κριτικής από το σύνολο των κομμάτων της αντιπολίτευσης, υπερασπύνθηκε του σχεδίου που περιλαμβάνει τη δημιουργία κλειστών κέντρων, τη φύλαξη των συνόρων, τις επιστροφές και την επιτάχυνση στις διαδικασίες απονομής ασύλου, και επέστρεψε τα πυρά ειδικά στον ΣΥΡΙΖΑ για τους χειρισμούς της προηγουμένης κυβέρνησης στον τομέα αυτό.

«Τι έγινε με το επιτελικό κράτος; Γιατί αποφασίσατε ότι δεν είναι το κλειδί η α-

ποσυμφόρηση, αλλά η αποτροπή; Πώς εξηγείτε εσείς ότι τέσσερις φορές πάνω είναι οι πρόσφυγες αυτήν τη στιγμή σε αυτά τα νησιά; Στέλνετε τα ΜΑΤ και δέρενε τον κόσμο», σχολίασε ανοίγοντας τον κύκλο της αντιπαράθεσης ο κ. Ευκλ. Τσακαλώτος. «Προκαλείτε τον λαϊκισμό, κυρίως όμως προκαλείτε τις ακραίες φωνές και δεν βάζετε λίγο το μυαλό σας να σκεφτεί τι προκαλείτε και τι έρχεται στο μέλλον», απάντησε αμέσως εκ μέρους της Ν.Δ. ο κ. Σπ. Λιβανός. Αφού δε σημείωσε ότι πράγματι η κυβέρνηση αιφνιδιάστηκε από τις μεγάλες ροές και πως έγιναν λάθη αλλά διορθώθηκαν, μίλησε και για εξάντληση του διαλόγου με τους φορείς και, απευθυνόμενος στους βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ, συμπλήρωσε: «Είναι απόλυτο θράσος να έρχεστε εσείς να μας κουνάτε το χέρι, όταν με τις ιδεολογικές σας εμμονές ανοίξατε τα σύνορα».

Νωρίτερα, ο κ. Ανδρ. Λοβέρδος υπογράμμιζε: «Κάνουμε έκκληση να υπάρξει μια συνεννόηση, να εγκαταλειφθούν ακραίες θέσεις από τα αριστερά ή από τα δεξιά και να επικεντρωθούμε σε αυτό που η χώρα έχει ανάγκη», μιλώντας παράλληλα και για τον κίνδυνο ανόδου της Ακροδεξιάς. Έντονα επικριτικά προς την κυβέρνηση ήταν και τα μικρά κόμματα της αντιπολίτευσης, με τον κ. Κουτσούμπα να κάνει λόγο για φυλακές της Ε.Ε. «Η κυβέρνηση, αντί να στείλει πλοία στα νησιά του Αιγαίου για να απεγκλωβίσει τους χιλιάδες πρόσφυγες και μετανάστες, όπως δικαίως διεκδικούν οι νησιώτες μας, οργάνωσε τη νυχτερινή απόβαση και τη βάρβαρη εισβολή των ΜΑΤ σε Λέσβο και Χίο, κατά των νησιωτών, που αγωνίζονται να μν γίνουν τα νησιά τους οι φυλακές της Ε.Ε.», ανέφερε χαρακτηριστικά.

Χωρίς χρονοτριβή οι νέες δομές στα νησιά

Η κυβέρνηση δεν κάνει βήμα πίσω για τα κλειστά κέντρα, παρά την εκρηκτική κατάσταση

Της **ΤΑΝΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΠΟΥΛΟΥ**

Ανυποχώρητη στην απόφασή της να προχωρήσει στη δημιουργία κλειστών κέντρων στα νησιά παραμένει η κυβέρνηση παρά τις αντιδράσεις και τα επεισόδια. «Είμαστε συνεπείς με τις προεκλογικές μας δεσμεύσεις, εφαρμόζουμε αυτά που υποσχεθήκαμε: κλειστά κέντρα, επισπευση των διαδικασιών ασύλου, προστασία συνόρων», τόνιζε χαρακτηριστικά κυβερνητικό στέλεχος χθες στην «Κ». Μάλιστα, το υπουργείο Μεταναστευσης και Ασύλου σε σχετική ερώτηση όσον αφορά τις φασαρίες σε Λέσβο και Χίο διεμήνυσε ότι το θέμα σε αυτή την περίπτωση δεν είναι μεταναστευτικό, αλλά αστυνομικό. Σε αυτή τη γραμμή και ο υπουργός Μετανάστευσης και Ασύλου Νότης Μητράκης, χθες δεν προχώρησε σε δηλώσεις για την κατάσταση στα νησιά. Η δημιουργία κλειστών κέντρων σε περιοχές απομακρυσμένες σε σχέση με τον οικιστικό ιστό σε Λέσβο, Χίο και Σάμο, είναι η λύση που προκρίνεται ώστε

Ανακοινώθηκαν χθες οι τρεις ανάδοχες εταιρείες που θα αναλάβουν τα χωματουργικά έργα και την περιφραξη των εκτάσεων, συνολικού κόστους 3 εκατ. ευρώ.

να ελεγχθεί η κατάσταση και να μπορέσουν να οργανωθούν οι επιστροφές για όσους δεν δικαιούνται άσυλο αλλά και να περιοριστούν ταυτόχρονα οι ροές από την Τουρκία. «Ο διάλογος δεν μπορεί να συνεχίζεται αέναα, ειδικά όταν το πρόβλημα είναι τόσο εκρηκτικό», συμπληρώνει το ίδιο στέλεχος.

Την ίδια στιγμή που στα νησιά οι συγκρούσεις μεταξύ ομάδων πολιτών που αντιδρούν στη δημιουργία νέων δομών και αστυνομικών μαίνονταν, ανακοινώθηκαν οι τρεις ανάδοχες εταιρείες που θα αναλάβουν τα έργα –χωματουργικά και περιφραξη των εκτάσεων όπου θα δημιουργηθούν τα νέα κέντρα– στα νησιά με συνολικό κόστος 3 εκατ. ευρώ,

Στην περιοχή Διαβολόρεμα, που αποτελεί πέρασμα και είσοδο για την Καράβα, όπου βρίσκεται η «επιταγμένη» έκταση, συγκεντρώθηκαν χθες για να διαμαρτυρηθούν κάτοικοι των γύρω χωριών αλλά και της Μυτιλήνης.

τα οποία προέρχονται προς το παρόν από τον κρατικό προϋπολογισμό. Το έργο στη Χίο αναλαμβάνει η εταιρεία ΤΕΡΝΑ Α.Ε., στη Λέσβο η ΑΚΤΩΡ Α.Ε. και στη Σάμο η εταιρεία Μυτιληνναίος Α.Ε. Εντός της επόμενης εβδομάδας θα προκηρυχθεί και ο διαγωνισμός για τη δημιουργία των δύο κέντρων σε Λέσβο και Χίο και των τριών επεκτάσεων σε Λέρο, Κω και Σάμο, ο οποίος θα είναι κλειστός και θα πραγματοποιηθεί με τη διαδικασία της διαπραγματεύσεως με τις εταιρείες που θα υποβάλουν προτάσεις. Ο στόχος είναι τα έργα να έχουν ολοκληρωθεί εντός του επόμενου εξαμήνου, ωστόσο κανένας δεν μπορεί να δεσμευτεί σε ένα σαφές χρονοδιάγραμμα, ε-

φόσον μάλιστα ακόμα δεν υπάρχουν ανάδοχοι. Ιδανικά οι νέες δομές αναμένεται να είναι έτοιμες ώστε να λειτουργήσουν το καλοκαίρι, οπότε και αναμένεται λόγω καλοκαιρίας αύξηση των ροών από Τουρκία.

Όσον αφορά τη χρηματοδότηση, σύμφωνα με πληροφορίες έχει ήδη υποβληθεί σχετικό αίτημα προς την Ε.Ε., η οποία ζητεί περισσότερες διευκρινίσεις σε σχέση με τις προδιαγραφές των κέντρων, το κόστος των οποίων συνολικά έχει προϋπολογιστεί κοντά στα 200 εκατ. ευρώ. Αναφορικά με την κριτική για το γεγονός ότι ακολουθούνται διαδικασίες κατεπείγοντος, στελέχη του υπουργείου Μεταναστευσης τονίζουν

ότι τα νησιά βρίσκονται σε κρίση, ενώ προσθέτουν με νόημα ότι σε μεγάλο βαθμό τη σχετική νομοθεσία έφτιαξε ο ΣΥΡΙΖΑ το 2016.

Την ίδια στιγμή, πολλές μη κυβερνητικές οργανώσεις με επιστολή τους χθες προς τον πρωθυπουργό Κυρ. Μητσοτάκη ζητούν την άμεση λήψη μέτρων για την προστασία των ασυνόδευτων ανηλίκων που βρίσκονται στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα, βάσει των τελευταίων διαδηλώσεων στοιχείων του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΚΑ), ο αριθμός των ασυνόδευτων παιδιών ανερχόταν σε 5.463 στις 31/1/2020. Ωστόσο, όπως επισσημαίνουν, «η κρατούσα εντύπωση είναι ότι ο αριθμός αυτός σαφώς υπολείπεται του πραγματικού, δεδομένου ότι οι οργανώσεις μας συνεχίζουν να εντοπίζουν τόσο περιπτώσεις μη καταγραφής, όσο και φαινόμενα εσφαλμένης διαπίστωσης της ηλικίας των νεοεισερχόμενων προσφύγων και αιτούντων άσυλο».

Οργισμένοι οι πολίτες

Μαζική και έντονη είναι η αντίδραση των πολιτών στη Χίο, καθώς στο συγκεκριμένο νησί εδώ και τέσσερα χρόνια υπάρχει το πλέον οργανωμένο κίνημα πολιτών κατά της δημιουργίας νέων δομών. Οι κάτοικοι της Χίου κατάφεραν επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ οι διαμένοντες στο Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΚΥΤ) στη ΒΙΑΛ να μην ξεπερνούν τους 1.100 (όπως ορίζεται τυπικά η χωρητικότητα της δομής), επιτυγχάνοντας μάλιστα μεταφορές σε άλλα νησιά (Κω και Λέρο), τότε βέβαια που δεν ήταν όλα τα ΚΥΤ υπεράριθμα.

Την οργή των πολιτών ξεσπάωσε η απόβαση των ΜΑΤ προχθές το βράδυ στο λιμάνι των Μεστών. Ο Γιώργος Τούμπος, πρόεδρος της Ενωσης Μαστιχοπαραγωγών Χίου, σε βίντεο που ανέβασε στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης με εικόνες από το λιμάνι έκανε λόγο για «σκληρές πολέμους», σχολιάζοντας ότι όλο το πλοίο ήταν γεμάτο αστυνομικές δυνάμεις. Αρκετοί οι οποίοι είχαν συγκεντρωθεί στο λιμάνι υποδέχθηκαν τα αστυνομικές δυνάμεις με αυτοσχέδιες ρουκέτες, ενώ οι αστυνομικοί απάντησαν άμεσα με δακρυγόνα.

Προσπάθεια «ανάγνωσης» κινήσεων Αγκυρας

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ**

Τα επόμενα βήματα της Αγκυρας στην Ανατολική Μεσόγειο ανικνεύει η Αθήνα, σε μια περίοδο κατά την οποία η εμφα-νής στροφή της τουρκικής προσοχής προς τη Συρία αλλά και η παράλληλη διατήρηση της έντασης, τουλάχιστον σε αεροπορικό επίπεδο, στο Αιγαίο, καθώς και οι διαρκείς ρητορικές εξάρσεις, δημιουργούν ένα ασαφές σκηνικό. Εμπειροί παρατηρητές εστιάζουν στις πρόσφατες αποστάσεις που έλαβε ο πολιτικός διευθυντής του τουρκικού υπουργείου Εξωτερικών, Τσαγατάι Ερτσιγές, από τη «Γαλάζια Πατρίδα», αλλά και στην κυριακάτικη επίθεση του οργάνου του προεδρικού παλατιού «Γενί Σαφάκ» εναντίον του. Εκτιμούν ότι στην πράξη ο κ. Ερτσιγές άφησε με τον τρόπο αυτό ανοικτό ένα παράθυρο, στο πλαίσιο ενός ευρύτερου παζαριού της Αγκυρας στην Ανατολική Μεσόγειο.

Υπάρχει έντονα η άποψη ότι το τουρ-κολιβυκό σύμφωνο προέβαλε με τρόπο έντονο τις διεκδικήσεις της Αγκυρας στην Ανατολική Μεσόγειο. Κάτι που ανοίγει τη συζήτηση για πιθανές διαπραγματεύσεις, μεταξύ άλλων και με την Ελλάδα. Αν βεβαίως ο κ. Ερτσιγές μίλησε αυτόνομα, τότε και αυτή η ένδειξη είναι πολύ σοβαρή, καθώς αναδεικνύει ότι οι πολιτικές του Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν αμφισβητούνται ακόμα και από υψηλόβαθμους κρατικούς αξιωματούχους.

Κατά πόσον το συγκεκριμένο σενάριο

είναι πιθανό, θα φανεί σύντομα. Χθες, πάντως, σε μια ακόμα ημέρα έντασης στο Αιγαίο, η τουρκική αεροπορία παραβίασε 30 φορές τον εθνικό εναέριο χώρο μας, με επτά παραβιάσεις να καταλήγουν σε εικονικές αερομαχίες με τα ελληνικά F-16. Καταγράφηκαν, ακόμα, πέντε υπερπτήσεις σε Λειψούς, Αρκιούς, Μακρονήσι, Ανθρωποφάγους και Φούρ-νους. Την ίδια στιγμή, η Αγκυρα προ-σπαθεί να διατηρήσει αυξημένη ναυτική

Πώς ερμηνεύονται οι αποστάσεις που έλαβε ο πολιτικός διευθυντής του τουρκικού υπουργείου Εξωτερικών, Τσαγατάι Ερτσιγές, από τη «Γαλάζια Πατρίδα».

παρουσία στην Κεντρική Μεσόγειο, όπως υποδηλώνει η πολυδιαφημιζόμενη συμμετοχή της στη φετινή νατοϊκή άσκηση «Dynamic Manta 2020» που φιλοξενείται από την Ιταλία, με ευρύτερο πεδίο τα ανατολικά της Σικελίας. Προκειμένου να δείξει την εμφιατική παρουσία της στη συγκεκριμένη περιοχή, η Αγκυρα συμμετέχει φέτος με 10 πλοία του τουρκικού ναυτικού, αριθμός ο οποίος είναι δυσανάλογος για εθνική συμμετοχή σε άσκηση που φιλοξενείται σε τρίτη χώρα.

Στην άσκηση «Αναπνευστήρ», η οποία πραγματοποιήθηκε από τις 12 έως τις 22 Φεβρουαρίου στη θαλάσσια περιοχή του συνόλου σχεδόν του Νοτίου Αιγαίου από τα Κύθηρα έως το Καστελλόριζο, συμμετείχαν όλα τα υποβρύχια, φρεγάτες και ελικόπτερα του Πολεμικού Ναυτικού και αμερικανικά αεροσκάφη ναυτικής συνεργασίας.

Εμφαση στο λιμάνι της Αλεξανδρούπολης

Με μια ευρύτατη ατζέντα, και με επίκεντρο τη δυνατότητα βελτίωσης των υποδομών ελληνικών στρατιωτικών μονάδων αλλά και την επέκταση της αμυντικής συνεργασίας Ελλάδας και ΗΠΑ, πραγματοποιήθηκε χθες η 106η συνάντηση της μεικτής επιτροπής Ελλάδας - ΗΠΑ.

Η συγκεκριμένη ήταν η πρώτη συνάντηση της μεικτής επιτροπής μετά την κύρωση της τροποποιημένης Συμφωνίας Αμοιβαίας Αμυντικής Συνεργασίας (ΜDCA) από τη Βουλή στις 30 Ιανουαρίου. Και οι δύο πλευρές έχουν πολύ ψηλά στην ατζέντα τον ρόλο που θα έχει το λιμάνι της Αλεξανδρούπολης την επόμενη χρονιά, κατά την άσκηση «Defender 2021», η οποία αναμένεται να ξεπεράσει σε μέγεθος ακόμα και τη φετινή αντίστοιχη, που αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες νατοϊκές ασκήσεις στην Ευρώπη. Μόνο οι ΗΠΑ αποστέλλουν 20.000 στρατιώτες για τις ανάγκες της φετινής άσκησης. Του χρόνου σχεδιάζεται η χρήση του λιμανιού της Αλεξανδρούπολης για τη μεταφορά αμερικανικού εξοπλισμού και στρατευμάτων προς την Ανατολική Ευρώπη, με την ενεργό συμμετοχή και των ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων (Ε.Δ.). Είναι, λοιπόν, σαφές ότι για μια άσκηση αυτής της κλίμακας, οι προετοιμασίες που απαιτούνται είναι τεράστιες.

Καλά πληροφορημένες πηγές, με γνώση των επαφών ανάμεσα σε Αθήνα και Ουάσινγκτον το τελευταίο χρονικό διάστημα, φέρνουν ως παράδειγμα την πρόσφατη επίδειξη της συνεργασίας των Αεροποριών Στρατού Ελλάδας και ΗΠΑ στο Λιτόχωρο. Όπως λένε, η επίδειξη στο Λιτόχωρο δεν ήταν τίποτε άλλο παρά αποτέλεσμα της πολύ σκληρής δουλειάς που έχει γίνει στο Στεφανοβίκειο ανάμεσα στα στελέχη της 1ης Ταξιαρχίας Αεροπορίας Στρατού και των Αμερικανών της 3ης Ταξιαρχίας αεροπορίας στρατού των ΗΠΑ. Η αμερικανική πλευρά θεωρεί τους κυβερ-

νήτες των ελληνικών Απάτσι εφάμιλλους με τους Αμερικανούς. Τελευταίο παράδειγμα της συνεργασίας ελληνικών με αμερικανικές δυνάμεις ήταν η προγραμματισμένη εθνική ανθυποβρυχιακή άσκηση «Αναπνευστήρ» (12 με 22 Φεβρουαρίου) στη θαλάσσια περιοχή του συνόλου σχεδόν του Νοτίου Αιγαίου από τα Κύθηρα έως το Καστελλόριζο. Στην άσκηση συμμετείχαν όλα τα υ-

Πραγματοποιήθηκε η πρώτη συνάντηση της μεικτής επιτροπής Ελλάδας - ΗΠΑ, μετά την κύρωση της τροποποιημένης Συμφωνίας Αμοιβαίας Αμυντικής Συνεργασίας των δύο χωρών.

ποβρύχια, φρεγάτες και ελικόπτερα του Πολεμικού Ναυτικού (Π.Ν.) και αμερικανικά αεροσκάφη ναυτικής συνεργασίας.

Στη Γενεύη

Ο υπουργός Εξωτερικών Νίκος Δένδιας δεν ήταν παρών στη συνάντηση της επιτροπής, καθώς βρέθηκε στη Γενεύη, όπου χθες μίλησε στο πλαίσιο των εργασιών υψηλού επιπέδου της 43ης συνόδου του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ. Ο κ. Δένδιας επισήμανε ότι η Ελλάδα, παρά τη δυσανάλογη επιβάρυνση που δέχεται, έχει σώσει χιλιάδες ζωές στη θάλασσα, τονίζοντας ότι οι χώρες εισόδου δεν μπορούν και δεν πρέπει να βαρύνονται μόνες τους από τη μεταναστευτική πίεση.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΝΕΔΟΣ

Στα αποταμιευτικά προγράμματα στρέφονται το 2019 οι Έλληνες

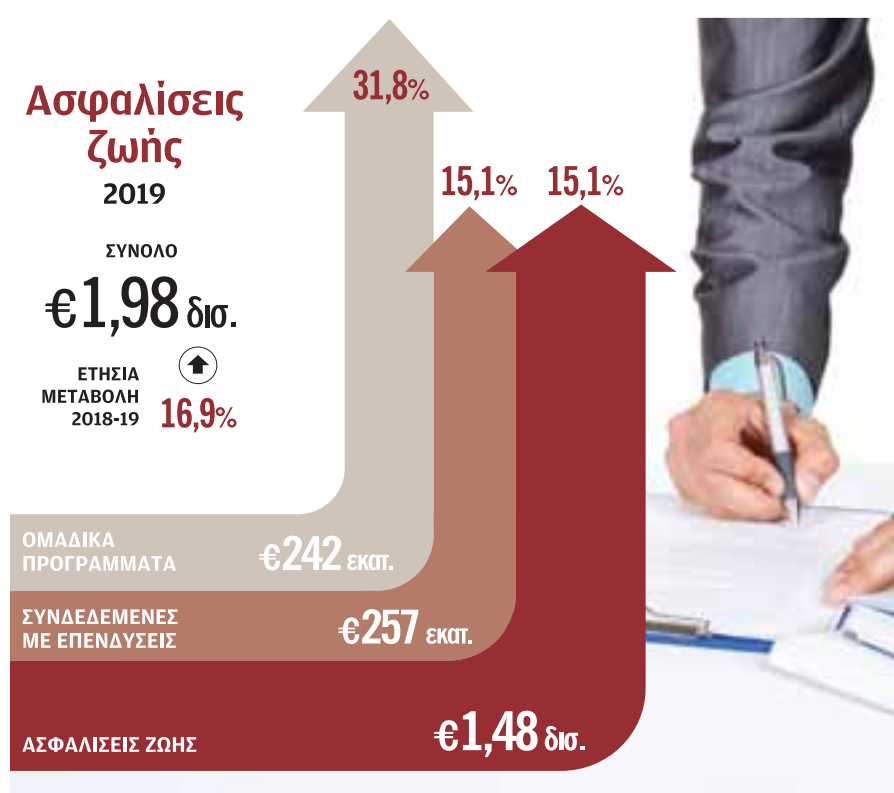
Για να ενισχύσουν τις πενιχρές συντάξεις τους - Κατά 15% αυξήθηκαν οι ασφαλίσεις ζωής

Της ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΟΡΤΖΗ

Την αυξημένη ανάγκη για συμπλήρωση της πενιχρής σύνταξης που εγγυάται το κράτος μέσω της ιδιωτικής αποταμίευσης αποτυπώνει η αύξηση που σημειώθηκε το 2019 στις πωλήσεις ασφαλιστικών προϊόντων. Η αύξηση είχε για πρώτη φορά επίκεντρο τα ασφαλιστικά προγράμματα αποταμίευσης με εγγυημένη απόδοση και, σύμφωνα με εκπροσώπους του κλάδου, αποτέλεσε το κύκνειο άσμα για την αγορά των συγκεκριμένων προϊόντων, που καταργούνται οριστικά. Τα στοιχεία, που δημοσίευσε η Ένωση Ασφαλιστικών Εταιρειών και τα οποία δείχνουν αύξηση κατά 15% στις πωλήσεις παραδοσιακών αποταμιευτικών προγραμμάτων ζωής το 2019, αποτυπώνουν ξεκάθαρα την αυξανόμενη ανάγκη για αποταμίευση, που στα-

Η στροφή συνέπεσε με την υποχώρηση των επιτοκίων στις προθεσμιακές καταθέσεις σε σχεδόν μηδενικά επίπεδα.

διακά γίνεται συνείδηση από ολόένα και μεγαλύτερο αριθμό νοικοκυριών. Το γεγονός ότι η ανάγκη αυτή συμπίπτει με τη στροφή της ασφαλιστικής αγοράς σε επενδυτικά προϊόντα, προϋποθέτει αυξημένη ευθύνη από την πλευρά των ασφαλιστικών εταιρειών για σωστή ενημέρωση των πολιτών που θα καταφύγουν στην ιδιωτική ασφάλιση για να δημιουργήσουν έναν κουμπαρά για το μέλλον. Επιπλέον, απαιτεί από την πολιτεία να αναγνωρίσει τον ρόλο που μπορεί να έχει η ιδιωτική ασφάλιση για τη δημιουργία συμπληρωματικής σύνταξης, παρέχοντας κίνητρα στους πολίτες για μακροχρόνια αποταμίευση. Η στροφή που παρατηρήθηκε στα παραδοσιακά ασφαλιστικά προγράμματα το 2019 συνέπεσε με τη δραματική υποχώρηση των επιτοκίων στις προθεσμιακές καταθέσεις, που αγγίζουν σχεδόν μηδενικά

επίπεδα και τα οποία καθιστούν τις προθεσμιακές καταθέσεις ασύμφορη μορφή αποταμίευσης. Έτσι, μερίδα των πολιτών στράφηκε σε ασφαλιστικά προϊόντα, τα οποία εξασφάλιζαν αποδόσεις της τάξης του 1,5%, ενώ ένα τμήμα της αποταμίευσης κατευθύνθηκε σε επενδυτικά προϊόντα, τα λεγόμενα unit linked, τα οποία επίσης ενισχύθηκαν το 2019 με ρυθμό 15%.

Προσιτά προϊόντα

Να σημειωθεί ότι τα αποταμιευτικά ασφαλιστικά προϊόντα, κλασικού τύπου, διακρίνονται από τα επενδυτικά προγράμματα (unit linked), καθώς εγγυώνται συγκεκριμένη απόδοση στη λήξη της σύμβασης. Είναι προσιτά σε ένα μέσο νοικοκυριό, αφού προϋποθέτουν συστηματική αποταμίευση με καταβολές μικρών ποσών, της τάξης των 100 ευρώ τον μήνα, αλλά

για μακρύ χρονικό διάστημα 15, 20 ή 25 ετών. Με τον τρόπο αυτό κάποιος μπορεί να «χτίσει» για το μέλλον ένα εισόδημα, το οποίο καταβάλλεται στη λήξη της ασφαλιστικής σύμβασης με τη μορφή εφάπαξ ποσού ή με τη μορφή σύνταξης. Η σημαντική αύξηση που παρατηρήθηκε το 2019 είναι αποτέλεσμα της κινητοποίησης που υπήρξε από συγκεκριμένες ασφαλιστικές εταιρείες, οι οποίες διέθεσαν μαζί με σχεδόν, μέσω του τραπεζικού ή του ασφαλιστικού δικτύου, τέτοιου τύπου προϊόντα ενόψει της κατάρτησής τους τη νέα χρονιά. Η πλησιονότητα των ασφαλιστικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον κλάδο ζωής έχει ήδη αποχωρήσει από την αγορά των παραδοσιακών ασφαλιστικών προγραμμάτων και το 2020 είναι η χρονιά οριστικής κατάρτησής τους.

Αιτία είναι η αυξημένη αβεβαιότητα

και τα χαμηλά επιτόκια που ισχύουν στην Ευρωζώνη και τα οποία δεν επιτρέπουν στις ασφαλιστικές εταιρείες να εγγυηθούν στους ασφαλισμένους τους ικανοποιητικές αποδόσεις για μακρύ χρονικό διάστημα 10 και πλέον ετών. Έτσι, όλες πλέον οι ασφαλιστικές εταιρείες έχουν στραφεί στα επενδυτικά προϊόντα, τα οποία δεν έχουν εγγυημένη απόδοση και στις περισσότερες περιπτώσεις ούτε εγγύηση κεφαλαίου, και τον κίνδυνο της επένδυσης αναλαμβάνει εξ ολοκλήρου ο ασφαλισμένος.

Σε μια προσπάθεια να άρουν την αυξημένη αβεβαιότητα, ορισμένες ασφαλιστικές εταιρείες εισάγουν στην αγορά επενδυτικά προϊόντα που έχουν «κατώφλι» στην ενδεχόμενη ζημία. Πρόκειται για unit linked νέας γενιάς, που εγγυώνται ότι ένα κεφάλαιο, π.χ. 1.000 ευρώ, δεν μπορεί να πέσει κάτω των 950 ευρώ, αλλά πάντα προϋπόθεση είναι η διατήρηση του συμβολαίου έως τη λήξη του. Τα επενδυτικά προϊόντα νέας γενιάς, που προωθούν ήδη ή σχεδιάζουν οι ασφαλιστικές, διαθέτουν μηχανισμούς που αλλάζουν αυτόματα την επενδυτική στρατηγική κατά τη διάρκεια του συμβολαίου, από επενδύσεις υψηλού κινδύνου στην αρχή, σε επενδύσεις χαμηλού ρίσκου όσο πλησιάζει στη λήξη. Με τον τρόπο αυτό επιδιώκουν να περιορίσουν το επενδυτικό ρίσκο για τον πελάτη όσο εκείνος πλησιάζει στη σύνταξη.

Ευελιξία

Βασικό κριτήριο για την επιλογή ενός ασφαλιστικού προγράμματος που στόχο έχει την αποταμίευση για τα συντάξιμα χρόνια είναι η ευελιξία, δηλαδή η δυνατότητα να αλλάξει το επενδυτικό καλάθι ανάλογα με την πορεία των αγορών. Τη δυνατότητα αυτή έχουν συνήθως οι μεγάλοι διαχειριστές κεφαλαίων, που είναι σε θέση όχι μόνο να παρακολουθούν στενά τις αγορές, αλλά και να δεσμευθούν έναντι του ασφαλισμένου ότι θα διαχειριστούν αποτελεσματικά τον κίνδυνο, μεταβάλλοντας την επενδυτική πολιτική του χαρτοφυλακίου.

Επενδυτικό ενδιαφέρον από τα Αραβικά Εμιράτα

Του ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Τα θεμέλια για την αναβάθμιση των επενδυτικών και εμπορικών σχέσεων μεταξύ Ελλάδας και Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων έβαλε η πρόσφατη συνάντηση του πρωθυπουργού με αντιπροσωπεία από το κράτος του Περσικού, που ήρθε ως αποτέλεσμα της επίσκεψης του Κ. Μητσοτάκη στο Αμπου Ντάμπι νωρίτερα τον Φεβρουάριο. Το ενδιαφέρον από τα Εμιράτα εστιάζεται, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», στα ακίνητα, στις υποδομές, στον τουρισμό, στις κατασκευές, στις ιχθυοκαλλιέργειες, στα αγροτικά προϊόντα αλλά και στις βιομηχανίες και στην ενέργεια. Παράλληλα, τα Εμιράτα αποτελούν πεδίο δραστηριοποίησης ελληνικών ομίλων με έμφαση σε κατασκευές, αγροτικά προϊόντα και παραγωγή και μεταποίηση, όπως π.χ. τα προφίλ αλουμινίου. Κεντρικό ρόλο στις δύο συναντήσεις διαδραματίζει το κρατικό επενδυτικό ταμείο (sovereign fund) των ΗΑΕ, Abu Dhabi Investment Authority (ADIA), του οποίου τα υπό διαχείριση κεφάλαια υπολογίζονται στα επίπεδα των 700 δισ. δολ. Ηδη στην Ελλάδα κεφάλαια από τα Εμιράτα αναπτύσσουν αξιολογη δραστηριότητα και εμφανίστηκαν τόσο στην αξιοποίηση του Ελληνικού, κοινοπρακτικά με τη Lamda (αν και μετέπειτα αποχώρησαν), όσο και στο σχήμα που εξαγόρασε τον Αστέρα Βουλιαγμένης, αλλά και το σχήμα που τοποθετήθηκε στην α-ναδιάρθρωση των ελληνικών επι-χειρήσεων ιχθυοκαλλιέργειας.

Η τριακονταμελής αντιπροσωπεία που βρέθηκε αυτή την εβδομάδα στην Αθήνα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τον γενικό διευθυντή του Abu Dhabi Fund for Development (ADFD), τα ανώτερα στελέχη της Abu Dhabi Investment Authority (ADIA), τον επικεφαλής κυβερνητικών υποθέσεων της Mubadala Investment Company, τον πρόεδρο των ομίλων ακινήτων Emaar και Eagle Hills, τους επικεφαλής των Abu Dhabi Investment Council, Khalifa Fund, First Abu Dhabi Bank και Mubadala Petroleum. Επίσης στην Αθήνα βρέθηκαν ανώτατα στελέχη από τα υπουργεία Εξωτερικών, Αμυνας και Πολιτισμού, και κυβερνητικά στελέχη από τους τομείς των ενέργειας, της ψηφιακής διακυβέρνησης, του τουρισμού και της γεωργίας. Πρόκειται για συνάντηση εργασίας του Forum Διευρυμένης Στρατηγικής Συνεργασίας Ελλάδας - Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων, που συγκαλείται σε συνέχεια της επίσκεψης του πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα στις αρχές του μήνα. Ο πρωθυπουργός συναντήθηκε στο Μέγαρο Μαξίμου με τον επικεφαλής της αντιπροσωπείας, υπουργό Επικρατείας των ΗΑΕ, Sultan Al Jaber. Ο τελευταίος δήλωσε πως η ηγεσία της χώρας του «ενδιαφέρεται πολύ και είναι ειλικρινά δεσμευμένη στο να εξερευνήσει διάφορους τομείς συνεργασίας, να προωθήσει τους υφιστάμενους και να προχωρήσει σε μια πολύπλευρη και σε βάθος στρατηγική εταιρική σχέση».

Ο πρωθυπουργός Κυρ. Μητσοτάκης είχε επαφές με ανώτατους αξιωματούχους των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων.

DREAM TOWER

What is inside your dream?

EUROPEAN PROPERTY AWARDS 2019-2020

AWARD WINNER

BEST RESIDENTIAL DEVELOPMENT CYPUS

BEST DEVELOPMENT MARKETING CYPUS

CALL FREE 8000 77 88

PROPERTY GALLERY

Η παγκοσμιοποίηση αντέχει ακόμη

Η διευθύντρια του London School of Economics, Μινούς Σάφικ, μιλάει στην «Κ» για την Ελλάδα, την κρίση, το Brexit και τη νέα εποχή

Συνέντευξη στον ΠΑΥΛΟ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟ

Η Μινούς Σάφικ είναι μία από τις πιο διακεκριμένες ακαδημαϊκούς διεθνώς. Γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου το 1962 και έπειτα από σπουδές στο Κολέγιο Amherst της Μασαχουσέτης των ΗΠΑ, στο London School of Economics και στο St Antony's College της Οξφόρδης κατέκτησε επίζηλα αξιώματα σε διεθνείς θεσμούς. Το 1998, σε ηλικία 36 ετών, έγινε η νεότερη αντιπρόεδρος της Παγκόσμιας Τράπεζας στην ιστορία της. Στη συνέχεια εργάστηκε σε ανώτατες θέσεις στο βρετανικό υπουργείο Διεθνούς Ανάπτυξης. Η εξέλιξη ήταν ακόμη πιο εντυπωσιακή. Έγινε αναπληρώτρια διευθύντρια του ΔΝΤ την περίοδο 2011-2014 και υποδιοκτίτρια της Τράπεζας της Αγγλίας από το 2014 έως το 2017. Από το 2017 διευθύνει το London School of Economics. Στη συνέντευξή της προς την «Κ» επικεντρώνεται στις προκλήσεις και στις ευκαιρίες που υπάρχουν σήμερα σε ελληνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

– Παρατηρούμε μια διαδικασία αποδιοργάνωσης της παγκοσμιοποίησης. Εμπόδια στο εμπόριο υψώνονται και γεωπολιτικές εντάσεις οξύνονται εξαιτίας του λαϊκισμού. Ζούμε την αρχή του τέλους της παγκοσμιοποίησης ή, απλώς, πρόκειται για μια παρεμβολή την οποία θα ακολουθήσει η επιστροφή στην κανονικότητα;

– Η παγκοσμιοποίηση είναι αποτελεσματική στην πρόωθηση της ανάπτυξης σε όλο τον κόσμο και στη μείωση της φτώχειας στις αναπτυσσόμενες χώρες, οπότε ίσως δεν είναι η κατάλληλη στιγμή για να την ξεγράψουμε εντελώς. Αλλά η παγκοσμιοποίηση δεν έχει ευεργετήσει όλους εξίσου. Η μεσαία τάξη στις αναπτυσσόμενες χώρες έχει ενισχυθεί, όπως επίσης και το πλουσιότερο 1%, ενώ τα εισοδήματα της μεσαίας και της κατώτερης μεσαίας τάξης στις ανεπτυγμένες οικονομίες έχουν παραμείνει στάσιμα. Η ανισότητα συνδυάζεται με αισθήματα αυξανόμενης ανασφάλειας, επειδή τα συστήματα απασχόλησης και το κράτος πρόνοιας βρίσκονται κάτω από αυξανό-

“
Μια αφρικανική παροιμία λέει ότι όταν οι ελέφαντες πολεμούν, μόνο τα μυρμήγκια τραυματίζονται.

“
Το Ηνωμένο Βασίλειο εξακολουθεί να είναι ευρωπαϊκή χώρα, ακόμη και μετά το Brexit. Οι ιστορικοί, κοινωνικοί και πολιτιστικοί δεσμοί παραμένουν.

“
Πρέπει να βρούμε τρόπο έτσι ώστε οι ΗΠΑ και η Κίνα να επιτύχουν μια αμοιβαία επωφελή συμπίεση.

μενη πίεση λόγω της ραγδαίας αλλαγής του κόσμου – με την πρόοδο της τεχνολογίας και τη γήρανση του πληθυσμού. Πρέπει να υιοθετήσουμε πολιτικές που θα βοηθήσουν πολίτες και εργαζόμενους να προσαρμοστούν στις αλλαγές, διαφορετικά θα δούμε επιδείνωση των διχα-

«Πρέπει να υιοθετήσουμε πολιτικές που θα βοηθήσουν πολίτες και εργαζόμενους να προσαρμοστούν στις αλλαγές, διαφορετικά θα δούμε επιδείνωση των διχασμών και θα χάσουμε κάποια πλεονεκτήματα που κερδίσαμε μέσω της παγκοσμιοποίησης», λέει η κ. Μινούς Σάφικ.

μενη «παγίδα του Θουκυδίδη» να διαταράξει την παγκόσμια ειρήνη και να προκαλέσει σημαντική ύφεση;

– Οι Κινέζοι ανησυχούν για δύο παγίδες: την «παγίδα του Θουκυδίδη» και την «παγίδα μεσαίου εισοδήματος» (το μοντέλο βάσει του οποίου πολλές χώρες

γίνονται χώρες μεσαίου εισοδήματος, αλλά δεν γίνονται ποτέ χώρες υψηλού εισοδήματος). Η αποφασιστικότητα της Κίνας να γίνει μια οικονομία υψηλού εισοδήματος την ωθεί να καταστεί πρωτοπόρος στην τεχνολογία και στις βιομηχανίες υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Η Ελλάδα επωμίστηκε μεγάλο βάρος της κρίσης της Ευρωζώνης

– Διατελέσατε αναπληρώτρια διευθύνουσα σύμβουλος του ΔΝΤ μεταξύ 2011 και 2014, κατά τη διάρκεια μιας κρίσιμης περιόδου για το ελληνικό πρόγραμμα σταθεροποίησης. Πιστεύετε ότι η Ελλάδα θα έπρεπε να είχε αντιμετωπιστεί διαφορετικά από το ΔΝΤ; Πρέπει να μειωθούν οι στόχοι πρωτογενούς πλεονάσματος;

– Η Ελλάδα επωμίστηκε μεγάλο βάρος της διόρθωσης που έπρεπε να γίνει κατά τη διάρκεια της κρίσης της Ευρωζώνης. Ορισμένες από τις μεταρρυθμίσεις θα έπρεπε να είχαν εφαρμοστεί από καιρό. Αλλά η προσαρμογή θα μπορούσε να διευκολυνθεί εάν η αρχιτεκτονική της Ευρωζώνης είχε αναπτυχθεί καλύτερα. Η δημιουργία του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας και τα μέτρα που έλαβε η ΕΚΤ συνέβαλαν σίγουρα. Όμως, το έργο δεν είναι πλήρες – χρειαζόμαστε καλύτερους μηχανισμούς επιμερισμού των κινδύνων για ζητήματα όπως οι τραπεζικές καταθέσεις και οι δημοσιονομικές κρίσεις, έτσι ώστε οι χώρες που πλήττονται από αρνητικά σοκ να μπορούν να προσαρμοστούν περισσότερο σταδιακά με την υποστήριξη των εταίρων τους.

– Έχετε πει ότι «στο παρελθόν οι θέσεις εργασίας αφορούσαν τους μισ, τώρα

“
«Ο πατέρας μου πάντοτε μου έλεγε: Μπορούν να σου πάρουν τα πάντα, εκτός από την εκπαίδευσή σου».

τους γκεφάλους και στο μέλλον θα αφορούν την καρδιά». Τι εννοείτε;

– Οι εργασίες που είναι απλές και επαναλαμβανόμενες είναι πιθανό να αυτοματοποιηθούν στο μέλλον. Σκεφτείτε την τεράστια πρόοδο που σημειώνεται στα συστήματα που είναι σε θέση να διαγνώσουν ασθένειες των ματιών, να εντοπίσουν τον καρκίνο του μαστού ή να πραγματοποιήσουν μια απλή χειρουργική επέμβαση. Τα καθήκοντα του ιατρού θα αλλάξουν – θα περνούν λιγότερο χρόνο εκτελώντας διαγνωστικές εξετάσεις και απλές διαδικασίες. Αλλά μόλις πραγματοποιούνται αυτές οι απαραίτητες διαδικασίες, ο ασθενής θα έλπει να μιλήσει σε έναν άνθρωπο για να τον συμβουλευτεί και να λάβει συναισθηματική υποστήριξη. Δεν είναι προ-

Εντός της σχολής, το σύνθημά μας είναι γνωστό, και γνωρίζουμε τα αίτια των πραγμάτων». Το σύνθημα αυτό βρίσκεται δίπλα στον ιδρυτικό σκοπό μας, που είναι «για τη βελτίωση της κοινωνίας».

φανές (προς το παρόν, τουλάχιστον) ότι η συναισθηματική νοσηρότητα, η ομαδική εργασία και η ανθρώπινη κατανόηση μπορούν εύκολα να αντικατασταθούν.

– Γεννηθήκατε στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου. Πόσα πρόσθετα εμπόδια έπρεπε να υπερβείτε ως γυναίκα μη λευκή για να επιτύχετε μια τόσο διακεκριμένη ακαδημαϊκή και επαγγελματική σταδιοδρομία;

– Η Αλεξάνδρεια, που επωφελήθηκε πολύ από την ελληνική επιρροή, ήταν, όταν μεγάλωσα, μια πόλη ανοικτή στον κόσμο. Φυσικά, αντιμετώπισα εμπόδια από μια κουλτούρα που υποστήριζε ότι οι γυναίκες πρέπει να παντρεύονται νέες και να μένουν στο σπίτι τους. Αλλά επωφελήθηκα και από εκείνους που με ενθάρρυναν. Ο πατέρας μου, του οποίου η περιουσία κρατικοποιήθηκε στη διάρκεια της επανάστασης, πάντοτε μου έλεγε: «Μπορούν να σου πάρουν τα πάντα εκτός από την εκπαίδευσή σου». Έτσι, ωθήθηκα να αποκτώ καλή εκπαίδευση. Και κατά τη διάρκεια της καριέρας μου, πολλοί άνθρωποι άνοιξαν πόρτες και μου έδωσαν ευκαιρίες που αντιστάθμιζαν τους φραγμούς που αντιμετώπιζα. Το θυμάμαι πάντα με ευγνωμοσύνη και προσπαθώ να κάνω το ίδιο για τους άλλους.

– Ποιο είναι το «ανταγωνιστικό πλεονέκτημα» του LSE;

– Υπάρχουν πολλά πράγματα που ξεχωρίζουν το LSE, καθώς προσεγγίζει τα 125α γενέθλιά του. Το LSE δέχτηκε από την αρχή γυναίκες και διεθνείς φοιτητές. Σήμερα οι σπουδαστές μας προέρχονται από περίπου 150 χώρες. Πάνω από 100 γλώσσες ομιλούνται στους χώρους του πανεπιστημίου και σχεδόν το ήμισυ του προσωπικού μας προέρχεται εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου. Είμαστε ένα ελίτ πανεπιστημιακό ίδρυμα, που κατέχει ηγετική θέση στις κοινωνικές επιστήμες, αλλά δεν είμαστε ελιτιστές – θέλουμε να προσελκύσουμε φοιτητές από όλα τα κοινωνικά επίπεδα και να τους υποστηρίξουμε με υποτροφίες όταν μπορούμε. Ως μέρος της διεθνούς επιπέδου έρευνας και εκπαίδευσης που προσφέρουμε, έχουμε επικεντρωθεί στο να συμβάλλουμε στην αντιμετώπιση των πιο πιεστικών προβλημάτων. Εντός της σχολής, το σύνθημά μας είναι γνωστό, «να γνωρίζουμε τα αίτια των πραγμάτων». Το σύνθημα αυτό βρίσκεται δίπλα στον ιδρυτικό σκοπό μας, που είναι «για τη βελτίωση της κοινωνίας». Δεν είμαστε κλεισμένοι σε έναν πύργο, οι φοιτητές και οι καθηγητές μας συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση του κόσμου παντού και κάθε μέρα.

Τζίρος 2,24 δισ. στις οικιακές συσκευές το 2019

Αύξηση 2% σημείωσαν οι πωλήσεις ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών οικιακών συσκευών το 2019, με την ώθηση να δίνεται σε σημαντικό βαθμό από τη ραγδαία εξάπλωση των βραχυχρόνιων μισθώσεων σπιτιών (τύπου Airbnb). Ενισχυμένο ήταν και το τέταρτο τρίμηνο του έτους, με την αύξηση να σχετίζεται κυρίως με τις προσφορές που έγιναν στο πλαίσιο της Black Friday. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον, πάντως, θα έχει η τρέχουσα χρονιά, καθώς αναμένεται να «τρέξει» η ενοποιημένη εταιρεία των Public - MediaMarkt, ενώ θα είναι και η πρώτη πλήρης χρονιά δραστηριοποίησης του «Πλαίσιου» στις λεγόμενες λευκές συσκευές.

Σύμφωνα, λοιπόν, με τα στοιχεία της GfK TEMAX, οι πωλήσεις των ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών οικιακών συσκευών διαμορφώθηκαν σε περίπου 2,24 δισ. ευρώ το 2019, ενισχυμένες κατά 2% σε σύγκριση με το 2018. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει το ότι η μεγαλύτερη αύξηση σε επίπεδο έτους σημείωσε η κατηγορία των μεγάλων

Η μεγαλύτερη αύξηση πωλήσεων, 10,6%, καταγράφηκε στις μεγάλες λευκές συσκευές.

οικιακών συσκευών, 10,6% πάνω σε σύγκριση με το 2018, στα 531 εκατ. ευρώ. Η εξέλιξη αυτή συνδέεται με την αναθέρμανση της οικοδομικής δραστηριότητας, καθώς και με την αύξηση του Airbnb. Δημοφιλή προϊόντα τη χρονιά που πέρασε ήταν τα πλυντήρια - στεγνωτήρια, προϊόντα που λόγω της υψηλής τεχνολογίας που ενσωματώνουν αυξάνουν σημαντικά και τη μέση αξία της απόδειξης, οι ψυγείο-καταψύκτες, τα πλυντήρια πιάτων και οι απορροφητήρες, ενώ σε ανοδική πορεία παραμένουν οι εντοιχιζόμενες συσκευές. Αξίζει να σημειωθεί ότι στο τέταρτο τρίμηνο του 2019 η αύξηση των πωλήσεων μεγάλων οικιακών συσκευών σε σύγκριση με το αντίστοιχο

τρίμηνο του 2018 ήταν 14,2%.

Με θετικό πρόσημο –αύξηση πωλήσεων 7%, στα 170 εκατ. ευρώ– έκλεισε το 2019 και η κατηγορία των μικρών οικιακών συσκευών. Ο λόγος είναι τα πολλά καινούργια μοντέλα ηλεκτρικών σκουπών, οι σκούπες-ρομπότ, αλλά και οι κουζίνομηχανές, συσκευές με παραδοσιακά υψηλή τιμή, στις οποίες όμως έγιναν σημαντικές προσφορές. Στο τέταρτο τρίμηνο του 2019 οι πωλήσεις της εν λόγω κατηγορίας αυξήθηκαν κατά 10,5% και διαμορφώθηκαν σε 55 εκατ. ευρώ.

Με μικρή πτώση του τζίρου, της τάξεως του 1%, έκλεισε το 2019 για τη μεγαλύτερη κατηγορία του κλάδου, τις τηλεπικοινωνίες. Αιτία της κάμψης ήταν η μείωση των πωλήσεων κινητών τηλεφώνων, την οποία μόνο εν μέρει αντιστάθμισε η αύξηση των πωλήσεων των ακουστικών, bluetooth και των λεγόμενων wearables (π.χ. smart watches) που αγοράστηκαν κυρίως κατά την Black Friday.

Η μετατροπή ολοένα και περισσό-

τερων σπιτιών σε εξύπνα (ενσωματώνουν διάφορες λύσεις αυτοματισμού και ελέγχου υπηρεσιών εξ αποστάσεως) ευνόησε την κατηγορία των λεγόμενων visual cameras, που υπάρχουν στην ομάδα των προϊόντων πληροφορικής. Οι πωλήσεις αυτής της κατηγορίας ενισχύθηκαν επίσης από τους φορητούς υπολογιστές, λόγω των μεγάλων προσφορών που έγιναν σε αυτούς, καθώς και από την αναβάθμιση των οθονών, στην οποία προχωρούν οι καταναλωτές που ασχολούνται με τα ηλεκτρονικά παιχνίδια (gaming). Το 2019 οι πωλήσεις των προϊόντων πληροφορικής αυξήθηκαν κατά 0,2%, στα 477 εκατ. ευρώ.

Οι μεγάλες προσφορές στις τηλεοράσεις και η στροφή σε μοντέλα μεγάλων ινσών συγκράτησε μέρος των απωλειών στην κατηγορία των ηλεκτρονικών καταναλωτικών αγαθών, η οποία διαμορφώθηκε σε 343 εκατ. ευρώ.

Η αγορά των ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών στην Ελλάδα

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ 2019 (ΣΕ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ)	ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ
Τηλεπικοινωνίες	659	-1,0%
Μεγάλες οικιακές συσκευές (κουζίνας, ψυγεία, πλυντήρια κ.ά.)	531	10,6%
Προϊόντα πληροφορικής	477	0,2%
Ηλεκτρονικά καταναλωτικά αγαθά (τηλεοράσεις, κ.ά.)	343	-2,7%
Μικρές οικιακές συσκευές (σίδηρο, ξηριστικές μηχανές κ.ά.)	170	7,0%
Είδη εξοπλισμού γραφείων και αναλώσιμων (εκτυπωτές κ.ά.)	29	-7,9%
Φωτογραφικά είδη	27	-4,1%
ΣΥΝΟΛΟ	2.236	2,0%

ΠΗΓΗ: GfK TEMAX Greece

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Φτωχότερη και υπερφορολογημένη η μεσαία τάξη

Πληρώνει το 51% των φόρων και εισφορών, ενώ τα εισοδήματά της μειώθηκαν πάνω από 30% στη δεκαετία της οικονομικής κρίσης

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΑΡΑ

Φτωχότερη κατά πάνω από 30% σε σύγκριση με την προμνημονιακή περίοδο, υπερφορολογημένη και διογκωμένη ως μέγεθος στο σύνολο του πληθυσμού, καθώς μετακινήθηκαν σε αυτήν πιο εύπορες, κατά το παρελθόν, εισοδηματικές κατηγορίες, η μεσαία τάξη πλήρωσε ακριβά το «μάρμαρο» της κρίσης. Τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, που επεξεργάσθηκε ο ΣΕΒ στο εβδομαδιαίο δελτίο του για την ελληνική οικονομία, είναι αποκαλυπτικά: η μεσαία τάξη, αντιπροσωπεύοντας σήμερα (στοιχεία 2018) το 54% των νοικοκυριών, έχει φτάσει να καταβάλλει το 51% των φόρων και εισφορών, ενώ το 2007, αντιπροσωπεύοντας 48% των νοικοκυριών, κατέβαλλε μόνο το 37,5% των

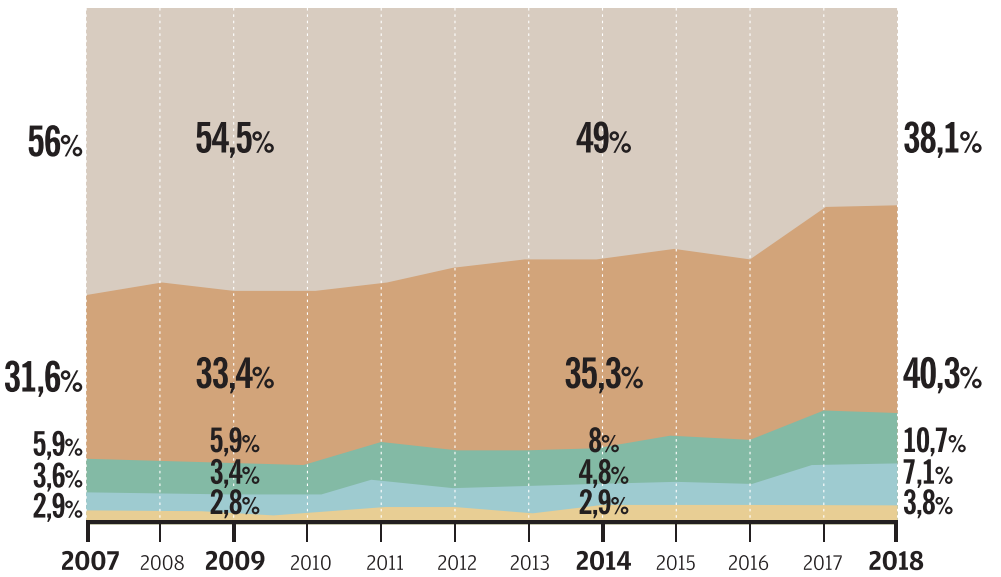
Οι επιβαρύνσεις εκτινάχθηκαν στην περίοδο της προηγούμενης κυβέρνησης και ιδίως μετά το 2016, σημειώνει ο ΣΕΒ.

φόρων και εισφορών.

Η επιβάρυνση εκτινάχθηκε στην περίοδο της προηγούμενης κυβέρνησης και ιδίως μετά το 2016: από 19,3% που ήταν η διακύμανση της φορολογικής επιβάρυνσης της μεσαίας τάξης το 2009, διαμορφώθηκε στο 27,9% το 2018, «κυρίως λόγω της αύξησης των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης από το 2016 και μετά, με την εφαρμογή του τρίτου μνημονίου», σύμφωνα με το δελτίο.

Η μεσαία τάξη, σύμφωνα με τον ορισμό του ΟΟΣΑ, που επικαλείται ο ΣΕΒ, καλύπτει εισοδήματα 14.700-39.300 ευρώ τον χρόνο καθαρά, για ένα νοικοκυριό με δύο ενήλικους και δύο παιδιά άνω των 14 ετών. Είναι η εισοδηματική κατηγορία που βρίσκεται στο διάστημα μεταξύ 75% και 200% του διάμεσου εισοδήματος (αυτο που χωρίζει το πλουσιότερο 50% του πληθυσμού από το φτωχότερο 50%), το οποίο ανέρχεται σήμερα περίπου στις 20.000 ευρώ. Πριν από την κρίση, το

Μερίδιο φόρου εισοδήματος και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης ΚΑΤΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΗ ΤΑΞΗ

Διάμεσο διαθέσιμο εισόδημα οικογένειας με δύο ενήλικους και δύο παιδιά ηλικίας 14 ετών και άνω, σταθερές τιμές 2018
ΣΕ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΕΥΡΩ

ΠΗΓΗ: ΣΕΒ

2009-2010, το διάμεσο εισόδημα βρισκόταν περίπου στις 30.000 ευρώ, άρα πράγματι κατακτύλησε στην κρίση. Στη μεσαία τάξη ανήκει έτσι, σήμερα, το 54% του πληθυσμού, από 49% πριν από την κρίση. Σύμφωνα με τα στοιχεία που παραθέτει το δελτίο του ΣΕΒ, η μεσαία τάξη έφτασε να καλύπτει πάνω από τα μισά φορολογικά έσοδα, «λόγω της τεράστιας υπερφορο-

λόγησης κατά την περίοδο των μνημονίων και της υψηλής προοδευτικότητας του φορολογικού συστήματος». Η ανώτερη εισοδηματική τάξη, με εισοδήματα πάνω από 40.000 ευρώ, αντιπροσωπεύει σήμερα το 13,5% των νοικοκυριών και καταβάλλει το 38,1% των φορολογικών εσόδων, έναντι 56% που κατέβαλλε πριν από την κρίση, όταν α-

ντιπροσώπευε το 17% των νοικοκυριών. Ένα τμήμα της διολίσθησε στη μεσαία τάξη, σημειώνει ο ΣΕΒ. Επιπλέον, ένα μέρος του πληθυσμού μετανάστευσε στο εξωτερικό ή εγκατέλειψε τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες. Έτσι, όπως εξηγεί ο ΣΕΒ, το κράτος, προκειμένου να καλύψει τις ανάγκες του, «προχώρησε σε υπερφορο-

λόγηση των σχετικώς υψηλότερων εισοδημάτων, όσων είχαν απομείνει».

Εξάλλου, η χαμηλή εισοδηματική τάξη, αντιπροσωπεύοντας το 32,5% των νοικοκυριών, κατέβαλε το 10,9% των φόρων και εισφορών το 2018, από 6,2% του συνόλου πριν από την κρίση, όταν αντιπροσώπευε το 35,4% των νοικοκυριών. Και εδώ,άλμα φαίνεται να πραγματοποιείται το 2016. Ο ΣΕΒ στέλνει ένα μήνυμα, μέσω του δελτίου του: Η μείωση της φορολογίας, που έχει ξεκινήσει, να συνοδεύεται από αναπτυξιακά μέτρα, περιορισμό της φοροδιαφυγής και διαφύλαξη της δημοσιονομικής σταθερότητας. «Αλλωστε, στην Ελλάδα», υποστηρίζει, «οι εκλογές κερδίζονται και χάνονται με βάση την αβεβαιότητα που βιώνει η μεσαία τάξη, λόγω της οικονομικής δυσπραγίας, η οποία συνδέεται άμεσα με την υπερφορολόγηση που την πλήττει».

Το πρόβλημα της μεσαίας τάξης δεν είναι, πάντως, μόνο ελληνικό. Όπως επισημαίνεται και στο δελτίο του ΣΕΒ που συντάσσει ο Τομέας Μακροοικονομικής Ανάλυσης και Ευρωπαϊκής Πολιτικής του, με επικεφαλής τον Μιχάλη Μασουράκη, «σήμερα, διεθνώς, η μεσαία τάξη φαίνεται να βρίσκεται σε καθοδική πορεία, καθώς οι ευκαιρίες για κοινωνική και επαγγελματική άνοδο περιορίζονται, ενώ η κοινωνική κινητικότητα έχει χάσει τη δυναμική άλλων εποχών».

«Πολλοί άνθρωποι δυσκολεύονται να παρακολουθήσουν τις γρήγορες οικονομικές και κοινωνικές μεταβολές που φέρνει η τεχνολογική πρόοδος (έλλειψη δεξιοτήτων), η εξωστρέφεια της παραγωγής και των επενδύσεων (παγκοσμιοποίηση), η ταχεία συσσώρευση πλούτου στα υψηλότερα εισοδηματικά στρώματα (οικονομική ανισότητα), η υλική στέρση και ο κοινωνικός αποκλεισμός (άστεγη), άνθρωποι κάτω από το όριο της φτώχειας, εξάρτηση από ναρκωτικά και οπιοειδή σκευάσματα), οι μεταναστευτικές ροές κ.ο.κ. Εν γένει, δεν φαίνεται οι νέες γενιές να έχουν καλύτερες ευκαιρίες από τις προηγούμενες.

Όλα αυτά προκαλούν μια αίσθηση αβεβαιότητας για το μέλλον και τείνουν να επιφέρουν αποσπασματικά φαινόμενα, επηρεάζοντας δυσμενώς τη γενικότερη κοινωνική συνοχή».

Μόνο το 1% των νοικοκυριών ενισχύθηκε

Δεν είναι μόνο η μεσαία, αλλά όλες οι εισοδηματικές τάξεις που είδαν μείωση του εισοδήματός τους στην περίοδο της κρίσης. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΣΕΒ, κατ' αναλογία, τα μεσαία και υψηλά εισοδήματα είχαν τις μεγαλύτερες απώλειες. Το μέσο εισόδημα όλων των νοικοκυριών μειώθηκε κατά 32%. Αναλυτικότερα, μεταξύ 2009 και 2014, το μέσο εισόδημα των νοικοκυριών της υψηλής και της μεσαίας εισοδηματικής τάξης μειώθηκε κατά 32%, όσο δηλαδή και στο σύνολο, ενώ της χαμηλής εισοδηματικής τάξης κατά 28% για όσους ήταν πάνω από το όριο της φτώχειας και κατά 22% για όσους ήταν κάτω από το όριο της φτώχειας. Εκτοτε, και μέχρι το 2018, σε όλες τις εισοδηματικές τάξεις, με την εξαίρεση της χαμηλής εισοδηματικής τάξης που βρίσκεται πάνω από το όριο της φτώχειας, το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών αυξήθηκε μόνο οριακά. Ωστόσο, στο ανώτερο 1% των νοικοκυριών η αύξηση ήταν σημαντική, σημειώνει το δελτίο, «στον βαθμό που τα μεγέθη είναι στατιστικά εύρωστα λόγω μεγέθους δείγματος», όπως διευκρινίζεται. Η ανάλυση του ΣΕΒ βασίζεται σε έρευνες συνθηκών διαβίωσης. Όπως επισημαίνει το δελτίο, «στην Ελλάδα είναι εξαιρετικά δύσκολο, λόγω της υψηλής φοροδιαφυγής, να οριοθετηθούν οι διάφορες εισοδηματικές τάξεις με βάση τα δηλωθέντα εισοδήματα στην εφορία».

Go Invest - κορυφαίες επενδυτικές ευκαιρίες υψηλής αξίας από τη GoGordian

Την προοπτική για κορυφαίες επενδυτικές ευκαιρίες, υψηλής αξίας, αναδεικνύει η GoGordian, μέσω της εκστρατείας της Go Invest, δίνοντας στη δημοσιότητα ένα εύρος διαθέσιμων επενδυτικών τεμαχίων τα οποία προσρίζονται για επαγγελματική αξιοποίηση και βρίσκονται σε εξαιρετικά προνομιακές τοποθεσίες, γεγονός που ενισχύει την ευκαιρία για δυναμικά επενδυτικά εγχειρήματα. Στα επενδυτικά φιλέτα που θέτει προς πώληση η GoGordian, παροτρύνοντας τους αγοραστές να δραστηριοποιηθούν δυναμικά και με υψηλές αξιώσεις, περιλαμβάνονται εμπορικά κτήρια, γραφεία, ακίνητα τουριστικής και εμπορικής χρήσης, καθώς και προνομιά οικόπεδα σε ολόκληρη την Κύπρο και σε ένα μεγάλο εύρος τιμών που κυμαίνεται από τις 580.000 έως τα 6.500.000 εκτ. ευρώ.

• Συγκεκριμένα με 580.000 ευρώ προσφέρεται ενοικιαζόμενη αποθήκη στην Αραδίππου της Λάρνακας, με συνολική έκταση 3.246 m². Η αποθήκη είναι σε εξαιρετική κατάσταση, βρίσκεται δίπλα από τον αυτοκινητόδρομο και προσφέρεται για επενδυτική αξιοποίηση. <https://gogordian.com/property/industrial-unit-in-aradippou-larnaca/4815/>

• Μόλις μερικά βήματα από την παραλία σε ιδανικό σημείο για την ανάπτυξη τουριστικών διαμερισμάτων βρίσκεται προς πώληση οικόπεδο 28.763 m² στην Πύλα της Λάρνακας, δίπλα από τον αυτοκινητόδρομο, Λάρνακας - Αγίας Νάπας στην προνομιακή τιμή του 1.525.000 ευρώ. <https://gogordian.com/property/field-in-pyla-larnaca/4138/>

• Κατάλληλο για μετατροπή σε υπεραγορά, μεγάλο κατάστημα, αλλά και για γραφεία εταιρικής χρήσης διατίθεται στον Στρόβολο της Λευκωσίας, σε κεντρικό σημείο, εμπορικό κτήριο με εμβαδό 2.515 m² στην τιμή του 1.800.000 ευρώ. <https://gogordian.com/property/commercial-building-in-strovolos-nicosia/5143/>

• Στον Άγιο Θεόδωρο της Λάρνακας πωλείται οικόπεδο πλησίον της θάλασσας, συνολικής έκτασης 20.136m², στη τιμή του 1.815.000 ευρώ. Το οικόπεδο είναι ιδανικό για τουριστική αξιοποίηση, καθώς ενδείκνυται για την κατασκευή ξενοδοχείου, bungalows, αλλά και μεγάλου θερέτρου φιλοξενίας. <https://gogordian.com/property/field-in-agios-theodoros-larnaca/4743/>

• Σε στρατηγική τοποθεσία στο κέντρο της Λευκωσίας βρίσκεται προς πώληση στην τιμή του 1.840.000 ευρώ εμπορικό ακίνητο 596 m² στο οποίο περιλαμβάνεται και ένα παλαιό κτήριο. Το ακίνητο βρίσκεται ακριβώς δίπλα από καφέ, τράπεζες, υπηρεσίες και εστιατόρια γεγονός που το αναδεικνύει ιδανικό για την κατασκευή είτε ιδιόκτητων, είτε προς ενοίκιαση γραφείων. <https://gogordian.com/property/commercial-plot-with-old-building-nicosia/5173/>

• Στην τιμή των 2.400.000 ευρώ, στον Στρόβολο, πολύ κοντά στο κέντρο της Λευκωσίας, πωλείται κτήριο 1.530 m², όπου στεγάζονται και ενοικιάζονται γραφεία σε άριστη κατάσταση με άνετο και μεγάλο χώρο στάθμευσης, κατάλληλο για τη διεύθυνση οποιουδήποτε επενδυτικού χαρτοφυλακίου. <https://gogordian.com/property/commercial-building-in-strovolos-nicosia/4348/>

• Μια μοναδική επενδυτική ευκαιρία, πάνω στην κεντρική εμπορική οδό της Λήδρας, δίπλα από την προσφώνως αναδιαμορφωμένη πλατεία Ελευθερίας στη Λευκωσία προσφέρεται στα 2.800.000 ευρώ. Πρόκειται για κτήριο 1.707 m², ιδανικό τόσο για να φιλοξενήσει καταστήματα ή γραφεία, όσο και στο να μετατραπεί σε boutique hotel. <https://gogordian.com/property/retail-and-offices-in-trypiotis-nicosia/5176/>

• Πωλείται εμπορική μονάδα 1.478 m² που βρίσκεται σε έναν από τους πιο εμπορικούς δρόμους της Λεμεσού, στον Άγιο Αθανάσιο, προσφέροντας εύκολη πρόσβαση προς τον αυτοκινητόδρομο. Το ακίνητο μπορεί να αξιοποιηθεί για γραφειακή ή εμπορική στέγαση καθώς και για τη δημιουργία εκθεσιακού χώρου. Μια επενδυτική ευκαιρία αξίας 3.205.000 ευρώ. <https://gogordian.com/property/retail-unit-in-agios-athanasios-limassol/4351/>

• Οικόπεδο στην Πέγεια της Πάφου έκτασης 64.849 m² στην κορυφή λόφου με απρόσκαπη θέα στη θάλασσα, κατάλληλο για μεγάλο επένδυση ανάπτυξης ξενοδοχειακής μονάδας πωλείται στην τιμή των 3.585.000 ευρώ. <https://gogordian.com/property/field-in-pegeia-paphos/5043/>

• Παράλληλα σε ένα εύρος τιμών διατίθενται διάφορα γραφεία στον Τρυπιώτη της Λευκωσίας, στην καρδιά του εμπορικού κέντρου της πόλης, τα οποία παρουσιάζουν εξαιρετικό ενδιαφέρον ως προς τη στέγαση γραφείων εταιρειών και επιχειρήσεων. <https://gogordian.com/property/group-of-offices-in-trypiotis-nicosia/5053/>

• Η επενδυτική ευκαιρία με την υψηλότερη τιμή στα 6.500.000 ευρώ που διατίθεται από τη GoGordian, στο πλαίσιο της παρότρυνσης Go Invest για επενδυτικές πρωτοβουλίες, είναι το Minos Tower που βρίσκεται στην καρδιά της Λευκωσίας. Το Minos Tower εκτείνεται στα 2.829 m² και έχει τη δυνατότητα να μετατραπεί σε γραφεία, αλλά και σε πολυτελές ξενοδοχείο, λόγω της προνομιακής του θέσης και της ευελιξίας στις δυνατότητες μετατροπής για τις οποίες προσφέρεται το κτήριο. <https://gogordian.com/property/building-in-nicosia-center/4692/>

Η GoGordian κατέχει ηγετική θέση στην Κύπρο στον τομέα διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων και διαθέτει μια ευρεία γκάμα επενδυτικών ευκαιριών και τιμών. Η γκάμα ακινήτων της GoGordian σε ολόκληρη την Κύπρο και το εύρος των προσφερόμενων τιμών της, σε συνδυασμό με την ολιστική και πολύπλευρη προσέγγιση από τους εξειδικευμένους της επαγγελματίες, αναδεικνύουν την αξία και τη δυναμική των επενδυτικών της προτάσεων. Με δυναμική παρότρυνση το Go Invest και κίνητρο τις μοναδικές επενδυτικές ευκαιρίες για επαγγελματική αξιοποίηση, η εταιρεία καλεί τους ενδιαφερομένους να αναζητήσουν το ακίνητο της επιλογής τους στην ιστοσελίδα gogordian.com.

Για περαιτέρω πληροφορίες επικοινωνήστε στο τηλέφωνο 7777 5656 ή μέσω email στη διεύθυνση enquiries@gordianholdings.com.

gogordian.com

GoGordian

michaelkyprianou

Advocates - Legal Consultants

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η εταιρεία μας είναι στην ευχάριστη θέση να ανακοινώσει ως νέους συνεταίρους από την 1η Ιανουαρίου 2020 τις κυρίες Ιωάννα Σολωμού, Έσμη Παλά και Λορένα Χαράλαμπους.

Και οι τρεις νέοι συνεταίροι είναι με την εταιρεία μας

ουσιαστικά από την αρχή της καριέρας τους. Αποτελούν ακόμη ένα παράδειγμα της κομπάρους που διανέμει την εταιρεία μας που είναι να εκπαιδευτεί νέους δικηγόρους και να τους βλέπει να εξελίσσονται σε εξαιρετικούς επαγγελματίες και πολύτιμα στελέχη μας.

Ιωάννα Σολωμού

Η Ιωάννα συμβουλεύει επιχειρηματίες, εταιρείες και επενδυτές σε σχέση με όλες τις πτυχές των εταιρικών και εμπορικών θεμάτων, από συμφωνίες μετοχών και συμφωνίες αγοράς μετοχών σε συγχωνεύσεις, επαναπαιρισμό επιχειρήσεων και όλες τις πτυχές που σχετίζονται με την προστασία δεδομένων και το δικαίο του ανταγωνισμού. Έχει ιδιαίτερη εμπειρία στην παροχή συμβουλών σε Κυπριακά Επενδυτικά Ταμεία, καθώς και σε όλες τις κανονιστικές πτυχές που επηρεάζουν τις κυπριακές εταιρείες.

Ανεξάρτητες διεθνείς νομικές εκδόσεις εξαιρούν συστηματικά την ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρει η Ιωάννα.

Η Ιωάννα εδρεύει στο γραφείο μας στην Λεμεσό.

Έσμη Παλά

Η Έσμη συμβουλεύει ντόπιους και διεθνείς πελάτες σε θέματα ακίνητης ιδιοκτησίας και μετανάστευσης, καθώς και σε θέματα εμπορικού και διεθνούς δικαίου. Έχει αποκτήσει ένα εξαιρετικό όνομα για την παροχή αποτελεσματικών νομικών συμβουλών προσαρμοσμένων στις περιστάσεις του κάθε πελάτη.

Η έγκυρη διεθνής και ανεξάρτητη νομική έκδοση Legal 500 εξήρε φέτος την Έσμη για τις λεπτομερείς, αποτελεσματικές και πρακτικές συμβουλές που δίνει στον τομέα του δικαίου των ακινήτων.

Η Έσμη εδρεύει στο γραφείο μας στην Πάφο.

Λορένα Χαράλαμπους

Η Λορένα ειδικεύεται στο τραπεζικό και χρηματοοικονομικό δίκαιο και συμβουλεύει διεθνή τραπεζικά ιδρύματα και επιχειρήσεις σε τραπεζικές και χρηματοοικονομικές συναλλαγές. Έχει μεγάλη εμπειρία στην εκπροσώπηση πελατών σε διάφορα είδη χρηματοδοτήσεων και από τις δύο σκοπές - του δανειστή και του δανειζόμενου. Η Λορένα ασκείται επίσης με θέματα εταιρικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των κοινοπραξιών, των αναδιανομών και των συγχωνεύσεων. Έγκυρες διεθνείς και ανεξάρτητες εκδόσεις όπως το Chambers και το Legal 500 συστήνουν την Λορένα για την αξιοπιστία της, τη δυνατότητα της να παρέχει πρακτικές και αποτελεσματικές συμβουλές αλλά και για τις διαπραγματευτικές της ικανότητες.

Η Λορένα εδρεύει στο γραφείο μας στην Λεμεσό.

Πακέτο 2 δισ. για ελάφρυνση επιχειρήσεων

Περιορίζεται ο συντελεστής της προκαταβολής φόρου από το 100% στο 70% για εταιρείες που προχωρούν σε επενδύσεις

Ακόμη και στα 2 δισ. ευρώ θα επιδιώξει η κυβέρνηση να ανεβάσει τον λογαριασμό των ευνοϊκών μέτρων για την τόνωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας, αλλά και την αύξηση των επενδύσεων. Το «πακέτο», εκτός από τη μείωση του συντελεστή φορολόγησης των επιχειρήσεων κατά οκτώ ποσοστιαίες μονάδες και το «ψαλίδισμα» του συντελεστή υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών του εργοδότη κατά 2,4 ποσοστιαίες μονάδες, προγραμματίζεται να περιλαμβάνει και την αναπροσαρμογή του συντελεστή υπολογισμού της προκαταβολής φόρου από το 100% στο 70% για όσες επιχειρήσεις προχωρήσουν σε επενδύσεις. Η ενεργοποίηση αυτών των μέτρων θα σημάνει τη μείωση του φόρου εισοδήματος

Τα θετικά μέτρα θα περιληφθούν ως ελληνική πρόταση στο μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα δημοσιονομικής στρατηγικής.

ακόμη και πάνω από 50%, ενώ το συνολικό εργοδοτικό κόστος θα περιοριστεί κατά τουλάχιστον δύο ποσοστιαίες μονάδες. Η υλοποίηση του πακέτου αλλά και το τελικό χρονοδιάγραμμα είναι άμεσα συνδεδεμένα με την πορεία των διαπραγματεύσεων με τους θεσμούς. Η μείωση του συντελεστή υπολογισμού της προκαταβολής φόρου προϋποθέτει ότι θα εγκριθεί από τους θεσμούς η αλλαγή χρήσης των κερδών των ελληνικών ομιλοτών (ο.σ. τα λεγόμενα ANFAs και SMPs) ενώ η περαιτέρω μείωση ασφαλιστικών εισφορών και φόρου εισοδήματος προϋποθέτει σε μεγάλο βαθμό τη μείωση των στόχων των πρωτογενών πλεονασμάτων. Το πακέτο των ευνοϊκών μέτρων για το επιχειρείν (αλλά και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους) αναμένεται να αποτυπωθεί ως ελληνική πρόταση στο μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα δημοσιονομικής στρατηγικής που θα

κατατεθεί τον Απρίλιο στη Βουλή και το οποίο θα περιλαμβάνει εναλλακτικά σενάρια. Από το συνολικό ποσό των 2 δισ. ευρώ, τα περίπου 800 εκατ. ευρώ έχουν ήδη νομοθετηθεί αλλά δεν έχουν ακόμη ενεργοποιηθεί στην πράξη. Πρόκειται για την πρώτη φάση μείωσης του φορολογικού συντελεστή από το 28% στο 24%, αλλά και την πρώτη μείωση του συντελεστή υπολογισμού των εργοδοτικών εισφορών από το 24,81% που είναι σήμερα στο 24,33% από τον προσεχή Ιούνιο. Το επόμενο στοιχείο για την κυβέρνηση είναι η εξασφάλιση του πρόσνοφως για την αλλαγή χρήσης των ANFAs και των SMPs. Η κυβέρνηση έχει θέσει

επίσημο το αίτημα το 1,3 δισ. ευρώ που –εφόσον υλοποιούνται τα συμφωνηθέντα– εκταμιεύεται σε ετήσια βάση, να χρηματοδοτεί δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις και όχι να συσσωρεύεται στο ειδικό αποθεματικό για το χρέος. Όπως εξηγεί αρμόδιος κυβερνητικός παράγοντας, για να χρηματοδοτηθούν οι ιδιωτικές επενδύσεις, έχει προταθεί στους θεσμούς να επιτραπεί όχι η απευθείας οικονομική ενίσχυση των επιχειρήσεων αλλά η μείωση της προκαταβολής φόρου για όσες εταιρείες επιλέξουν να επενδύσουν τα κέρδη τους. Στην πραγματικότητα, εξηγεί το ίδιο στέλεχος, δεν υπάρχει δημοσιονομικό κόστος, καθώς

προκαταβολή φόρου συνιστά «άτοκο δανεισμό» των επιχειρήσεων προς το κράτος. Με τον συντελεστή υπολογισμού της προκαταβολής στο 100%, ο νομοθέτης προβλέπει ότι η επιχείρηση θα έχει τα ίδια κέρδη και την επόμενη χρονιά προεισπράττοντας τον φόρο που αναλογεί 12 μήνες νωρίτερα. Και αν η επιχείρηση εμφανίσει λιγότερα κέρδη, ουσιαστικά περιμένει έναν ολόκληρο χρόνο για να πάρει πίσω τα χρήματά της. Επειδή μέσω της προκαταβολής φόρου το Δημόσιο εισπράττει κάθε χρόνο ποσό της τάξεως των 2 δισ. ευρώ (ο.σ. τόσα έχουν προϋπολογιστεί για φέτος) η μεί-

ωση του συντελεστή από το 100% στο 70% προϋποθέτει ότι θα βρεθεί πηγή χρηματοδότησης, καθώς ειδικά κατά τον πρώτο χρόνο εφαρμογής του μέτρου –που η ελληνική κυβέρνηση ευελπιστεί να είναι η φετινή χρονιά– τα έσοδα που θα βεβαιωθούν θα είναι μειωμένα κατά τουλάχιστον 300-400 εκατ. ευρώ, ανάλογα βεβαίως και με την ανταπόκριση που θα υπάρξει από την πλευρά των επιχειρήσεων. Αν το ελληνικό αίτημα γίνει αποδεκτό, το ποσό του φόρου που θα κληθούν να πληρώσουν όσες (κερδοφόρες) επιχειρήσεις εκδηλώσουν ενδιαφέρον για επενδύσεις, θα είναι μειωμένο κατά 50% σε σύγκριση με το 2019, καθώς ο μειωμένος συντελεστής υπολογισμού της προκαταβολής (70% αντί για 100%) θα επιβληθεί επί χαμηλότερου ποσού φόρου αφού ο τελευταίος θα υπολογίζεται με συντελεστή 24% και όχι 28%. Το χρονοδιάγραμμα για τη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών (μεταξύ των οποίων και των εργοδοτικών), αλλά και τη 2η φάση μείωσης του συντελεστή φορολόγησης των επιχειρήσεων από το 24% στο 20%, παραμένει ακόμη ανοικτό. Η κυβέρνηση θέλει να επιταχύνει τον ρυθμό μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών, κρίνοντας ότι αυτό το μέτρο ωφελεί το σύνολο των επιχειρήσεων και όχι μόνο τις κερδοφόρες. Για τους εργοδότες, η ασφαλιστική εισφορά είναι προγραμματισμένο να μειωθεί συνολικά κατά 2,4 μονάδες, κάτι που απαιτεί δημοσιονομικό χώρο της τάξεως των 550 εκατ. ευρώ (ο.σ. άλλα τόσα χρειάζεται η μείωση των εισφορών για τους εργαζομένους). Η μείωση θα γίνει σταδιακά, αν και ο στόχος είναι να ολοκληρωθεί η παρέμβαση μέχρι το 2022 και όχι μέχρι το 2023. Από τον ρυθμό μείωσης του συντελεστή υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών θα εξαρτηθεί και το πότε θα γίνει η δεύτερη μείωση του συντελεστή υπολογισμού του φόρου από το 24% στο 20%. Το πιθανότερο είναι ότι θα αφορά τα κέρδη του 2021, ώστε το δημοσιονομικό κόστος των περίπου 500 εκατ. ευρώ να εξοφληθεί τον προϋπολογισμό του 2022.

Χαμηλότερος ο «λογαριασμός» του 2020

Για τα τρία επόμενα χρόνια, τόσο η φορολογική επιβάρυνση όσο και το μη μισθολογικό κόστος των επιχειρήσεων θα μειώνεται. Το εκκαθαριστικό του 2020 θα «ξεφουσκώσει» κατά 50% σε σύγκριση με το αντίστοιχο του 2019, ενώ μόλις ολοκληρωθεί ο κύκλος των μειώσεων σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων και συντελεστή υπολογισμού της προκαταβολής, η επιβάρυνση θα «κλειδωθεί» στο -30% σε σχέση με τα δεδομένα που ισχύουν το 2018, πριν δηλαδή ξεκινήσει ο κύκλος των ελαφρύνσεων. Όσον αφορά το εργοδοτικό κόστος για την πληρωμή των μισθών, θα μειωθεί κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες, αυξάνοντας ακόμη περισσότερο τη διαθέσιμη ρευστότητα των εταιρειών. Τα νομικά πρόσωπα ήδη είχαν μια πρώτη ελάφρυνση από το 2019 καθώς έγινε νέα εκκαθάριση φόρου με μειωμένο συντελεστή υπολογισμού της προκαταβολής (95% αντί για 100%). Για το 2020 η ελάφρυνση σχεδιάζεται να είναι τριπλή. Αν η μείωση του συντελεστή φορολόγησης στο 24% συνδυαστεί και με τη μείωση του συντελεστή της προκαταβολής από το 100% στο 70% (έτσι για τις εταιρείες που θα προωθήσουν επενδύσεις), το φορολογικό βάρος θα μειωθεί περίπου κατά 52% για μια εταιρεία που θα εμφανίσει σταθερή κερδοφορία το 2019 συγκριτικά με το 2018. Και αυτό διότι η προκαταβολή φόρου για το 2021 θα υπολογιστεί και με χαμηλότερο συντελεστή και επί χαμηλότερης βάσης. Την πρώτη μείωση του εργοδοτικού κόστους, οι επιχειρήσεις θα τη δουν από τον προσεχή Ιούνιο. Για εργαζόμενο με μεικτές αποδοχές 10.000 ευρώ, ο εργοδοτής θα πληρώσει 12.433 ευρώ από 12.481 ευρώ. Με την πλήρη εφαρμογή όλων των μέτρων (δηλαδή με τη δεύτερη φάση μείωσης του συντελεστή φορολόγησης των επιχειρήσεων, αλλά και τη μείωση των εργοδοτικών εισφορών κατά 2,4 μονάδες): Το εκκαθαριστικό για κέρδος 100.000 ευρώ θα φτάνει να δεικνεί φόρο 17.200 ευρώ (ο.σ. ο οποίος μετά θα σταθεροποιηθεί στις 20.000 ευρώ) από 29.000 ευρώ που ήταν η επιβάρυνση το 2018, ενώ ο εργαζόμενος των 10.000 ευρώ με κέρδη στην επιχείρηση 12.243 ευρώ από 12.481 ευρώ που είναι το σημερινό κόστος.

No 1 προορισμός των ελληνικών εξαγωγών η Ευρώπη

Στα 18,49 δισ. το 2019 έναντι 17,31 δισ. το 2018

Η Ευρώπη αποδείχθηκε το 2019 ο καλύτερος και μάλλον και ο πιο πιστός πελάτης για τα ελληνικά προϊόντα, καθώς οι χώρες της Γηραιάς Ηπείρου είναι αυτές που κυρίως αποτελούν τους προορισμούς των ελληνικών εξαγωγών. Μεταξύ αυτών η Γαλλία, με την ενίσχυση των σχέσεων να μην περιορίζεται στο πολιτικό επίπεδο, καθώς το 2019 αποτέλεσε την όγδοη μεγαλύτερη αγορά για τα ελληνικά προϊόντα, από ενδέκατη που ήταν το 2018. Ισχυρή ώθηση έδωσαν στις ελληνικές εξαγωγές τα φάρμακα, αποτέλεσμα και των σημαντικών επενδύσεων στις οποίες προβαίνουν οι ελληνικές φαρμακοβιομηχανίες τα τελευταία χρόνια, αλλά και το βαμβάκι, λόγω της αύξησης τόσο των καλλιεργούμενων στρεμμάτων όσο και των τιμών. Στα αξιοσημείωτα του 2019 συγκαταλέγονται οι εξαγωγές ελληνικών προϊόντων ακόμη και στην... Ανταρκτική. Σύμφωνα, λοιπόν, με την ανάλυση που έχει κάνει το Κέντρο Εξαγωγικών Ερευνών και Μελετών (ΚΕΕΜ) του Πανελληνίου Συνδέσμου Εξαγωγέων (ΠΣΕ), η αξία των εξαγωγών προς τις χώρες της

Ευρωπαϊκής Ένωσης διαμορφώθηκε το 2019 σε 18,49 δισ. ευρώ έναντι 17,31 δισ. ευρώ το 2018, καταγράφοντας αύξηση 6,6% και αποτελώντας το 55,5% της συνολικής αξίας των ελληνικών εξαγωγών, έναντι 52,3% το 2018. Σημειώνεται ότι στις εξαγωγές προς Ευρωπαϊκή Ένωση περιλαμβάνονται και αυτές προς το Ηνωμένο Βασίλειο. Οι εξαγωγές ειδικώς προς τις χώρες της Ευρωζώνης αυξήθηκαν κατά 7%, από 12,31 δισ. ευρώ το 2018 σε 13,18 δισ. ευρώ το 2019, και απορρόφησαν το 39,5% των συνολικών εξαγωγών της χώρας το 2019 έναντι 37,2% το 2018. Αυτή μάλιστα η αύξηση είναι «καθαρή», διότι δεν επηρεάζεται από αλλαγές στις ισοτιμίες των νομισμάτων. Η Ιταλία για ένατι συνεχή χρονιά ήταν ο σημαντικότερος προορισμός για τα ελληνικά προϊόντα, ακολουθεί η Γερμανία, στην τρίτη θέση ανέβηκε η Κύπρος, παίρνοντας τη θέση της Τουρκίας, που υποχώρησε στην τέταρτη. Στην πέμπτη θέση κατατάσσεται η Βουλγαρία, στην έκτη οι ΗΠΑ, στην έβδομη η Ηνωμένο Βασίλειο, ενώ στην όγδοη ανέβηκε η Γαλλία, με τις

εξαγωγές προς την εν λόγω χώρα να αυξάνονται κατά 17,5% το 2019. Στην ένατη θέση βρίσκεται ο Λίβανος και την πρώτη δεκάδα συμπληρώνει η Ισπανία. Στους νέους προορισμούς για τα ελληνικά προϊόντα περιλαμβάνονται η Ανταρκτική, τα νησιά Κέιμαν και τα επίσης εξωτικά νησιά Μπαρμπαίντος, η Κολομβία, το Τουρκμενιστάν και το Αζερμπαϊτζάν. Κυριότερο εξαγωγίμο προϊόν και το 2019 ήταν τα πετρελαιοειδή, με την αξία των εν λόγω εξαγωγών να ανέρχεται σε 9,8 δισ. ευρώ, μικρότερη κατά 8% σε σύγκριση με το 2018. Στη δεύτερη θέση βρίσκονται τα φάρμακα, με την αξία των εξαγωγών να

διαμορφώνεται το 2019 σε 1,57 δισ. ευρώ, αυξημένη κατά 38,9%. Στην τρίτη θέση διατηρούνται οι εξαγωγές πλακών, ταινιών και φύλλων αργιλίου, μειωμένες κατά 3,4%, στα 639 εκατ. ευρώ. Εντυπωσιακή ήταν το 2019 η άνοδος των εξαγωγών βαμβάκος, τόσο σε ποσοτή (67,8%) όσο και σε αξία (55,3%). Αποτέλεσμα: το εν λόγω προϊόν ήταν το 2019 το τέταρτο κυριότερο εξαγωγίμο προϊόν της Ελλάδας, ενώ το 2018 ήταν στη δωδέκατη θέση. Την πρώτη πεντάδα ολοκληρώνουν οι υπολογιστικές μηχανές, με τις σχετικές εξαγωγές να φτάνουν τα 503,3 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 2,6%.

Η τεχνητή νοημοσύνη μπορεί να προσθέσει 195 δισ. στο ΑΕΠ

Σε σωρευτική αύξηση του ΑΕΠ κατά 195 δισ. δολ. για την περίοδο 2020-2035 μπορεί να οδηγήσει η εφαρμογή της τεχνητής νοημοσύνης στην Ελλάδα, σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη της Accenture σε συνεργασία με τη Microsoft, την οποία επικαλέσθηκε ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, Γιάννης Στουρνάρας, σε ομιλία του στο Ινστιτούτο για το Δίκαιο Προστασίας των Ιδιωτικών, των Προσωπικών Δεδομένων και την Τεχνολογία του EPLO (European Public Law Organization). Μιλώντας για την επίπτωση της τεχνητής νοημοσύνης στην οικονομία, ο κ. Στουρνάρας είπε ότι, σύμφωνα με μελέτη της Accenture σε 12 ανεπτυγμένες χώρες, η εφαρμογή της «μπορεί να οδηγήσει έως και σε διπλασιασμό του ετήσιου ρυθμού ανάπτυξης μέχρι το 2035, σε σύγκριση με ένα σενάριο όπου η τεχνητή νοημοσύνη δεν εφαρμόζεται. Αντίστοιχα, μελέτη της McKinsey προβλέπει ότι η τεχνητή νοημοσύνη θα μπορούσε να οδηγήσει σε αύξηση του ΑΕΠ στην ευρωπαϊκή οικονομία περίπου κατά 19,4% μέχρι το 2030, όπου το μεγαλύτερο όφελος προκύπτει από την αύξηση της παραγωγικότητας και το υπόλοιπο από επιδράσεις στην πλευρά της ζήτησης. Σε αντίστοιχα αποτελέσματα για την επίδραση της τεχνητής νοημοσύνης στην ευρωπαϊκή οικονομία καταλήγει

και η μελέτη της PwC, η οποία επιπλέον εκτιμά πως η Κίνα θα είναι η οικονομία που θα αποκομίσει τα μεγαλύτερα οφέλη από την εφαρμογή της τεχνητής νοημοσύνης, με την αύξηση του ΑΕΠ να ανέρχεται έως και 26% μέχρι το 2030». Ο κεντρικός τραπεζίτης μίλησε και για τους κινδύνους και τις ανησυχίες που συνοδεύουν τη διάδοση της τεχνητής νοημοσύνης. Είπε ότι, σύμφωνα με μελέτη του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης, εκτιμάται ότι λόγω της αυτοματοποίησης 47% των υφιστάμενων θέσεων εργασίας στις ΗΠΑ κινδυνεύουν να εκλείψουν. Χαρακτηριστικά, ανέφερε το εξής παράδειγμα: «Η Google ολοκλήρωσε τη χαρτογράφηση κάθε επιχείρησης και κάθε νοικοκυριού και την αρίθμηση των οδών για όλη τη Γαλλία δημιουργώντας ένα σχετικό αλγόριθμο, ο οποίος υλοποίησε το έργο αυτό σε μόλις μία ώρα. Χιλιάδες ανθρωποώρες επαναλαμβάνόμενες και τυποποιημένες εργασίες υποκαταστάθηκαν, λοιπόν, από μία ώρα ενός «έξυπνου» προγράμματος τεχνητής νοημοσύνης. Αυτό με τη σειρά του υποδηλώνει την ανάγκη για ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένων ως προς τις τεχνολογίες τεχνητής νοημοσύνης, καθώς και για συνεχή επανεκπαίδευση των εργαζομένων. Η επένδυση, επομένως, σε ανθρώπινο κεφάλαιο είναι καίριας σημασίας για την επιτυχή προσαρμογή της αγοράς εργασίας».

ΖΗΤΕΙΤΑΙ

Επεξεργαστής Ποιότητας Λογισμικού (SQA tester)

Η εταιρεία MG CY HOLDINGS LTD με αρ. Μητρώου εργοδότη 2539957/1/6209 ζητά να προσλάβει προσοντούχο «Επεξεργαστή Ποιότητας Λογισμικού» με τα ακόλουθα προσόντα:

Απαιτούμενα Προσόντα:

- Τουλάχιστον 3 χρόνια προυπηρεσία σε παρόμοια θέση
- Πείρα με «black box, gray box, white box»
- Πείρα στη δημιουργία εκθέσεων υποθέσεων

Καθήκοντα θέσης:

- Βελτίωση των σχεδίων δοκιμών για ένα ευρύ φάσμα ηλεκτρονικών υπηρεσιών
- Εκτέλεση υποθετικών δοκιμών
- Υπεύθυνος για την πλήρη απελευθέρωση πολλαπλών τύπων λειτουργιών σε μια πληθώρα συνδυασμών πλατφόρμων

Προσφέρεται μισθός ανάλογος της κλίμακας Α8 και άλλα ωφελήματα. Οι ενδιαφερόμενοι να αποστέλλουν το C.V. τους στο Επ.Γρ.Εργ. Λευκωσίας, τηλ 22403000 και Φαξ 22873170 με αντίγραφο στην εταιρεία. Στο Βιογραφικό Σημείωμα να σημειώνεται ο αρ. Μητρώου της εταιρείας.

ΖΗΤΕΙΤΑΙ

Επικεφαλής Ανάλυσης Ποιότητας Λογισμικού (Lead SQA Analyst)

Η εταιρεία MG CY HOLDINGS LTD με αρ. Μητρώου εργοδότη 2539957/1/6209 ζητά να προσλάβει προσοντούχο «Επικεφαλή Ανάλυσης Ποιότητας Λογισμικού» με τα ακόλουθα προσόντα:

Απαιτούμενα Προσόντα:

- Τουλάχιστον 4-6 χρόνια προυπηρεσία σε παρόμοια θέση
- Πείρα με λογισμικό διαχείρισης δοκιμαστικών υποθέσεων
- Εξαιρετική γνώση της HTML, CSS, RESTful API

Καθήκοντα θέσης:

- Διαχείριση μιας παγκόσμιας ομάδας QAς
- Πρώτοσηψη μιας κουλτούρας ανάπτυξης και συνεχών βελτιώσεων μέσα στην ομάδα
- Καθορισμός και βελτίωση των ποιοτικών διαδικασιών ανάλογα με τις ανάγκες της εταιρείας

Προσφέρεται μισθός ανάλογος της κλίμακας Α8 και άλλα ωφελήματα. Οι ενδιαφερόμενοι να αποστέλλουν το C.V. τους στο Επ.Γρ.Εργ. Λευκωσίας, τηλ 22403000 και Φαξ 22873170 με αντίγραφο στην εταιρεία. Στο Βιογραφικό Σημείωμα να σημειώνεται ο αρ. Μητρώου της εταιρείας

ΖΗΤΕΙΤΑΙ

Προγραμματιστής (Software Developer)

Η εταιρεία MG CY HOLDINGS LTD με αρ. Μητρώου εργοδότη 2539957/1/6209 ζητά να προσλάβει προσοντούχο «Προγραμματιστή» με τα ακόλουθα προσόντα:

Απαιτούμενα Προσόντα:

- Εξειδίκευση στην PHP
- Άριστη γνώση των τεχνολογιών και βάσεων δεδομένων για την κλίμακα για ιστοσελίδες μεγάλου όγκου
- Γνώση Javascript frameworks ή NodeJS

Απαιτούμενα Προσόντα:

- Ορισμό της αρχιτεκτονικής και του σχεδιασμού πολλών ιστότοπων
- Ανάλυση κώδικα
- Εισήγηση νέων μεθόδων για βελτίωση των ιστότοπων

Προσφέρεται μισθός ανάλογος της κλίμακας Α8 και άλλα ωφελήματα. Οι ενδιαφερόμενοι να αποστέλλουν το C.V. τους στο Επ.Γρ.Εργ. Λευκωσίας, τηλ 22403000 και Φαξ 22873170 με αντίγραφο στην εταιρεία. Στο Βιογραφικό Σημείωμα να σημειώνεται ο αρ. Μητρώου της εταιρείας.

Το Αμστερνταμ αποκτά νέο σπίτι του έρωτα

Κλειστό θεματικό πάρκο του σεξ αντι για βιτρίνες, το σχέδιο της δημάρχου

Σε κλειστό θεματικό πάρκο ή, καλύτερα, σε ένα «ερωτικό σύμπλεγμα» πρόκειται να μεταστραφεί η συνοικία των «κόκκινων φαναριών» του Αμστερνταμ, έτσι ώστε οι ιερόδουλες να μην έχουν πια ανάγκη να προσελκύουν την πελατεία τους καθισμένες σε βιτρίνες, οι οποίες συχνά κεντρίζουν το ενδιαφέρον επιθετικών τουριστών. Σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση των ολλανδικών αρχών, το «ερωτικό σύμπλεγμα» πιθανώς να περιλαμβάνει και ξενοδοχείο για τις ιέρειες του έρωτα, καφενεία, λέσχη σεξ και θέατρο. Η πρώτη γυναίκα δήμαρχος της πόλης, η Φέμκε Χάσελμα, έχει δεσμευθεί να «καθαρίσει» τη συνοικία των «κόκκινων φαναριών», καθώς οι συνεργάτες της διαμαρτύρονται ότι πολλοί ξένοι τουρίστες, μεθυσμένοι και επιθετικοί, παρενοχλούν διαρκώς τόσο τις γυναίκες, που επιτελούν την εργασία τους, όσο και τους άλλους κατοίκους. Επίσης, η Χάσελμα θέλει να πατάξει τη νέα τάση της «παράνομης πορνείας», μια μεγάλη αύξηση των γυναικών που πουλούν το σώμα τους χωρίς άδεια και έγκριση

από τους αρμόδιους φορείς, κοντά στην περιοχή Βάλεν του κέντρου της πόλης, στον κεντρικό σιδηροδρομικό σταθμό, όπου πάντα συχνάζαν ναυτικοί και ιερόδουλες.

Τους τελευταίους μήνες, οι υπάλληλοι των δημοτικών υπηρεσιών βολιδοσκοπούσαν τις ιέρειες του σεξ, επιχειρηματίες και άλλους, σχετικά με τον τρόπο αναδιάρθρωσης των «επιχειρήσεων του σεξ». Όπως ανέφερε το δημοτικό συμβούλιο, μελετήθηκαν πολλές εναλλακτικές λύσεις και επιλέχθηκαν κάποιες από αυτές, ενώ εξακολουθεί να εξετάζεται η ιδανική τοποθεσία εργασίας των ιερόδουλων. Όπως, μάλιστα, επισημαίνει το δημοτικό συμβούλιο, αν η τοποθεσία που θα επιλεγεί είναι υπερβολικά απομακρυσμένη, τότε υπάρχουν μεγαλύτεροι κίνδυνοι για την ασφάλεια των γυναικών και δυσχεραίνεται πολύ η εποπτεία των χώρων εργασίας. Η τοποθεσία που θα επιλεγεί οριστικά θα πρέπει να είναι εύκολα προσβάσιμη με τις δημόσιες συγκοινωνίες. «Η εργασία στο σεξ είναι

Να... καθαρίσει τη συνοικία των «κόκκινων φαναριών» δεσμεύθηκε η δήμαρχος του Αμστερνταμ Φέμκε Χάσελμα, μετά τις διαμαρτυρίες για μεθυσμένους, επιθετικούς τουρίστες που παρενοχλούν τις ιέρειες του έρωτα.

μια κανονική δουλειά και η πόλη δεν προτίθεται να εκδιώξει την πορνεία από το Αμστερνταμ», ανέφερε το δημοτικό συμβούλιο.

Το «ερωτικό κέντρο» δεν θα εξυπηρετεί μόνο τις ανάγκες για ερωτική συνεύρεση, αλλά θα στεγάζει και ένα ινστιτούτο καλ-λόντς, ένα κομμωτήριο, καθώς και ένα κέ-

ντρο μαυρίσματος (σολάριουμ). Επί του παρόντος η διαδικασία διαμόρφωσης της «επόμενης μέρας» παραμένει ανοικτή και όλες οι πιθανές λύσεις εξετάζονται. Σύμφωνα με το δημοτικό συμβούλιο, οι αποφάσεις για την αναδιάρθρωση της «γειτονιάς των κόκκινων φαναριών» θα συγκεκριμενοποιηθούν λίγο πριν από το καλοκαίρι.

Η λεύκανση απειλεί τον Κοραλλιογενή Υφαλο της Αυστραλίας

Αντιμέτωπος με ένα ακόμα μείζον επεισόδιο λεύκανσης βρίσκεται ο Μεγάλος Κοραλλιογενής Υφαλός της Αυστραλίας, το τρίτο στην τελευταία πενταετία, εφόσον δεν πέσει η θερμοκρασία των ωκεάνιων υδάτων σημαντικά εντός των επόμενων δύο εβδομάδων, προειδοποιούν οι επιστήμονες.

Το θερμικό στρες, εξαιτίας της υπερθέρμανσης των υδάτων, ενισχύεται στο μεγαλύτερο σύμπλεγμα κοραλλιογενών υφάλων του κόσμου. Ηδη έχουν καταγραφεί επιμέρους λευκάνσεις, χωρίς ωστόσο να παρατηρείται ένα ευρύτερο φαινόμενο. Η Υπηρεσία του Θαλάσσιου Πάρκου του Μεγάλου Κοραλλιογενούς Υφάλου παρακολουθεί ενδελεχώς τις εξελίξεις και όπως επισημαίνουν οι ειδικοί, το θερμικό στρες επεκτείνεται ιδιαίτερα στις κεντρικές και τις νότιες περιοχές, που είναι ιδιαίτερα δημοφιλείς στους τουρίστες. Οι θερμοκρασίες των επιφανειακών θαλάσσιων υδάτων έχουν ήδη ξεπεράσει το όριο του 1,5 βαθμού Κελσίου πάνω από τον μέσο όρο, σε κάποιες περιοχές του υφάλου, ενώ αναμένεται να φτάσουν στα υψηλότερα επίπεδα τον επόμενο μήνα.

Η λεύκανση των κοραλλιών δεν είναι άλλο από μία αντίδραση στο θερμικό στρες που προκαλείται όταν αυτά παραμένουν για μεγάλο χρονικό διάστημα σε νερά θερμότερα από το φυσιολογικό. Οι άλγες (φύκια) που παρέχουν τροφή, αλλά και το χρώμα του κοραλλιού, αποκολλώνται από το ζωοποικισμό χρωματιστάς. Σε κάποιες περιπτώσεις, η λεύκανση μπορεί να σκοτώσει το κοράλλι ή να το αποδυναμώσει. Ούτως ή άλλως, τα κοράλλια μπορεί να πεθάνουν και από το θερμικό στρες όταν οι θερμοκρασίες είναι υπερβολικά υψηλές. Αξίζει να σημειωθεί ότι περίπου το 50% των κοραλλιών του υφάλου καταστράφηκαν ολοσχερώς από τα διαδοχικά επεισόδια λεύκανσης τα καλοκαίρια του 2016 και 2017, ενώ τον περασμένο Αύγουστο η Υπηρεσία του Θαλάσσιου Πάρκου του Μεγάλου

Το θερμικό στρες, εξαιτίας της υπερθέρμανσης των υδάτων, ενισχύεται στο μεγαλύτερο σύμπλεγμα κοραλλιογενών υφάλων του κόσμου.

Κοραλλιογενούς Υφάλου υποβάθμισε τη μακροπρόθεσμη πιθανότητα μελλοντικής επιβίωσής του από «μικρή» σε «πολύ μικρή» για πρώτη φορά.

Ο Ρίτσαρντ Λεκ, επικεφαλής του τμήματος ωκεανών του Παγκόσμιου Ταμείου για τη Φύση (WWF), τόνισε ότι «ο Μεγάλος Κοραλλιογενής Υφαλος βρίσκεται επί ξυρού ακμής. Εντός των επόμενων εβδομάδων θα μάθουμε αν τελικά βρισκόμαστε μπροστά σε ένα μείζον επεισόδιο λεύκανσης για τρίτη φορά μέσα σε μία πενταετία. Σίγουρα μετά το καλοκαίρι με τις δασικές πυρκαγιές και τον «υποθαλάσσιο καύσωνα» δεν είναι δυνατόν να εξακολουθήσουμε να κρύβουμε το κεφάλι μας στην άμμο. Χρειαζόμαστε μία κλιματική πολιτική, ικανή να προστατεύσει τον υφαλο και δεν είναι πλέον δυνατό να γίνουν ανεκτές οι δικαιολογίες».

Δεν αποκλείεται η Επιτροπή Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς, που πρόκειται να επαναξιολογήσει τα στοιχεία τον Ιούνιο, σε διάσκεψη που θα πραγματοποιηθεί στην Κίνα, να τοποθετήσει τον Μεγάλο Κοραλλιογενή Υφαλο στη λίστα αυτών που κινδυνεύουν με ολοκληρωτική καταστροφή.

Μια σχέση πραγματικής αγάπης και αφοσίωσης

Η λέξη «αγάπη» είναι απαραίτητη για την κατανόηση της σχέσής μας με τους σκύλους, μία από τις πιο σημαντικές μεταξύ διαφορετικών ειδών που καταγράφηκε μέχρι σήμερα. Ο Κλάιβ Γουάιν, ιδρυτής του εργαστηρίου Κυνολογίας του τμήματος Ψυχολογίας του πολιτειακού πανεπιστημίου της Αριζόνας, στο νέο του βιβλίο με τίτλο «Ο σκύλος είναι αγάπη: Γιατί και πώς ο σκύλος σας σάς αγαπάει» αποκριτογραφεί αυτή την τόσο ιδιαίτερη σχέση.

Ο 59χρονος ψυχολόγος ζώων μελετάει τους σκύλους από το 2000 και σήμερα πλέον πιστεύει ότι η «υπερβολική κοινω-

νικότητα» είναι αυτή που κάνει τους σκύλους να ξεχωρίζουν. Αυτό δεν είναι διόλου αυθαίρετο. Η γενετιστριά του UCLA Μπρίτζετ Φον Χολντ έκανε μια εντυπωσιακή ανακάλυψη το 2009: Οι σκύλοι φέρουν ένα μεταλλαγμένο γονίδιο, το οποίο και ευθύνεται για το σύνδρομο Γουίλιαμ στους ανθρώπους – μια σπάνια γενετική διαταραχή που χαρακτηρίζεται από έναν βαθμό νοητικής υστέρησης και από υπερβολική κοινωνικότητα. «Αυτό που είναι σημαντικό για τους σκύλους, όπως και για τους ανθρώπους με σύνδρομο Γουίλιαμ, είναι μια επιθυμία να συνάπτουν στενές σχέσεις, να αγαπούν

και να αγαπούνται», εξηγεί ο Γουάιν. Παρότι όμως οι σκύλοι έχουν μια έμφυτη προδιάθεση για τρυφερότητα, αυτή πρέπει να καλλιεργηθεί από την αρχή της ζωής τους για να εκφραστεί.

Αυτό σημαίνει την κατάρτιση των βάρβαρων μεθόδων εκπαίδευσης – βασίζονται στον πόνο, όπως τα κολάρα-πνίχτες – που είχαν στηριχθεί σε απομυθοποιημένες αντιλήψεις «κυριαρχίας» και έγιναν δημοφιλείς μέσω διάσημων εκπαιδευτών σκύλων, οι οποίοι απαιτούν από τους ιδιοκτήτες να γίνουν «αρχηγοί της αγέλης».

«Το μόνο που θέλει από εσένα ο σκύλος

σου είναι να του δείξεις τον δρόμο», λέει ο Γουάιν, «μέσα από συντροφική καθοδήγηση και ενθάρρυνση». Σημαίνει επίσης να βρίσκεις χρόνο για να ικανοποιείς τις κοινωνικές του ανάγκες αντί να τον αφήνεις μόνο του το μεγαλύτερο μέρος της ημέρας.

«Οι σκύλοι μας μάς δίνουν τόσο πολλά και ως αντάλλαγμα ζητούν ελάχιστα. Δεν χρειάζεται να αγοράζεις όλα αυτά τα φανταχτερά ακριβά παιχνίδια και λικουδιές και ένας θεός ξέρει τι άλλο πωλείται. Το μόνο που χρειάζονται είναι η συντροφιά μας, έχουν ανάγκη να είναι με τους ανθρώπους».

FOOTBALL

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΑΣ

του ΘΑΝΑΣΗ ΤΡΙΑΡΙΔΗ

Με το **Σήφη Πολυζωίδη**

Σκηνοθεσία:
Τριαντάφυλλος Δελής

Κίνηση: **Πασχαλιά Ακριτίδου**
Μουσική: **Γιώργος Οικονόμου**
Σχεδιασμός φωτισμών: **Δημήτρης Κοκολινάκης**

6 Μαρτίου 2020
στις **20.30**

7 Μαρτίου 2020
στις **18.00** και **20.30**

ΘΕΑΤΡΟ ΔΕΝΤΡΟ
Ενόπτης 44Β, Παλλουριώτισσα, Λευκωσία

Τιμή εισιτηρίου: 15 ευρώ

Προώληση: **www.soldoutticketbox.com** - Πληροφορίες: **99035132 & 22894356**

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΛΔΑΡΑΣ

τι να θυμηθώ τι να ξεχάσω

Δημήτρης Μπάσης

Συμμετέχουν
Κατερίνα Παράσχου
Πάρης Παράσχος
και ο συνθέτης
Κώστας Καлдάρης

Μουσική Διεύθυνση
Βασίλης Χατζηλουκάς

Καλλιτεχνική Επιμέλεια
Γεωργία Μεσιώτη

Οργάνωση
Intelanco Ltd

Θέατρο Ριάλτο
Τρίτη, 10 Μαρτίου 2020

Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου
Τετάρτη, 11 Μαρτίου 2020
20:30

Τα καθαρά έσοδα θα δοθούν στον Σύνδεσμο για την Πρόληψη και Αντιμετώπιση της Βίας στην Οικογένεια

Αντίδραση με άνοδο 1,89% και υψηλό τζίρο στο Χρηματιστήριο

Κέρδη μετά την αρχική νευρικότητα στο ταμπλό – Αλμα 5% για τις τράπεζες

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Αντίδραση, αν και συγκρατημένη σε σύγκριση με τη βιασιότητα της διόρθωσης της Δευτέρας, «έβγαλε» χθες το Χρηματιστήριο Αθηνών, σε μία συννερίσιμη, αρκετά θετική κατάσταση και μεταβαλλόμενη, ειδικά στο πρώτο τμήρο όπου ο Γενικός Δείκτης έφτασε... καυθισθύν. Στη συνέχεια η αγορά βρήκε τα βήματά της, με τους αγοραστές να επιστρέφουν στο *blue chips* αλλά και σε τίτλους των μικρότερων κεφαλαιοποιήσεων, ενώ στο επικεντρωτό των υποθετοχέσεων βρέθηκαν οι τραπεζικές μετοχές οι οποίες και βίωσαν το ισχυρότερο σκ κατό στο *sell-off* της προηγουμένης ημέρας. Ετσι, ο κλαδικός δείκτης υπεραπέδωσε τον συνολικό τη αγοράς, έωτα και αν τα κέρδη (+5%) έφτασαν στο... μισό των απωλειών της Δευτέρας (-11%), πράγμα που σημαίνει ότι δεν ανάκαμψαν εντελώς από τις ρευστοποιήσεις.

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με άνοδο 1,89% στις 833,81 μονάδες, ενώ ενδοσυνοδριακά έφτασε έως και τις 837,17 μονάδες με κέρση 2,30%, και ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 111,58 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης ενισχύθηκε κατά 1,56% στις 2.106,08 μονάδες, ενώ ο δείκτης μερίδας κεφαλαιοποίησης ανέ-

Οι όποιες τοποθετήσεις αυτή τη στιγμή έχουν βραχυπρόθεσμο ορίζοντα, καθώς δεν υπάρχει ακόμη ορατότητα για το πότε θα έρθει ομαλοποίηση στις αγορές διεθνώς.

καμψε κατά 0,90% στις 1.120,42 μονάδες. Ο τραπεζικός δείκτης κατέγραψε άλλα τρία τάξεως του 5,17%, και επέστρεψε πάνω από τις 700 μονάδες, κλείνοντας στο υψηλό ημέρας και στις 717,24 μονάδες, με τη Eurobank να κλείνει στο +7,45%, η Πειραιώς στο +4,86%, η Εθνική στο +4,51% και η Alpha Bank στο +3,97%.

Οι εγχώριοι αναλυτές εμφανίζονται συγκρατημένοι στις εκτιμήσεις τους για τη συνέχεια, καθώς όπως επισημαίνουν

Το σημαντικό από τη χθεσινή αντιδράση είναι ότι έγινε με συζητημένους όγκους συναλλαγών, κάτι που σημαίνει ότι αρκετοί επενδυτές είδαν το κραخ της Δευτέρας και την πτώση του Γενικού Δείκτη σε χαμηλά έξι μηνών ως επενδυτική ευκαιρία.

οι όποιες τοποθετήσεις αυτή τη στιγμή έχουν βραχυπρόθεσμο χαρακτήρα, καθώς οι επιπτώσεις της εξαπλώσης του κορωνοϊού παραμένουν μεγάλος «άγνωστος» και δεν υπάρχει ακόμη ορατότητα για το πότε θα έρθει η ομαλοποίηση στις αγορές διεθνώς.

Το σημαντικό, πάντως, από τη χθεσινή αντίδραση είναι ότι έγινε με αυξημένους όγκους συναλλαγών, κάτι που σημαίνει ότι αρκετοί επενδυτές είδαν το κραχ της

Δευτέρας και την πτώση του Γενικού Δείκτη σε χαμηλά έξι μηνών ως επενδυτική ευκαιρία. Η Leon Depolas Securities τη χαρακτηρίζει πάντως μία διερευνητική συνεδρίαση αντίδρασης, ανάμεσα στους αγοραστές και στους πωλητές, δεδομένου ότι δεν υπάρχει η απαιτούμενη ορατότητα στις αγορές στην παρούσα φάση.

Σύμφωνα με τον Δημήτρη Τζάνα, επικεφαλής επενδύσεων της Κύκλος Χρηματιστηριακή, η βραχυπρόθεσμη εξέλιξη

για τον Γκκό Δεϊκτιν είναι ανοικτή σε όλα τα ενδεχόμενα. Η επάνοδος της αισιοδοξίας είναι συνηφασμένη με γρήγορη ανακατάληψη του οχυρού των 900 μονάδων, με την περιοχή των 865 μονάδων να αποτελεί το κοντινότερο επίπεδο αντίστασης. Ωστόσο, δεν αποκλείεται και το απαισιόδοχο σενάριο υποχώρησης προς τις 800 μονάδες αν η Ελλάδα μπει στην λίστα των χωρών με απώλειες σε ανθρώπινες ζωές.

Συνεχίστηκε η πώση
στις διεθνείς αγορές

Στο κόκκινο έκλεισαν και χθες οι ευρωπαϊκές αγορές, συνεχιζοντας την πτώση που κατέγραψαν στη συνεδρίαση της Δευτέρας και η οποία ήταν η χειρότερη από τον Ιούνιο του 2016. Αιτία και της χθεσινής πτώσης ήταν η γενικευμένη ανησυχία για τη μετάδοση του κορωνοϊού από την Κίνα στον υπόλοιπο κόσμο.

Οι απώλειες ήταν, ωστόσο, μικρές, τερνύς, η ν συνεδρίαση είχε ξεκινήσει με άνοδο που αντιστράφηκε αργότερα. Το γενικότοκιο αρνητική κλίμα επέτειναν, άλλοστε, τα τελευταία στοιχεία που δόθηκαν χθες στο δημοσιότητα και φέρουν την οικονομία της Γερμανίας σε στασιμότητα. Έτσι, ο πανευρωπαϊκός δείκτης Stoxx 600 άνοη με άνοδο 0,4%, για να υγριση αργότερα σε αρνητική πρόσημο και να κλείσει με απώλειες 0,3%. Ο δείκτης Xetra DAX της Φρανκφούρτης έκλεισε με απώλειες 1,88%, και ο FTSE 100 του Λονδίνου με απώλειες 1,94%. Μεγαλύτερες απώλειες υπέστησαν οι υπολοίποι ευρωπαϊκοί αγορές, με τον δείκτη IBEX της Μαδρίτης να καταγράφει τη μεγαλύτερη πτώση ανάμεσα σε όλες τις ευρωπαϊκές αγορές, κλείνοντας με πτώση 2,45%.

Την ίδια ώρα, με τον αριθμό των κρουσμάτων και των θανάτων να αυξάνεται στην Ιταλία και τον πλούσιον Βορρά της αποκλεισμένο σε καραντίνα, ο δείκτης FTSE MIB του Μιλάνου έκλεισε με απώλειες 1,44%.

Όσον αφορά τον δείκτη CAC 40 του Παρισιού, έκλεισε στο -1,94%

Να σημειωθεί πως ανάμεσα στους κλάδους που επλήγησαν περισσότερο συγκαταλέγονται για μία ακόμη φορά οι μετοχές των τραπεζών αλλά και οι αυτοκινητοβιομηχανίες.

Είναι σαφές πως οι επενδυτές ανησυχούν για τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει η επιδημία του κορωνοϊού στη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρώπης, που ήδη φλερτάρει με την ύφεση. Η γερμανική βιομηχανία α-

**Γενικευμένη ανησυχία
μεταξύ των επενδυτών
για τη μετάδοση του κο-
ρωνοϊού από την Κίνα
στον υπόλοιπο κόσμο.**

νταλλακτικών αυτοκινήτων Leoni σημείωσε πτώση 8%, καθώς ανακοίνωσε κέρδη κατώτερα των προσδοκίων. Πτώση σημείωσαν, άλλωστε, οι μετοχές των αεροπορικών εταιρειών, που αναμένεται να πληγούν από τη ραγδαία μείωση των μετακινήσεων και των ταξιδιών εξαιτίας της επιδημίας.

Την ίδια ώρα, με τον αριθμό των κρουσμάτων και των θανάτων να αυξάνεται στην Ιταλία και τον πλούσιον Βορρά της αποκλεισμένο σε καραντίνα, ο δείκτης FTSE MIB του Μιλάνου έκλεισε με απώλειες 1,44%.

Όσον αφορά τον δείκτη CAC 40 του Παρισιού, έκλεισε στο -1,94%

Ο Xetra DAX της Φρανκφούρτης έκλεισε με απώλειες 1,88%.

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη

(Σε δολάρια)

Πρωτό

κλίμα

Μετ. %

3M COMPANY

14761

-3.283

ALCOA CORP

14.775

-3.8086

ALLEGHANY CRP

759.6

-2.1134

ALTRIA GROUP

42.79

-2.3059

AMAZON COM

1984.835

-1.2171

AMER EXPRESS C

122.84

-4.1735

AMER INTL CORP

45.9

0.4376

AMGEN

212.65

-2.4004

APPLE INC

293.91

-1.432

BANK OF AMERIC

31.76

-2.9636

BAXTER INTL IN

87.62

-2.3334

BOEING CO

308.53

-2.9475

BRISTOL MYERS

62.49

-2.1316

CAMPBELL SOUP

48.01

-0.0208

CATERPILLAR IN

130.23

-1.4678

CIGNA CORP

194.4984

-2.9255

CHEVRON

102.04

-2.5499

CISCO SYSTEMS

42.62

-3.1364

CITIGROUP

71.03

-2.0681

CERVERCIES

16.45

-1.438

COCA-COLA CO

58.42

-0.3922

COLGATE PALMOL

74.15

-0.3628

DANAOS CORP

6.16

-2.6856

DIANA SHIPPING

2.1856

-7.7806

DOW INC

44.5

-3.763

DUPONT DE NMOU

47.89

-5.0743

ENTERGY CP

128.24

-1.1562

EXXON MOBIL

54.99

-2.4308

FEDEX CORP

146.6897

-5.271

FORD MOTOR CO

7.355

-2.8402

INTL BUS MACHI

144.05

-1.6253

GENERAL DYNAMI

177.025

-4.1087

GENERAL ELEC C

11.425

-3.6678

GOLDM SACHS GR

220.19

-1.9373

HALLIBURTON CO

19.18

-3.2779

HARTFORD FINL

55.93

-1.1663

HP INC

23.295

5.4072

HOME DEPOT INC

241.9776

0.9502

HONEYWELL INTL

171.26

-2.2879

INTEL CORP

60.51

-2.024

JOHNSON JOHNSO

144.525

-0.9492

JP MORGAN CHASE

128.93

-2.444

LAZARD

38.55

-1.7334

MC DONALD'S COR

214.94

0.665

MERCK & CO

80.2887

-1.2803

MICROSOFT CORP

171.21

1.8873

3M COMPANY

147.61

-3.283

MORGAN STANLEY

48.93

-1.5097

NIKE INC CL B

94.34

-1.637

NORFOLK SOUTHE

199.74

-1.6059

PFIZER INC

34.0352

-1.831

PROCTER & GAMB

122.01

-1.0462

RAYTHEON CO

207.66

-3.8834

ROCKWELL AUTOM

199.515

-1.6004

SCHLUMBERGER L

29.39

-3.3301

SOUTHERN

67.33

-0.6858

STEALTH GAS

2.88

-0.346

TSAKOS ENERGY

2.56

-0.3891

UNISYS CORP

15.77

-3.0135

UNITED TECH CP

142.77

-2.5993

UNITED HEALTH G

269.35

-3.0383

US BANCPOR

57.45

-2.1551

VERIZON COMMS

57.715

-0.4742

WALT DISNEY CO

229.945

-2.3043

WELLS FARGO CO

45.6867

-1.5161

WALMART INC

115.44

-0.7565

London/Λονδίνο

(Σε νέβερς)

Εταιρείες

Χθές

Μετ. %

ANGLO AMERICAN

1981.8

-0.196

AAA FOOD

2430

-4.444

ADMIRAL GROUP

2240

-0.973

ASHTED GRP

2570

-1.457

ANTOFAGASTA

801.1338

-2.328

AVIVA PLC

381.8

-1.977

ASTRAZENACA

7299

-1.974

BABCOCK INTL

464

-3.299

BAE SYSTEMS

6374

-3.002

BARCLAYS

170.78

-1.267

BRIT AM TOBACC

3240.5

-2.447

BARRATT DEVLPM

806

-3.704

BERKELEY GRP

5204.2475

-2.465

BR LAND CO

535.8

-2.794

BUNZL

2050

24.54

BP

436.8581

-2.179

BURBERRY GRP

1970.5624

-2.284

BT GROUP

148.42

-1.878

COCACOLA HBC A

2723.06025

-3.041

CARNIVAL

2715.0673

-5.918

CENTRICA

76

0.0116

COMPASS GROUP

1892

-1.058

CAPITA PLC

142.85

-0.764

CRH

2838

-1.955

DIXONS CARPHO

131

-2.239

DCC

5782

-3.343

DIAGEO

2960

-1.726

DIRECT LINE

318.8

-1.847

EXPERIAN

2750.71467

-0.937

EASYSITE

1217.8691

-3.5

FRESNILLO

734.6491

-1.063

GLENCORE

210.08045

-1.345

GLAXOSMITHKLIN

1602.2

-1.693

HIKMA

1841.812

-0.38

HAMMERSON H

227.2907

2.431

HARGREAVES LS

1653.5

-1.015

HSBC HOLDINGS

539.7

-2.313

INTL CONSOL AI

572.2

-3.332

INTERCONT HOTE

4590.1818

-3.227

3I GROUP

1118

-1.636

IMBRRANDS

1696

-0.317

INTL PROPRTIE

14.95

-1.026

INTERTEK GROUP

5710

-1.834

ITV

124.75

-1.344

JOHNSON MATTHE

2622.02647

-0.267

KINGFISHER

199

-4.281

LAND SECS.

920

-2.666

LEGAL & GENERA

287

-4.588

LLOYDS BNK GRP

52.01

-2.071

LONG STOCK EXC

8072

-2.747

MARKS & SP

4767

-1.676

MONDI

1616.62286

-1.528

NATIONAL GRID

1037.23666

-0.957

NEXT

6766.85659

-2.691

PROVIDENT FINC

456.0763

-2.967

PRUDENTIAL

1460.8051

0.035

PERSIMMON

3087

-3.046

PEARSON

597.7506

0.414

RECKIT BNC SR G

6053

-3.105

ROYAL BANK SCO

195.1

-1.34

RDS'A

1865.59475

-2.251

RDS'B

1780.2

-2.294

RELX

1981

-1481

ROYAL MAIL R

16761366

-3.314

ROLLS ROYCE PL

609.4

-0.3024

RSA INSURANCE G

5374.1

-1.791

SAINSBURY(J)

202

-3.2668

SCHROEDERS

3122

-2.315

SAGE GROUP

738.2

-2.586

ST JAMES PLAC

112.9617

-2.76

SMITHS GROUP

1639

-1.797

SMITH&NEPHEW

1847.5

-2.249

SSE PLC

1600

-3.352

STANDARD CHART

584.4

-3.66

SEVERN TRENT

2578

-2.937

TRAVIS PERKINS

1601.5

-2.447

TESCO

2474

-2.527

TUI AG

757.2319

-4.872

TAYLOR WIMPEY

227.6

-2.363

UNILEVER

4475.04716

-2.019

UITL UTILITIES

1015

-3.101

VODAFONE GROUP

14704

-2.416

WPP PLC

911.6

-1.385

WHITEBREAD

4356

-2.134

Zurich/Zupixn

(Σε ελβ-φύριν)

Εταιρείες

Χθές

Μετ. %

ABB LTD N

22.12

-1.21

RICHEMONT N

68.76

-1.91

GEBERT NI

508

-1.36

LAFARGEHOLCIM

45.84

-1.44

NOVARTIS N

86.78

-4.94

ROCHE HOLDING

330.1

-3.19

SGS N

2516

-1.26

SWATCH GROUP I

233.3

-0.89

ADECCO N

53.86

-1.07

JOHNS BAER N

44.32

-1.99

CS GROUP AG

12.285

-3.34

GIVAUDAN N

3189

-1.67

NESTLE SA

104.78

-1.1

TRANSCOAN N

0

0

SWISSCOM N

556.2

-2.18

SWISS RE N

98.24

-2.2

UBS GROUP N

11.695

-3.07

ZURICH INSURAN

405.4

-1.91

Frankfurt/Φρανκφούρτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες

Χθές

Μετ. %

ADIDAS N

264.65

-0.4

ALLIANZ SE

215

-7.75

BASF SE

57.59

-1.14

BAV MOT WERKE

61.03

-0.41

BEIERSDORF

100.75

-0.21

BAYER N AG

69.79

-0.77

COMMERZBANK

5.768

-0.358

CONTINENTAL AG

103.58

-3.9

DAIMLER AG N

39.5

-2.25

DEUTSCHE BANK

8.771

-0.169

DEUTSCHE POST

29.84

-0.525

DT BOERSE N

149.55

-3.3

DT LUT/HANSA A

13.3

-0.21

DT TELEKOM N

15.782

-0.378

E.ON SE

10.948

-0.222

FRESENIUS MEDI

72.42

-1.12

FRESENIUS SE

46.45

-0.8

HEIDELBERGCEM

57.86

-1.48

HENKEL AG&CO V

58.12

-0.9

INFINEON TECH

20.34

0.2

K+S AG NA

7.924

-0.212

MERCK KGAA

116.15

-1.85

MUENCH. RUECK

25.45

-7.8

RWE AG

32.46

-1.16

THYSENKRUPP A

9.272

-0.294

VOLKSWAGEN VZ

155.3

-1.7

VIENNOIS SA

99.26

-0.94

SIEMENS N

52.26

-0.94

SAP SE

119.28

-1.96

Amsterdam/Αμστερνταμ

(Σε ευρώ)

Εταιρείες

Χθές

Μετ. %

AALBERTS

39.5

-0.53

AEGON

34.37

-2.36

ABN AMRO BANK

14

-1.69

AKZO NOBEL

78.91

-2.510

ALTICE EUROPE

6

-1.96

ARCELMITTAL

13.806

-1.32

ASML HOLDING

266.35

-1.59

BOSKALIS WESTM

21.41

0.9

GALAPAGOS

223.4

-1.85

HEINEKEN

9.84

-1.94

ING GROEP

91.74

-3.53

KONINKLIJKE DS

113.5

-0.66

KPN CON

24.49

-2.65

NRN GROUP

33.82

-2.99

KONINKLIJKE DS

113.5

-0.66

IMCD

7.6

-2.88

RANDSTAD

53.36

-0.91

RELX

20.69

-1.1

UNIBAL DUTCH SH

21.465

-1.81

ROYAL RODAM

41.48

-3.12

VOPAK

112.9

-1.4

WOLTERS KLUWER

67.4

-1.03

Μιλάνο/Μιλάνο

(Σε ευρώ)

Εταιρείες

Χθές

Μετ. %

AZA SPA

1.72

1.74

ATLANTIA

20.74

21.17

AZIMUT HLDG

20.48

21.04

ENEL

7.81

8.09

EXOR

67.22

68.26

ENI

11.98

12.17

GENERALI ASS

17.34

17.49

GEOX

0.96

1.00

INTESA SANPAOL

2.33

-1.96

MEDIAST

2.16

2.13

MEDIOBANCA

8.85

8.85

RCS MEDIAGROUP

0.88

0.85

PRYSMIAN

21.66

22.29

SNAM

4.74

4.79

STMICROELEC.N

26.09

26.29

TELECOM ITALIA

0.51

0.51

TENARIS

8.78

8.90

TERNA

6.30

6.37

UNICREDIT

12.412

-1.8

Tokyo/Τόκιο

(Σε γιέν)

Εταιρείες

Χθές

Μετ. %

AIJNOMOTO

1904.5

-3.28

ASAHI GROUP HL

4496

-6.3

ASTELLAS PHARM

1824

-2.98

BRIDGESTONE CO

3836

-2.98

CANON INC

2724

-1.87

CANO COMPUTER

2032

-2.26

CITIZEN WATCH

459

-4.58

CREDIT SAISON

1716

-5.51

DAIWA SEC GROUP

501.5

-6.96

SUBARU

2845

-2.08

FUJIFILM HOLDI

5567

2.83

FUJITSU LTD

12250

-1.88

HINO MOTORS

974

-3.37

HITACHI

4020

-3.78

HONDA MOTOR

2935

-3.42

IHI

2565

-6.01

ISUZU MOTORS

1084

-4.87

KAWASAKI HWY I

2097

-4.9

KAJIMA CORP

1220

-3.31

KEIO

5490

-4.85

KOBE STEEL

427

-4.69

KANONICA MINOLTA

625

-3.1

JTEC

1105

-4.41

MIITSUBI UFJ FG

556.3

-1.77

MIITSUBISHI CORP

2798.5

-2.32

MIITSUBISHI ELE

14775

-5.04

MIITSUBISHI MOT

386

-4.46

NEC CORPORATION

4630

-3.14

NIKKON HOLDING

2251

-6.09

NIXON CORP

1157

-2.45

NIPPON SUISAN

4496

-4.04

NISSAN MOTOR C

481.4

-4.5

NOMURA HOLDING

532.6

-5.2

NISSAN CHEMICAL

4780

-4.59

NIPPON PAPER I

1645

-1.64

NTT DCOMO

3094

-1.62

OBAYASHI CORP

1167

-3.47

ODAKUY ELEC RA

2189

-4.08

OHMI HOLDING

545

-3.88

OSAKA GAS

1842

-2.69

RICOH CO LTD

1061

-4.76

SECOM

9094

-4.22

SEVEN & I HLDG

3889

-1.29

SHARP CORP

1399

-5.66

SHIMIZU CORP

1041

-2.16

SHISEIDO

6828

-1.59

SONY CORP

7269

-2.81

SMFG

3640

-3.04

SUJITOMO CHEM

430

-3.59

SUZUKI

854

-2.4

TAISEI CORP

3850

-3.99

TDK CORPORATION

10970

-3.01

TOBU RAILWAY

3405

-4.76

TOKIO MARINE H

6121

-2.36

TORAY INDUSTRI

681.6

-3.26

TREND MICRO

5750

-2.38

TOPY INDOS LTD

1632

-3.59

TORAY INDUSTRI

681.6

-3.26

TOSHIBA CORP

3125

-3.85

TOYOTO

1451

-3.91

TOYOTA MOTOR C

7574

-3.36

YAMAHA CORP

5450

-5.05

Paris/Παρίσι

(Σε ευρώ)

Εταιρείες

Χθές

Μετ. %

ACCOR

35.22

-3

AIR LIQUIDE

131.15

-1

ALXAM

45.65

-0

BNP PARIBAS

38.40

-0

BOUYGUES

38.46

-0

CAPGEMINI

107.95

-2

CARREFOUR

15.84

0

CASINO GUICHAR

32.03

-1

CREDIT AGRICOL

115.44

-2

DANONE

67.58

0

DAISSAULT SYSTE

147.15

-2

EDF

13.21

-0

L'OREAL

252.70

-1

L.V.M.H.

38.05

-1

LAGARDERE S.C.

181.06

-0

MICHELIN

101.45

-2

PERNOD RICARD

155.55

-1

PEUGEOT

17.69

-0

KERING

524.50

-1

PUBLICIS GROUP

38.38

-2

RENAULT

27.84

-2

SAINT-GOBAIN

34.27

-1

SANOFI

90.44

-1

SCHNEIDER ELEC

96.58

-2

SOCIETE GENERA

28.85

-3

SODEXO

95.08

-2

TFI

7.01

-1

THALES

91.14

-2

TOTAL

41.14

-2

VEOLIA ENVIRON

2752

-1

Madrid/Μαδρίτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες

Χθές

Μετ. %

ACS CONS Y SER

27.62

-4.72

AENA SAE

15.51

-2.11

ACERINOX

8.594

-2.27

ACCIONA

61.08

-1.42

AMADEUS

104.34

-1.47

BANKIA

1.5855

-2.90

BBVA

4.754

-3.21

BANKINTER

5.852

-1.58

CAIXABANK

2.529

-3.39

DISTR INT ALIMIE

0.0868

-4.1

ENDESA

24.39

-1.95

ENAGAS

24.3

-2.9

FERROVIAL

28.06

-2.15

FOMENTO DE CON

10.7

-3.7

GIFEROLS

32.48

-1.21

IBERDROLA

10.66

-2.47

INT AIRLINES G

6.6

-2.16

INDRA SISTEMAS

9.61

-4.5

INDITEX

29.31

-1.04

MAPFRE

21.91

-2.7

MERLIN PROP

12.65

-2.10

ACERCOLMINTAL

13.794

-1.04

OBR HUARTE LAI

18.775

-2.66

RED ELECTRC COR

0.9478

-1.66

REPESOL

10.965

-3.05

BCO DE SABADEL

0.8054

-4.48

BANCO SANTANDE

3.8055

-3.05

SACYR

2.386

-3.00

TELEFONICA

5.883

-2.91

MEDIASET ES CO

4.682

2.31

TECNICAS REUN

20.46

-2.10

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ			
ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Μέση τιμή	Αγορά	Πώληση
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,084	1,0856	1,0858
ΚΟΡΟΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4701	7,4709	7,4733
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ - ΣΚΩΤΙΑΣ - Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,8363	0,8351	0,8356
ΚΟΡΟΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,5688	10,5655	10,5707
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ (100)	119,92	119,55	119,6
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	1,0605	1,06	1,0606
ΚΟΡΟΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	10,16	10,1906	10,1969
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,4403	1,4416	1,4423
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,6442	1,6446	1,6461

ΕΙΔΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ			
ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Αγορά	Πώληση	
ΔΗΝΑΡΙΟ ΙΟΡΔΑΝΙΑΣ	0,7684	0,7708	
ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ	338,31	338,4	
ΔΗΝΑΡΙΟ ΜΠΑΧΡΕΝ	0,4091	0,4093	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΝΕΑΣ ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ	1,7156	1,7173	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ	1,5168	1,5178	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ-ΚΟΝΓΚ	8,4552	8,4588	
ΚΟΡΟΝΑ ΙΣΛΑΝΔΙΑΣ	139,2	139,4	
ΛΙΡΑ ΑΙΓΥΠΤΟΥ	16,8764	16,9586	
ΛΙΡΑ ΓΙΒΡΑΛΤΑΡ	0,839	0,8384	
ΛΙΡΑ ΣΥΡΙΑΣ	472,106	475,537	
ΛΙΡΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ	6,6669	6,6709	
ΝΤΙΡΧΑΜ ΗΝ. ΑΡΑΒ. ΕΜΙΡΑΤΩΝ	3,9861	3,9883	
ΡΑΝΤ ΝΟΤΙΟΥ ΑΦΡΙΚΗΣ	16,5089	16,5198	
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ	3,9505	3,9541	
ΡΙΑΛ ΟΜΑΝ	0,4178	0,4181	
ΡΙΑΛ ΣΑΟΥΔΙΚΗΣ ΑΡΑΒΙΑΣ	4,072	4,0738	
ΣΕΚΕΛ'Η ΣΕΚΑΛΙΜ ΙΣΡΑΗΛ	3,7177	3,7202	
ΚΟΡΟΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ	25,232	25,242	

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ			
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2020			
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ			1,1088
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤΙΑΣ-Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ			0,8445
ΚΟΡΟΝΑ ΔΑΝΙΑΣ			7,4729
ΚΟΡΟΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ			10,5528

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ			
ΤΙΜΗ ΑΓΟΡΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΥΡΩ)			
ΠΑΛΛΙΑΔΣ ΚΟΠΗΣ			345,71
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1973 & ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ			345,71
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1974 & ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ			345,8
ΠΩΛΗΣΗ			416,84

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ			ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		
	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)	Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή
Γενικός Δείκτης	833,81	1,89	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	41.005.442	37,12%
FTSE Βιομηκ. προϊόντων	2150,21	0,68	ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	10.767.215	9,75%
FTSE Κατασκευών-Υλικών	2707,89	1,25	ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	9.498.741	8,60%
FTSE ΜΜΕ	0	0	ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	9.387.487	8,50%
FTSE Πετρελαίου-Αερίου	4230,83	-0,66	ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	7.852.866	7,11%
FTSE Πρωτογ. & Οικιακών Προϊόντων	8763,05	3,7	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	6.145.715	5,56%
FTSE Πρώτων Υλών	6081,68	3,62	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	4.277.716	3,87%
FTSE Ταξιδιών και Αναψυχής	1869,56	2,35	ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	3.330.965	3,02%
FTSE Τεχνολογίας	874,28	2,39	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	2.884.607	2,61%
FTSE Τηλεπικοινωνιών	3743,49	2,18	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	2.597.540	2,35%
FTSE Τραπεζών	717,24	5,17	ΚΑΘΕΤΟΠ. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	1.760.317	1,59%
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικής Δείκτης	542,85	5,17	ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	1.417.750	1,28%
FTSE Τροφίμων και Ποτών	11743,43	-3,21	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	1.144.641	1,04%
FTSE Υγείας	502,08	1,96	ΤΣΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	1.009.949	0,91%
FTSE Υπηρ. Κοινής Ωφελείας	3213,99	5,55	ΤΣΙΜΕΝΤΑ	952.880	0,86%
FTSE Χημικών	8094,75	-0,68	ΥΔΡΕΥΣΗ	918.913	0,83%
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	986,11	2,48	ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	854.801	0,77%
FTSE X.A. LargeCap	2106,08	1,56	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	763.310	0,69%
FTSE X.A. MidCap	1120,42	0,9	ΥΛΙΚΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ	697.592	0,63%
FTSE X.A. Δείκτης Αγοράς	521,78	1,54	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	523.873	0,47%
			ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	2.677.262	2,42%
			ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	110.469.581	

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ				
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο Μετ.
ΔΕΗ (ΚΟ)	3,808	8,18%	ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	0,240 -14,29%
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	7,570	7,68%	ΜΟΤΟΔΥΝΑΜΙΚΗ (ΚΟ)	1,420 -4,05%
EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	0,700	7,45%	UNIBIOS (ΚΟ)	0,360 -4,00%
ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	1,085	6,37%	COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	31,500 -3,23%
ΑΒΑΣ (ΚΟ)	0,504	5,99%	ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	7,860 -2,84%
ΚΕΚΡΩΦ (ΚΟ)	1,848	5,60%	ΛΟΥΛΗ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ)	3,580 -2,72%
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	7,370	5,14%	ΤΙΤΑΝ CEMENT INT. S.A. (ΚΑ)	15,300 -2,30%
JUMBO (ΚΟ)	16,400	5,13%	ΚΟΡΔΕΛΛΟΥ Χ. ΑΦΟΙ (ΚΟ)	0,334 -1,76%
ΑΛΟΥΜΥΛΑ (ΚΟ)	1,145	5,05%	ΑΛΦΑ ΑΣΤΙΚΑ ΑΚΙΝΗΤΑ (ΚΟ)	6,800 -1,45%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2,590	4,86%	ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	17,550 -1,13%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25		
	Κλείσιμο	Μετ.%
ΑEGEAN AIRLINES	7,63	1,73
ΑΔΜΗΕ	2,48	1,85
ALPHA BANK	1,6	3,97
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	2,59	4,86
COCACOLA HBC	31,5	-3,23
EUROBANK ERGASIAS	0,7	7,45
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	7,37	5,14
CEENERGY HLD	1,19	2,59
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	4,46	2,53
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	7,1	0,42
ΟΤΕ	13,6	2,18

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ			
ΑΞΙΑ		ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ	
EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	16.340.435,94	ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	1,30%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	10.417.338,08	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	1,08%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	10.201.205,33	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	0,81%
ΟΤΕ (ΚΟ)	9.498.741,27	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	0,75%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	8.536.499,43	EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	0,65%
JUMBO (ΚΟ)	7.852.866,00	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,58%
ALPHA BANK (ΚΟ)	7.426.767,60	ΔΕΗ (ΚΟ)	0,56%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	6.395.688,41	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,47%
ΔΕΗ (ΚΟ)	4.762.262,47	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	0,45%
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	4.178.692,64	ΚΑΡΑΤΖΗ (ΚΟ)	0,44%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α.	ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ
57.332,46 (ΕΚΟΤ. ΕΥΡΩ) 1,25% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	110.467,38 (ΧΙΛ. ΕΥΡΩ) -39,05% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	57.968,54 (ΧΙΛ. ΤΕΜΑΧΙΑ) -32,29% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	476	2.667	8.280
FTSE/X.A. Large Cap	476	2.667	8.280
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	4.951	59.081	338.617
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	102	909	9.013
ALPHA BANK (ΚΟ)	508	10.948	30.003
ATTICA BANK Α.Τ.Ε. (ΚΟ)	9	51	7.480
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	27	59	436
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	100	1.022	8.294
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	299	2.278	19.063
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	519	11.464	66.555
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	23	70	1.119
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	2	4	64
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	179	432	7.103
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	89	244	3.413
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	94	222	2.402
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	67	593	4.595
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	151	1.539	5.307
JUMBO (ΚΟ)	89	271	621
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	102	477	2.859
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	218	11.252	76.604
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	83	265	1.124
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	465	1.753	13.248
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	472	6.286	27.203
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	90	331	1.854
ΟΤΕ (ΚΟ)	135	719	3.853
ΟΛΠ (ΚΟ)	8	406	599
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	510	4.291	21.861
ΔΕΗ (ΚΟ)	365	2.530	13.816
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	164	354	3.226
TITAN CEMENT (ΚΑ)	16	31	108
VIOTALCO SA/ΝV (ΚΑ)	65	280	6.794
Δικαιώματα σε Δείκτες	60	709	1.158
FTSE/X.A. Large Cap	60	709	1.158
Δικαιώματα σε Μετοχές	4	30	757
ALPHA BANK (ΚΟ)	0	0	50
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	238
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	4	30	58
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	93
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	58
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	260
Συνολική Δραστηριότητα	5.491	62.487	348.812

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 25 Φεβρουαρίου 2020

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΙΣΤΑΤΗ	ΑΝΟΙΣΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ. **	ΔΙΑΦ. *	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΣΗΝ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΠΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0.8240	0.8400	0.8331	-0.9950	3.485	0.8340	0.8400	0.8320	-1.89
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	1.2380	1.2600	1.2457	-2.1430	39.112	1.2400	1.2460	1.2460	-1.11
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (EM)	0.4300	0.4480	0.4319	-2.0760	15.647	0.4360	0.4480	0.4460	-0.45
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0110		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0.1060	0.1150	0.1094	-0.5880	46.291	0.1070	0.1140	0.1150	0.00
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD	0.1140	0.1140	0.1140	-0.2330	10.000	0.1130	0.1200	0.1140	0.00
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1.3700	1.3700	1.3700	5.5050	10	1.3200	1.3700	1.3700	0.74
ΕΝΔΕΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1.3000	1.3000	1.3000	-1.6780	2.000	1.3000	1.3500	1.3000	-1.52
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0.0320	0.0000		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ	0.0270	0.0270	0.0270	0.0000	1.375	0.0255	0.0000	0.0270	0.00
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0.0255	0.0255	0.0255	0.2000	180.000	0.0000	0.0000	0.0255	8.51
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (EM, Σ)						0.0410	0.0000		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0.0000	0.3500		
ΕΞΕΠ	ΕΞΕΛΞΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0.0000	0.1000		
ΣΣΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD						0.0000	0.0000		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC						0.1040	0.0000		
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΣΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0.0000	0.0000		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.1460		
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (Σ)						0.0005	0.0010		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0.0015	0.0030		
ΤΔΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΔΙΕΡΝΕΙΣ (Σ)						0.0000	0.0000		
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ (Σ)						0.0000	0.8000		
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ (Σ)						0.0000	0.0000		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0105		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΜΑΠΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD						0.0000	0.2440		
ΧΑΞΕ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0.0010	0.0000		
ΤΟΕΠ	ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0.0000	0.0380		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ "Τ"Η ΠΡΟΔΟΣΣ" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)"						1.0400	1.1100		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD						0.1300	0.1390		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0.0245	0.0265		
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.1060	0.1200		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0.0635	0.0705		
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0.8000	0.8400		
ΝΤΟΔ	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0000		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	1.0300	1.0500	1.0397	-1.0270	4.010	1.0300	1.0700	1.0300	-1.90
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0.0260	0.0000		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0.0605	0.0000		
Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0.0000	0.0000		
ΔΒΚΑ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)	0.8900	0.8900	0.8900	7.0000	32	0.0000	0.0000	0.8900	8.54
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0.3960	0.3960	0.3960	0.7690	2.900	0.3860	0.3960	0.3960	0.00
ΚΥΘΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0.1150	0.0000		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ	2.2400	2.3400	2.2648	-6.8250	9.950	2.2800	2.3200	2.2600	-1.74
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΣΤΟ	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0130		
ΙΟΑΝ	CHRIS IOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0000		
ΚΕΟ	KEO PLC						1.4300	1.4900		
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ						0.0000	0.2500		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC	0.6850	0.6850	0.6850	3.5000	3.800	0.6400	0.6850	0.6850	5.38
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD						0.2900	0.3200		
Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΑ	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD						0.0000	0.0800		
Ακίνητη Περιουσία										
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.1960	0.2080		
ΠΑΝΔ	ΠΑΝΔΩΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ	0.0600	0.0680	0.0601	-0.2030	60.500	0.0585	0.0680	0.0610	-2.40
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0.2100	0.2360		
Ενέργεια										
ΑΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0.9900	1.0300	1.0050	-1.8880	15.925	1.0000	1.0300	1.0300	-0.96
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΛΙΠΕ	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD (AN, Σ)						0.0000	1.2100		
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (AN, EM, Σ)						0.0020	0.0000		
ΔΔΕΠ	ΔΟΔΩΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ (AN, EM, Σ)						0.0000	0.0000		
ΕΛΕΠ	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD (AN, Σ)						0.0000	0.0000		
ΙΞΕΠ	ΙΧΣΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (AN, EM, Σ)						0.0000	0.0000		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (AN, EM, Σ)						0.0000	0.0000		
ΤΖΕΠ	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (AN, Σ)						0.0000	0.0000		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (AN, EM, Σ)						0.0000	0.0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC (AN)						0.0000	0.0000		
Βιομηχανία										
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (AN, Σ)						0.0000	0.0000		
ΣΤΔΣ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (AN, Σ)						0.0000	0.0000		
Ακίνητη Περιουσία										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (AN, Σ)						0.0000	0.0000		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1						55.5000	59.0000		
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2						55.1000	58.5000		
INFKAP1	Glenfinnian Bond Designated Activity Company (Ουλόγοιο) (AN)						0.0000	0.0000		
INFKAPT2	Pulteney Bond Designated Activity Company (Ουλόγοιο) (AN)						0.0000	0.0000		
TRISTONE	Tristone Healthcare Bond Designated Activity Company (Ουλόγοιο)						0.0000	0.0000		

* Η διαφορά αυτή αντιπροσωπεύει την αύξηση της μέσης σταθμικής τιμής σε συντ από την προηγούμενη χρηματοπιστωτική συνάντηση

** Στον υπολογισμό της μέσης σταθμικής τιμής συμπεριλαμβάνονται και η αξία και τα τεμάχια συναλλαγών που εκτελέστηκαν με τη μέθοδο 'Απλή Προσυμφωνημένη Συναλλαγή'

Εξελίχθη κατηγορία διαπραγματεύσεως: Στην Κατηγορία αυτή θα ταξινομούνται εταιρείες όταν ενδεχόμενος θα συντρέχουν σοβαροί λόγοι με πλήρους συμφόρησης τους, με τη νομοθεσία και μη παροχής επαρκών στοιχείων /εγκλημάτων προς τους επενδυτές. Αγορά εθνικών χαρακτηριστικών: ταξινομούνται εταιρείες οι οποίες έχουν: (α) δεν έχουν τις υποχρεώσεις της διασποράς ή της εμπορευματοποίησης ή της χρηματοπιστωτικής αξίας της αγοράς στην οποία είναι εισηγμένες ή (β) παραμένουν να εισαχθούν στο χρηματοπιστωτικό μετώκο τους όπως προβλέπεται στο άρθρο 129 των περί Νόμων 1998 και 1999 της Χρηματοπιστωτικής Αξιών Κύπρου Νόμων ή (γ) ή για τις οποίες επίκειται ουσαστική αναδιοργάνωση των δραστηριοτήτων τους ή ή για τις οποίες επίκειται αντίστροφη εξαγορά ή ή οι οποίες είναι υφιστάμενοι οριστικοί και επίκαιροι στην απομάχισή τους από περιορισμό χρηματοπιστωτικής της υποχρεώσεώς τους.

NBG Securities

Πρώτη οικονομική δύναμη στο ποδόσφαιρο η Παρί Σεν Ζερμέν

Η Μάντσεστερ Σίτι, η οποία ήταν στην πρώτη θέση, βρέθηκε δεύτερη με βαθμολογία 5.197

Η Παρί Σεν Ζερμέν είναι πλέον η ομάδα με τη μεγαλύτερη οικονομική δύναμη στο παγκόσμιο ποδόσφαιρο, σύμφωνα με το Soccerex Football Finance 100, την ετήσια έκθεση του Soccerex, που χρησιμοποιεί εξατομικευμένη μεθοδολογία για την αξιολόγηση και την κατάταξη των 100 κορυφαίων συλλόγων παγκοσμίως, ανάλογα με τα οικονομικά τους. Στην έκθεση του 2020, ανέδειξε τον σύλλογο του Παρισιού στην πρώτη θέση για πρώτη φορά στην τριετή ιστορία της έκθεσης, με δείκτη βαθμολογίας (FFI) 5.318. Η τελική βαθμολογία για κάθε ομάδα προέρχεται από πέντε βασικές οικονομικές μεταβλητές/κατηγορίες: ποδοσφαιριστές, καταθέσεις στην τράπεζα, περιουσιακά στοιχεία, επενδύσεις και καθαρό χρέος. Η Μάντσεστερ Σίτι, η οποία στις προηγούμενες κατατάξεις ήταν στην πρώτη θέση, βρέθηκε δεύτερη με βαθμολογία 5.197.

Η θέση και των δύο συλλόγων στην

Η Παρί κατάφερε να μειώσει το χρέος της κατά 70 εκατ. ευρώ, την ίδια ώρα που η Σίτι αύξησε το χρέος της κατά περισσότερο από 90 εκατ. ευρώ.

κορυφή της έκθεσης προέρχεται κυρίως από τους τεράστιους οικονομικούς πόρους των ιδιοκτητών των ομάδων, από τη Μέση Ανατολή, οι οποίοι έχουν επενδύσει πάνω από 1 δισ. ευρώ σε ποδοσφαιριστές, προπονητές και εγκαταστάσεις. Σύμφωνα με το Soccerex, η Παρί ξεπέρασε τη Σίτι στη φετινή βαθμολογία λόγω της καλής οικονομικής διαχείρισης που της επέτρεψε να αυξήσει τα εισοδήματά της και να μειώσει τα επίπεδα χρέους. Αυτή η διαχείριση έγινε μέσω ενός συνδυασμού επένδυσης και πώλησης παικτών. Οι ιδιοκτήτες της Qatari αποφάσισαν να επεκτείνουν

Σύμφωνα με το Soccerex Football Finance 100, η Παρί βρίσκεται στην πρώτη θέση μεταξύ 100 συλλόγων παγκοσμίως, με βάση την αξιολόγηση σχετικά με ποδοσφαιριστές, τραπεζικές καταθέσεις, περιουσιακά στοιχεία, επενδύσεις και καθαρό χρέος.

το μετοχικό κεφάλαιο κατά 316 εκατ. ευρώ, ενώ η ομάδα προχώρησε σε πωλήσεις παικτών. Παρ' όλα αυτά, η μεγαλύτερη μεταβολή των Γάλλων είχε να κάνει με τα επίπεδα χρέους. Η Παρί κατάφερε να μειώσει το χρέος της κατά 70 εκατ. ευρώ, την ίδια ώρα που η Σίτι αύξησε το χρέος της κατά περισσότερο από 90 εκατ. ευρώ, ενώ η ποινή από την UEFA για το FFP τη βάζει σε μεγάλες περιπτώσεις, με τον διετή αποκλεισμό της από το Τσάμπιονς Λιγκ και το Γιουρόπα Λιγκ, όπως επίσης και το πρόστιμο 30 εκατ. ευρώ. Στην τρίτη θέση της σχετικής λίστας βρίσκεται η Μπά-

γερν Μονάχου (3.888), την οποία ακολουθεί στην τέταρτη θέση η Τότεναμ (3.441). Πέμπτη έρχεται η Ρεάλ Μαδρίτης (3.336), έκτη η Αρσενάλ (3.150), έβδομη η Τσέλσι (2.893), όγδοη η Λίβερπουλ (2.616), ένατη η Γιουβέντους (2.195) και δέκατη η Ντόρτμουντ (2.154). Εμφανής είναι η απουσία της Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ από την πρώτη δεκάδα, η οποία παρουσιάζει πτώση οκτώ θέσεων από πέρυσι, ευρισκόμενη στη 16η με δείκτη 1.743. Τον τελευταίο χρόνο, η Γιουνάιτεντ έχει παρουσιάσει αύξηση χρέους, ενώ ταυτόχρονα, το ρόστερ της είναι αποδυναμωμένο. Οι ευρωπαϊκές ομάδες

αντιπροσωπεύουν το 80% του top 30, αποδεικνύοντας έτσι την κυριαρχία του ευρωπαϊκού ποδοσφαίρου. Δεκαπέντε διαφορετικά πρωταθλήματα εκπροσωπούνται στο top 100, με τους βρετανικούς συλλόγους να βρίσκονται στην κορυφή με 23 ομάδες.

Το MLS (πρωτάθλημα των ΗΠΑ και Καναδά) έρχεται δεύτερο με 17 ομάδες, ενώ Λα Λίγκα (11 ομάδες), Σέριε Α (11 ομάδες) και Μποντεσλίγκα (10 ομάδες) συμπληρώνουν την πρώτη πεντάδα. Αξίζει να σημειωθεί ότι καμία ελληνική ομάδα δεν βρίσκεται ανάμεσα στις 100 πρώτες.

Η αφή της φλόγας στην Αρχαία Ολυμπία θα γίνει στις 12 Μαρτίου και η λαμπαδηδρομία θα διαρκέσει οκτώ ημέρες, θέτοντας σε επιφυλακή τον κρατικό μηχανισμό λόγω κορωνοϊού.

Η ολυμπιακή φλόγα υπό τη... σκιά του κορωνοϊού

Με τη νόσο του κορωνοϊού να προβληματίζει διοργανωτές και αθλητές, η παρουσίαση των λεπτομερειών για τις τελετές αφής της ολυμπιακής φλόγας και της λαμπαδηδρομίας σηματοδοτούν την αντίστροφη μέτρηση για τους Ολυμπιακούς του Τόκιο. Ο νέος ιός όμως έχει αφήσει το στίγμα του στη γιορτή του αθλητισμού, καθώς προολυμπιακοί αγώνες ακυρώνονται ή αναβάλλονται. Σύμφωνα με πληροφορίες, στον... αέρα βρίσκεται και το προολυμπιακό τουρνουά πόλο της Τερνέστας, όπου η εθνική ομάδα των γυναικών θα διεκδικήσει το «εισιτήριο» για το Τόκιο.

Ο κορωνοϊός όμως απασχόλησε και τους ανθρώπους της Ελληνικής Ολυμπιακής Επιτροπής, οι οποίοι έλαβαν μέτρα για τις τελετές της ολυμπιακής φλόγας. «Η ΕΟΕ συνεργάστηκε με την Επιστημονική Εταιρεία Διαχείρισης Κρίσεων στον Τομέα Υγείας για την εκπόνηση συνολικού σχεδίου υγειονομικής υποστήριξης και των τριών φάσεων της παράδοσης της ολυμπιακής φλόγας», δήλωσε ο πρόεδρος της Επιτροπής Λαμπαδηδρομίας Σάκης Βασιλειάδης, και υπογράμμισε ότι, σύμφωνα με τα δεδομένα που θα προκύψουν, θα υπάρξει ειδικό επιχειρησιακό σχέδιο. Μάλιστα, ο πρόεδρος της ΕΟΕ Σπύρος Καπράλος τόνισε ότι έχουν γίνει επαφές με τους επικεφαλής σε θέματα υγείας των Ολυμπιακών του 2004,

ώστε να υπάρξει ένα συντονισμένο σχέδιο. Η λαμπαδηδρομία θα διαρκέσει οκτώ ημέρες, θα καλύψει 3.200 χιλιόμετρα και θα περάσει από 31 πόλεις και 15 αρχαιολογικούς χώρους. Η «ανθρώπινη αλυσίδα» που θα μεταφέρει το φως του Ολυμπισμού θα αποτελείται από 600 λαμπαδηδρόμους. Πρώτη λαμπαδηδρόμος θα είναι η Άννα Κορακάκη. Τη φλόγα στο Παναθηναϊκό Στάδιο θα μεταφέρει η Κατερίνα Στεφανίδη. «Θέλουμε το σύμβολο του Ολυμπισμού να ταξιδέψει σε κάθε γωνιά της Ελλάδας και να φωτίσει όλους με τα διαχρονικά μηνύματα της ειρήνης, της φιλίας, της αλληλεγγύης και του εν αγνώστου». Είναι μία πρώτης τάξεως ευκαιρία, ειδικά για τα νέα παιδιά να ενημερωθούν για τον Ολυμπισμό και για την τεράστια κληρονομιά που παρέδωσαν οι πρόγονοί μας ως δώρο σε όλη την ανθρωπότητα», τόνισε ο Σπύρος Καπράλος, πρόεδρος της ΕΟΕ. Την αφή της φλόγας στην Αρχαία Ολυμπία, στις 12 Μαρτίου, αναμένεται να παρακολουθήσουν μεταξύ άλλων ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας Προκόπης Παυλόπουλος, ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης, ο πρόεδρος της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής Τόμας Μπαχ κ.ά. Στην τελετή παράδοσης (19/3) παρούσα θα είναι η νέα Πρόεδρος της Δημοκρατίας Αικατερίνη Σακελλαροπούλου.

ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑ ΣΠΑΝΕΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ FREDERICK

Πρώτη συνάντηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής του Τμήματος Ναυτιλίας και Εμπορίου του Πανεπιστημίου Frederick

ΤΟ ΤΜΗΜΑ Ναυτιλίας και Εμπορίου του Πανεπιστημίου Frederick δημιούργησε πρόσφατα Συμβουλευτική Επιτροπή, αποτελούμενη από κορυφαία ηγετικά στελέχη της ναυτιλιακής βιομηχανίας και της κυπριακής οικονομίας. Πρόκειται για μια σημαντική πρωτοβουλία με στόχο την ενίσχυση της εκπαίδευσης του ανθρώπινου δυναμικού με αποτέλεσμα την ενδυνάμωση της κυπριακής ναυτιλίας, μέσα από τις πολύτιμες γνώσεις και εμπειρίες σημαντικών παραγόντων του κλάδου.

Κατά την πρώτη τους συνάντηση, η Καθηγήτρια Ελένη Χατζηκωνσταντίνου, Κοσμήτορας της Σχολής Νομικής και Διοίκησης Επικειρήσεων του Πανεπιστημίου Frederick, στην εισαγωγική της παρουσίαση, αφού χαιρέτισε όλους τους συμμετέχοντες τόνισε ότι «Ο ρόλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής είναι να παρέχει στρατηγικές συμβουλές στο Τμήμα Ναυτιλίας και Εμπορίου του Πανεπιστημίου, αξιολογώντας τις δραστηριότητές του

στη διδασκαλία, την έρευνα και την προβολή σε σχέση με τους στόχους του Τμήματος, λαμβάνοντας υπόψη τις νέες τάσεις και καινοτομίες, τις εξελίξεις, και τις βιομηχανικές ανάγκες του κλάδου». Συνεχίζοντας, εξήγησε ότι «Η Συμβουλευτική Επιτροπή αναμένεται να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα της διασύνδεσης του Τμήματος με τις επιχειρήσεις και τη ναυτιλιακή βιομηχανία σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. «Το Frederick είναι το πρώτο ακαδημαϊκό ίδρυμα που εισήγαγε τη ναυτιλιακή εκπαίδευση στην Κύπρο, και κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του το Τμήμα έχει να επιδείξει ταχεία ανάπτυξη και ισχυρούς δεσμούς με τη βιομηχανία», πρόσθεσε.

Ο Δρ Άγγελος Μενελάου, Πρόεδρος του Τμήματος Ναυτιλίας και Εμπορίου, πρόσθεσε ότι το Πανεπιστήμιο Frederick συμμετείχε σε περισσότερα από 200 ερευνητικά προγράμματα την τελευταία δεκαετία, ενώ το 2019 συμμετείχε σε 31 νέα ερευνητικά προγράμματα με προ-

πολογισμό άνω των 28 εκατομμυρίων ευρώ. Επιπλέον, ανέφερε ότι το όραμα του Τμήματος είναι να εδραιωθεί ως ένας από τους κορυφαίους παρόχους εκπαίδευσης στους τομείς του διεθνούς εμπορίου και της ναυτιλίας με κύρια αποστολή του να παράγει ικανά και εξειδικευμένα στελέχη, μέσω των ακαδημαϊκών προγραμμάτων σπουδών, αλλά και των προγραμμάτων κατάρτισης που αυτό προσφέρει. Εξήγησε επίσης ότι το όραμα αυτό αντικατοπτρίζεται τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει στην κυπριακή οικονομία το σύμπλεγμα επιχειρήσεων που ανήκουν στους παγκόσμιους κλάδους της ναυτιλίας και του εμπορίου. Ο Δρ Μενελάου ανέφερε ότι η Συμβουλευτική Επιτροπή θα περιλαμβάνει δύο υποεπιτροπές: η πρώτη θα επικεντρώνεται στην έρευνα και η δεύτερη στην ακαδημαϊκή ανάπτυξη. Απευθυνόμενος στα μέλη της Επιτροπής, κατέληξε στα ακόλουθα: «Ως μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής σας δίνεται η ευκαιρία να ανταλλάξετε

πληροφορίες και να συζητήσετε για θέματα σχετικά με τον τομέα της ναυτιλίας, συναφώς προς τις ανάγκες της ναυτιλιακής εκπαίδευσης, αλλά και τους τρόπους στήριξης της νέας γενιάς επαγγελματιών στον τομέα της ναυτιλίας».

Η Συμβουλευτική Επιτροπή απαρτίζεται από διακεκριμένους προσωπικότητες όπως ο κ. Νίκος Νικολαΐδης, Δήμαρχος Λεμεσού και πρώην Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, η Δρ Ερατώ Κοζάκου-Μαρκουλάη, πρώην Υπουργός Εξωτερικών και πρώην Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, ο κ. Μάριος Δημητριάδης, πρώην Υπουργός Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, ο κ. Πόλος Χατζηγιάννου, Διευθύνων Σύμβουλος, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθυντής της Safebulkers Inc., ο Capt. Heinrich Schoeller, Πρόεδρος της Columbia Shipmanagement, ο κ. Αδάμος Σεραφιδής, Διευθυντής Fameline Holding Group, η κ. Νικόλ Μουλωνά, Διευθύνουσα Σύμβουλος της Transmed Shipping, ο κ. Κώστας

Γαλαριωίτης, Πρόεδρος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Λεμεσού, ο Capt. Eugen-Henning Adami, Πρόεδρος του Κυπριακού Ιδρύματος Θαλάσσης και MD (owner) της Mastermind Shipmanagement, ο κ. Russell Glyde, Πρόεδρος του IMarEST Κύπρου, ο κ. Ιωάννης Χιωτόπουλος, Περιφερειακός Διευθυντής του DNV GL Νοτιοανατολικής Ευρώπης & Μέσης Ανατολής, η κ. Άννα Βούργος, Συνιδρυτής & Διευθύντρια της Aphentrica Marine Insurance Brokers και Πρόεδρος της WISTA Κύπρου, ο κ. Φίλιππος Ιουλιανού, Πρόεδρος της YoungShip Κύπρου, ο Δρ Άγγελος Μενελάου, Πρόεδρος του Τμήματος Ναυτιλίας και Εμπορίου του Πανεπιστημίου Frederick και Διευθυντικό στέλεχος της Marlow Navigation, και ο Δρ Patrick Donner, Καθηγητής του Τμήματος Ναυτιλίας και Εμπορίου του Πανεπιστημίου Frederick και Πρώην Αναπληρωτής Ακαδημαϊκός Κοσμήτορας του Παγκοσμίου Ναυτιλιακού Πανεπιστημίου (WU).

Η αγωνιώδης τέχνη για την κλιματική αλλαγή

Ένα νέο εργαλείο αναδεικνύεται, ως απάντηση στις προκλήσεις της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης

Του **ΝΙΚΟΥ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ**

Η κλιματική αλλαγή αποτελεί ομόφωνο συμπέρασμα της επιστημονικής κοινότητας εδώ και πάνω από δύο δεκαετίες. Παρ' όλα αυτά, σύμφωνα με τις στατιστικές, έχει καταφέρει να αναδειχθεί σε προτεραιότητα της παγκόσμιας κοινής γνώμης μονάχα δύο φορές. Η πρώτη πιστώνεται στον υποψήφιο Αμερικανό πρόεδρο Αλ Γκορ και το δυστοπικό ντοκιμαντέρ του «Μια άβολη αλήθεια» που κυκλοφόρησε το 2006. Η δεύτερη βρίσκεται σήμερα στο απόγειό της και οφείλεται στην 17χρονη ακτιβίστρια Γκρέτα Τούνμπεργκ και το νεανικό κίνημα «Παρασκευές για το κλίμα», που πυροδότησε διαμαρτυρίες σε κάθε γωνιά του πλανήτη. Τα δύο πρόσωπα δεν θα μπορούσαν να είναι πιο αντιθέτα. Ωστόσο υπάρχει ένα κοινό νήμα στις δύο προσεγγίσεις – τα επιστημονικά στοιχεία αναδείχθηκαν, και από τους δύο, με τρόπο σαφώς δημιουργικό. Η επικοινωνιακή πρόκληση της κλιματικής αλλαγής

Η κλιματική τέχνη είναι μια σημαντική διαφορά ο πιο αποτελεσματικός τρόπος ευαισθητοποίησης, συγκριτικά με τις ακτιβιστικές καμπάνιες ή τις μελέτες.

έχει προβληματίσει για αρκετά χρόνια τους επιστήμονες, των οποίων τα συμπεράσματα παραμένουν συχνά περιορισμένα στα επιστημονικά περιοδικά ή αμφισβητούνται από συνομωσιολόγους μέχρι ηγέτες κρατών με μεγάλη επιρροή. Παράλληλα, η φυσική απαισιοδοξία των μοντέλων πρόβλεψης της ανόδου της θερμοκρασίας και των τρομακτικών αποτελεσμάτων της απωθεί αρκετές φορές τον μέσο αναγνώστη. Δεν προκαλεί λοιπόν εντύπωση που, ως απάντηση στις προκλήσεις της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης, αναδεικνύεται ολοένα και περισσότερο ένα νέο εργαλείο: η τέχνη της κλιματικής αλλαγής.

Ο αντίκτυπος

Τα καλλιτεχνικά έργα και δράματα που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή έχουν σχεδόν τετραπλασια-

Η Ζόρια Φόρμαν αποτυπώνει το αλλόκοτο των πάγων σε καμβή, βασισμένη σε δορυφορικά δεδομένα της NASA. «Προσπαθώ να αναδείξω την ομορφιά για να εμπνεύσω το κοινό να δράσει», αναφέρει.

στεί μέσα σε μία δεκαετία, σύμφωνα με έρευνα που δημοσιεύθηκε πέρυσι στο περιοδικό ScienceDirect. Πέρα από τον εντυπωσιακό ρυθμό ανάπτυξης, εξίσου εντυπωσιακά είναι και τα συμπεράσματα των επικοινωνιολόγων που μελετούν τον αντίκτυπο της καλλιτεχνικής αυτής προσέγγισης. Οι ερευνητές Λόρα Κιμ Σόμερ και Κρίστιαν Αντρέας Κλόκνερ μελέτησαν τις αντιδράσεις των σκεπτικιστών της κλιματικής αλλαγής απέναντι σε μια σειρά έργων τέχνης που παρουσιάστηκαν στη διάρκεια των περιβαλλοντικών διαπραγματεύσεων των Ηνωμένων Εθνών στο Παρίσι. Κατέληξαν πως η κλιματική τέχνη είναι με σημαντική διαφορά ο πιο αποτελεσματικός τρόπος ευαισθητοποίησης, συγκριτικά με τις ακτιβιστικές καμπάνιες ή τις ερευνητικές μελέτες, ειδικά όταν το μήνυμά της είναι ελπιδοφόρο ή δίνει

στους ανθρώπους ιδέες για αλλαγή.

«Η κλιματική αλλαγή ανήκει στα ζητήματα που κάνουν τους ανθρώπους να θέλουν να απενεργοποιηθούν τη σκέψη τους και να απειμπλακούν», αναφέρει ο Ντάργκαν Φρίερσον, επιστήμονας στο Πανεπιστήμιο της Ουάσιγκτον στο Σιάτλ, ο οποίος καταπίστικκε με το ερώτημα του πώς μπορεί να μετατρέψει την ευαισθησία για το κλίμα από απαισιοδοξία σε ενεργό εμπλοκή. Η απάντησή του ήταν τελικά η δημιουργία του διαδραστικού βιντεοπαιχνιδιού Climate Quest, το οποίο παρέχει διάφορες διαδραστικές προσομοιώσεις κλιματικής καταστροφής, ζητώντας από τον χρήστη να αναζητήσει δημιουργικούς τρόπους για να σώσει τον πλανήτη. Σήμερα, το παιχνίδι χρησιμοποιείται από εκατοντάδες σχολεία για να ευαισθητοποιήσει νεαρούς μαθητές ανά τον κόσμο.

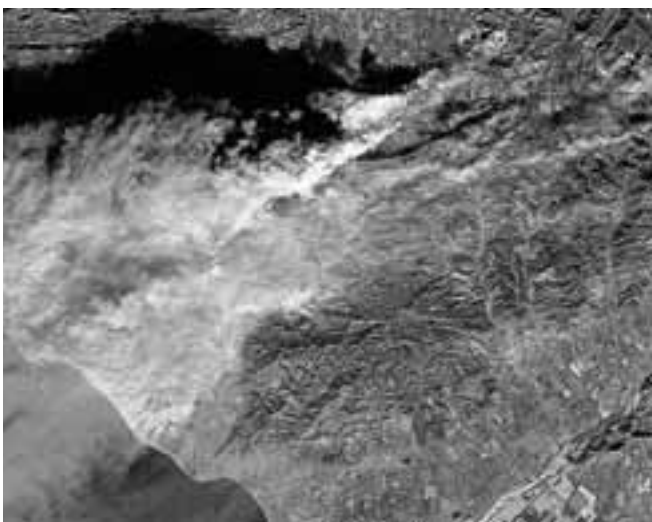
Ο μουσικός Ντάνιελ Κρόφορντ, από την άλλη, στράφηκε προς το τσέλο για να μεταδώσει τις ανησυχητικές τάσεις στα δεδομένα της κλιματικής αλλαγής. Σε συνεργασία με τον καθηγητή Σκοτ Τζορτζ, ο νεαρός μουσικός χρησιμοποίησε ένα σύνολο δεδομένων της θερμοκρασίας της επιφάνειας της Γης από το 1880 μέχρι σήμερα, αντιστοιχώντας κάθε ετήσια αλλαγή θερμοκρασίας με μια μουσική νότα. Καθώς ο πλανήτης θερμαίνεται εκθετικά, αυξάνεται και το κρεσέντο του τσέλο, και το αποτέλεσμα είναι μια ανατριχιαστική μελωδία που μεταφέρει το μήνυμά πολύ πιο αποτελεσματικά από τους χάρτες και τις γραφικές παραστάσεις. «Αυτός είναι ο ήχος του τέλους του κόσμου», είναι και η φράση που επαναλαμβάνεται συνεχώς και στο καινούργιο άλμπουμ της εναλλακτικής pop καλλιτέχνιδος Grimes, «Miss Anthropocene», που

κυκλοφόρησε σήμερα. «Στόχος μου ήταν κάθε τραγούδι να αποτυπώσει έναν τρόπο με τον οποίο καταστρέφεται ο πλανήτης και να κάνω το ζήτημα της κλιματικής αλλαγής διασκεδαστικό», ανέφερε σε συνέντευξη της η εκκεντρική τραγουδίστρια και σύντροφος του Έλον Μασκ. Πέρα όμως από τους καλλιτέχνες, τους μουσικούς και τους προγραμματιστές παιχνιδιών, μια θέση στον χώρο της κλιματικής τέχνης έχουν και οι ίδιοι οι επιστήμονες. Ο γνωστός κλιματολόγος Εντ Χόκινς έγινε διάσημος χάρη στα πρωτότυπα και πολύχρωμα γραφικά απεικονίσεις δεδομένων που αποτυπώνουν την υπερθέρμανση του πλανήτη με λωρίδες θέρμανσης. Πρόκειται για έναν τρόπο απλό, κατανοητό και ιδιαίτερα αποτελεσματικό για να αποδехθεί η ανθρωπότητα τον υπαρκτικό κίνδυνο που αντιμετωπίζει.

Γεφύρωση κοινής γνώμης, έρευνας

Μια από τις πιο αποτελεσματικές απεικονίσεις του τρομακτικού αντίκτυπου της κλιματικής αλλαγής παρουσιάζει η επιστήμη της Παρατήρησης της Γης – καθημερινά, δεκάδες δορυφόροι καταγράφουν λεπτομερώς και σε πραγματικό χρόνο την επιφάνεια του πλανήτη, αποτυπώνοντας τις αλλαγές σε φωτογραφίες υψηλής ανάλυσης. Πρόκειται για ένα εργαλείο το οποίο είναι εξαιρετικά χρήσιμο στην αντιμετώπιση των ακραίων περιβαλλοντικών φαινομένων και φυσικών καταστροφών, και για μια υπηρεσία στην οποία καινοτομεί ιδιαίτερα και ένας ελληνικός φορέας. Το Κέντρο Αριστείας BEYOND του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών παρακολουθεί στενά την επιφάνεια της Γης χάρη στην πρόσβασή του σε δορυφόρους Sentinel, παρέχοντας τα δεδομένα του σε κυβερνήσεις και φορείς λήψης αποφάσεων σε δεκάδες χώρες ανά τον κόσμο, αλλά παράλληλα και στο ευρύ κοινό.

Σύντομα, το Κέντρο Αριστείας BEYOND θα εντείνει τις προσπάθειες ευαισθητοποίησης της κοινωνίας απέναντι στην κλιματική αλλαγή. Σε συνεργασία με το Γαλλικό Ινστιτούτο Ελλάδος, αλλά και το Κέντρο Έρευνας Φυσικής της Ατμόσφαιρας και Κλιματολογίας της Ακαδημίας Αθηνών, στις 3 Μαρτίου το κέντρο προσκαλεί 6 Έλληνες και Γάλλους ερευνητές και ειδικούς στην κλιματική αλλαγή, για μια σειρά διαλόγων που επικεντρώνονται γύρω από την πρόληψη των φυσικών και περιβαλλοντικών καταστροφών. Πρόκειται για ένα επίκαιρο θέμα, ωστόσο ξεχωριστό χαρακτηριστικό της ημερίδας αποτελεί η απόφαση των φορέων να συνδέσουν θεματικά την κλιματική αλλαγή με τον πο-

Η τηλεπισκόπηση και η διαστημική τεχνολογία απεικονίζουν επιτυχώς τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στον πλανήτη.

Σειρά διαλόγων γύρω από την πρόληψη φυσικών και περιβαλλοντικών καταστροφών.

λιτισμό, καθώς, όπως αποδεικνύουν οι δορυφορικές απεικονίσεις αλλά και οι παρατηρήσεις των ελληνικών και γαλλικών φορέων, οι ανθρωπογενείς κλιματικές αλλαγές έχουν μετρήσιμες επιπτώσεις τόσο στη φυσική όσο και στην πολιτιστική κληρονομιά. Μεταξύ των ομιλητών που θα συμμετάσχουν στην ημερίδα συμπεριλαμβάνονται η δρ Σελμά Σερσάλι, από το γαλλικό διαστημικό παρατηρητήριο του κλίματος, ο δρ Λόρενς Μονογέρε-Σμιθ, σύμβουλος περιβάλλοντος και κλιματικής αλλαγής στον πρόεδρο του γαλλικού αστεροσκοπείου (CNES), και φυσικά ο δρ Χάρης Κοντοές, διευθυντής ερευνών στο Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών.

Στόχος της ημερίδας, που

διοργανώνεται στο πλαίσιο του κύκλου «Η νεολαία που καινοτομεί», είναι η γεφύρωση του χάσματος μεταξύ της κοινής γνώμης και της εντατικής επιστημονικής έρευνας που αναπτύσσουν φορείς τόσο στη χώρα μας όσο και στη Γαλλία. Πιο συγκεκριμένα, οι διάλογοι φιλοδοξούν να ενημερώσουν το ευρύ κοινό για τις αντικειμενικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στο ανθρώπινο γένος και πολιτιστικό περιβάλλον και να καλλιεργήσουν την κοινωνική ευαισθησία και επαγρύπνηση απέναντι σε θέματα προστασίας και πρόληψης των φυσικών καταστροφών. Ωστόσο, οι διοργανωτές ξεκαθαρίζουν πως δεν επιθυμούν να επικεντρωθούν μόνο στην απαισιοδοξη πραγματικότητα, αλλά παράλληλα να εμπνεύσουν το κοινό αναδεικνύοντας τη χρήση της διαστημικής τεχνολογίας, που βρίσκεται στη διάθεση της πολιτείας, και των εξαιρετικών εφαρμογών της στην πρόληψη φυσικών καταστροφών και επιπτώσεων της αλλαγής του κλίματος.

Η ανασφάλεια στο επίκεντρο

Της **ΜΕΛΙΝΑΣ ΣΠΑΝΟΥΔΗ***

Κάθε χρόνο, το εαρινό Λογοτεχνικό Φεστιβάλ του Κέμπριτζ συγκεντρώνει στην ιστορική βρετανική φοιτητούπολη διακεκριμένους συγγραφείς, καλλιτέχνες, επιστήμονες και πολιτικούς, προσκαλώντας τους να συζητήσουν τα πιο επείγοντα ζητήματα της εποχής. Σύμφωνα με τη διευθύντρια του φεστιβάλ Κάθι Μουρ, η θεματική των φετινών εκδηλώσεων ήταν μια αρκετά φυσική επιλογή. Τα νέα ρεκόρ θερμοκρασίας σε δεκάδες γωνίες του πλανήτη καθώς και οι καταστροφικές πυρκαγιές στην Αυστραλία φέρνουν την κλιματική αλλαγή στο προσκήνιο του φεστιβάλ, το οποίο φέτος καταπνέεται με το ερώτημα: «Είναι ικανή η τέχνη να κινητοποιήσει τον κόσμο με έναν τρόπο που δεν έχει καταφέρει η πολιτική».

Με αυτό το θεματικό επίκεντρο, μια σειρά ομιλιών, συζητήσεων και ντιμπέιτ θα διεξαχθεί στη μικρή ακαδημαϊκή πόλη στα μέσα του Απριλίου, εξετάζοντας με ιδιαίτερο τρόπο τον αντίκτυπο της πολιτικής δράσεως απέναντι στην επιτακτική ανάγκη της προστασίας του περιβάλλοντος. Το φεστιβάλ θα προσελκύσει κορυφαίες προσωπικότητες –όπως τη συγγραφέα του ανάρπαστου βιβλίου «The Case for the Green New Deal» και σύμβουλο της Αμερικανίδας βουλευτού Αλεξάντρια Οκάνιο-Κορτζέ, Αν Πέτιφορ– οι οποίοι θα μοιραστούν με το κοινό τις γνώσεις και τις ανησυχίες τους, υπογραμμίζοντας την ανάγκη άμεσων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων.

Προάγγελος της εκδήλωσης, στις 9 Απριλίου, θα είναι ένας διάλογος μεταξύ της Κάρολαϊν Λούκας, από το Κόμμα των Πρασίνων της Αγγλίας

Ο Ντέιβιντ Γουάλας-Γουέλς, το άρθρο του οποίου διαβάστηκε από 7 εκατ. αναγνώστες σε μία μέρα, θα πρωταγωνιστήσει στο λογοτεχνικό φεστιβάλ.

Το Λογοτεχνικό Φεστιβάλ του Κέμπριτζ στοχεύει φέτος να δώσει στο κοινό διεξόδους.

και της Ουαλλίας, και του δημοφιλούς δημοσιογράφου και συγγραφέα Ντέιβιντ Γουάλας-Γουέλς, για το πώς οι ιστορίες και τα αφηγήματα διαμορφώνουν τον κόσμο της συγγραφικής ανθρώπων γύρω από την κλιματική κρίση. Στο εκτενές άρθρο του με τίτλο «Η ακατοίκητη Γη» για το New York Magazine, ο Γουέλς βασίζεται σε δεκάδες στοιχεία από συνεντεύξεις του με επιστήμονες, ωστόσο ταρακουνάει τους αναγνώστες με πρωτόγνωρο τρόπο, παραθέτοντας τα χειρότερα πιθανά σενάρια της κλιματικής αλλαγής. Μέσα σε μόλις ένα εικοσιτετράωρο, το άρθρο είχε διαβαστεί επτά εκατομμύρια φορές και έχει πλέον μετατραπεί σε παγκόσμιο φαινόμενο.

Λαμβάνοντας κανείς υπόψη τα επιτεύγματα του Γουέλς, μπορεί να καταλάβει γιατί η θεματική των περισσότερων εκδηλώσεων του φετινού φεστιβάλ είναι η διαχείριση του θρήνου και της απαισιοδοξίας που κατακλύζει όσους ασχολούνται με την κλιματική αλλαγή. Πλέον, δεν χρειάζεται να είναι κανείς επιστήμονας για να φοβάται για το μέλλον του πλανήτη –όλο και περισσότερος κόσμος έρχεται αντιμέτωπος με το αφόρητο συναίσθημα της «κλιματικής απελπισίας». Γεφυρώνοντας τον κόσμο της συγγραφικής φαντασίας και της δυστοπικής πραγματικότητας, το Λογοτεχνικό Φεστιβάλ του Κέμπριτζ στοχεύει φέτος να δώσει στο κοινό διεξόδους από αυτή την ανασφάλεια για το περιβάλλον, προσφέροντας τροφή για σκέψη και προτείνοντας τρόπους ουσιαστικής στήριξης εκείνων που το προστατεύουν.

* Η κ. Μελίνα Σπανούδη είναι δημοσιογράφος και ζει στο Κέμπριτζ της Αγγλίας.

MARKET PLACE

Η Aegean δίνει ευκαιρία σε επιβάτες να μεταθέσουν ταξίδια λόγω κορωνοϊού

Για την πληροφόρηση του επιβατικού κοινού η AEGEAN ενημερώνει ότι όσοι επιβάτες επιθυμούν από σήμερα και έως 20 Μαρτίου 2020, λόγω του κορωνοϊού, να μεταθέσουν σε μεταγενέστερη ημερομηνία το εισιτήριό τους, προς οποιοδήποτε προορισμό του δικτύου, μπορούν να το πραγματοποιήσουν χωρίς rebooking fees. Σε ανακοίνωση η εταιρεία ενημερώνει επίσης ότι θα συνεχίσει τις πτήσεις της κανονικά προς όλους τους προορισμούς, συμπεριλαμβανομένων της Ιταλίας, μέχρι νεότερης ενημέρωσης.

Το απόλυτο SUV σπάει ρεκόρ πωλήσεων κι ο Όμιλος Πηλακούτα

Το NISSAN QASHQAI κερδίζει την πρωτιά σε πωλήσεις και αναδεικνύεται ο αδιαμφισβήτητος πρωταθλητής στην κατηγορία του. Το απόλυτο SUV με τα μοναδικά χαρίσματα και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, έχει κατακτήσει την αγορά και ο Όμιλος Πηλακούτα έχει κάθε λόγο να γιορτάζει τη μεγάλη αυτή επιτυχία. Ασυναγώνιστες προσφορές και σούπερ εκπτώσεις σάς περιμένουν, αυτό τον Φεβρουάριο στους εκθεσιακούς χώρους της NISSAN σε όλη την Κύπρο.

Χρήστος Μπάρκας: Νέα σειρά σεμιναρίων

Την Τρίτη 3 Μαρτίου και την Τετάρτη 4 Μαρτίου, ο αγαπημένος Χρήστος Μπάρκας επισκέπτεται ξανά το American College για μια σειρά σεμιναρίων μαγειρικής και αρτοποιίας αποκλειστικά για τους φοιτητές μαγειρικής του Κολεγίου. Η θεματολογία θα περιλαμβάνει παρασκευή εκλεκτών άρτων με διάφορες παραλλαγές και θα διαρκέσει δύο ώρες. Οι φοιτητές καλούνται να αντιγράψουν τις τεχνικές του Χρήστου και να δοκιμάσουν διαλεκτές δημιουργίες. Αυτό είναι το πρώτο προγραμματισμένο θεματικό σεμινάριο μαγειρικής για το 2020, ενώ τις επόμενες εβδομάδες οι φοιτητές θα έχουν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν θεματικά σεμινάρια και για άλλες πτυχές της μαγειρικής και ζαχαροπλαστικής. Αξίζει να σημειωθεί πως τα σεμινάρια μαγειρικής προσφέρονται δωρεάν στους φοιτητές και θεωρούνται επιπλέον διδακτική ύλη.

Βραβείο «Χρυσός Προστάτης του Περιβάλλοντος 2019» στην Remedica

Είμαστε στην ευχάριστη θέση να σας ενημερώσουμε ότι απονεμήθηκε το βραβείο «Χρυσός Προστάτης του Περιβάλλοντος 2019» στην Remedica, την κορυφαία φαρμακευτική βιομηχανία με έδρα την Λεμεσό, σε ειδική Επίσημη Τελετή που πραγματοποιήθηκε στο Προεδρικό Μέγαρο στις 24 Ιανουαρίου 2020. Το βραβείο παρέδωσε ο υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, κ Κώστας Καδής στον Ανάτατο Εκτελεστικό Διευθυντή της Remedica, Δρ Μιχάλη Νεοπολίτη. Το βραβείο «Χρυσός Προστάτης του Περιβάλλοντος 2019» απονεμήθηκε στην Remedica για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά στο πλαίσιο των Παγκύπριων Περιβαλλοντικών Βραβείων για Οργανισμούς και Επιχειρήσεις που διοργανώνονται από το Κυπριακό Κέντρο Περιβαλλοντικής Έρευνας και Εκπαίδευσης (ΚΥ.Κ.Π.Ε.Ε.) με την υποστήριξη άλλων συνεργαζόμενων φορέων.

«Μαύρη Δευτέρα» για το Χρηματιστήριο Αθηνών

Μαζικές ρευστοποιήσεις από επενδυτές προκάλεσε η εξάπλωση του κορωνοϊού στην Ιταλία – Αντεξαν στην αναταραχή τα ομόλογα

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Πανικός και υπερβολή κυριάρχησαν προχθές στο Χρηματιστήριο Αθηνών με την εξάπλωση του κορωνοϊού στην Ευρώπη και διπλά από την «πόρτα» της Ελλάδας να «κοκκινίζει» ολόκληρο το ταμπλό και να στέλνει σε μαζικές ρευστοποιήσεις τα ξένα και τα εγχώρια χαρτοφυλάκια, με ισχυρά «χτυπήματα» στις ήδη σφυροκοπημένες τραπεζικές μετοχές. Εγχώριοι αναλυτές χαρακτήρισαν «Μαύρη Δευτέρα» τη προχθεσινή συνεδρίαση, τονίζοντας πως το γεγονός ότι ο ιός πέρασε το κατώφλι της Ιταλίας, της τρίτης μεγαλύτερης οικονομίας της Ευρώζωνς και συχνή... πηγή ανησυχιών για την περιοχή, ήταν δεδομένο ότι θα επηρε-

άσει και την Ελλάδα. Είναι χαρακτηριστικό πως μέσα σε μία ημέρα χάθηκαν 3,8 δισ. ευρώ από τη συνολική κεφαλαιοποίηση της ελληνικής αγοράς, η οποία διαμορφώθηκε στα 56,8 δισ. ευρώ, ενώ ο τραπεζικός δείκτης βυθίστηκε κατά 11%, επιστρέφοντας στα επίπεδα του περασμένου Αυγούστου, παρασύροντας τον Γενικό Δείκτη σε βουτιά της τάξεως του 8,36%, τη μεγαλύτερη που έχει σημειώσει από τις 24 Ιουνίου 2016, ημέρα του δημοψηφίσματος για το Brexit, και σε χαμηλά σχεδόν έξι μηνών.

«Ξεπούλημα»

Το sell-off με το οποίο ξεκίνησαν τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια και ειδικά ο δείκτης του Μιλάνου ο οποίος κατέγραψε τη χει-

ρότερη συνεδρίαση από το 2016, δεν υπήρχε καμία αμφιβολία ότι θα μεταδοθεί και στο Χ.Α., με τους πωλητές να ενισχύουν τη δράση τους η οποία είχε ήδη ξεκινήσει από την Παρασκευή, ωστόσο αίσθηση προκάλεσε η εγχώρια αυτή ακραία αντίδραση. Με υπερδιπλάσιες απώλειες από την ιταλική αγορά η οποία ήταν και αυτή που αντιμετώπιζε το «άμεσο» πρόβλημα, η εικόνα του Χ.Α. δημιουργεί επικίνδυνο προηγούμενο σε ό,τι αφορά τις «αντοχές» του για τη συνέχεια, με δεδομένο και το ότι ο τζίρος εκτινάχθηκε πάνω από τα 180 εκατ. ευρώ, που σημαίνει αυτομάτως και ισχυρή αποχρηση επενδυτών, σε μία στιγμή που η επιστροφή των θεσμικών ήταν και το μεγάλο ζητούμενο.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Σε χαμηλά μηνών οι αποδόσεις των κρατικών ομολόγων

Οι παγκόσμιες χρηματιστηριακές αγορές κινήθηκαν ανοδικά στις αρχές της εβδομάδας που διανύσαμε, με τους κύριους αμερικανικούς δείκτες (Dow Jones, S&P 500 και NASDAQ) να σημειώνουν νέα επίπεδα ρεκόρ την Τετάρτη, μετά την ανακοίνωση των κινεζικών αρχών για υιοθέτηση επιπλέον μέτρων με στόχο να περιοριστούν οι επιπτώσεις στην οικονομία από την επιδημία του κορωνοϊού COVID-19. Συγκεκριμένα, η κεντρική τράπεζα της Κίνας παρείχε χρηματοδότηση ύψους 200 δισ. γουάν σε εμπορικούς δανειστές και προέβη σε μείωση του επιτοκίου κατά 10 μ.π. στο 3,15%, με σκοπό να στηρίξει την παραγωγή επιχειρήσεων που έχουν πληγεί από την εξάπλωση του ιού. Εντούτοις, η αύξηση των κρουσμάτων του κορωνοϊού σε άλλες χώρες εκτός Κίνας επηρέασε αρνητικά τις χρηματιστηριακές αγορές την Πέμπτη και την Παρασκευή, αναωπυρώνοντας τις ανησυχίες των επενδυτών για την εξάπλωση της εν λόγω επιδημίας και τις επακόλουθες επιπτώσεις στην παγκόσμια οικονομία. Στο μεταξύ, το υπουργείο Εμπορίου της Κίνας ανακοίνωσε πως ο ρυθμός αύξησης των εισαγωγών και εξαγωγών για το πρώτο δίμηνο του έτους αναμένεται να μειωθεί σημαντικά εξαιτίας του μπλοκαρίσματος της εφοδιαστικής αλυσίδας, των καθυστερήσεων στην επανέναρξη εργασιών και της αργίας για τον εορτασμό του σεληνιακού νέου έτους. Η μειωμένη διάθεση των επενδυτών για ανάλυση ρίσκου οδήγησε σε άνοδο της τιμής του χρυσού σε υψηλό επίπεδο την Πέμπτη, καθώς και σε άνοδο των τιμών των κυβερνητικών ομολόγων. Σε αυτό το περιβάλλον, η απόδοση του 10ετών κρατικών αμερικανικών ομολόγων υποχώρησε σε χαμηλό 5,5 μηνών, στο 1,47%, στις αγορές της Ευρώπης την Παρασκευή, ενώ η απόδοση των αντίστοιχων γερμανικών τίτλων διαπραγματευόταν σε χαμηλό 4 μηνών -0,47% στις αγορές της Ασίας την Παρασκευή προτού αυξηθεί μερικώς στην περιοχή του -0,44% αργότερα μέσα στην ημέρα, μετά τα θετικά στοιχεία που δημοσιεύθηκαν για την οικονομία της Ευρωζώνης. Σύμφωνα με την έρευνα της IHS Markit, ο σύνθετος δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών (PMI) αυξήθηκε τον Φεβρουάριο κατά 0,3 στις 51,6 μονάδες, το υψηλότερο επίπεδο από τον Αύγουστο του 2019. Ο δείκτης PMI για τις υπηρεσίες ανήλθε στις 52,8 μονάδες (από 52,5 τον Ιανουάριο). Στις αγορές συναλλάγματος, ο δολαριακός δείκτης DXY ανήλθε σε νέο υψηλό 3ετίας την Πέμπτη 99,91 μετά τα ισχυρά οικονομικά στοιχεία για την οικονομία των ΗΠΑ, προτού υποχωρήσει μερικώς στην περιοχή του 99,71 στις αγορές της Ευρώπης την Παρασκευή, παραμένοντας ωστόσο κατά 3,5% υψηλότερα από τις αρχές του 2020. Η ενίσχυση του δολαρίου επηρέασε αρνητικά την ισοτιμία ευρώ/δολ., η οποία διατηρήθηκε σε πτωτική πορεία για τρίτη συνεχή εβδομάδα σημειώνοντας νέο χαμηλό τριετίας 1,0775.

* Τομέας οικονομικής ανάλυσης και έρευνας διεθνών κεφαλαγοριών της Eurobank.

BusinessCloud

Δωρεάν 20GB χώρος για τα δεδομένα σας στο τοπικό Cloud της Cyta

Τηλεφωνική Εξυπηρέτηση Επιχειρηματικών Πελατών: 150
www.cyta.com.cy/business-cloud

Νιώσε κοντά,
φτάσε μακριά

Νέες απώλειες στο Χρηματιστήριο την Τρίτη

Με **ζημιές** έκλεισε την Τρίτη το Χρηματιστήριο, με τον Γενικό Δείκτη να παρουσιάζει σωρευτικές απώλειες 3,65% σε τρεις συνεχόμενες πτωτικές συνεδρίες.

Υπό την σκιά των απωλειών στις βασικές χρηματαγορές λόγω αναταράξεων από το ξέσπασμα του κορωνοϊού, ο Γενικός Δείκτης υποχώρησε στις 65,51 μονάδες, παρουσιάζοντας πτώση σε ποσοστό 0,76%. Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 παρουσίασε απώλειες 0,81% κλείνοντας στις 39,73 μονάδες. Ο ημερήσιος τζίρος διαμορφώθηκε στις €121.951.

Η συνεδρία άνοιξε σε πτωτικό κλίμα το οποίο διατηρήθηκε σε όλη τη διάρκεια της συνεδρίας. Στο χαμηλό της ημέρας, ο Γενικός Δείκτης υποχώρησε στις 64,81 μονάδες, κα-

Ο Γενικός Δείκτης υποχώρησε στις 65,51 μονάδες, παρουσιάζοντας πτώση σε ποσοστό 0,76%.

ταγράφοντας ενδοσυνεδριακές απώλειες 1,81%. Με απώλειες έκλεισαν όλοι οι επιμέρους χρηματιστηριακοί δείκτες με εξαίρεση τα Ξενοδοχεία τα οποία δεν παρουσίασαν μεταβολή. Τις μεγαλύτερες ζημιές κατέγραψε η Κύρια Αγορά με 0,89% και ακολουθήσαν η Εναλλακτική Αγορά με 0,66%

και οι Επενδυτικές Εταιρείες με 0,36%. Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσε οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €48.721 (πτώση 1,11% - τιμή κλεισίματος €1,24). Ακολούθησαν οι μετοχές της Τσιμεντοποιίας Βασιλικού με €22.534 (πτώση 1,74% - τιμή κλεισίματος €2,26), της Petrolina Holdings με €16.004 (πτώση 0,96% - τιμή κλεισίματος €1,03) της Δήμητρα Επενδυτική με €6.757 (πτώση 0,45% - τιμή κλεισίματος €0,44) και της Louis PLC με €5.062 (χωρίς μεταβολή - τιμή κλεισίματος €0,11). Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεως, τέσσερις κινήθηκαν ανοδικά, οκτώ πτωτικά και επτά παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών περιορίστηκε σε 127.

Παραμένει μία αναδυόμενη και ρηχή αγορά

Όπως σημειώνουν πηγές της αγοράς, καθώς το ελληνικό Χρηματιστήριο παραμένει μία αναδυόμενη και ρηχή αγορά, είναι «οιγκόν» να βρίσκεται ανοχύρωτο στα σοκ, τη στιγμή που δεν υπάρχουν ισχυρά «αναχώματα» από θεσμικά χαρτοφυλάκια. Πολλά funds προχώρησαν σε κλείσιμο των θέσεων τους, είτε για να προλάβουν τα χειρότερα, είτε γιατί η ξαφνική πτώση ξεπέρασε τα όρια των απωλειών που είχαν θέσει στις στρατηγικές τους (stop loss).

«Η ρηχότητα της αγοράς, ο έλεγχος της αγοράς σχεδόν αποκλειστικά από ξένα επιθετικά χαρτοφυλάκια, αλλά και η σοβαρή έλλειψη εγχώριας επενδυτικής δυναμικής αποτελεί το ένα σκέλος των αιτιών της υπεραπόδοσης στην πτώση. Το άλλο και πιο σημαντικό είναι τα συνεχιζόμενα διαρθρωτικά προβλήματα της ελληνικής οικονομίας, που εμφανίζονται σε πρόδρομους μακροοικονομικούς δείκτες», σημειώνει στην «Κ», ο Λουκάς Παπαϊωάννου, οικονομολόγος της Fast Finance.

Μετά και την προχθεσινή «βουτιά» ο τραπεζικός δείκτης σημειώνει απώλειες της τάξεως του 25,4% από τα πρόσφατα υψηλά του Νοεμβρίου του 2019, ενώ οι τραπεζικές μετοχές καταγράφουν πτώση της τάξεως του 20%-33% από τα πρόσφατα υψηλά τους. Εδώ και πολλές ημέρες οι τραπεζικές μετοχές βιώνουν έντονες πιέσεις, έτσι η χθεσινή «μετάδοση» των διεθνών ανησυχιών έδωσε το «τελειωτικό» χτύπημα το οποίο έβαλε και επίσημα τον κλάδο σε έδαφος bear market (πτώση τουλάχιστον 20%) από τα πρόσφατα υψηλά).

Αξίζει να σημειωθεί πως εκτός από το εξαιρετικά αρνητικό διεθνές περιβάλλον, η επιφυλακτικότητα των επενδυτών για τις ελληνικές συστημικές τράπεζες αφορά και την αποτελεσματικότητα του σχεδίου «Ηρακλής» λόγω του ακόμη άλυτου θέματος της στάθμισής του κινδύνου των τίτλων που θα εκδοθούν και θα φέρουν την κρατική εγγύηση. Εάν ωστόσο ξεπεραστούν οι προκλήσεις και υποχωρήσουν οι διεθνείς ανησυχίες, οι αναλυτές επισημαίνουν πως οι αποτιμήσεις των τραπεζών και του Χ.Α. γενικότερα είναι σε επίπεδα που μπορούν να αποτελέσουν επενδυτική ευκαιρία.

Τα ομόλογα

Αντίθετα, απόλυτα ψύχραιμα ήταν τα ελληνικά ομόλογα σε όλη αυτή την αναταραχή, αποδεικνύοντας για άλλη μία φορά πως για τους επενδυτές δεν αποτελούν assets με ρίσκο, παρά το γεγονός ότι ακόμα δεν έχουν «επενδυτική βαθμίδα» και άρα μπορεί να είναι ευάλωτα στις αλλαγές του κλίματος στις αγορές.

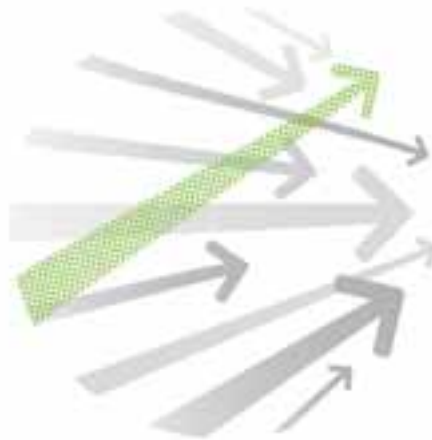
Μετά την αρχική αναταραχή η οποία έστειλε την απόδοση του 10ετούς στο 1,05%, στη συνέχεια οι πιέσεις υποχώρησαν με την απόδοση να επιστρέφει κάτω του 1%, ενώ η απόδοση του 5ετούς σημείωσε σημαντική πτώση (κατά 6%) στο 0,32%.

Μάλιστα, σε νέο σημείο της η Société Generale τόνισε πως παραμένει θετική για τα ομόλογα της Ευρωπεριφέρειας (μεταξύ των οποίων και τα ελληνικά) και εκτιμά πως θα υπεραποδώσουν των ομολόγων του πυρήνα, ενώ μέσα στους επόμενους μήνες τα spreads θα μειωθούν περαιτέρω.

Deloitte.

Cyprus Tax Facts 2020

The taxpayers' complete guide to compliance obligations and key provisions of Cypriot legislation

Download your guide today!

www.deloitte.com/cy/tax-facts-2020